

OBSITOS DETEKTÍVEK LAPJA

KULTURÁLIS ÉS SZAKMAI FOLYÓIRAT

ALAPÍTVÁ: 2013
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS GYULA

XI. ÉVFOLYAM, 2025/1-4. SZÁM

ELEKTRONIKUS (ONLINE) KIADÁS

*mihálydi báró Splényi Ödön (1842-1909)
a Székesfőváros első detektívfőnöke*

OBSITOS DETEKTÍVEK LAPJA

kulturális és szakmai online folyóirat

Megjelenik: háromhavonta

Kiadja:	Dr. Kovács Gyula – [KGyul@] TM
Székhely:	1101 Budapest, Pongrácz köz 3. I. emelet 4.
Felelős kiadó:	Dr. Kovács Gyula [KGyul@] TM
Szerkeszti:	a Szerkesztőbizottság
Elnök-főszerkesztő:	Dr. Kovács Gyula
Tagok:	Keglovicsné Mester Györgyi, dr. Kovácsné Lázár Mária Rita
Szerkesztőség:	1101 Budapest, Pongrácz köz 3. I. emelet 4. ☒ 1475 Budapest, Postafiók: 345. Telefon: +36 30 650 2130, telefax: +36 1 700 2338 E-mail: kgyula1101@gmail.com Honlap: https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja/
Borítóterv és grafika:	Dr. Kovács Gyula és Dr. Szomor Sándor
Lapnyilvántartási szám:	CE/34909-4/2012. és CE/17870-4/2016. (Online) CE/34910-2/2012. és CE/17872-4/2016. (Nyomtatott) HU ISSN 2064-4043 (Online) HU ISSN 2064-7239 (Nyomtatott)

Közlési feltételek

A Szerkesztőbizottság olyan kéziratokat vár közlésre, amelyek egyfelől a büntetőjoggal és a kriminalisztikával, ezen belül különösen a bűnüldözéssel foglalkoznak, másfelől pedig betekintést engednek a korábbi bűnügyek tapasztalataiba. Szívesen vesszük azokat az írásokat is, amelyek e folyóirat vagy bármely más szakmai lap cikkeivel kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat tartalmaznak. Azoknak az anyagoknak a közlésétől sem zárkozunk el, amelyek az obsitos detektívek kulturális, oktatási, sport-, szabadidős és tudományos tevékenységét mutatják be.

A szakmai jellegű írásoknak tükrözniük kell a hazai és a külföldi szakirodalom ismeretét, épp ezért, a művekhez forrás- és irodalomjegyzéket kérünk csatolni. Lapunk a szerzők álláspontját torzításmentesen közli, de az írásokban megjelenő megállapítások és következtetések nem feltétlenül azonosak a Szerkesztőbizottság véleményével (ezt néha jelezzük is), ezért az írás tartalmáért teljes mértékben a szerző felel.

A Word formátumban, 165x235 mm-es méretben, egységesen 20 mm-es margóval, Verdana betűtípussal, 9 betűpont méretben, egyes sortávval készített kéziratokhoz mellékelni kell a szerző nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét és beosztását (ha van), telefonszámát, e-mail címét, valamint lakcímét (levelezési címét). A Szerkesztőbizottság – az érdemi mondanivaló érintetlenül hagyása mellett –, fenntartja a jogot a kéziratok kommentálására, korrigálására, stilizálására, tipografizálására és a mű utánközlésére.

Tartalomjegyzék

Főszerkesztői gondolatok	5
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Ajánlás a 2025. évi összevont lapszámunkhoz	5
Ki vagyok én?	7
Jogszabályváltozások	16
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
A Büntető Törvénykönyv és a büntetőeljárás törvény 2025. évi módosításai	16
Szakcikk és tanulmányok	25
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Műhelytitkok II. – A Rédey-könyv szerkesztésének és kiadásának állomásai	25
Reflektáló	35
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény – Új tényállás a Büntető Törvénykönyvben	36
Múltidéző (True Crime)	41
<i>Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula</i>	
Szakértők	41
Milyen nagy erő a szerelem?	50
<i>Fröhlich János – Dr. Kovács Gyula</i>	
A Hárshegy szelleme	54
A vörös kéz szövetsége	69
Ez történt velünk	77
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Dr. Dobos János Emléknap	77
<i>Dr. Győri György</i>	
Könyvajánló	83
<i>Halmi Julianna</i>	
Bevezető Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: <i>Így nyomoztunk mi...</i> című könyvéhez	85
<i>Keglovicsné Mester Györgyi</i>	
Recenzió Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: <i>Így nyomoztunk mi...</i> című kötetről	88
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Dr. Mátyás Szabolcs: Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I. – Recenzió	90

<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Dr. Szomor Sándor: Lelketlen lélekkufárok – Recenzió	100
<i>Dr. Szomor Sándor</i>	
Így nyomoztunk mi, avagy nincs új a nap alatt – Rendhagyó recenzió Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: „ <i>Így nyomoztunk mi</i> ” című, életrajzi jellegű, rendőr-szakmatörténeti írásműről	109
<i>Dr. Tóth István</i>	
Rendhagyó ajánlás Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: <i>Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)</i> című könyvéhez.....	115
Detektívportrék és megemlékezések	120
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
A rendőr, aki görög, illetve latin nyelven olvasta Homéroszt és Vergiliust – In memoriam dr. Horváth István	120
Bálna bácsi – Emléknyomok Krázsik Józsefről.....	131
András-Bandi – Nekrológ Balogh András r. alezredestől	137
Egyebek	149
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Izsák Jenő karikatúrái VI.	149
<i>Mester Györgyi kriminovellái</i>	
Börtönraprózódia	154
Egy elfásult ügyvivő	156
<i>Dr. Kovács Gyula</i>	
Támogatói felhívás (2026)	159
Könyvajánlók	161

FIGYELEM, KÉZMŰVES TERMÉK!

A kötet megalkotása során a szerzői és a szerkesztői munkafolyamatot a mesterséges intelligencia (MI) és modern nyelvi algoritmusok nem támogatták.

**Főszerkesztői
gondolatok
Dr. Kovács Gyula
a Szerkesztőbizottság elnöke
főszerkesztő¹**

„Milyen úton induljunk el? – merült fel lapalapításkor a kérdés. *Bármelyiken* – hangzott a válasz, ami annyit jelent, hogy szakmai téren nincs tabu téma. Nem adunk helyet viszont semmiféle politikai, illetve rasszista, kirekesztő, homofób, xenofób, valamint egyéb gyűlöletkeltesre alkalmas megnyilvánulásnak, ellenben nem fogjuk véka alá rejteni a véleményünket akkor, ha szakmai problémákat tapasztalunk. Erre főszerkesztőként a szavamat adom.”²

Ajánlás a 2025. évi összevont lapszámunkhoz

Tisztelt Olvasóközönség, Kedves Érdeklődők és Támogatók!

Már a címbe is hiba csúszott. Támogatóink ugyanis nincsenek (nemigen voltak, és azt gondolom, a jövőben sem lesznek), hacsak azokat nem számolom ebbe a körbe, akik a 2025/1–4. összevont (online) lapszám megjelenéséhez szerzőként vagy munkatársként hozzájárultak – róluk majd később. Mi (a Szerkesztőbizottság) szponzorok nélkül is elvagyunk, sőt, már kezdjük nem szeretni a potenciális támogatókat [lásd a *Támogatói felhívás* (2026) című cikket]. Megrázzuk magunkat (az üres bukszát hiába is ráznánk), és minden évben *'kijövünk'* elektronikusan – ahogy most is.

*

Kedves Mindenki!

Lapszámunk – ezzel a kis bevezető szösszenettel együtt – 25 írást (recenziót, szakcikket, tanulmányt stb.) tartalmaz. A megszokott és jól bevált szerzők mellett, néhány új *'arc'*, vagy inkább név színesíti a palettát. A rovatok elnevezésén és sorrendjén sem változtattunk: *„Járt utat, a járatlanért el ne hagyj!”*

¹ A szerző nyugállományú r. alezredes (ORFK BF BFO Vizsgálati Osztály), szakvizsgázott jogász, gazdasági büntetőjogi szakjogász, kriminalista (okleveles bűnügyi tisz), szakíró, tudományos újságíró [a Magyar Újságírók Országos Szövetségének (MÚOSZ) és a Tudományos Újságírók Klubjának (TUK) rendes tagja], képzési szakértő; a Rendőrtiszti Főiskola, az NKE Rendészettudományi Kar és a KRE Állam- és Jogtudományi Kar egykori oktatója. Publikációs jegyzéke idekattintva olvasható: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10052229> (2026.03.20.).

² Kovács Gyula: Milyen úton induljunk el? – Főszerkesztői gondolatok. *Obsitos Detektívek Lapja* 2013/1–4. szám, 4–5. oldal.

– tartja a népi bölcsesség. Ezt alapból cáfolhatnám (mondhatni, nem értek vele egyet), de most nem ez a lecke.

A rovatokat, a szerzőket és az írások címeit nem részletezem, a tartalomjegyzéket ugyanis erre találták ki. Így is sokszor ér az a vád, hogy bő lére engedem a mondani-, illetve az írivalómat... Meglehet, nem vitatom. Mentségemre szolgáljanak a bennem türemkedő gondolatok, amelyek valamilyen formában – írásban vagy szóban (lerajzolni sajnos nem tudom) – megnyilvánulni szeretnének. (Vagyunk így néhányan, de sajnos egyre kevesebben.)

Tisztelettel kérem, olvassák és terjesszék (elektronikusan nem egy nagy truváj) ezt a megmentett lapot, és közben gondoljanak azokra, akik a lapalapító egyesület szétverésekor nem hagyták, hogy az *'Obsitos-lap'* az ebek harmincadjára jusson... A periodika 2016 nyarától tehát *'magára maradt'*, ezért azt gondolom, illendő nevesíteni az első önálló, egyesület nélküli Szerkesztőbizottság tagjait és a 2017/1–2. lapszám szerzőit. Íme, a közreműködők (alfabetikus sorrendben):

- Bánó-Kacskovics Virgínia dr. (szerző)
- Hajnal László Péter dr. (szerző)
- Hárskuti Gábor (szerző)
- Józsa Miklós (szerző)
- Keglovicsné Mester Györgyi (olvasószerkesztő, a Szerkesztőbizottság tagja)
- Kovács Anita Éva dr. (szerző)
- Kovács Gyula dr. (főszerkesztő, kiadó, a Szerkesztőbizottság elnöke, szerző)
- Kubisch Károly dr. (szerző)
- Lancsár Károly Bence dr. (szerző)
- Mackó Mária dr. (olvasószerkesztő, a Szerkesztőbizottság tagja)
- Őri-Kiss Gyöngyi (olvasószerkesztő, a Szerkesztőbizottság tagja)
- Rapcsák István (szerző)

*

Itt a vége, fuss elvéle (na, nem a lapnak, hanem csak a lapszámnak)! Búcsúzóul hadd idézzem az új, egyesülettől független 2017/1–2. lapszám főszerkesztői expozéjának utolsó bekezdését. *„Végezetül köszönettel tartozom a Szerkesztőbizottság tagjainak: Keglovicsné Mester Györgyinek, az egykori munkatársnak, aki az utóbbi egy-két év-tizedben írásra adta a fejét (és milyen remek novellákat ír); dr. Mackó Máriának, az elkötelezett nyelvőrnek, aki tanárom volt a Rendőrtiszt Főiskolán, és Őri-Kiss Gyöngyinek, aki élete javarészt nívós lapok szerkesztőségében élte le (és éli napjainkban is). Ők mindhárom a barátaim, és azt gondolom vagy remélem, velem együtt Pompeiusszal vallják: »Navigare necesse est, vivere non est necesse«.*”

Hajózni muszáj...

Kellemes húsvéti ünnepeket (boldog nyulat) kívánok a szerzőknek és a lap munkatársainak, valamint minden kedves olvasónknak!

Bp. – Kőbánya (Laposdűlő), 2026. március 27.

Dr. Kovács Gyula
főszerkesztő
a Szerkesztőbizottság elnöke

Dr. Kovács Gyula

Ki vagyok én?

*„Nem vagyok virág – nem vagyok fegyver.
Nem vagyok állat – nem vagyok ember.
Nem vagyok isten és nem vagyok csillag.
Gyűlölsz vagy szeretsz: Hobónak hívnak.
Ki vagyok én? Ki vagyok én? [...]
Amíg van kenyér, s a disznó kövér,
Mondd, kit érdekel, mondd, kit érdekel,
Ó, mondd, kit érdekel, hogy ki vagyok én?”³*

Nem, nincs identitászavaram, másképpen: önazonossági problémám. A mottóval nem is Hobo mestert, a 81 éves, Kossuth-díjas Földes Lászlót⁴ akarom népszerűsíteni (Hobo enélkül is módfelett kedvelt előadóművész). Egyszerűen csak *'nem tudom magam hová tenni'*, és miközben töprengtem a rendszerben elfoglalt helyemről vagy betöltött szerepemről, ez a HBB⁵-nóta mászott a fülembe (a rocker lelkem, ugye). A kérdés pedig folyamatosan az *„agyamban [...] egy dalt kalapál”*⁶ (LGT után szabadon)... Képtelen vagyok megszabadulni tőle. Meglehet, nem is akarok.

Szóval, ki vagyok én?! De erről majd később...

*

Mostanság, mintha bulvárosodna⁷ a kriminalisztika. Nekem, legalábbis úgy tűnik. Azt látom (mire jó a mass media⁸), hogy a True Crime⁹ örve alatt vagy ürügyén, köztisztületben álló, egykoron jobb napokat megélt veterán zsaruk,

³ *Ki vagyok én?* HBB (Hobo Blues Band), Középeurópai Hobo Blues, 1980. Forrás: <https://song-book.hu/lyrics/8832/ki-vagyok-en> (2026.03.20.).

⁴ *Földes László* (1945), művésznevén Hobo, Kossuth-díjas magyar bluesénekes, dalszerző (szövegíró), előadóművész, a Hobo Blues Band egyik alapítója és énekes. Forrás: <https://zenehaza.hu/a-haz-zeneje-blog/foldes-laszlo-hobo> (2026.03.20.).

⁵ A *Hobo Blues Band* (HBB) magyar blues-rock együttes, amely 1978-tól 2011-ig működött. Az együttes Földes László „Hobo” (az egyik alapító tag) becenevéről kapta a nevét. Forrás: <https://www.rock-book.hu/zenekar/hobo-blues-band> (2026.03.20.).

⁶ *Ordító arcok*. LGT (Locomotiv GT), 1971. Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dal-szoveg/23506/lgt/ordito-arcok-zeneszoveg.html> (2026.03.20.).

⁷ *Bulvárirodalom, bulváregény, bulvársajtó*: művészi igény nélküli, szenzációt, izgalmat hajszoló írás, sajtó. BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 117. oldal.

⁸ *Mass media: tömegmédiá*. E kifejezéssel a társadalom szinte minden tagját elérő és érintő, széles hatókörű kommunikációs eszköz jellemezhető. Számos olyan, ma már közkeletű és ismert médiumra vonatkozik, mint a hírlap, képeslap, film, rádió, televízió, a hangfelvevő eszközök (az ezzel rögzített zene), valamint az internet. Forrás: <https://topszotar.hu/angolmagyar/mass+media> (2026.03.20.).

⁹ *True Crime* (valódi bűnügyek): egy olyan nem-fikciós műfaj, amely megtörtént bűneseteket dolgoz fel dokumentumfilmek, sorozatok, könyvek és podcastek formájában. A műfaj népszerűsége a tényfeltáró stílusnak, a pszichológiai háttér feltárásának és a rejtélyek megoldásának köszönhető, gyakran fókuszálva sorozatgyilkosokra vagy rejtélyes eltűnésekre. Forrás: <https://wmn.hu/kult/59103-gyilkoporno-vagy-izgalmas-krimi--ezert-szeretjuk-a-true-crime-torteneteket> (2026.03.20.).

olcsó népszerűsége (és a biztos pénzszerzésre) törekedve ámitják a nagydéműt. A Roadshowkon ezerrel megy a sztorzgatás, és a könnyebb ellenállás irányába történő nyomulás...

A világhálón se szeri, se száma a közkedvelt True Crime formátumoknak és platformoknak (pl. Netflix dokumentumsorozatok, Podcastok, YouTube), és ott vannak a magyar vonatkozások: a Magyar True Crime Közösség¹⁰ és a True Crime News YouTube-csatorna¹¹. A hazai streaming-szolgáltatókon keresztül (pl. RTL+ Premium¹², a HBO Max¹³), ugyancsak elérhetőek a magyar bűnügyeket feldolgozó sorozatok (pl. a Magda Marinkóról szóló széria).

Ez már az új hullám (vagy micsoda). Azt még nem tudom, jó-e ez nekünk... Másképpen: mire jó ez nekünk (a már említett olcsó népszerűsége és pénzszerzésre törekvést nem számítva)? Azt pedig képletesen, zárójelben említem, hogy az internetről csak úgy dőlnek ránk a különböző íróképző, sőt, krimi vagy bűnügyi íróképző tanfolyamok. Ha az FB-n (Facebookon) szörfözöm, három-öt képernyőnyi görgetésenként akarnak belőlem valamilyen (bármilyen) írórt farragni. A True Crime Akadémiának (igen, létezik ilyen) például saját „*Bűnügyi írók iskolája*”¹⁴ van. Hoppá! Ez azért nem semmi, sőt, inkább valami. Nehogy beiratkozzam (nehogy!) – biztosan rám férne: „[Mert] *mindig tanul az ember, s ha elles valami jót, / Már tapsol, hogy ilyen boldog sosem volt*”¹⁵ – tartja a mondás, vagy inkább a dal... Bocsánat: pontosabban táncdal. Nos, a Horthy-korszakról elterjedt toposz szerint, Magyarország hárommillió koldus országa volt (igaz vagy sem, itt és most ne firtassuk). Azt gondolom, ha ez így megy, hovatovább hárommillió krimiíró otthona lesz kis hazánk...

Szólni kell még, mert szervesen idetartoznak, az úgynevezett Magyar True Crime (a továbbiakban: MTC) találkozóról (igen, ilyen is volt/lesz nekünk). Az első összejövetelt 2025. március 22-én (szombaton) rendezték meg a budapesti Lurdy házban¹⁶. Az eseményt a szervezők a közösségi oldalukon a következőképpen kommentálták/értékelték: „*2025. március 22-e kétségkívül vízvázlasztó a megtörtént bűnügyek hazai rajongótábora számára. Ezen a napon robbant rá ugyanis az Első Magyar True Crime Találkozó szervezőire a valóság: hiába tűnt eredetileg komoly kihívásnak egy közösség létrehívása, végül sokkal többen akartak részt venni ezen a rendezvényen, mint ahányan befértek a terembe*”¹⁷. Nahát!

A második MTC Találkozót 2026. március 28-án (szombaton) tartják, ugyancsak a Lurdyban.¹⁸ Az egésznapos rendezvényen ‘*fellépnek*’ – mások mellett – Kátay Elek nyá. r. alezredes (ORFK) és dr. Kovács Lajos nyá. r.

¹⁰ Magyar True Crime Közösség: egy online közösség, amely a magyar bűnügyi történetek iránt érdeklődőket gyűjti össze. Honlap: <https://www.magyartruecrime.hu/> (2026.03.20.).

¹¹ BÚNTények Podcast: <https://www.youtube.com/c/buntenyekpodcast> (2026.03.20.).

¹² RTL+ Premium: <https://www.rtlplusz.hu/premium> (2026.03.20.).

¹³ HBO Max: <https://www.hbomax.com/hu/hu> (2026.03.20.).

¹⁴ True Crime Akadémia. A bűnügyi írók iskolája: <https://truecrimeakademia.hu/> (2026.03.20.).

¹⁵ *Mindig tanul az ember* (Karda Beáta, Táncdalfesztivál, 1969). Forrás: <https://www.zene-szoveg.hu/dalszoveg/33187/karda-beata/mindig-tanul-az-ember-zeneszoveg.html> (2026.03.20.).

¹⁶ Lurdy Bevásárló- és Irodaközpont: 1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 12–14. Honlap: <https://lurdyhaz.hu/> (2026.03.21.).

¹⁷ Forrás: <https://www.magyartruecrime.hu/#program> (2026.03.21.) és <https://ankor.hu/elso-magyar-true-crime-talalkozo-tapasztalatok-krimi-rendezveny/> (2026.03.21.).

¹⁸ Forrás: <https://www.magyartruecrime.hu/#program> (2026.03.21.).

ezredes (ORFK), valamint a Rendőrmúzeum¹⁹ is képviselteti magát (dupla húha, illetve nahát!). Ez utóbbi témája az 1931-es kalapácsos gyilkosság (és kizárásos alapon, sejtem is, ki lesz az előadó).

Záróakkordként egy örömhír az MTC szervezőitől (akikre a tavalyi össze-jövetelt követően rárobant valóság): elindult a közösség Discord csatornája. Aki szeretne true crime érdeklődésű emberekkel beszélgetni, az látogasson el ide: <https://discord.com/invite/BPCm5gDrxQ> (hajrá)!

Végül ne hagyjuk ki a krimifestiválokat és a *'Roadshowkat'* sem.

Veszprémben a Kunsztban (Óváros tér 1.) 2023. február 25–26. között rendezték meg az Első Magyar Krimifestivált. A két napos programban összesen nyolc panelbeszélgetés és két krimi műhely kapott helyet. A diskurzusok és a műhelyviták során, számos nézőpontból körüljárták a krimi műfaját és a magyar krimi helyzetét, egyaránt felmerültek szakmaibb és populárisabb témák a kínálatban, így bárki megtalálhatta a neki megfelelőt.²⁰

Az idén (2026. február 21-én) Veszprémben a Művészetek Házában (Vár utca 17.), a negyedik alkalommal tartották meg a Magyar Krimifestivált, amelynek célja a kortárs magyar krimi sokszínűségének bemutatása, az írók és olvasók közötti közvetlen párbeszéd megteremtése, valamint az alkotói közösség tudatos építése. A krimifestivál kiadófüggetlen esemény volt, ahol írók és krimikutatók moderálták a beszélgetéseket. A legismertebb szerzők mellett a tizennégy meghívott író közül öten először szerepelnek a fesztiválon, összesen nyolc különböző kiadót képviselve.²¹ Megjegyzendő, hogy a Can Togay²² ötlete alapján létrehozott fesztivált – a VEB2023²³ Európa Kulturális Fővárosa program örökségeként – Veszprém város támogatásával, a kezdetek óta a Holszezon Fesztivál²⁴ szervezi.

A *'Roadshowkat'*, igazából országjáró, (vetített) előadásokkal egybekötött interaktív könyvbemutatókat nem részletezem. Sikerük elvitathatatlan, hiszen nem csupán telt házasak a rendezvények, hanem meghirdetésük után néhány nappal már elkapkodják az összes jegyet. A kételkedőknek javaslom, vessenek egy pillantást például Dulai Péter FB oldalára.²⁵

Befejezésképpen egy személyes tapasztalat: néhány éve Pestszentlőrincen (Bp. XVIII. kerület) adott elő egy kollégám, aki nem mellesleg egyetemi oktatótársam volt. Kicsit *'benéztem'* a dátumot, és mire észbe kaptam, már elfogytak a jegyek. A művelődési központ vezetője végül úgy engedett be minket az előadásra, hogy a kezdés után pár perccel a nézőtéren üresen maradt néhány szék közül foglalhattunk el kettőt...

¹⁹ Rendőrmúzeum: 1087 Budapest, Mosonyi utca 5. Honlap: <https://www.rendormuzeum.com/fooldal> (2026.03.21.).

²⁰ Forrás: <https://kortarskrimi.hu/elso-magyar-krimifestival-beszamolol> (2026.03.21.). Részletebben: SZOMOR Sándor: Magyar Krimifestivál a Kunsztban. *Obsitos Detektívek Lapja – Jubileumi kiadás* 2023/1–4. online szám, 83–103. oldal.

²¹ Forrás: <https://kultura.hu/esemenyek/4-magyar-krimifestival> (2026.03.21.).

²² Can Togay: olykor Can Togay János, Balázs Béla-díjas magyar filmrendező, forgatókönyvíró, színész, költő, kurátor, kulturális diplomata, egyetemi tanár. Forrás: <https://www.mafab.hu/people/can-togay-139443.html> (2026.03.21.).

²³ VEB2023: Veszprém–Balaton 2023. Honlap: <https://veszprembalaton2023.hu/> (2026.03.21.).

²⁴ Holszezon Kortárs Irodalmi Fesztivál, Veszprém. Honlap: <https://holszezon.hu/> (2026.03.21.).

²⁵ Dulai Péter bűnügyi újságíró. FB oldala: <https://www.facebook.com/dulai.peter> (2026.03.21.).

Azóta töprengök. Hogy van ez? Egy 'sztorizgató', fizetős előadásra becsődül a nép; egy szakkönyv ingyenes könyvtári bemutatóján pedig jobb esetben 15–20 érdeklődő 'szomorkodik'. Hol van a hiba? Hol?

*

Gondolom vagy inkább remélem, az eddig leírt szövegcsunamiból 'átment', hogy nem a veterán zsaruk előadásától beajult nagyközönséget ekézem és savazom. Sőt, igazából nem ekézek, illetve savazok senkit, és nem is az MTC népszerűsége vagy térhódítása fáj nekem, habár a kriminalisztika elbulvárosodásának a veszélye még mindig aggodásra ad okot. Jószerivel csak berzenkedem, és egy kicsit értetlenkedem.

Egykori obsitos kollégáim pedig csak részei, igaz, nélkülözhetetlen elemei a 'műsornak'... Ezekon a fesztiválokon és 'Roadshowkon' a Veteránok vagy a Baby Boomer generáció emeritusai majd' mindegyike mellett áll (praktikusan ül) egy-egy ifjú titán az Y (másképpen: Milleniálok)²⁶ generáció tagjai közül. Tulajdonképpen ők 'járatják a motort' és 'mozgatják a szálakat'... Vajon kik ők?

Tényleg: valójában kik ők? Jó kérdés...

Némelyik írónak, krimi- vagy szakírónak mondja magát. Egyesek újságíróként, illetve bűnügyi újságíróként/tudósítóként mutatkoznak be. Mások kriminalistának álmodják magukat, és közülük keveseknek 'papírja is van róla'.

Hm... Kriminalisták? Ha ők kriminalisták, akkor ki volt – alfabetikus sorrendben – például dr. Bócz Endre (1937–2021) „fővárosi főügyész, az RTF Kriminalisztikai Tanszékének vezetője”; dr. Déri Pál (1924–2008) nyá. r. dandártábornok, a „nyomozás tudósa, a jövő látnoka”; 'kékfényes' dr. Dobos János (1935–2008) nyá. r. ezredes, a „kriminalisztika mestere, aki már életében legenda volt”; dr. Katona Géza (1925–2016) nyá. r. dandártábornok, a „hazai krimináltechnika egyik megalapozója”; dr. Kertész Imre (1926–2004) nyá. r. dandártábornok, „aki a hazai bűnügyi technikát európai színvonalra emelte”; dr. Lakatos János (1947–2023) nyá. r. ezredes, „akinek a kriminalisztika tanítása nem munka, hanem hivatás volt”, dr. Láposi Lőrinc (1935–2000) nyá. r. vezérőrnagy, az ORFK Bűnügyi Főosztályának vezetője, az ország leképzettebb és legtapasztaltabb gyilkossági nyomozója; Tonhauser László (1943–2022) nyá. r. ezredes, „az ORFK Szervezett Bűnözés Elleni Szolgálatának egykori vezetője”²⁷; és kicsoda az élők közül, mondjuk dr. Ibolya Tibor, címzetes egyetemi tanár, az Országos Kriminológiai Intézetbe kirendelt legfőbb ügyész; 'döglött aktás' dr. Kovács Lajos nyá. r. ezredes, c. egyetemi docens, ORFK Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóság; avagy dr. Petőfi Attila nyá. r. vezérőrnagy, ORFK Nemzeti Nyomozó Iroda (és sorolhatnám)?

²⁶ A Veteránok 1945-ben és előtte születtek (ők a 80 pluszosok). Azt tartják róluk, hogy többségük már nem érti a mai világot. A Baby Boomer generáció (1946–1964), a mai 60–80 évesek, egyfajta biztos, kiszámítható életet tudhattak maguknak, amely egy csapásra szertefoszlott a rendszerváltoztatással (Magyarországon 1989/90). A Baby Boomerek egy olyan világban találták magukat, amelyre legtöbbszörük nem készült fel. Az Y generáció tagjai (1981–1995), a 30–45 éves korosztály, már a fogyasztói társadalom gyermekei, akik meglepték mindazt, amit az X generáció szeretett volna. Pontosan tudják, mit akarnak, hogy ez a világ miről szól, mit vár el tőlük a társadalom, valamint, mi a siker és a boldogság titka. Tisztában vannak mindezekkel, és eszerint is élnek... Forrás: <https://generaciok.com/generaciok/> (2026.03.21.).

²⁷ A nevek és a rendfokozatok után idézőjelben írt jelzők forrása, MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I.* Budapest, Rejtjel Kiadó, 2025, 15–16., 19–20., 23–24., 49–50., 53–56. és 97–98. oldal.

A kérdés persze úgy is felmerülhet, hogy ki a kriminalista? Mindenki kriminalista, aki a bűnügyek nyomozásával foglalkozik? (Mondjuk, ez levezethető a kriminalisztika rövid definíciójából). Aki soha vagy csak alig-alig volt terepen, nem nyomozott, nem vett részt házkutatáson, kihallgatáson, helyszíni szemlén bizonyítási kísérleten stb., sőt, sose volt a nyomozó hatóság (pl. a Rendőrség hivatásos állományú) tagja, de *'papírja van róla'*, az lehet kriminalista?

Tehát, ki a kriminalista? És ki vagyok én? – Visszatértünk a kályhához...

*

A kriminalista²⁸

Addig, amíg a kezembe nem került az 1897-es Endrődy-féle kézikönyv²⁹ (ami nem mellesleg Magyarország első kriminalisztikai szakkönyve), abban a tévhitben ringatóztam, hogy a *'kriminalista'* szó a XX. század *'találmánya'*. Meglepődtem, ugyanis a kézikönyvben öt helyen is szerepel³⁰ ez a kifejezés. Endrődy Géza³¹ jóllehet nem definiálja a *'kriminalista'* szót, de a szövegkörnyezetből egyértelműen kiderül, mit ért alatta.

A kézikönyv 45. oldalán – a helyszíni szemlével kapcsolatosan – például a következő olvasható: *„A csendőr és általában a kriminalista ügyessége és szakértelme semmiben sem tűnik ki annyira, mint a tett színhelyén való első eljárásnál, ahol a kezdet nehézségeivel kell megküzdenie. Ha az első helyszíni szemle jó, helyesen átgondolt, gyakorlati értelemmel vétetik föl, akkor azzal a nyomozás és az egész bűnügy helyes irányba terelve, az eredmény pedig legtöbb esetben biztosítva van; míg ha ezen eljárásnál valamilyen ügyetlen intézkedés történik, a siker örökre, vagy legalábbis hosszú időre el van veszve.”*³² A 249. oldalon Endrődy mester a következőket írja: *„Mindazon bűncselekmények között, melyekkel a kriminalistának foglalkoznia kell, legtöbb szakismeretet a család felderítése igényel.”*³³

Jól látható tehát, hogy a *kriminalista* – Endrődy szerint – *bűncselekményekkel foglalkozik, eljár a tett színhelyén, helyszíni szemlét foganatosít és nyomoz*. Nála a *kriminalista* *nyomozó, bűnügyi szakember*. Ez a megállapítás némiképpen eltér az 1978-as, vagyis közel száz évvel későbbi kiadású Bakos-féle szótár meghatározásától, amelynek értelmében a *kriminalista* *„büntetőjogi szakértő, büntetőjogász”*³⁴ (hadd jegyezzem meg, nagyon szomorú lennék, ha ez a definíció igaz volna).

²⁸ A *kriminalista* című fejezet elkészítéséhez – a lábjegyzetben írt források és hivatkozások mellett – felhasználtam egy 2023-as munkám néhány részletét. Kovács Gyula: A *kriminalista* – A 20 éve elhunyt dr. Dobos János emlékére. *Detektívportrék és megemlékezések. Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1–4. szám, 127–129. (127–138.) oldal.

²⁹ ENDRŐDY Géza: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve – a m. kir. csendőrség, városi- és járási rendőrhatalóságok, valamint a vizsgálóbírák, királyi ügyészségek s általában a bűnügyekkel foglalkozó egyének részére*. Losonc, Kármán-féle Könyvnyomda, 1897.

³⁰ ENDRŐDY i. m. I. fejezet (A csendőrökről) 2. rész (A csendőr működése), 12. oldal; II. fejezet (A kikérdezésről) 2. rész (A tanúk és a szakértők kikérdezése), 41. oldal; III. fejezet (A helyszíni szemle) 1. rész (Általában), 45. oldal; IV. fejezet (A szakértőkről) 4. rész (Az elmebetegokről), 63. oldal; XV. fejezet (A család és a hamisítás) 1. rész (Általános), 249. oldal.

³¹ *Kisendrédi és széplaki Endrődy Géza* (1851–1900) honvédtiszt, közszolga, csendőrtiszt, majd Losonc és Gyula rendőrkapitánya; lapalapító (*Magyar Csendőr; Délvidéki Nemzetőr*), újságíró, szak- és szépíró (valamint hatgyermekes családapa).

³² ENDRŐDY i. m. 45. oldal.

³³ ENDRŐDY i. m. 249. oldal.

³⁴ BAKOS (szerk.): i. m. 468. oldal.

Nem mellesleg, a *Magyar értelmező kéziszótárban* és a *Rendészettudományi szaklexikonban* ilyen szócikk nem található.³⁵ Az online *Topszótár* kriminalista-definíciója a Bakos-féle szótár meghatározásával azonos; a kevésbé autentikus *Wikiszótár.hu* pedig odáig fajul, miszerint a szó második jelentése „bűnöző”³⁶ (ehhez a leleményhez csak ‘gratulálni’ tudok).

A kriminalisztika jelentése röviden: „bűnügyi nyomozástan vagy a bűnügyi nyomozás tudománya”. Szélesebb értelemben a kriminalisztika „a bűncselekmények elkövetési módjait, eszközeit, valamint a bűncselekmények felderítésének módszereit tanulmányozó gyakorlati tudományág”³⁷. A kriminalisztika fogalmából kiindulva – köznapi értelmezésben – a *kriminalista a kriminalisztika művelője, vagyis az, aki kriminalisztikával foglalkozik* (lásd a kriminológia és a kriminológus viszonyát). Mindezekből eredően semmiféleképpen nem pusztán *büntetőjogi szakértő, büntetőjogász*.

Megítélésem szerint, a *kriminalista több a büntető anyagi és/vagy alaki jogásznál, avagy büntetőjogi szakértőnél. A kriminalistában kumulálódik minden – széles értelemben vett – büntetőjogi és kriminalisztikai tudnivaló, valamint gyakorlati tapasztalat, hogy a személyes kvalitásokról már ne is beszéljek*.³⁸ A *kriminalista* lehet egyben büntetőjogász és/vagy büntetőjogi szakértő, de ez utóbbiak önmagukban még nem *kriminalisták*.

Sőt, dr. Dobos János a *kriminalista* meghatározásánál még ennél is sokkal továbbmegy.

*

Dr. Dobos János szerint, a *kriminalisztika* alkalmazói (művelői) „*lehetnek a szakma, a hivatás inasai, segédei, kitűnő szakemberei, mesterei vagy éppen művészei*”³⁹.

Ki tehát a kriminalista?

Dobos elveti azt a tézist, hogy [...] „*minden gyakorló bűnüldöző (nyomozó) egyben kriminalista is*”⁴⁰. Úgy véli, csak attól, hogy valaki nyomozó, még nem *kriminalista*. Szerinte, kell lennie „*valami olyan többletnek, amelytől a gyakorlati bűnüldöző kriminalista lesz. [Ez a többlet pedig] nem más, mint azoknak a tapasztalatoknak az összegzése, amelyekkel egy-egy gyakorlati szakember a kriminalisztika elméletét igazolja, erősíti vagy gazdagítja, [akár], de nem feltétlenül előadások vagy publikációk útján.*

Az sem elég, ha valaki eredményesen megoldja a rábízott feladatokat, vagyis a kriminalisztikát megbízhatóan, kellő szinten és gyakorlati haszonnal alkalmazza. Ettől lehet jó, sőt, kitűnő nyomozó, de még nem kriminalista. Ugyanúgy nem kriminalista az a tudós sem, akit már semmi nem köt a

³⁵ JUHÁSZ József – SZŐKE István – O. NAGY Gábor – KOVALOVSKY Miklós (szerk.): *Magyar értelmező kéziszótár*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978; BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019.

³⁶ Forrás: <https://topszotar.hu/idegen-szavak/kriminalista> és <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szo-tar/Kriminalista> (2026.03.22.).

³⁷ BAKOS (szerk.) i. m. ugyanott; BODA (főszerk.) i. m. 355. oldal.

³⁸ KOVÁCS Gyula: *A kriminálmetodika rendszere, felépítése – A kriminálmetodika tételei egykoron és napjainkban*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2022, 200. (191–231.) oldal.

³⁹ Dobos János – Kovács Gyula: *Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2020, 200. (197–217.) oldal.

⁴⁰ Dobos – Kovács i. m. 201. oldal.

gyakorlathoz.”⁴¹ Ez utóbbi állítását később némiképpen árnyalja, kis túlzással elveti: „attól, hogy valaki, rajta kívül álló okok vagy éppen elméleti problémák megoldása miatt, időnként elszakad a gyakorlattól, amíg a tartalékai bírják, addig kriminalista marad”⁴².

Összegezve: „a kriminalista a kriminalisztika tudományának olyan gyakoralati és felelős alkalmazója, aki eközben az alkalmazott tudományt is fejleszti, gyarapítja”⁴³. Vagyis a gyakorlatban magas szinten alkalmazza, elméletben alkotó módon továbbgondolja, kutatásai eredményét publikálja és oktatja.

Végül egy adalék: a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) államtudományi képzési területén, a 4 féléves Kriminalisztikai mesterképzési szakon okleveles kriminalista, rendészeti szakirányon, valamint okleveles kriminalista polgári szakirányon szakképzettség szerezhető. Az ezzel kapcsolatos részletes ismereteket, szabályokat az államtudományi képzési területek képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet 2. mellékletének 19. része (Kriminalisztika mesterképzési szak) tartalmazza. Vagyis eszerint polgári (civil) diplomával a kétéves kurzus alatt, okleveles kriminalistákat képeznek. Nem semmi, ugye?

Megjegyzendő, hogy az NKE Rendészettudományi Kar (RTK) honlapjának tanúsága szerint, a „kriminalisztika mesterképzési szak polgári szakiránya (önköltséges, civil 4 féléves képzés) 2026-ban nem kerül meghirdetésre”⁴⁴ (ezt pozitívumként értékelem). Aki ennél is részletesebben érdeklődik a téma iránt, olvassa el Mátyás Szabolcs remek könyvéhez⁴⁵ írt recenziómat⁴⁶ – megtisztel vele. Hadd idézzek saját magamtól: „lehetséges-e kriminalistát képezni csak és kizárólag az egyetemi padosorokban? Nyilvánvalóan nem”⁴⁷. És legyen itt a pont.

Utoljára teszem fel a kérdést: *ki tehát a kriminalista?* Tessék ezen eltöprengeni! Ja, és *ki vagyok én?* Ezt a nem mindig hálás és objektív utókor majd eldönti.

Forrás- és irodalomjegyzék

BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019

DOBOS János – KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020, 197–217. oldal

ENDRŐDY Géza: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve – a m. kir. csendőrség, városi-és járás rendőrhatalóságok, valamint a vizsgálobírák, királyi ügyészségek s*

⁴¹ DOBOS – KOVÁCS i. m. 201–202. oldal.

⁴² DOBOS – KOVÁCS i. m. 203. oldal.

⁴³ DOBOS – KOVÁCS i. m. 202. oldal.

⁴⁴ Forrás: <https://rtk.uni-nke.hu/felvetelizoknek/mesterkepzes/felveteli-feltetelek/kriminalisztika-mesterkepzesi-szak> (2026. 03. 22.).

⁴⁵ MÁTYÁS Szabolcs: *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből*. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa, 2024.

⁴⁶ KOVÁCS Gyula: Recenzió dr. Mátyás Szabolcs: *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből* című könyvéről. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 112–121. oldal.

⁴⁷ KOVÁCS (2024) i. m. 118. oldal.

- általában a bűnügyekkel foglalkozó egyének részére. Losonc, Kármán-féle Könyvnyomda, 1897
- JUHÁSZ József – SZÓKE István – O. NAGY Gábor – KOVALOVSKY Miklós (szerk.): *Magyar értelmező kéziszótár*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978
- KOVÁCS Gyula: A kriminalista – A 20 éve elhunyt dr. Dobos János emlékére. Detektívportrék és megemlékezések. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1–4. szám, 127–138. oldal
- KOVÁCS Gyula: *A kriminálmetodika rendszere, felépítése – A kriminálmetodika tételei egykoron és napjainkban*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 191–231 oldal
- KOVÁCS Gyula: Milyen úton induljunk el? – Főszerkesztői gondolatok. *Obsitos Detektívek Lapja* 2013/1–4. szám, 4–5. oldal
- KOVÁCS Gyula: Recenzió dr. Mátyás Szabolcs: Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből című könyvéről. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 112–121. oldal
- MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I.* Budapest, Rejtjel Kiadó, 2025
- MÁTYÁS Szabolcs: *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből*. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa, 2024
- SZOMOR Sándor: Magyar Krimifesztivál a Kunsztban. *Obsitos Detektívek Lapja – Jubileumi kiadás* 2023/1–4. online szám, 83–103. oldal

Internetes hivatkozások

- <https://ankor.hu/also-magyar-true-crime-talalkozo-tapasztalatok-krimi-rendezveny/> (2026.03.21.)
- <https://generaciok.com/generaciok/> (2026.03.21.)
- <https://holtszezon.hu/> (2026.03.21.)
- <https://kortarskrimi.hu/also-magyar-krimifesztival-beszamolo/> (2026.03.21.)
- <https://kultura.hu/esemenyek/4-magyar-krimifesztival> (2026.03.21.)
- <https://lurdyhaz.hu/> (2026.03.21.)
- <https://m2.mtmt.hu/qui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10052229> (2026.03.20.)
- <https://rtk.uni-nke.hu/felvetelizoknek/mesterkepzes/felveteli-feltetelek/kriminalisztika-mesterkepzesi-szak> (2026. 03. 22.)
- <https://songbook.hu/lyrics/8832/ki-vagyok-en> (2026.03.20.)
- <https://topszotar.hu/angolmagyar/mass+media> (2026.03.20.)
- <https://topszotar.hu/idegen-szavak/kriminalista> és <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar/Kriminalista> (2026.03.22.)
- <https://truecrimeakademia.hu/> (2026.03.20.)
- <https://veszprembalaton2023.hu/> (2026.03.21.)
- <https://wmn.hu/kult/59103-gyilokporno-vagy-izgalmas-krimi--ezert-szeretjuk-a-true-crime-torteneteket> (2026.03.20.)
- <https://www.facebook.com/dulai.peter> (2026.03.21.)
- <https://www.hbomax.com/hu/hu> (2026.03.20.)
- <https://www.mafab.hu/people/can-togay-139443.html> (2026.03.21.)
- <https://www.magyartruecrime.hu/> (2026.03.20.)
- <https://www.magyartruecrime.hu/#program> (2026.03.21.)

<https://www.magyartruecrime.hu/#program> (2026.03.21.)
<https://www.rendormuzeum.com/fooldal> (2026.03.21.)
<https://www.rockbook.hu/zenekar/hobo-blues-band> (2026.03.20.)
<https://www.rtlplusz.hu/premium> (2026.03.20.)
<https://www.youtube.com/c/buntenyekpodcast> (2026.03.20.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/23506/lgt/ordito-arcok-zene-szoveg.html> (2026.03.20.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/33187/karda-beata/mindig-tanul-az-ember-zeneszoveg.html> (2026.03.20.)
<https://zenehaza.hu/a-haz-zeneje-blog/foldes-laszlo-hobo> (2026.03.20.)

Jogszabályváltozások

Dr. Kovács Gyula

A Büntető Törvénykönyv és a büntetőeljárás törvény 2025. évi módosításai

„Továbbra is azt gondolom [...], miszerint a büntető [jogszabályok módosításai] egy permanens hibajavítási folyamat részei. Ez a 'barkácsüzem mód' gyaníthatóan addig tart, amíg a hamarjában összehozott (hadd ne mondjam: 'összelapátolt') törvényeket rendbe nem teszik – még mindig úgy vélem, a legelején lett volna célszerű tisztességes munkát végezni. Ékes példája ennek a Büntető Törvénykönyv (Btk.) és a büntetőeljárás törvény (Be.), amelyek a hatályba lépésük óta történt többszöri módosítás eredményeképpen lassan úgy néznek ki, mint egy-egy kalocsai vagy matyómintás hímzett terítő... Habár, ezek a színes népi motívumokkal ékesített vásznak legalább szemet gyönyörködtetőek, ami a jogszabályok szövegekéről nem igazán állítható (célzok itt elsősorban az A, B, C stb. kiegészítő betűjellel ellátott szakaszokra és bekezdésekre).”⁴⁸

Bevezetés

A jogalkotó a 2025. évben sem pihent. Lapzártáig (2025. december 31.) a Magyar Közlönyből (MK) 162, a Hivatalos Értesítőből (HÉ) pedig 58 lapszám jelent meg.⁴⁹ Ez az MK esetében 11.874, a HÉ vonatkozásában pedig 5742 oldalnyi közlőanyag. Ez a mennyiség 2024-ben a közlőből 139, az értesítőtől pedig 59 lapszám volt.

A 2025-ös 'teljesítmény' – az MK-t és a HÉ-t is ideértve – mindösszesen 17.616 oldal, ami a munkaszüneti napokat is számítva, napi 48 oldalt jelent (kerekített értékek). Amennyiben a szombatot és vasárnapot nem soroljuk ide, akkor a napi mennyiség 68 közlőoldal. Ha pedig a munkanapokon 8 órás munkaidőt veszünk alapul, úgy az érdeklődő érintetteknek (pl. a jogászoknak) óránként 8,5 oldalt kellene elolvasniuk (és akkor még semmi mást nem tettek).

⁴⁸ Kovács Gyula: A Büntető Törvénykönyv és a büntetőeljárás törvény 2024. évi módosításai. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 14. (9–15.) oldal.

⁴⁹ Forrás: <https://magyarkozlony.hu/> (2026.02.14).

Azért ez nagyszerű dolog! Jó mulatság! Meg férfimunka (vagy mi)!⁵⁰ Esetleg mégsem?

Megjegyzendő, hogy a *közlönyoldalak száma 2024-ben 118.812 oldalra rúgott*. Ez napi 51,5, munkanaponként 72,3, és ez utóbbi esetben napi 8 órát számítva, óránként 9 oldalt tesz ki. Szóval, ismét büszkék lehetünk (én már hosszú évek óta az vagyok), hiszen, ha nem is múltuk felül, de megközelítettük az előző évet. Szinte hallom a *'kórust'*, hogy ezt nem kilóra mérik. Valóban nem? Akkor meg mire föl, ez a nagy *'tekerés'*?

A következőkben vizsgáljunk meg néhány lényegesebb jogszabálykategóriát alaposabban.

Az Országgyűlés (OGY) 2025-ben 136 törvényt alkotott (ez 44 törvénnyel több, mint a 2024-es évben). Legutóbb december 29-én (MK 158. szám) a sportról szóló 2004. évi I. törvény és egyéb törvények sporttal kapcsolatos módosításáról rendelkező 2025. évi CXXXVI. törvény látott napvilágot.

Kormányrendeletből (Korm. rendelet) 490-et sikerült a Kabinetnek összehoznia (tavaly december 31-ig ez a szám 494 volt). A legutóbbi december 31-én (MK 162. szám) jelent meg, és a klímagázokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 458/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról rendelkezik.

A továbbiakban nézzük meg, hogy azok a minisztériumok, amelyek 2024-ben a rendeletek ötös toplistáján szerepeltek, a rákövetkező évben miképpen szerepeltek:

1. *Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) 70 rendelet (2024-ben 60 rendelettel a negyedik helyen végzett);*

2. *Agrárminisztérium (AM) 60 rendelet (az előző évben 80 – ezzel az első helyen végzett);*

3. *Belügyminisztérium (BM) 55 rendelet (tavaly 65 rendelettel ugyancsak a harmadik helyen állt);*

4. *Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) 52 rendelet (az előző évben 56 rendelettel az ötödik helyre szorult);*

5. *Magyar Nemzeti Bank (MNB) 47 jegybanki rendelet⁵¹ (az MNB 2024-ben a 66 rendelettel a második volt).*

Ezek után, vegyük górcső alá a közjogi szervezetszabályozó eszközök (normatív határozatok és normatív utasítások) háza tájékát:

1. *kormányhatározat (Korm. határozat) 1596 (2024-ben 1457);*

2. *köztársasági elnöki (KE) határozat 354 (tavaly 338);*

3. *miniszterelnöki (ME) határozat 96 (előző évben 130);*

4. *országgyűlési (OGY) határozat 76 (2023-ban 29);*

5. *alkotmánybírósági (AB) határozat 15 (tavaly 25).⁵²*

Jól látható, hogy a 2024. évi sorrend 2025-ben nem változott. Megjegyzendő, miszerint az Alkotmánybíróság teljes ülésen meghozott

⁵⁰ VÖRÖSMARTY Mihály: *Gondolatok a könyvtárban* (1844) című költeménye után szabadon. Forrás: <https://www.eternus.hu/vers/6263> (2026.02.14.).

⁵¹ A *Jegybank* ugyan nem minisztérium, de az MNB elnökének rendelete jogszabálynak minősül. Forrás: <https://lexikon.uni-nke.hu/szocikk/jogszabaly/> (2026.02.14.); <https://erthetojog.hu/egyeb-jogi-ismeretek/mikor-melyik-jogszabalynak-higgyunk/> (2026.02.14.); a jogszabály fogalmáról lásd még a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 1–5. §-át.

⁵² Forrás: <https://njt.hu/> (2026.02.14.).

határozatainak a száma (AB Tü. határozat) 2025-ben 1007 volt. Azonban ezek a határozatok részben ügyrendi, illetve személyügyi kérdésekről szólnak, ezért nem szerepeltettük a listában.

A *Hivatalos Értesítő* (HÉ), amely a *Magyar Közlöny* (MK) melléklete, *közjogi szervezetszabályozó eszközöket* (utasításokat), *valamint nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos és egyéb közleményeket* tartalmaz. A HÉ utasításai között tallózva, a következő sorrend állítható fel:

1. a *honvédelmi miniszter* (HM) utasítása: 45 (2024-ben 59);
2. a *népgazdasági miniszter* (NGM) utasítása: 32 (tavaly 31),
3. a *büntetés-végrehajtás országos parancsnokának* (BVOP) utasítása: 30 (előző évben 38);
4. az *országos rendőrfőkapitány* (ORFK) utasítása: 30 (tavaly 41);
5. a *belügyminiszter* (BM) utasítása: 29 (2024-ben 24).
6. az *építési és közlekedési miniszter* (ÉKM) utasítása: 22 (tavaly 25);
7. a *Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter* (MK) utasítása: 15 (előző évben 12);
8. a *legfőbb ügyész* (LÜ) utasítása: 14 (2024-ben 19).

Megjegyzendő, hogy 2025-ben *közigazgatási és területfejlesztési miniszteri* (KTM) utasítás 9 volt, amivel a minisztérium az utolsóként végzett (2024-ben 32-vel a negyedik helyen dicsekedhetett).

A büntető jogszabályok 2025. évi módosításai

Amennyiben a széles értelemben vett büntető jogszabályok közül a *Büntető Törvénykönyvet*⁵³ és a *büntetőeljárás törvényt*⁵⁴ vesszük górcső alá, akkor azt látjuk, hogy 2025-ben a *Btk.-t 10 törvény 12 alkalommal*, a *Be.-t pedig 11 törvény 14 esetben módosította* (a 2025. évi módosítások gyakoribbak voltak a 2024-es év változtatásainál: a *Btk.-t 5 törvénnyel 6 alkalommal*, a *Be.-t 8 törvénnyel 7 esetben módosították*). Megjegyzendő, hogy a hatálybalépéstől számítva⁵⁵ a *Btk. 77*, a *Be. pedig 43 módosítást* ért meg. Ugye, milyen szorgalmas a jogalkotó?

A Btk. 2025. évi módosításai

A *Btk. 2025. évi módosításai* (a hatálybalépés sorrendjében) a következők:

- a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló *2024. évi LXXXIV. törvény* (hatályos: 2025. február 19-től);
- az online csalások elleni további hatékony fellépés érdekében szükséges és egyéb törvények módosításáról szóló *2024. évi LXIV. törvény* (hatályos: 2025. március 1-jétől és július 1-jétől);
- a kábítószer előállításának, használatának, terjesztésének, népszerűsítésének tilalmával összefüggő törvénymódosításokról szóló *2025. évi XIX. törvény* (hatályos: 2025. június 15-től);

⁵³ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.).

⁵⁴ A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.).

⁵⁵ A Btk. 2013. július 1-jén, a Be. 2018. július 1-jén lépett hatályba.

- Magyarország versenyképességének javítása érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2025. évi LXVII. törvény (hatályos: 2025. július 1-jétől és szeptember 1-jétől);
- az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeleti törvényi szintre emeléséről szóló 2025. évi L. törvény (hatályos: 2025. augusztus 19-től);
- az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény (hatályos: 2025. augusztus 19-től és szeptember 1-jétől, illetve 2026. január 1-jétől);
- az állatok védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2025. évi LXVI. törvény (hatályos: 2025. augusztus 20-tól);
- a rendészeti feladatellátás hatékonyságát támogató törvények módosításáról szóló 2025. évi LXXI. törvény (hatályos: 2025. november 1-jétől);
- a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló 2025. évi CXXXIV. törvény (hatályos: 2025. december 24-től);
- a büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi CXVIII. törvény (hatályos: 2026. január 2-ától és július 1-jétől).

A jogalkotó a számtalan egyéb módosítás mellett, néhány új különös részi törvényi tényállást is iktatott a Btk. rendszerébe (csak tallózva):

1. *Kriptoeszközzel*⁵⁶ visszaélés (Btk. 394/A. §), amely 2025. július 1-jétől lépett hatályba;⁵⁷

2. *Jogosulatlan kriptoeszköz-átváltási szolgáltatás nyújtása* (Btk. 408/A. §), amely 2025. július 1-jétől lépett hatályba;⁵⁸

3. *Kedvtelésből tartott állatok kereskedelmével összefüggő visszaélés* (Btk. 244/A. §), amely 2025. augusztus 20-tól lépett hatályba;⁵⁹

4. *Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése* (Btk. 327. §) kiegészült a 327/A–327/D. §-okkal (ez utóbbi, 327/D. § az értelmező rendelkezéseket tartalmazza), amely 2025. szeptember 1-jétől lépett hatályba⁶⁰;

5. *Értelmező rendelkezés* (Btk. 330/A. §), amely 2025. szeptember 1-jétől lépett hatályba;⁶¹

6. *Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény* (Btk. 404/B. §), amely 2025. december 24-től lépett hatályba.⁶²

Ad 1.

A kriptoeszközzel visszaélést (Btk. 394/A. §) az követi el, aki jogosulatlan kriptoeszköz-átváltási szolgáltatás igénybevételével jelentős értékű kriptoeszközt pénzre vagy más kriptoeszközre átvált.

⁵⁶ *Kriptoeszköz*: olyan érték vagy jog digitális megtestesítője, amely osztott főkönyvi technológia (distributed ledger technology, DLT) vagy hasonló technológia alkalmazásával elektronikusan átruházható és tárolható. Forrás: <https://www.mnb.hu/letoltes/24-05-07-kriptoeszkozok-es-szolgaltatok-kerdesek-valaszok-final.pdf> (2026.02.16.).

⁵⁷ A „*Kriptoeszközzel visszaélés*” alcímet (394/A. §) a 2025. évi LXVII. törvény 101. § iktatta be.

⁵⁸ A „*Jogosulatlan kriptoeszköz-átváltási szolgáltatás nyújtása*” alcímet (408/A. §) a 2025. évi LXVII. törvény 102. § iktatta be.

⁵⁹ A „*Kedvtelésből tartott állatok kereskedelmével összefüggő visszaélés*” alcímet (244/A. §) a 2025. évi LXVI. törvény 9. § iktatta be.

⁶⁰ A 327/A–327/D. §-t a 2025. évi XLIX. törvény 94. § iktatta be.

⁶¹ Az „*Értelmező rendelkezések*” alcímet (Btk. 330/A. §) a 2025. évi XLIX. § 95. § iktatta be.

⁶² Az *Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény* alcímet (Btk. 404/B. §) a 2025. évi CXXXIV. törvény 15. § iktatta be.

A subsidiarius⁶³ jellegű bűncselekmény vétség. A 394/A. § *különös vagy csoport jogi tárgya* a pénz- és bélyegforgalom biztonsága (Btk. XXXVIII. Fejezet), míg *közvetlen jogi tárgya* a kriptoeszköz-átváltási szolgáltatás biztonsága, illetve az ehhez fűződő társadalmi érdek.

A törvényi tényállás jogtechnikai felosztása: a Btk. 394/A. § (1) bekezdése alapeset; a (2)–(3) bekezdések a minősített esetek.

Ad 2.

A *jogosulatlan kriptoeszköz-átváltási szolgáltatás nyújtását* (Btk. 408/A. §) az követi el, aki a kriptoeszközök piacáról szóló törvény szerinti validálási kötelezettség megsértésével jelentős értékben kriptoeszköz-átváltási szolgáltatási tevékenységet végez.

A bűncselekmény büntett. A 408/A. § *különös vagy csoport jogi tárgya* a gazdálkodás rendje (Btk. XLI. Fejezet), míg *közvetlen jogi tárgya* a kriptoeszközök piacáról szóló törvény szerinti validálási kötelezettség⁶⁴ megtartásához fűződő társadalmi érdek.

A törvényi tényállás jogtechnikai felosztása: a Btk. 408/A. § (1) bekezdése az alapeset; (2)–(3) bekezdések a minősített esetek.

Ad 3.

A *kedvtelésből tartott állatok kereskedelmével összefüggő visszaélést* (Btk. 244/A. §) az követi el, aki a *kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról* szóló jogszabályban meghatározott kor előtt kölyköket anyjuktól elválasztva, kereskedelmi mennyiségben az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít.

A bűncselekmény vétség. A 244/A. § *különös vagy csoport jogi tárgya* a környezet és a természet épsége és megóvása (Btk. XXIII. Fejezet), míg *közvetlen jogi tárgya* a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló jogszabályban foglaltak megtartásához fűződő társadalmi érdek.

A törvényi tényállás jogtechnikai felosztása: Btk. 244/A. § (1) bekezdése az alapeset; a (2) bekezdés az értelmező rendelkezés.

Ad 4.

A *nemzetközi gazdasági tilalom megszegését* (Btk. 327. §) kiegészítő tényállásokat (Btk. 327/A–327/D. §) nem kívánom részletesen kommentálni (túlmutat a témán és a terjedelmen – nem ez a lecke).

A 327/A–327/B. § büntett; a 327/C. § alapesetben [(1)–(2) bekezdés] subsidiarius vétség; a minősített eset [(3) bekezdés] büntett. A 327/D. § értelmező rendelkezéseket tartalmaz. A bűncselekmény *különös vagy csoport jogi tárgya* a nemzetközi kötelezettségen alapuló közbiztonsági célú gazdasági előírások megtartása (Btk. XXXI. Fejezet).

Jogtechnikai felosztás: a törvényi tényállások az általános felosztási rendszernek megfelelően szakaszokból (§), bekezdésekből és pontokból állnak.

⁶³ *Subsidiarius* (szubszidiárius) bűncselekmény: olyan kisegítő jellegű tényállás, amelyben a törvényalkotó a „*ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg*” vagy a „*ha más bűncselekmény nem valósul meg*” fordulattal zárja ki a bűncselekmény megállapítását az alaki bűnhalmazatból. BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus, 2019, 545. oldal. A *subsidiarius* eredeti jelentése: segítő, kisegítő, támogató. BAKOS Ferenc (szerk.): *Idégen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 787. oldal.

⁶⁴ *Validálás:* ellenőrzés, hitelesítés. Célja: meggyőződni arról, hogy az adatok vagy az információk pontosak, teljesekek és konzisztensek, valamint megfelelnek a meghatározott követelményeknek vagy szabványoknak. Forrás: <https://jelentese.hu/idegen-szavak-szotara/validalas> (2026.02.16.).

Ad 5.

A Btk. 330/A. §-ban foglalt értelmező rendelkezés a kettős felhasználású termékkel visszaéléshez (330. §) kapcsolódik. Eszerint a XXXI. fejezet alkalmazásában kettős felhasználású termék alatt a 2021/821 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében meghatározott terméket kell érteni.

Ad 6.

Az önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekményt (Btk. 404/B. §) az követi el, aki a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott hitellel (e § alkalmazásában a továbbiakban: segélyhitel) összefüggésben

- a) a konszolidált költségvetés készítésével,
- b) a vagyonteltár készítésével,
- c) az irányítási szervezetének és döntési eljárásának átalakításával, vagy
- d) likviditási terv készítésével

kapcsolatos kötelezettségét önhibájából megszegi [404/B. § (1) bekezdése]; valamint, aki a segélyhitellel kapcsolatos kötelezettségeit a pénzeszközök jogosulatlan megszerzése érdekében, a bizonylatok felhasználásával önhibájából megszegi [404/B. § (2) bekezdése].

A bűncselekmény subsidiarius vétség. A 404/B. § különös vagy csoport jogi tárgya a gazdálkodás rendje (Btk. XLI. Fejezet), míg közvetlen jogi tárgya a segélyhitel kezelésével kapcsolatos kötelezettségek megtartásához fűződő társadalmi érdek.

A törvényi tényállás jogtechnikai felosztása: a Btk. 244/A. § (1) és (2) bekezdése az alapeset.

A Be. 2025. évi módosításai

A Be. 2025. évi módosításai (ugyancsak a hatálybalépés sorrendjében) a következők:

- egyes törvényeknek az igazságügyi szakértőkkel és a szakértői bizonyítással összefüggő módosításáról szóló 2024. évi LI. törvény (hatályos: 2025. január 1-jétől);
- az online csalások elleni további hatékony fellépés érdekében szükséges és egyéb törvények módosításáról szóló 2024. évi LXIV. törvény (hatályos: 2025. március 1-jétől és július 1-jétől);
- a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény (hatályos: 2025. május 1-jétől);
- a kábítószer előállításának, használatának, terjesztésének, népszerűsítésének tilalmával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2025. évi XIX. törvény (hatályos: 2025. június 15-től);
- a belügyi feladatellátás hatékonyságát támogató és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet erősítő törvények módosításáról szóló 2025. évi XXXV. törvény (hatályos: 2025. június 15-től);
- igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény (hatályos: 2025. augusztus 19-től és szeptember 1-jétől, illetve 2026. január 1-jétől);
- az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzeti rendeletek törvényi szintre emeléséről szóló 2025. évi L. törvény (hatályos: 2025. augusztus 19-től);

- az állatok védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló *2025. évi LXVI. törvény* (hatályos: 2025. augusztus 20-tól);
- a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózatról szóló *2024. évi XCI. törvény* (hatályos: 2025. október 28-tól);
- büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló *2025. évi CXVIII. törvény* (Hatályos: 2026. január 2-től és február 21-től, illetve július 1-jétől);
- a magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló *2025. évi XCII. törvény* (hatályos: 2026. február 15-től).

A törvényalkotó a számos különféle módosítás mellett, egy-egy új fejezettel is kiegészítette a büntetőeljárás törvényt (csupán példálózva, a hatályba lépés sorrendjében):

1. LIII/A. Fejezet: *A tárhelyszolgáltatás felfüggesztése* (Be. 338/A. §) – Nyolcadik Rész (A kényszerintézkedések);⁶⁵

2. XLVI/A. Fejezet: *Bűnmegelőzési célú felügyelet* (Be. 295/A–295/G. §) – Nyolcadik Rész (A kényszerintézkedések);⁶⁶

3. LXXIX/A. Fejezet: *A HKETV.⁶⁷ alapján a terhelten szemben elrendelhető megelőző távollátás elintézése* (Be. 560/A. §) – Tizennegyedik Rész (Az elsőfokú bírósági tárgyalás);⁶⁸

4. LXXI/A. Fejezet: *A hallgatóság online jelenti a tárgyaláson* (438/A–438/G. §) – Nyolcadik Rész (A kényszerintézkedések).⁶⁹

A büntető jogszabályok 2025. évi módosításáról itt és most nem kívánok részletesebben értekezni. A jelentősebb változásokra esetleg később, önálló tanulmány(ok) keretében kitérek.

Szokásomtól eltérően, nem ostromozom tovább ezeket az igazi Hungarikumnak minősülő kalocsai vagy matyómintás törvényeket: keletkezésük körülményei, a módosításhegyek, sőt, a második világháború befejezését követő egész hazai büntető jogalkotási folyamat önmagáért beszél: különösen kilóg a sorból a rendszerváltoztatást követő időszak.

De: az nem kifejezetten az átgondolt, tervszerű és a társadalmi szükség-szerűséget tükröző jogalkotás sajátja, ha például egy naptári éven belül 12 alkalommal módosítják a Büntető Törvénykönyvet (Btk.-t), és 11 esetben a büntetőeljárás törvényt (Be.-t). Elgondolkodtató az is, amikor azt látjuk, hogy az egyes módosítások között csupán néhány nap vagy hét telik el (pl. a Btk. esetében: 2025. február 19., március 1. vagy augusztus 19. és 20., valamint szeptember 1. stb.). Továbbá az sem szokatlan kis hazánkban, ha a módosító rendelkezéseket tartalmazó törvényt, néhány hónappal később ismét módosítják (ez a tipikusan *'Mekk mester'⁷⁰ fokozat* – már bocsánatot kérek).

Persze, van még hová *'fejlődni'*: a kodifikációtörténetbe kuriózumként bevonult, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvénnyel (régii Be.)

⁶⁵ Az LIII/A. Fejezetet (338/A. §) a 2024. évi LXIV. törvény 75. § iktatta be.

⁶⁶ A XLVI/A. Fejezetet (295/A–295/G. §) a 2025. évi XIX. törvény 34. § iktatta be.

⁶⁷ A HKETV: a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollátásról szóló 2009. évi LXXII. törvény.

⁶⁸ A LXXIX/A. Fejezetet (560/A. §) a 2025. évi XLIX. törvény 202. § iktatta be.

⁶⁹ A LXXI/A. Fejezetet (438/A–438/G. §) a 2025. évi XLIX. törvény 196. § iktatta be.

⁷⁰ A fiatalabb korosztály kedvéért: A *Mekk Elek, az ezermester* 1974-től 1975-ig futott magyar televíziós bábfilmsorozat, amelyet a Pannónia Filmstúdió készített 1973-ban. A játékfilmsorozat rendezője Imre István, producere Gyöpös Sándor és Komlós Jánosné volt. Forrás: <https://www.retrom-esek.hu/mesek/mekkelek> (2026.02.16.).

kapcsolatos 'ámokfutást' (jogalkotási folyamatnak ugyanis nem nevezném) még nem sikerült túlszárnyalni, de megismételni sem. Egyelőre, mert minden csak idő kérdése...

A Magyar Közlöny és a Hivatalos Értesítő

Végezetül egy kis statisztikai összesítés (csak a rend kedvéért, amúgy meg tavaly is volt ilyen). A Magyar Közlöny (MK) és a Hivatalos Értesítő (HÉ) lap-számainak mennyisége és az oldalszámok az elmúlt öt esztendőben – éves bontásban, valamint összesítve – a következőképpen alakultak.

	Magyar Közlöny (MK)		Hivatalos Értesítő (HÉ)		Összesen
2020	MK 298	11.824 old.	HÉ 73	7312 old.	19.136
2021	MK 246	13.012 old.	HÉ 66	6135 old.	19.147
2022	MK 223	11.882 old.	HÉ 75	6943 old.	18.825
2023	MK 194	12.448 old.	HÉ 64	6712 old.	19.160
2024	MK 139	11.566 old.	HÉ 59	7246 old.	18.812
2025	MK 162	11.874 old.	HÉ 58	5742 old.	17.616
Összesen	1262	72.606	395	40.090	112.696

A táblázatból jól látható, hogy a Magyar Közlönyből az elmúlt hat esztendő alatt 1262, a Hivatalos Értesítőből pedig 395 lapszám jelent meg, mindösszesen 112.696 oldalon. Az MK-ból a legtöbb lapszámot (298) 2020-ban adták ki, míg a HÉ-ből 2022-ben 75 lapszám jelent meg. Ami az összesített oldalszámokat illeti, a csúcstartó 19.160 oldallal a 2023-as év volt.⁷¹

Ez a 112.696 közlönyoldal, a munkanapokat számolva – kerekítve – 72 oldal naponta, ami óránként – nyolcórás munkaidőt alapul véve – 9 oldalt jelent (csak a szombatokat és a vasárnapokat vontam le). Ez 'emberes' feladat egy jogász számára még akkor is, ha csak a saját szakterületének jogszabályi változásait kíséri figyelemmel.

Kellemes időtöltést (közlönyolvasást) kívánok!

Forrás- és irodalomjegyzék

BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus, 2019

KOVÁCS Gyula: A Büntető Törvénykönyv és a büntetőeljárás törvény 2024. évi módosításai. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 9–15. oldal

Internetes hivatkozások

<https://erthetojog.hu/egyeb-jogi-ismeretek/mikor-melyik-jogszabalynak-hi-gyunk/> (2026.02.14.)

⁷¹ Forrás: <https://magyarkozlony.hu/> (2026.02.16.).

<https://jelentese.hu/idegen-szavak-szotara/validalas> (2026.02.16.)
<https://lexikon.uni-nke.hu/szocikk/jogszabaly/> (2026.02.14.)
<https://magyarkozlony.hu/> (2026.02.14)
<https://magyarkozlony.hu/> (2026.02.16.)
<https://njt.hu/> (2026.02.14.)
<https://www.eternus.hu/vers/6263> (2026.02.14.)
<https://www.mnb.hu/letoltes/24-05-07-kriptoeszkozok-es-szolgalatok-kerdesek-valaszok-final.pdf> (2026.02.16.)
<https://www.retromesek.hu/mesek/mekkelek> (2026.02.16.)

Kíváncsi lettem, és az interneten *'rákerestem'* Rédeyre: meglepetéssel vegyes örömmel nyugtáztam, hogy 1916-tól már – az akkor még *'fatornyos szü-lőfalum'* – Kispest rendőrkapitányaként szolgált⁷⁸ (az 1922-től önálló város Kispest, születésemkor már XIX. kerületként Nagy-Budapest részét képezte). A Kispesti Rendőrkapitányság épülete a Sárkány (később Ady Endre) út 29. szám alatt állott, és a mai napig ott áll – egy kőhajításnyira, pontosabban egy villamosmegállónyira a Wekerle-telep szélén lévő, Ady Endre út 9. számú egykori lakásunktól, ahol 1972 márciusáig laktunk.

Nahát – gondoltam –, ez a *Rédey Miklós*, ahogy szokták mondani, rendesen *'benne van a karmámban'*. Tudom, ez a megjegyzés egy kissé sántít, ráadásul olyannyira nem hiszek az ilyesféle dolgokban, de attól még igaz lehet...

2. Már hárman vagyunk (Rédey, az ő könyvecskéje és én)

Hachbold Gyula,⁷⁹ egykori kollégám [és a Rendőrtiszti Főiskolán (RTF) évfolyamtársam], a Covid19 előtt, 2019 tavaszán, megkeresett egy rakat szakkönyvvel: *„Ha érdekel, szívesen odaadom, talán tudsz belőlük hasznosítani valamit”* – írta Messengeren.

Gyula barátom tehát rám tukmált egy szatyornyi könyvet (olyan nagyon azért nem kellett erőltetnie), amelyek közül nyomban feltűnt Rédey mester munkája, az 1901-ben kiadott, *A nyomozási eljárás nehézségei*. A könyvecske létezéséről tudtam, de még nem olvastam (mindig nem olvashat az ember, néha írni is kell⁸⁰). A művet még aznap *'magamévá tettem – egyéjszakás kaland'* volt: a 68 oldal C6-os méretben (114 x 162 mm) nem okozott különösebb problémát (később a kapcsolatunk komolyra fordult, mondhatni tartóssá vált).

Az *'egyéjszakás kaland'* után született meg bennem a megmásíthatatlan döntés: *'megírom'* Rédey könyvecskéjét, akárcsak az előző évben *Endrődy Géza* munkáját...

A szilárd elhatározást tett követte: 2020 májusában befejeztem és megjelentettem a *Dobos-féle Kis nyomozástan* harmadik kiadását;⁸¹ 2022 májusára átdolgoztam, kiegészítettem és kiadtam *Fröhlich János Detektívhősök* című könyvét;⁸² 2022 decemberére pedig *'sajtó alá rendeztem'* egy válogatást, amely nyolcévi publikációs tevékenységemnek a kvintesszenciája volt.⁸³ Nem mellesleg, 2019-ben, 2020-ban, 2021-ben és 2023-ban szerkesztettem, részben írtam és kiadtam az *Obsitos Detektívek Lapja* összevont számait;⁸⁴ az egyetemi oktatás, valamint az oktatás és a vizsgáztatás a ROKK-on már csak

⁷⁸ *Tiszti Czim- és Névtár* (XXXV. évfolyam), 1916, 199. oldal.

⁷⁹ *Hachbold Gyula* nyá. r. alezredes, 1992–1996 között évfolyamtársam volt a Rendőrtiszti Főiskolán (*Latinovits* után szabadon: mindketten későn érő és lassan bölcsülő típusok voltunk/vagyunk); a Rendőrségnél bünyügyi szakterületen tevékenykedett, mindezek mellett, remek basszusgitáros.

⁸⁰ Erről eszembe jut *Bócz Endre* (róla majd később) bonmot-ja: *„Az nem baj, ha a kollégák írnak, de néha olvashatnának is.”*

⁸¹ Dobos János – Kovács Gyula: *Kis nyomozástan*. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020.

⁸² FRÖHLICH János – Kovács Gyula: *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők. Detektívtörténetek a 19. század végéről*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022.

⁸³ Kovács Gyula: *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022.

⁸⁴ Az *Obsitos Detektívek Lapja* online elérhetősége: <https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja/> (2026.01.14.).

hab volt a tortán⁸⁵... Mindezekből jól látható, hogy nálam a szándék és a megvalósítás időben eltérhet egymástól, de az is nyilvánvaló, miszerint nem adom fel, sőt, soha „nem adom fel, míg egy darabban látsz”⁸⁶.

A Rédey-könyvecske tehát készen van, és jómagam is 'elkészültem', mondhatni, teljesen 'kész vagyok' (ez volt néhai Krázsik Jóska⁸⁷ barátom után szabadon: a panasza, a sirám és a sóhaj helye)...

3. Jónéhány gondolat A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt című könyvről

Rédey Miklós az eredeti könyvet (*A nyomozási eljárás nehézségei*) 1901-ben, vagyis a bűnvádi perrendtartás (1896. évi XXXIII. törvénycikk) hatálybalépése után egy évvel írta. Rédey ekkor kapitányi rangban a székesfővárosi m. kir. államrendőrség Elnöki Osztyálya főkapitányi titkárként szolgált.⁸⁸ A könyvecske – tartalmát tekintve – röviden és lényegében a bűnvádi perrendtartás (Bvp.) nyomozásra hátrányos rendelkezéseit ostromozza. Néhány fejezetcím (pl. *Túlhalmozás a nyomozásban*) önmagáért beszél, de Rédey fő vagy inkább alapproblémája az, miszerint a napjainkban is dívó, úgynevezett vizsgálat örve alatt, avagy ürügyén 'lejátsozt', szinte perrendszerű büntetőbírói eljárásra hajazó nyomozást a rendőrség bűnügyi állományára hárították, holott korábban (értsd: a Bvp. hatálybalépése előtt) ezt a királyi ügyészek vagy a vizsgálóbírók végezték.⁸⁹ Tetézte a „nyomozási eljárás nehézségeit” az is, hogy a többletfeladatokhoz a rendőrség nem kapott 'pénzt, paripát és fegyvert', vagyis a pluszmunkát változatlan létszámmal és körülmények között kellett (el)végezni: hiányoztak tehát a személyi és a tárgyi feltételek, továbbá a felkészülésre szintén kevés idő maradt. Ugye, nem ismeretlen helyzet ez manapság sem?

Az átdolgozott, *update*-olt könyvben az eredeti szöveget – a szerkesztési, stilisztikai és helyesírási hibák javítását nem számítva – megtartottam, azonban a fejezeteket – egy tabulátorhellyel balról jobbra húzott – szöveg közti és lábjegyzetekkel kiegészítettem, mintegy glosszáztam és kommentáltam. A lábjegyzetbejegyzések száma 355, a szöveg közti jegyzeteket azonban nem tudom számszerűsíteni. Mindezekon túlmenően, további hozzáadott értéként a kilenc fejezetről álló mű tizenhét fejezetre bővült (nyolc fejezetet hozzáírtam), valamint kiegészült négy (egykori) kiváló kollégám könyvajánlójával. Így lett a C6-os méretű 68 oldalból – a művégi ajánlott könyvekkel együtt – A5-ös

⁸⁵ Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Bűnügyi szakjogász szakirányú továbbképzés (2014–2023 között); ROKK: Rendészeti Oktatási és Képző Központ, a Dunakeszi Oktatási és Képző Központ (DOKK) jogutódja (2006–2020 között, 2016-tól már csak vizsgáztattam).

⁸⁶ LGT: *Nem adom fel*. Szövegíró: SZTEVANOVIĆ Dusan; zeneszerző: PRESSER Gábor; megjelent: Locomotiv GT *Mindenki* album, 1978. Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/6831/lgt/nem-adom-fel-zeneszoveg.html> (2026.01.31.).

⁸⁷ Krázsik József r. alezredes (1966–2025) az Országos Kriminálisztikai és Detektív Egyesület (OKDE) alapító tagja, szakmai alelnöke, életének 59. évében, 2025. július 16-án, hosszú méltósággal viselt betegség után elhunyt. Forrás: <https://www.okde.hu/elhunyt-kraszik-jozsef/> (2026.01.31.).

⁸⁸ *Tiszti Czim- és Névtár* (XX. évfolyam), 1901, 252. oldal.

⁸⁹ Néhai Bócz Endre (1937–2021), az állam- és jogtudományok kandidátusa, kriminlista, fővárosi főügyész, egyetemi és főiskolai oktató (főiskolai tanárként 1997–2002 között a Rendőrtiszti Főiskola Kriminálisztikai Tanszékének vezetője), számtalan fórumon hangoztatta, hogy a vádemelést követően a büntetőbírói eljárásban lényegében megismétlik a nyomozás vizsgálati szakaszát – az egyik nyilván teljesen felesleges, és nem kérdés, melyik (a gondolatjel utáni megjegyzés tőlem származik).

(148 x 210 mm) méretű 159 oldal, összesen 287.769 karakter (leütés), ami kerekítve 7 szerzői ívnek, vagyis 160 szerzői oldalnak felel meg.⁹⁰ És ekképpen vált Rédey könyvecskéje egyfajta időutazássá...

A mű új fejezetei a következők:

- Dr. Győri György, Keglovicsné Mester Györgyi, dr. Szomor Sándor és dr. Tóth István könyvajánlója;
- A szerkesztő-szerző előszava (I. fejezet);
- Bevezető gondolatok a bűnvádi perrendtartásról, a Detektívtestületről és báró Splényiről (II. fejezet);
- A Bvp. utáni büntetőeljárás kódexek (XII. fejezet);
- Nincs új a nap alatt (XIII. fejezet);
- Pályakép Rédey Miklósról (XIV. fejezet);
- Régies és idegen szavak jegyzéke (XV. fejezet);
- Forrás- és irodalomjegyzék (XVI. fejezet);
- Betűsoros, permutatált címmutató (XVII. fejezet).

Az I–II., a XII., a XIV. és a XVI. fejezetek címeiket (vagy alfejezeteket) is tartalmaznak. Új címeikkel egészítettem ki továbbá, a Rédey Miklós által írt *Police judiciaire* (VI., eredetileg IV.) fejezetet: *Kik nyomoznak, és mi a feladatuk?* (6.1.); *A nyomozó hatóságok* (6.2.); *A rendőrség nyomozó hatóságai* (6.3.); *Az ügyészégi nyomozás, az ügyészség és a nyomozó hatóság kapcsolata* (6.4.).

A könyvecske végén, 'műsoron kívül' olvasható vagy inkább látható dr. Szomor Sándor és jómagam legutóbbi munkáinak az ajánlója – nemes egyszerűséggel csak a könyvborítokat tettem közzé (ez a 'nem hivatalos' 158–161. oldal, az *Ajánlott könyvek* elnevezésű számozatlan fejezet ugyanis a tartalomjegyzékben nem szerepel).

*

A hozzáadott értékeket jelentő új fejezetek címei – akárcsak az eredeti mű fejezetei – önmagukért beszélnek. Ennek ellenére, a II., a XIII. és a XIV. fejezethez szeretnék egy-két gondolatot hozzáfűzni, bízom benne, hogy nem lesz haszontalan.

A *bevezető gondolatok a bűnvádi perrendtartásról...* kezdetű II. fejezet 2.3. és 2.4. címében muszáj volt írni a *Detektívtestületről*, illetve báró Splényiről⁹¹. Egyfelől *Thaisz Elek*⁹² főkapitány távozása után 'új szelek fújnak': a budapesti államrendőrség Török János⁹³ főkapitánysága alatt (1885. március 11-től

⁹⁰ Egy szerzői ív 40.000 karakter (leütés), egy szerzői oldal 1800 karakter; egy szerzői ív kerekítve 22 szerzői oldal.

⁹¹ Miháldi báró Splényi Ödön (1842–1909): hadfi (már az 1859-es olasz hadjáratban harcolt), a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia alapító tanára, a Székesfőváros Detektívtestületének első vezetője, rendőrkapitány, Blaha Lujza férje. Kovács Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektív főnöke*. In: Válogatott Kriminálisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminálisztikátörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2022, 323–327. oldal.

⁹² *Thaisz Elek* (1820–1892): az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőse, 1861-től Pest, majd 1873-tól 1885-ig az egyesített Székesfőváros első rendőrfőkapitánya. Kovács Gyula: *Thaisz Elek, a '48-as hős, Pest és a Székesfőváros rendőrfőkapitánya*. In: Kovács (2022) i. m. 309–316. oldal.

⁹³ Dr. Török János (1843–1892): jogász, 1872-től Temesvár főjegyzője, 1876-tól polgármestere; 1885-től haláláig – királyi miniszteri tanácsosként – a budapesti államrendőrség főkapitánya. Kovács Gyula: *Dr. Török János, Temesvár polgármestere, majd Budapest rendőrfőkapitánya*. In: Kovács (2022) i. m. 317–322. oldal.

1892. szeptember 4-ig) tette meg az első lépést a modern nagyvárosi rendőrséggé válás útján. Másfelől, *Török* 1885. december 17-i felterjesztése alapján alakította meg *Tisza Kálmán*⁹⁴ belügyminiszter a detektívosztályt, ahol 1886. január 1-jétől – első körben – 28 detektív dolgozott.

Splényi Ödön bárót 1886. április 17-én nevezték ki a detektívosztály vezetőjévé felügyelői címmel és kapitányi ranggal. *Splényi* kinevezése után két hónappal létrejött az önálló, központosított detektívosztály (*Török* főkapitány 1886. június 18-án rendeletileg az osztály keretébe vonta az összes kinevezett detektívet), vagyis, *lényegében megalakult a Detektívtestület*.

Meggyőződésem, hogy *Török* főkapitánynak és *Splényi* detektívfőnöknek – nem mellesleg a kinevezett detektíveknek – *elévülhetetlen érdemük volt abban, hogy* a Bvp. 1900. január 1-jei hatálybalépésekor a *székesfővárosi államrendőrség*, azon belül pedig a Detektívtestület, nem csupán az országban, hanem *Európa-szerte ismertté és elismertté vált*. A köteles tisztelet parancsolta tehát, hogy megemlékezzem róluk.

*Umberto Eco*⁹⁵ után szabadon: egy dolgozat, értelmezésemben bármilyen tudományos vagy ilyen igényű mű, *'arról szóljon'*, ami a címe, illetve, ami a címéből kikövetkeztethető (legalábbis, nagyjából). Ebből eredően, illik a *Nincs új a nap alatt* címet viselő XIII. fejezetet nagyon röviden megmagyarázni. *Rédey Miklós* felvetéseinek zöme, napjainkban is ránk köszön. Másképpen fogalmazva: az egyes fejezetekben említett, a nyomozás eredményességét gátló problémák egy része, rendőreinknek a XXI. században is gondot okoz. Ezt próbálom majd a XIII. fejezetben – nem ennyire röviden – kifejteni, és összefoglalni a fejezetek mondanivalójának a lényegét.

A *Rédey-pályakép* (XIV. fejezet)... Mint mondjak (írjak)? *'Nehéz szülés volt*. Egyfelől, négyes követelménynek kellett megfelelni: *Rédey* az ember (1); a rendőrtudós (2); a várostörténész, Tata múltjának kutatója és történetírója (3); a filatelista (4). Másfelől, pontosan a négyes elvárás miatt, egy szekérdéknyi anyagot gyűjtöttem össze a kutatás során, amit aztán nem volt egyszerű leválogatni. Az igazi nehézséget azonban a szelektálás jelentette. Mert ez a könyv, nem *Rédey*-monográfia, hanem *Rédey* egy könyvecskéjének – fogalmazzunk így – kritikai kiadása. Ebből eredően a pályakép csak egy kis része az egész műnek (vagyis, terjedelmi szempontokból oda kellett figyelni az arányeltolódásokra is).

Ráadásul az információk ellentmondásosak voltak: ott kezdődött, hogy eleinte megnyugtatóan nem derült ki, *Rédey* mikor és hol lett rendőr, de végül a *Perger-féle Mohl*-levelezés, illetve *Magyarország Tiszti Cím- és Névtára* irányba állított. A családfakutatás, és a körülbelül egyoldalas *Családja* című 14.6. fejezet megírása több napot vett igénybe, pedig akadt segítségem... *Kameniczkyne Gremesperger Zsuzsannától* ugyanis tehergépkocsi-platónyi születési, halálozási és házassági anyakönyvi kivonatot, valamint keresztlevelet stb.

⁹⁴ *Borosjenői Tisza Kálmán* (1830–1902): a Tisza családból való magyar nagybirtokos, politikus, a Képviselőház alelnöke, előbb magyar belügyminiszter a *Wenckheim*-kormányban, majd a Magyar Királyság miniszterelnöke 1875-től 1890-ig. A Szabadelvű Párt vezető politikusa és a Magyar Tudományos Akadémia igazgatósági tagja. Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikon-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/t-ty-780F8/tisza-kalman-78282/> (2026.01.31.).

⁹⁵ *Umberto Eco* (1932–2016): „az utolsó ember, aki mindent tudott”; olasz író, egyetemi tanár, a szemiotika (általános jelelmélet) professzora, történész, irodalomkritikus, filozófus, a modern európai kultúra nagy irodalmára és tréfamestere. Forrás: <https://konyvesmagazin.hu/nagy/umberto-eco-az-utolso-ember-aki-mindent-tudott.html> (2026.01.15.).

kaptam (itt is köszönet érte). Ezekből kellett *'kibogarászni'* Rédey apjára, az *'öreg' Rohrbacher Vendelre*; anyjára, *Horváth Ágnesre*; testvéreire; feleségére és gyermekeire vonatkozó, illetve a családfa szempontjából egyébként is teljesen indifferens iratokat. Nem melleleg, az elektronikusan küldött okiratok zöme kézzel íródott: gyönyörű, kalligrafikus, viszont számomra nehezen vagy alig olvasható betűkkel. Zsuzsa, a drága tanárnő, a mindig segítőkész, egykori újpalotai kedves szomszéd, sajnos 2025 májusában itt hagyta e földi létet – nyugodjék békében, emlékét megőrizzük.

Nem volt könnyű tehát *'meghúzni'* az anyagot, de túl vagyok rajta: a pályaképet legfeljebb 5–7 oldal terjedelműre terveztem, és végül 16 oldal lett belőle (ennyit az arányeltolódásról). Most a végén, azt gondolom, *Rédey Miklós* legalább ennyit megérdemel...

*

Egy szerkesztői előszóban célszerű a témaválasztást, valamint a mű elkészítését és kiadását megindokolni, továbbá a kutatási módszereket felsorolni (megjelölni az elsődleges és a másodlagos forrásokat). Végül illik az előszót egy rövid tartalmi összefoglalóval zárni.

Nos, a témaválasztást a *Már hárman vagyunk...* című 2. fejezetben megindokoltam. Röviden: 2019 tavaszán, az *'egyéjszaka kaland'* után született meg bennem a megmásíthatatlan döntés: *'megírom'* Rédey könyvecskéjét (részletesebben lásd ott).

A nem is annyira nyúl farknyi tartalmi összefoglaló pedig jelen (3.) fejezet elejétől olvasható; aki *'egyben'* szeretné látni a művet, az pillantson rá a tartalomjegyzékre.

A *kutatási módszerek* jellemzően a korabeli, illetve a mai szakirodalom és hírforrások (leginkább napi- és hetilapok), valamint a témába vágó kriminalisztikatörténeti írások, továbbá a szaklexikonok tanulmányozásai voltak. A művégi bibliográfiában 85 felhasznált irodalom (szakkönyvek, könyvrészletek, lexikonok, tanulmányok, sz cikkek, folyóiratok és napilapok stb.) olvasható. Maximálisan kihasználtam a világháló adta lehetőségeket, és *'barátunk'* a Google keresője mellett, leginkább az *Arcanum DT* és az *Országos Széchényi Könyvtár* adatbázisára, valamint *dr. Szomor Sándor* szakmatörténeti és írói, sőt, gasztronómiai weboldalára – <https://detektiv-tortenelem.hu/> – támaszkodtam. Az internetes források száma 74, és ahogy kell, a letöltések időpontját is feltüntettem. Természetesen saját kútfőből is merítettem, gondolok itt elsődlegesen korábbi írásaimra és főiskolai/egyetemi oktatói tapasztalataimra (nota bene: a Károlin kriminalisztikatörténetet is oktattam), és mint említettem, személyes segítóm is akadt: néhai *Kameniczkyne Gremesberger Zsuzsanna* nélkül a Rédey-pályakép *Családja* című 14.6. fejezete nem igazán jött volna össze (ámha mégis, akkor nyilvánvalóan nem ebben a formában). Ugy vélem, a művégi bibliográfia, a felhasznált irodalom és az internetes források nem szorulnak magyarázatra.

E fejezet végére – azt gondolom – ideillik a mű teljes tartalomjegyzéke:

Könyvajánlók7	I.	
Dr. Győri György könyvajánlója7	A szerkesztő-szerző előszava	...17
Keglóviczné Mester Györgyi könyvajánlója	...10	1.1. Rédey és én	...17
Dr. Szomor Sándor könyvajánlója	...12	1.2. Rédey és az ő könyvecskéje	...18
Dr. Tóth István könyvajánlója	...15		

1.3. Jónéhány gondolat A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt című könyvről ...19	A letartóztatás ...94
1.4. Köszönetnyilvánítások ...24	XI.
II.	Kezelési nehézségek108
Bevezető gondolatok a bűnvádi perrendtartásról, a Detektív-testületről és báró Splényiről ...26	XII.
2.1. A kodifikáció közvetlen előzményei ...26	A Bvp. utáni büntetőeljárási kódexek109
2.2. A Bvp. szerkezete, felépítése ...29	12.1. Hatvan év alatt öt büntetőeljárási kódex110
2.3. Néhány gondolat a Detektívtestület-ről ...30	12.2. A hatályos Be. eredeti felépítése111
2.4. Vázlatos pályakép báró Splényiről ...32	12.3. Változások a hatályos büntetőeljárási törvényben114
III.	XIII.
Előzetes vélemények ...35	Nincs semmi új a nap alatt115
IV.	XIV.
A nyomozás tárgya és jellege ...39	Pályakép Rédey Miklósról124
V.	14.1. Gyermekek és ifjúkor – a piactéri iskolától a jogi egyetemig125
A nyomozó hatóságok ...45	14.2. Rédei(y) Miklós rendőri pályafutása127
VI.	14.3. Szakírói és szerkesztői munkássága130
Police judiciaire ...57	14.4. Legfontosabb művei130
6.1. Kik nyomoznak, és mi a feladatuk? ...61	14.5. Közéleti és társadalmi tevékenysége – Rédey a filatelista133
6.2. A nyomozó hatóságok ...62	14.6. Családjá134
6.3. A rendőrség nyomozó hatóságai ...64	14.7. Halála és emlékének továbbélése135
6.4. Az ügyészégi nyomozás, az ügyészség és a nyomozó hatóság kapcsolata ...64	XV.
VII.	Régies és idegen szavak jegyzéke140
További előfeltételek ...66	XVI.
VIII.	Forrás- és irodalomjegyzék143
Túlhalmozás a nyomozásban ...78	16.1. Felhasznált irodalom143
IX.	16.2. Internetes hivatkozások149
Bírói cselekmények ...84	XVII.
X.	Betűsoros címmutató153

4. Köszönetnyilvánítások

A szerkesztői-szerzői előszó záróakkordjaként *szeretnék köszönetet mondani azoknak a barátoknak, kedves ismerősöknek és munkatársaknak (szakmabekelőknek), akik segítségemre voltak e könyvecske elkészítésekor: nekik köszönhető, hogy ez a kiadvány ilyen külsővel és tartalommal látott napvilágot (remélem, az olvasóközönségnek is tetszeni fog).*

Hálával és köszönettel tartozom:

- *Dollmayer Bea* könyvtárosnak (tatai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár), mert rendelkezésemre bocsátotta *Gyüszri László Kísérőtanulmányát Rohrbacher Miklós: Tata története című munkájához;*

- *Dr. Gaál Gyulának* (r. ezredes, hivatvezető, Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság), amiért közbenjárt annak érdekében, hogy *Sallai János* tanulmányát megkapjam;
- *Dr. Győri Györgynek* a könyvajánló írásáért;
- *Hachbold Gyulának*, mert megajándékozott az eredeti, 1901-es *Rédey-könyvecskével*;
- néhai *Kameniczkyne Gremesperger Zsuzsannának*, az egykori kedves, újpalotai szomszédnak a családfakutatás során nyújtott felbecsülhetetlen értékű segítségért;
- *Keglovicsné Mester Györgynek* a könyvajánló írásáért és az olvasószerkesztői feladatok végzéséért;
- *Dr. Kovácsné Lázár Mária Ritának*, feleségemnek, mivel besegített az olvasószerkesztésbe, és csak úgy, általában (pl. hagyott dolgozni, sőt, nagyon drukolt);
- *Dr. Mátyás Szabolcsnak* (r. alezredes, egyetemi docens, Nemzeti Közszo­l­gá­lati Egyetem Rendészettudományi Kar), amiért közbenjárt annak érdekében, hogy *Sallai János* tanulmányát megkapjam;
- *Perger Gyulának*, a tatai Kuny Domokos Múzeum egykori igazgatójának a *Rédey*-pályakép elkészítéséhez nyújtott segítségért;
- *Dr. Sallai Jánosnak*, mert rendelkezésemre bocsátotta a *Réde(i)y (Rohrbacher) Miklós rendőrtudós élete, munkássága* című tanulmányának kéziratát;
- *Dr. Szomor Sándornak* a könyvajánló írásáért és a számos, hasznos tanácsért (szakmatörténeti és írói weboldala komoly segítség volt számomra);
- *Tompa Évának*, a Forum Hungaricum Digitálisarchívum-fejlesztési Osztály szerkesztőjének, mivel elérhetővé tette számomra a *Tata-Tóvárosi Híradó* archív számait;
- *Dr. Tóth Istvánnak* a könyvajánló írásáért;

Köszönet illeti azokat is, akik '*rendelkezésre álltak*', és noha anyagot ténylegesen nem kaptam tőlük, de hasznos információkkal elláttak, és a kapcsolati tőkémert növelték. Ezen kedves és önzetlen segítők közül a szomódi illetőségű *Hollósi Évát* emelem ki.

Nahát! Most látom csak, mennyi segítőtársam akadt (és nem kizárt, hogy néhányat kifelejtettem). *Köszönöm, köszönöm, mindenkinek nagyon-nagyon köszönöm.*

*

Így a legvégén, valami találó '*okossággal*' szokták útjára bocsátani a könyvet, és elkápráztatni a nyájas olvasót. Ez azonban (akárcsak az előző könyvemben) most elmarad. Megtiszteltetés számomra, ha figyelemre méltatják/méltatjátok a munkámat. Rendőrtudós, filatelista és várostörténész *Rédey Miklóst az embert*, pedig őrizték meg emlékezetükben. Mi van még? Ja, igen: olvassanak/olvassatok Kovácsot és Szomort!

Forrás- és irodalomjegyzék

- DOBOS János – KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére*. Harmadik, átdolgozott kiadás. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020
- ENDRŐDY Géza – KOVÁCS Gyula: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve. Magyarország első kriminalisztikai szakkönyve*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2018
- FRÖHLICH János – KOVÁCS Gyula: *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők. Detektívtörténetek a 19. század végéről*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022
- KOVÁCS Gyula: *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024
- KOVÁCS Gyula: *Dr. Török János, Temesvár polgármestere, majd Budapest rendőrfőkapitánya*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott Kriminalisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 317–322. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektívfőnöke*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott Kriminalisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 323–327. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Thaisz Elek, a '48-as hős, Pest és a Székesfőváros rendőrfőkapitánya*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott Kriminalisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 309–316. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022
- Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal (szerk.): *Magyarország Tiszti Cím- és Névtára* (XXVII. évfolyam). Budapest, Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság, 1908
- Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal (szerk.): *Magyarország Tiszti Cím- és Névtára* (XXXV. évfolyam). Budapest, Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság, 1916
- Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal (szerk.): *Magyarország Tiszti Cím- és Névtára* (XX. évfolyam). Budapest, Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság, 1901

Internetes hivatkozások

- <https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja/> (2026.01.14.)
- <https://konyvesmagazin.hu/nagy/umberto-eco-az-utolso-ember-aki-min-dent-tudott.html> (2026.01.15.)
- https://m.zeneszoveg.hu/m_dalszoveg/570/omega/az-egben-lebegok-csarnoka-zeneszoveg.html (2026.01.14.)
- <https://rtk.uni-nke.hu/oktatasi-egysegek/rendszetelmeleti-es-torteneti-tan-szek/oktatoink> (2026.01.13.)

[https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-
eletrajzi-lexikon-7428D/t-ty-780F8/tisza-kalman-78282/](https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-
eletrajzi-lexikon-7428D/t-ty-780F8/tisza-kalman-78282/) (2026.01.31.)
<https://www.okde.hu/l/elhunyt-krazsik-jozsef/> (2026.01.31.)
[https://www.zenezoveg.hu/dalszoveg/6831/lqt/nem-adom-fel-zene-
szoveg.html](https://www.zenezoveg.hu/dalszoveg/6831/lqt/nem-adom-fel-zene-
szoveg.html) (2026.01.31.)

A kötet, melyet az olvasó a kezében tart, tulajdonképpen két - csaknem évszázadnyi különbséggel született - hasonló gondolkodási, a gyakorlati munkavégzés mellett írti is szerető detektív munkájának eredménye.

Az alapmű - *A nyomozási eljárás nehézségei* (1901) - szerzője, Rédey Miklós (1868-1931), a pályafutása során számtalan helytörténeti, jogi és rendőrségi szakcikket írt. Szaktíri munkásságának középpontjában leginkább az állami rendőrség szervezésének megújítása, a fegyénység munkájának megsegítése, illetve a rendőri szolgálat jogi alapjainak feldolgozása állt.

A XX. század eleji alapmű jelenkört „*glasszátóra és kommentátóra*”, illetve kiegészítője, dr. Kovács Gyula, a saját bevallása szerint grafomániás: ha meglát egy üres lapot, azonnálód teleírja, a teleírt lapot pedig nyomban elolvassa (akkor is, ha más írta tele). Ennek megfelelően „[KGYul@TM” több szakkönyv, valamint többszáz tanulmány és jegyzet szerzője, emellett szűkebb házájba, Kőbánya - ahol a századelőn Rédey kerületi kapitány volt - helytörténetnek lelkes kutatója.

Az olvasónak már talán ez alapján is akaratlan eszébe jut, hogy az itt csupán röviden vázolt élettrajzi párhuzamok szinte előrevetítették a szerzők időn és téren át történő szükségesszerű „*gyömészta halálálálál*” és a „*közös múlt*” megszületését. Múlt és jelen tehát összeér. A jelen problémáinak megértéséhez (és talán megoldásához is) pedig célszerűnek látszik a múlt tanulmányozása. Ezzel kívánok jó olvasást és izgalmas időtöltést!

Dr. Györi György LL. M.

Kedves Gyula barátom! Megint jól választottál. Rédey könyvecskéje - és a szerző személye is - megérdemli, hogy újra beszéljünk rólok. Felelevenítsük a törvényesen működő állami rendőrség alapjainak lerakását, a fejlődés mérőföldköveit, és a jelen kor olvasói megismerhessék egyes fontos, jogszabály útján érvényesülő döntések okait és következményeit. Kedves Olvasó! Jó szívvel ajánlom minden múlt iránt érdeklődőnek - és nem csak jogásznak vagy rendőrnek - ezt a tudományos alapossgalgal összeállított és megírt kötetet.

Dr. Szomor Sándor

A NYOMOZÁS NEHÉZSÉGEI, AVAGY NINCS ÚJ A NAP ALATT

[KGYul@TM

A Kőbányai Rendőrkapitányság egykori épülete a Füzér utca 42. szám alatt

A NYOMOZÁS NEHÉZSÉGEI, AVAGY NINCS ÚJ A NAP ALATT

Rédey Miklós (Kőbánya, majd Kispeszt rendőrkapitánya, később Budapest rendőrkapitány-helyettese) 1901-ben megjelent, *A nyomozási eljárás nehézségei* című munkája alapján, illetve egyéb források felhasználásával és saját kútfőből - az eredeti szöveg megtartása mellett - írta és szerkesztette:

Dr. Kovács Gyula

[KGYul@TM
Budapest, 2024

Reflektáló **Jogi témájú hírek és** **szakcikkek kommentárja** **Rovatvezető: Dr. Kovács Gyula**

A morgás joga (*ius murmurandi*) az ókori Rómából származik: a plebsnek, vagyis a politikai jogokkal – kezdetben – nem rendelkező szabad lakoságnak megadatott a felszólaláshoz, a véleménynyilvánításhoz, *ad absurdum* az ellenvélemény kifejtéséhez való jog.⁹⁶ A későbbi köztársaságok és demokráciák alkotmányaiban vagy alaptörvényeiben – mint a szólásszabadság vagy a vélem-

Forum Romanum

nnyilvánítás joga – alapjogként szerepel ez a kitétel.⁹⁷

A „Reflektáló” címmel, 2016. január 1-jétől indult új rovatban jogi (alapvetően büntetőjogi és kriminalisztikai) témájú hírek, valamint szakcikkek rendhagyó kommentárjait tesszük közzé. A kommentárok azért rendhagyók, mert alkalmasint nem mentesek a bírálattól, az építő jellegű kritikától, sőt, olykor-olykor a humortól és a pajkos összekacsintástól sem.

A népnek joga van ahhoz, hogy elégedetlenségének hangot adjon. A bünyügyi szakember (nyomozó hatóság tagja, rendészeti oktatási intézmény oktatója, büntetőjogász és/vagy kriminalista stb.), úgy is, mint a nép gyermeke, ugyancsak jogosult arra, hogy a jogalkotással és/vagy a jogalkalmazással kapcsolatos anomáliákat észrevételezze, s ezeket közzétegye, illetve bármilyen szakmai kérdésben véleményt nyilvánítson.

Figyelem! Nem kizárt, hogy a cikkek egy része vitriolos tintába mártott tollal íródott, és a nyugalom megzavarására kifejezetten alkalmas. Széplelkűek ezt a rovatot ne olvassák – előre szóltam!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Íme, a „Reflektáló”: lehet morgolódni.

⁹⁶ MARKÓ László (főszerk.): *Egyetemes Lexikon*. Budapest, Magyar Könyvklub, 1994, 289. oldal. A fotón a Forum Romanum, az ókori Róma piactere, a Capitolium, a Palatinus és a Quirinale domb között, városházával, szónoki emelvényvel, bírósági csarnokokkal, számos templommal és diadalívvel. A fénykép forrása: <https://www.hetedhetorszag.hu/olaszorszag/forum-romanum-az-okori-roma-szive> (2026.01.31.).

⁹⁷ Lásd Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1) bekezdését: „Mindenkinek joga van a vélemény szabadságához.”

Dr. Kovács Gyula

Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény – Új tényállás a Büntető Törvénykönyvben

„Ész, ész, hova mész?
Nem megyek én sehova,
Csak a világ végire.”

(Gyermekmondóka)

Az önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekményt (Btk.⁹⁸ 404/B. §) a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló 2025. évi CXXXIV. törvény 15. §-a iktatta a Btk. Különös Részének XLI. Fejezetébe (A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények).⁹⁹ Az inkriminált törvényi tényállás látszólag jól megfér (vagy inkább meglapul) a Btk. 404/A. § (Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban) és a 405. § (Tartozás fedezetének elmulasztása) között – szemmel láthatóan jól érzi magát... Végül is, mi baja lehet ott?

Avatatlan szemlélő azt gondolná (először én is majdnem lépre mentem), hogy a Btk. 404/B. § általában az önkormányzati segélyhitellel kapcsolatos bűncselekményeket szankcionálja. A tényállást beiktató, már hivatkozott jogszabály címe azonban sejtetni engedte (jómagam gyanakodtam is), miszerint itt valami másról lesz szó... és valóban.

A 404/B. § (1) bekezdés bevezető részéből, pontosabban már az első néhány szóból kiderült, hogy itt nem általában a hitel, hanem a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott hitel (a 404/B. § alkalmazásában a továbbiakban: *segélyhitel*) a főcsapás iránya.

Most akkor, hogy is van ez? Létezik egy tényállás a Btk.-ban, amely – a címe szerint – az önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekményt rendeli büntetni, de nyomban a tényállás legelején azt olvassa a tisztelt érdeklődő, miszerint a *kérdéses önkormányzat a fővárosi önkormányzat, a hitel pedig* nem általában önkormányzati, hanem fővárosi önkormányzati, pontosabban ez *utóbbi szervezet csődjének elkerülését szolgáló segélyhitel*. Nahát! Egy különös részi tényállás a Btk.-ban, amely csak és kizárólagosan a fővárosi önkormányzat részére folyósított segélyhitelre vonatkozik? Ez igen!

Szerintem, szusszanjunk egyet, és jól fújjuk ki magunkat!

*

⁹⁸ Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.).

⁹⁹ A bűncselekmény 2025. december 24-én lépett hatályba.

Képzeljünk el egy sehol nincs országot. A neve, legyen mondjuk *Abszurdisztán*, ahol a vagyon elleni bűncselekményeket, például a lopást, a rongálást, a sikkasztást, a csalást stb. az ottani Büntető Törvénykönyv (a továbbiakban: Abtk.) is büntetni rendli.

Az Abtk. 1370. § (1) bekezdése szerint, *aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el* (ez a bűncselekmény alaptényállása). A rongálást [Abtk. 1371. (1) bekezdése, ugyancsak alaptényállás] az valósítja meg, *aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz*. Sikkasztásért [Abtk. 1372. § (1) bekezdése] felel az, *aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik* (szintén alaptényállás). Végül, *aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el* [Abtk. 1373. § (1) bekezdése – megint csak alaptényállás].

Az abszurdisztáni törvényhozás (Országgyűlés) 2025. december 17-i ülésnapján elfogadta az *ásatlankúti önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló 2025. évi MCXXXIV. törvényt*, amelynek alapvető célja a fizetési nehézséggel küzdő ásatlankúti önkormányzat feladatellátáshoz szükséges pénzeszközök – akár segélyhitel nyújtásával történő – biztosítása. A törvény 2025. december 24-én lépett hatályba, 115. §-a pedig a következő új törvényi tényállást iktatta az abszurdisztáni Büntető Törvénykönyv Különös Részébe, a vagyon elleni bűncselekmények (Abtk. CXXXVI. Fejezet) körébe: *Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény* (Abtk. 1373/A. §). A kérdéses deliktum törvényi tényállása a következő:

1373/A. § (1) *Aki az ásatlankúti önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott hitellel (e § alkalmazásában a továbbiakban: segélyhitel) összefüggésben*

- a) *idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa,*
 - b) *idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz,*
 - c) *a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik,*
 - d) *jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz,*
- vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*

(2) *Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, akit a segélyhitel törvényen alapuló kezelésével vagy felügyeletével bíztak meg, és az ebből eredő kötelességének megszegésével vagy elhanyagolásával gondatlanságból vagyoni hátrányt okoz.*

Vélemény? Meglehet, sokaknak tetszik, és még többnek nem, ez a remekbeszabott törvényi tényállás, Abszurdisztánban azonban így mennek a dolgok. Ott senkit nem zavar, hogy Abtk. 1373/A. §-ban szereplő – széles értelemben vett – elkövetési magatartások¹⁰⁰ a lopás (1370. §), a rongálás (1371. §), a sikkasztás (1372. §), a csalás (1373. §) és a hanyag kezelés (1377. §) törvényiszövegében (is) szerepelnek... Nálunk ilyen, tutira nem fordulhat elő (ha mégis, az csak a véletlen és a sors fura fintora összejátszásának ez eredménye).

¹⁰⁰ *Elkövetési magatartás*: a bűncselekmény emberi cselekmény, emberi magatartás következtében valósul meg, *E magatartás megnyilvánulhat akár tevésben, akár mulasztásban.* BLASKÓ Béla: *Magyar Büntetőjog Általános Rész. Tankönyv.* Budapest – Debrecen, Rejtjel Kiadó, 2013, 157–158. oldal.

De felejtjük is el ezt a sehol nincs vagy soha nem volt országot, és térjünk vissza a való világba (VV Magyarországra), vagyis a jelenbe.

*

Sehol nincs országba történő kiruccanásunkat megelőzően ott tartottunk, hogy VV Magyarországon, a Btk.-ban létezik egy új tényállás (404/B. §), amely – a címe szerint – az önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekményt rendeli büntetni, de nyomban a tényállás legelején az olvasható, miszerint *a kérdéses önkormányzat a fővárosi önkormányzat, a hitel pedig nem általában önkormányzati, hanem fővárosi önkormányzati, pontosabban ez utóbbi szervezet csődjének elkerülését szolgáló segélyhitel.*

A következőkben vizsgáljuk meg, hogy ezt a bűncselekményt, miképpen lehet elkövetni?

Mielőtt azonban idemácsolnám a Btk. 404/B. § törvényi tényállását (csak a tisztánlátás kedvéért, meg egyébként is: legyen meg, legyen nyoma, hátha valaki ott fenn a *'toronyban'* magához tér, és hatályon kívül helyezteteti), hadd *'spoilerezsek'*¹⁰¹ egyet! A bűncselekmény lecsupaszított elkövetési magatartása – mindkét bekezdés esetében – a segélyhitellel összefüggő vagy azzal kapcsolatos kötelezettség megszegése (tehát a kötelezettségszegés). Bocsi, amiért előreszaladtam.

Most pedig lássuk csak az *Önkormányzati segélyhitellel összefüggésben elkövetett bűncselekmény törvényi tényállását!*

404/B. § (1) *Aki a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott hitellel (e § alkalmazásában a továbbiakban: segélyhitel) összefüggésben*

- a) a konszolidált költségvetés készítésével,*
- b) a vagyonelejtár készítésével,*
- c) az irányítási szervezetének és döntési eljárásának átalakításával, vagy*
- d) likviditási terv készítésével*

kapcsolatos kötelezettségét önhibájából megszegi, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott segélyhitellel kapcsolatos kötelezettségeit a pénzeszközök jogosulatlan megszerzése érdekében, a bizonylatok felhasználásával önhibájából megszegi.

A tényállás megnevezésében (alcímében) és az (1)–(2) bekezdésben írt *„önkormányzati”*–*„fővárosi önkormányzat”* ellentétre nem térek ki – erről az előzőekben már írtam. Talán, Umberto Eco¹⁰² után szabadon, annyit hadd jegyezzek meg, hogy a címnek és a tartalomnak összhangban kell(ene) lennie. Vagyis: egy mű, de egy törvényi tényállás is, arról szóljon, ami a címe, illetve az alcíme.

¹⁰¹ *Spoiler*: valamilyen történet (film, regény, videójáték stb.) egy kulcsfontosságú része vagy végkifejlete, aminek idő előtti ismerete elronthatja vagy tönkretelheti a mű élvezetét. A kifejezés az angol *spoil* (elront, tönkretesz) szóból ered. Forrás: <https://lexiq.hu/spoiler> (2026.02.21.).

¹⁰² Umberto Eco (1932–2016): *„az utolsó ember, aki mindent tudott”*; a kortárs irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja, szemiotika-professzor és irodalomtörténész, *A rózsza neve* című, világhírű regény szerzője. Utolsó regénye *Mutatványszám* címen jelent meg Forrás: <https://konyvesmagazin.hu/nagy/umberto-eco-az-utolso-ember-aki-mindent-tudott.html> (2026.02.21.).

Ezt követően szeretném felhívni a figyelmet egy jogtechnikai (vagy szövegszerkesztési) problémára: a Btk. 404/B. § (1) bekezdésében nevesített kvázi elkövetési tárgy¹⁰³ (*a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló törvényben meghatározott hitel*) után zárójelben „*a továbbiakban: segélyhitel*” szövegrész olvasható. Ehhez képest a (2) bekezdésben megismétlődik az elkövetési tárgy közel kétsoros megnevezése, és csupán a „*hitellel*” szó helyett szerepel a „*segélyhitel*” kifejezés. Kérdezem: mi értelme van akkor az első bekezdésben a „*továbbiakban*” stb. kitételnek?

A tényállást nem áll szándékomban elemezni (pedig – pestiesen szólva – megérne egy misét). Itt és most csak annyit jegyzek meg, hogy a Btk. 404/B. § mindkét alapesete subsidiarius¹⁰⁴ vétség. A bűncselekmény *különös vagy csoport jogi tárgya* a gazdálkodás rendje (Btk. XLI. Fejezet), míg *közvetlen jogi tárgya*¹⁰⁵ a segélyhitel kezelésével kapcsolatos kötelezettségek megtartásához fűződő társadalmi érdek.

Adódnak azonban gondolatmocarogató felvetések:

1. A Btk. 404/B. § a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló segélyhitellel kapcsolatos kötelezettségek megszegését szankcionálja. Felmerül a kérdés: *más* (tehát nem a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló segélyhitellel kapcsolatos – a 404/B. §-ban felsorolt – kötelezettségszegések büntetlenül maradnak?

2. Az 1. ponthoz kapcsolódva: *amennyiben más önkormányzat kerül csőd-helyzetbe vagy csődközeli állapotba, akkor a csőd elkerülése érdekében újabb segélyhitel nyújtásáról szóló törvényt alkot az Országgyűlés? Ezt az új törvényt egy újabb büntetőjogi különös részi törvényi tényállás védi majd? Idővel lesznek a Btk.-ban 404/C., D., E., F. stb. §-ok is?*

3. *Nem található a Btk.-ban a különös részi, ezen belül például a közbizalom elleni (XXXIII. Fejezet), a vagyon elleni (XXXVI. Fejezet) vagy a gazdálkodás rendjét sértő (XLI. Fejezet) bűncselekmények körébe tartozó olyan deliktum, illetve deliktumok, amelyekben a 404/B. § (1)–(2) bekezdésében felsorolt elkövetési magatartások és elkövetési módok bármelyike büntetendő (büntetni rendelt)?*

Csak kérdezem...

*

¹⁰³ *Elkövetési tárgy* olyan fizikai értelemben vett dolog, akire vagy amire nézve a bűncselekmény elkövetője az elkövetési magatartást megvalósítja. *Az elkövetési tárgy tehát lehet az a dolog, amelyre vagy az a személy, akire a bűncselekmény elkövetése irányul. E személyt a szakirodalom a bűncselekmény passzív alanyának nevezi.* BLASKÓ i. m. 157–158. oldal. A passzív alany és a bűncselekmény sértettje azonban nem mindig azonos. Röviden: nem minden sértett passzív alany, de minden passzív alany sértett.

¹⁰⁴ *Subsidiarius* (szubszidiárius) bűncselekmény: olyan kisegítő jellegű tényállás, amelyben a törvényalkotó a „*ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg*” vagy a „*ha más bűncselekmény nem valósul meg*” fordulattal zárja ki a bűncselekmény megállapítását az alaki bűnhalmazatból. BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szakszótár*. Budapest, Dialóg Campus, 2019, 545. oldal. A *subsidiarius* eredeti jelentése: segítő, kisegítő, támogató. BAKOS (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 787. oldal.

¹⁰⁵ *A jogi tárgy* az a társadalmi viszonyokban kifejezésre jutó érdek vagy érték, amelyet a bűncselekmény sért vagy veszélyeztetet. *Fajtái: általános, különös (csoport) vagy közvetlen jogi tárgy. A különös (csoport) jogi tárgy: az egymással rokon, közvetlen jogi tárgyak gyűjtőfogalma (pl. a Btk. Különös Részének fejezetei). Közvetlen jogi tárgy: az adott bűncselekmény által a legkonkrétabban (közvetlenül) támadott társadalmi viszony, érdek vagy érték (pl. az emberölés esetében az emberi élet).* BLASKÓ i. m. 156–157. oldal.

Egykoron a (büntető) törvények úgynevezett miniszteri indokolása autentikus értelmezésnek minősült. Mostanság a „*miniszteri*” jelzőt már elhagyták, és az indokolás leginkább magyarázattá vagy olykor-olykor csak magyarázkodássá silányult.

Persze, „*egy próbát megér*” – gondoltam, és belelestem a fővárosi önkormányzat csődjének elkerülését szolgáló hitel nyújtásáról szóló 2025. évi CXXXIV. törvény indokolásába. A kilencsoros általános indokolás második és harmadik bekezdéséből (ez mindössze hat sorból áll) kiderült, miszerint: „*[a] törvénytervezet szerinti jogintézmény célja egy olyan pénzügyi eszköz jogi kereteinek megadása, amelyet az anyagilag nehéz helyzetben levő, fizetési nehézségekkel küzdő fővárosi önkormányzat tud igénybe venni a fővárosi intézményeknél, a fővárosi közszolgáltatásokban, ezen belül a fővárosi tömegközlekedésben érintett dolgozók munkabérének kifizetéséhez.*

*Az új jogintézmény megalkotásának indoka, hogy jelenleg jogrendszerünk kizárólag a rendezett gazdálkodást folytató önkormányzatokat, valamint az adósságrendezésre szoruló önkormányzatokat ismeri, de nem ismeri annak a helyzetnek a kezelési módját, amely a fővárosi önkormányzatnál előállt.*¹⁰⁶

Nos, ettől az általános indokolástól nem lettem okosabb. Reméltem, hogy a Btk. 404/B. §-t beiktató 15. §-hoz fűzött indokolás majd fellebbenti a fátylat erről a kodifikációs rejtélyről, vagy legalábbis irányba állít, de csalódnom kellett. A 15. §-hoz kapcsolódó indokolás ugyanis mindössze egy sor, a névelőket is számítva 10 szó, ami 95 karakter (a szóközökkel együtt). Idézem: „*Az új jogintézmény bevezetéséhez kapcsolódóan szükséges a büntetőjogi felelősség meghatározása.*”¹⁰⁷

Ez igen! Ez már valami! Mégis, mit mondjak/írjak erre? Nagyon úgy tűnik, hogy van még lejjebb...

Forrás- és irodalomjegyzék

BAKOS (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

BLASKÓ Béla: *Magyar Büntetőjog Általános Rész. Tankönyv*. Budapest – Debrecen, Rejtjel Kiadó, 2013

BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus, 2019

Internetes hivatkozások

https://konyvesmagazin.hu/nagy/umberto_eco_az_utolso_ember_aki_min-dent_tudott.html (2026.02.21.)

<https://lexiq.hu/spoiler> (2026.02.21.)

<https://njt.hu/jogszabaly/2025-134-K0-00> (2026.02.21.)

¹⁰⁶ Forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/2025-134-K0-00> (2026.02.21.).

¹⁰⁷ Forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/2025-134-K0-00> (2026.02.21.).

Múltidéző (True Crime) Detektívtörténetek és régí bűnügyek nyomozásának tapasztalatai

Időutazásra invitálok a nyájas olvasót: ha úgy tetszik, egyfajta múltidézésre, amelynek során régi – kitalált vagy valóságos – detektívtörténeteket eleveníthetünk fel. E visszatekintés során, szembesülhetünk a kor nyomozóideáljaival, valamint – mintegy belesve a kulisszák mögé – megismerkedhetünk az egykori bűnügyek felderítésének a fortélyaisal. Vajon, annak idején, milyennek képzeltek a detektívromantikát a regényírók, miről írtak az újságok bűnügyi tudósítói, és mit csináltak jobban vagy másképpen a *'nagy öregek'*?

Az időkerék döcögve megindul, gyorsul, lassít, majd egyre lassabban fogrog; fékez, és végül megáll. Merre járunk? Hányat írunk? Igen, már látni: Veszprém megyében, az 1970-es évek elején vagyunk, *dr. Horváth István* r. ezredes főkapitány-helyettesi irodájában. *Horváth* ezredes éppen emlékiratán dolgozik, és ahogy nézem, a történetek az '50-es évek második feléből való. Javasolom, olvassunk bele mindkét novellába...

Dr. Horváth István¹⁰⁸ – Dr. Kovács Gyula

Szakértők¹⁰⁹

A bűnügyi témájú filmek, a *Kéfkény*¹¹⁰ és az egyéb, kriminalisztikai tárgyú népszerű tévéműsorok, fel-felvillantanak részleteket a *kriminalisztikai szakértők* munkájából, rámutatva hasznos és érdekfeszítő tevékenységükre. Ezek a

¹⁰⁸ *Dr. Horváth István* (1917–1981) r. ezredes, jogász, 1945–1971 között a rendőrségnél dolgozott. Utolsó szolgálati helye – 1958-tól – a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság volt, ahol a rendőrfőkapitány rendőri helyetteseként tevékenykedett. A szerkesztő és társszerző: *dr. Kovács Gyula* [*KGyul@*]TM megjegyzése (minden lábjegyzetbejegyzés és szövegközi jegyzet a szerkesztőtől származik).

¹⁰⁹ HORVÁTH István azonos elnevezésű novellája az *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* című könyv 133–141. oldalán olvasható (Budapest, Dr. Kovács Gyula [*KGyul@*]TM, 2025). Lapunk hasábjain a szerkesztett, szöveg közti és lábjegyzetekkel, valamint mellékletekkel, illetve művégi bibliográfiával kiegészített változat olvasható.

¹¹⁰ A *Kéfkény* a Magyar Televízió hat évtizedes múltira visszatekintő bűnügyi magazinja, amely 1965-től havi egy alkalommal került adásba, azonban előtte is létezett hasonló témájú műsor, 07 címmel. Az eredetileg lezárt bűnügyek elemzésével foglalkozó és interjúkat tartalmazó műsört 1969. április 17-től tették úgynevezett „betelefonálóssá”. A közönség körében óriási sikert arató *Kéfkényt* a kezdetektől a rendszerváltoztatásig *dr. Szabó László* vezette, *dr. Dobos János* és később *Tonhauser László* az adások állandó szakértőjeként tevékenykedtek. Kovács Gyula: *A rendőr, aki már életében legenda volt*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 13–14. oldal.

„villantások” azonban, még ha a jövőben szaporodnak is, nem lehetnek elegettek arra, hogy a szaktudás jelentőségét a nyomozásban, illetőleg az egész büntetőeljárásban (különösen a bíróság előtti bizonyítás során) kellő mértékben a laikus nagyközönség elé tárják.

A *kriminalisztikai szakértő* a büntetőeljárás, illetve azon belül a nyomozás során, tudományos módszerekkel segíti a tényállás felderítését és a bizonyítást.¹¹¹ A *szakértő* tehát *egyfelől* olyan személy, aki segítséget nyújt a büntető ügyben eljáró hatóságnak, amennyiben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, megítéléséhez olyan különleges tudás, szakértelem szükséges, amellyel a kérdéses hatóság nem rendelkezik. *Másfelől*, a *szakértő* a bizonyítandó tény hatóságok általi megállapításához vagy megítéléséhez segítséget nyújtó, különleges szakértelemmel rendelkező személy. *Harmadrészt*, a *szakértő szakvéleménye bizonyítási eszköznek minősül*. A *szakértő tényeket közöl*, véleménye a szakmai megalapozottsága alapján szakvélemény.¹¹²

A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet (BSZKI), valamint az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek (ISZKI) összeolvadásából 2017. január 1-jén létrejött *Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (NSZKK)* alaptevékenységként – mint igazságügyi szakértői intézmény – látja el az igazságügyi szakértői tevékenységet, továbbá teljesíti az ahhoz kapcsolódó igazgatási, gazdálkodási, munkaügyi és nyilvántartási feladatokat.¹¹³ Az *NSZKK* a vonatkozó jogszabály és az alapító okirat szerint, a *következő szakértői feladatokat végzi*:

- adó- és könyvszakértői tevékenység,
- daktiloszkópiai szakértői tevékenység,
- fizikai és kémiai szakértői tevékenység,
- forenzikus geológiai és botanikus szakértői tevékenység,
- genetikai szakértői tevékenység,
- kábítószer-vizsgálat szakértői tevékenység,
- klinikai pszichológiai és elmeszakértői tevékenység,
- kriminalisztikai szakértői tevékenység,
- műszaki szakértői tevékenység,
- orvosszakértői tevékenység,
- toxikológiai szakértői tevékenység és
- véralkohol-vizsgálat szakértői tevékenység.

A büntetőeljárás tárgyát képező bűncselekmény büntetőjogi megítélésére (minősítésére), valamint az elkövetés összes körülményeire – különösen az elkövetés eszközére és módszerére – tekintettel, a nyomozás során bármelyik terület szakértője kirendelhető, de az *ügynevezett kriminalisztikai szakértői tevékenység a következőket takarja*:

- büntetőeljárás során írásszakértői vizsgálat,
- a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézete kizárólagos hatáskörébe nem tartozó iratok okmányszakértői vizsgálata,
- fegyver- és lőszerszakértői vizsgálat,
- lőfegyverrel elkövetett bűncselekmény esetén az ismeretlen lőfegyverek, töltényhüvelyek és lövedékek azonosítási vizsgálata,
- személy fénykép alapján történő azonosítása,
- vérfolt vizsgálat.¹¹⁴

¹¹¹ A *szakvéleménnyel*, a *szakértők alkalmazásával*, a *szakértői vizsgálattal* (stb.) a hatályos Be. XXXI. Fejezete (188–201. §) foglalkozik.

¹¹² BODA (főszerk.) i. m. 515–516. oldal.

¹¹³ Lásd a Nemzeti Szakértői és Kutató Központról szóló 350/2016. (XI. 18.) Korm. rendelet irányadó szakaszait.

¹¹⁴ Forrás: <https://nszkk.gov.hu/szervezet-es-tevekenyseg> (2026.02.01.).

A felsorolt kriminalisztikai szakértői tevékenységek mellett, természetesen számos egyéb szakterület segíti a nyomozást, illetve a nyomozók munkáját. A teljesség igénye nélkül, néhány ilyen közsímet terület:

- daktiloszkópiai szakértői tevékenység (ujj-tenyérnyomvizsgálat),
- genetikai szakértői tevékenység (DNS vizsgálat, haj-szőr vizsgálat, testváladék vizsgálat, csontvázlelet alapján történő személyazonosítás),
- orvosszakértői tevékenység (igazságügyi boncolás, hatósági boncolás, ismeretlen személyazonosságú halottak boncolása, büntetőeljárás során orvosszakértői tevékenység, diatóma¹¹⁵ vizsgálat, vérfolt vizsgálat, csontvázlelet alapján történő személyazonosítás) stb.

A magyar büntetőeljárás törvény¹¹⁶ részletesen foglalkozik a szakértőkkel, meghatározva azok feladatát és tevékenységük szinte minden mozzanatát.¹¹⁷ Értelemszerűen nem foglalkozik (nem is feladata) az olyan szakértői közreműködéssel, amely a nyomozás sikere szempontjából ugyan nélkülözhetetlen, de a szakértői munka 'eredménye' már nem jut el a bíróságig. Lényegében tehát, ezt a fajta tevékenységet végző ismeretlen szakértők megmaradnak a nyomozás szürke és névtelen segítőinek. Ezen okból, a nyomozás iratai igen sokszor nem tartalmazzák a nyomozás legizgalmasabb és/vagy legnehezebb részleteit. Ezért nem várható, hogy a bűnesetekről olyan szenzációs leírást adó szerző, mint például Mág¹¹⁸ 'felügyelő úr', ezeket a részleteket szerepeltesse a kriminovelláiban. Hogy példával illusztráljam, hadd hivatkozzam az egyik Mág-könyvben közzétett bűnyugre, amelyben az orvos tettes, 1958. július 29-én feldarabolta a mostohalányát, és a test egyes részeit a Balatonban, egy marmonkannában találták meg.

Az 1958 nyarán történt, „A balatoni gyilkosság” néven ismertté vált bűneset, napjainkban is élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Számos internetes hírportál cikkezett/cikkezik róla. Vajon miért? Talán azért, mert – a nem szokványos körülmények és elkövetési módszer mellett – a tettes öngyilkossága miatt, a mai napig nem tudni pontosan, mi történt valójában – bocsánatot kérek a 'spoileros' megjegyzésért.

Néhány cím a világhálóról:

- Serial Chillers LI: Dr. Susszer Frigyes, a balatoni darabolós gyilkos (*Cinegore – A magyar horrorportál*, 2022. január 23.);¹¹⁹
- Beleszeretett az orvos a nevelt lányába – az évszázad bűnesete (*likeBalaton*, 2022. június 2.);¹²⁰

¹¹⁵ *Diatóma*: kovamoszat. BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 181. oldal.

¹¹⁶ A történet idején (Tótpál Jolán sérelmére elkövetett emberölés) a büntető perrendtartásról szóló 1951. évi III. törvény volt hatályban.

¹¹⁷ A szakértői tevékenységgel kapcsolatos lényegesebb – hatályos – jogszabályok: a Be. már hivatkozott, szakértőkkel foglalkozó XXXI. Fejezete; a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet 63–67. § (A szakvélemény); az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény. Kiemelt figyelmet érdemelnek a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara (MISZK) módszertani levelei, amelyek 2022. január 1-jétől kizárólag a MISZK honlapján érhetők el: <https://miszk.hu/index.php/tudastar/kamarai-modszertani-levelek> (2026.02.02.).

¹¹⁸ *Mág Bertalan* (1911–2001): r. alezredes, nyomozó, tanár, író. *Mág Bertalannak 'csak'* 1961 és 2001 között 57 könyve látott napvilágot. A MOKKA-ODR katalógus *Mág* 124 könyvének (MOKKA) és tanulmányának (MATARKA) az adatait tette közzé. Dr. Dobos János egy kedves kis novellában emlékezik meg róla. Dobos János: *A Mág Berci*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Kriminovellák, zsarusztorik és egyéb történetek*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2016, 32–33. oldal.

¹¹⁹ Forrás: <http://www.cinegore.net/hu/2022/01/23/serial-chillers-li-dr-susszer-frigyes-a-balatoni-darabolos-gyilkos/> (2026.02.02.).

¹²⁰ Forrás: <https://likebalaton.hu/telepules/balaton/hireink/beleszeretett-az-orvos-a-nevelt-lanyaba-az-evszazad-bunesete-83993/> (2026.02.02.).

- Horror: feldarabolta a nevelt lányát az orvos – Egy fővárosi tejivóban találták meg a fiatal nő kézfejét, a Balatonban a többi testrészét, (*Blikk*, 2022. augusztus 14.),¹²¹
- Letaglózó talány a Tejvendéglőben (*Terézváros*, 2024. szeptember 13.);¹²²
- Emberi maradványok a Balatonban – Módszeresen mérgezte, majd feldarabolta nevelt lányát a kegyetlen orvos (*Balaton Környéke – A Balaton hírportálja*).¹²³

*

Az ügyben a nyomozás úgy indult meg, hogy néhány balatonberényi lakos a Balaton partján talált egy 25 literes marmonkannát, amelyben emberi testrészek voltak. A helyszín a helyi strandfürdő kapujától, és az öltöző ajtajától 5–10 méterre, tehát – nyár lévén – a leglátogatottabb helyen volt. Más szemzőgből nézve, a kannát a községtől a Balatonhoz vezető úttal szemben, a vasúti megállótól 30 méterre találták.¹²⁴

Mindössze ennyi volt a kiindulási alap. Elrendeltük a nyomozást abban a reményben, hogy további testrészek kerülnek elő, amelyek együtt több információval szolgálnak. (Mindösszesen egy levágott kézfejet találtak egy budapesti nyilvános vécében, de ennek semmi köze nem volt a marmonkannában lévő testrészekhez. Gyaníthatóan a medikusok szokásos tolvajlása befejező részének lehettünk tanúi.)¹²⁵

Mindenképpen meg kellett tehát *‘szólaltatni’* a kérdéses testrészeket. Ettől a *‘beszélgetéstől’* reméltük, hogy legalább nagyjából behatárolhatjuk, miszerint, hol történt a bűncselekmény, ki az áldozat, mikor, mi módon és milyen eszközzel ölték meg, illetve darabolták fel a holttestet? Az áldozat kilétének a megállapítása azért nagyon fontos, mert rávilágíthat a bűncselekmény elkövetésének az okára, és támpontul szolgálhat arra nézve, hogy milyen körben célszerű keresni az elkövetőt.

A szakértőknek már a nyomozás kezdeti szakaszában számtalan kérdést tettünk fel. Ezek a felvetések elsősorban nem a bírósági szakban történő bizonyításkor játszottak lényeges szerepet, hiszen azt, hogy a tettes Zala megyei-e (történetesen az volt), ott már ténykérdésként kezelték. Így a felvetéseket adatgyűjtésszerűen, közvetlen meghallgatás keretében tisztáztuk. Néhány kérdés persze, a legnagyobb igyekezetünk ellenére is megválaszolatlan maradt – őszinte sajnálatunkra.

Első körben a helyszín alapos tanulmányozása után, úgynevezett negatív feltevéseket állítottunk fel. Például:

¹²¹ Forrás: <https://www.blikk.hu/aktualis/krimi/feldarabolta-nevelt-lanyat-az-orvos-a-a-balaton-kez-fej-budapest-retro-gyilkosság/gn94jfk> (2026.02.02.).

¹²² Forrás: <https://terezvaros.hu/hirek/letaglozo-talany-a-tejvendegloben> (2026.02.02.).

¹²³ Forrás: <https://balatonkornyeke.hu/emberi-maradvanyok-a-balatonban-modszeresen-mergette-majd-feldarabolta-nevelt-lanyat-a-kegyetlen-orvos/> (2026.02.02.).

¹²⁴ A marmonkannát Kovács Jenőné, balatonberényi lakos látta meg a vízen ringatózni, 1958. augusztus 4-én reggel 7 óra körül. Kovácsné a kérdéses időpontban a 'berényi Halászcserda mögötti partszakaszhoz vitt mosnivalót. A kannát fia és néhány helybéli segítségével húzták ki a Balatonpartra. BODOR Endre: *A morfinista orvos rémtette*. In: *Az élet elleni bűncselekmények. 20 év a nép szolgálatában* (sorozatcím). Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Képzési Csoportfőnökség, 1965, 217. (216–230.) oldal.

¹²⁵ A levágott bal kézfejet Budapesten, a Marx (ma Nyugati) téri Tejvendéglő előtti nyilvános férfi WC-ben, egy KÖZÉRT feliratú zacskóba csomagolva találták meg, 1958. augusztus 7-én. Az orvosszakértői vizsgálatok eredményeképpen „*a csonkolt kéz származhat ugyanazon elhalt nőtől, akinek egyes részeit a Balatonban találták meg*”. KALAMÁR József – MÉRINGER Emil: *A balatoni gyilkosság. Rendőrségi Szemle* 1959/2. szám, 124–125. (122–136.) oldal.

- a marmonkannát nem a megtalálása helyszínén dobták a vízbe, hanem azt a víz sodorta oda valahonnan. A tettes azzal nyilvánvalóan tisztában volt, hogy a környék nagyon forgalmas, a vízállás pedig alacsony;
- a marmonkannát nem a megtalálása helyszínétől balra lévő lakatlan partrészen dobták a vízbe, mert a Balaton ott még sekélyebb, a partot sűrű nádas szegélyezi, amelyen keresztül a kanna nem tudott volna a helyszínre sodródni;
- a tettes nem helybéli, és nem környékbeli;
- a tettes nem a Balaton keleti oldaláról jött. Ekkora távolságot a víz mellett nem tett volna meg, és közelebb is talált volna alkalmas helyet a marmonkanna vízbe dobására.

Az orvosszakértőknek feltett kérdésekre a következő – helytállóan bizonyuló – válaszokat kaptuk:

- az áldozat 20 év körüli nő, magassága 160–170 centiméter;
- az áldozat erősen molett;
- a testrészek szélén megkötött hurok olyan fonalból készült, amelyet sebészorvosok vagy vitorlafalozók használnak (később kiderült, hogy csak az orvosok használják);
- ezt a fajta hurkolást csak orvosok vagy egészségügyi dolgozók alkalmazták;
- a bűncselekmény (a halál beállta) több mint egy hete történt.

Nemleges vagy nem kategorikus válaszokat kaptunk az orvosoktól, illetve a meteorológiai és a vízügyi szakemberektől az alábbi kérdésekre:

- a marmonkanna a vízbe dobásától kezdve úszott a Balatonban, vagy előbb elsüllyedt, és csak később emelkedett a felszínre? – Valószínűleg csak később emelkedett a felszínre (mostani álláspontom szerint, a kanna a kezdetektől fogva lebegett a vízen, ugyanis a belegyömösölt testrészek zömmel zsírszövetek voltak);
- bedobhatták-e a marmonkannát a déli parton a vízbe? – Bizonyára nem, amennyiben mégis, akkor csak a Zala folyóba, és onnan sodródott a Balatonba;
- bedobhatták-e a marmonkannát az északi parton a vízbe? – Feltehetőleg igen;
- az északi part melyik részén dobhatták a marmonkannát a vízbe? – Keszthelynél és Gyenesdiásnál semmiféleképpen, Vonyarcvashegy és Balatongyörök már számításba jöhet;
- bedobhatták-e a marmonkannát a Zala folyóba? – Valószínűleg igen, még hozzá sok-sok kilométerre a torkolattól;
- bedobhatták-e a marmonkannát a helyszíntől keletre eső részen a vízbe? – Nem;
- bedobhatták-e a marmonkannát a helyszínnel szemközti partszakaszról vagy a mólóról, illetve csónakból? – bármelyik rész szóba jöhet;
- a széljárás 10 nap alatt áthozhatta-e a marmonkannát a túlsó partról? – Ugyanis többször állandó északi szél fújt;
- létezik-e a Balatonnak olyan áramlata, amely szél nélkül is áthozhatta volna a marmonkannát? – Igen, a Zala folyó vize hurokszerűen fordul meg a szemközti parton.

Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket tisztáztunk tehát, majd megkerestük azokat a szakembereket, akik a vitorlához, a vitorlášhajókhöz, illetve a

vitórlázához értenek. Egy vitórla varrása vagy foltozása sok olyan szakmai fogást rejt magában, amelyet a kívülállók nem ismernek. Ennek ellenére sajnálatlanul tapasztaltuk, hogy állandó, illetve előnyben részesített vitórlavarró/foltozó fonal/zsineg nincs használatban. Engem különösen foglalkoztatott a vitórlás. Egyrészt, mert sok orvosnak volt ilyen hajója, másrészt, mert kezdő rendőr koromban több olyan gyilkosság nyomozásában vettem részt, amely vitórláson történt. Olyan is akadt köztük, amelyből nem lett büntetőeljárás, mert nem került elő a holttest (ezt a szakemberektől tudtam meg). A második világháború alatt a Balaton északi részén, a parttól 800–900 méterre drótkadályok voltak a jégen. Ezek később elsüllyedtek, és számos tárgyat *'megfogtak'*. Ezek az akadályok napjainkra már összeroskadtak és a fenékre lapultak, ezért a Balaton rendre visszaadja a halottjait.

Később kiderült, hogy a *'vitórla-koncepció'* téves volt. De az adatgyűjtés, a tanúkutatás és az emberek kikérdezése (kezdeti lépésként nem is tudtunk mást tenni) mégis megalapozta a nyomozás sikerét: a felállított verziók szerint a tettes orvos, és Zala megyében lakik – és ez volt az igazság.

Azt nem sikerült megállapítani, hogy a marmonkanna hol került a vízbe. Ezt ma sem tudom, hiszen erre csak a tettes adhatott volna választ. Erősen gyanítom, hogy a Zala folyóba dobta a lakhelyéhez közel, mivel a holttest többi részét sem vitte messzire.¹²⁶ Ez pedig arra enged következtetni, hogy a kanna már a bedobása után lebegett a vízen.

Azt gondolom, az eddig leírtak jól érzékeltették, hogy a felsorolt kérdések nagy része akkor sem került volna szóba a tárgyaláson, ha az ügy eljut a bírósági szakba.

A kezdeti lépések során, a szakértők igénybevétele a legtöbb esetben azt a célt szolgálja, hogy megállapítsuk, történt-e bűncselekmény, avagy nem. Ilyen ügyek például a balesetek jelentős százaléka, a vasúti balesetek pedig kivétel nélkül. Másképpen fogalmazva: abban a kérdésben, hogy induljon-e büntetőeljárás, a rendőrség sokszor csak a szakértő bevonása után tud dönteni.

Megítélésem szerint, az úgynevezett munkahelyi (régebbi terminológiával: üzemi), vagyis valamiféle munkavégzéssel kapcsolatos baleset, eleve felveti a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés (Btk. 165. §) gyanúját vagy megalapozott gyanúját. A közlekedési balesetek (ideértve a vasúti, légi vagy vízi közlekedést is) bekövetkezése esetén, általában valamelyik közlekedési bűncselekmény [Btk. XXII. Fejezet (232–240. §)] valósul meg.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a tudomásra jutást követően, a minősítési kérdések megítélésében a szakértő igénybevétele fogalmilag kizárt. Az más kérdés, hogy amennyiben a büntetőügyekben eljáró hatóság szakértőt alkalmaz, akkor már *'van'* (szabatosabban fogalmazva: folyamatban van) büntetőeljárás, illetve annak részeként nyomozás (vesd össze a Be. 189–190. § rendelkezéseivel).

Úgy vélem, ez a kis történet ékezen példázza, hogy a rendőri munkában milyen sokoldalú, érdekes és értékes a szakértő közreműködése. Persze, ez a

¹²⁶ Ez az állítás annyiban kiegészítésre szorul, hogy az áldozat levágott bal kézfejét Budapesten, a Marx (ma Nyugati) téri Tejvendéglő előtti nyilvános férfi WC-ben, egy KÖZÉRT feliratú zacskóba csomagolva találták meg, 1958. augusztus 7-én. A fejét pedig szeptember 30-án, a Bak községhez tartozó Sohollári-erdőben egy kb. 20 kilogrammos bazaltkő alatt, egy faladában (a ládáról később kiderült, hogy szekrényfiók volt). KALAMÁR – MÉRINGER i. m. 124–125. (122–136.) oldal; BODOR i. m. 229. oldal. További forrás: <https://www.origo.hu/tudomany/2016/12/a-balatonberenyi-darabolos-gyilkossag-igaz-tortenete> (2026.02.02.).

közreműködés csak akkor lehet eredményes, ha adott esetben kritikusan¹²⁷, ha kell vitatkozva, és amennyiben szükséges, több szakértő bevonásával tisztázzuk a felmerült kérdést.

Nem szabad kizárni azt a lehetőséget sem, hogy a szakértő – mint minden ember – tévedhet. Természetesen, ez a melléfogás korrigálható. Vagyis, a szakértő, noha sokat segít a nyomozás során, de nem csálthatatlan. Egy komoly szakértő ezt maga is elismeri. Jómagam az olyan szakértőket becsültem, akiknek volt merszük kimondani: „erre a kérdésre nem tudok válaszolni”, vagy: „ezt nem tudom”.

A kis százalékban előforduló szakértői tévedések oka az egyfajta fetisizálás, amelyet a rendőrök, az ügyészek és a bírák tanúsítanak a szakértővel szemben. Talán azért, mert az eldöntendő kérdés különös szakértelmet igényel, amivel ők nem rendelkeznek.¹²⁸ Csakhogy: az rendben van, miszerint a kisdíák számára a tanító néni a legokosabb és a legtökéletesebb a világon, de a bűnüldöző ilyen érzéseket nem táplálhat a szakértővel szemben, mert ez adott esetben igen sokba kerülhet.

A szakértői tévedések elsősorban nem a bírósági eljárásban veszélyeztetik az ügy sikerét, bár erre is akadt példa. A nyomozás kezdeti szakaszában bevont szakértő melléfogása sokkal károsabban befolyásolja az eredményességet. Például egy téves szakértői nyilatkozat eredményeként történt helytelen minősítés (az ügy büntetőjogi megítélése), *'elviszi'* vagy más irányba tereli a nyomozást: egyfelől nem végzik el azokat a nyomozási cselekményeket, amelyekre kellene (pl. szemle vagy kutatás)¹²⁹, és amelyekre utóbb már nincs lehetőség. Másfelől, elvégzik azokat az eljárási cselekményeket, amelyeket nem kellett volna, vagyis, feleslegesen dolgoztak, miközben az idő halad...

A szakértői tévedések gyakran abból is adódnak, hogy a tudomásra jutáskor még nagyon kevés információ áll a nyomozó hatóság – és értelemszerűen a szakértő – rendelkezésére. Így az információszegény történeti tényállás egyaránt megtéveszti a hatóságot és a szakértőt. Épp ezért helyesebb lenne, ha a szakértő már a teljes történeti tényállás ismeretében és csak a szakterületére vonatkozóan foglalna állást, az ügy egyéb vonatkozásait pedig nem ismerné. Sajnos, az utóbbi időben a gyakorlat ennek pont az ellenkezőjét favorizálja.

A balatoni gyilkosság nagyon rövid (vázlatos) ismertetése: 1958. augusztus 4-én reggel hét óra tájban, Kovács Jenőné a balatonberényi Halászcsernye mögött mosott, amikor a víz egy nagyjából huszonöt literes bádoggannát sodort a part irányába. Az asszony, a fia és néhány helybéli segítségével a kannát kiráncigálta a partra. A tárolóedényben szétázott, rothadó húsdarabok voltak, amit először lóhúsnak vélték, ámde hamarosan kiderült, hogy emberi maradványokról van szó. A testrészeket fonállal gondosan összekötötték, a fonálvégeket pedig jellegzetesen összecsomózták. A balatonberényi körorvos jegyzőkönyve szerint, a torzók egy női testből származnak, és a darabok ugyanahhoz a személyhez tartoznak.

¹²⁷ Nota bene: a kriminalisztikai gondolkodásmód sajátja az egészséges kételkedés.

¹²⁸ Be. 188. § (1) bekezdése.

¹²⁹ Amennyiben a (helyszíni) szemlét (Be. 207. és 213. §) és/vagy a (ház)kutatást (Be. 302–305. §) a téves büntetőjogi megítélés miatt, avagy bármi okból – a lehetőségekhez mérten minél hamarabb – nem végzik el, akkor a bizonyítási cselekmény (a szemle), illetve a kényszerintézkedés (a kutatás) utólagos és értelemszerűen késedelmes foganatosítása vajmi csekély eredménnyel kecsegtet.

Három nappal később, 1958. augusztus 7-én, Budapesten, a Marx (ma Nyugati) téri Tejvendéglő előtti nyilvános férfi WC-ben, egy KÖZÉRT feliratú zacskóba csomagolva, egy leázott körmű, baloldali női kézfejet találtak.

Jóval később, 1958. szeptember 30-án, a Bak községhez tartozó Sohollári-erdőben egy kb. 20 kilogrammos bazaltkő alatt, egy falárában, megtalálták az áldozat fejét.

A potenciális elkövetők köre akkor szűkült, amikor a szakértők megállapították, hogy a testrészeket összekötő fonalat kizárólag az Angyalföldi Zsinórgyárban készítik, és orvosok, valamint állatorvosok használták sebek összevarrásához. Ez utóbbiak viszont nem alkalmazzák azt a jellegzetes csomót, amit a fonál végére kötöttek.

A szakértői vizsgálatok eredményeképpen kétséget kizáróan megállapították, hogy a három helyszínen talált hullarészek azonos testből származnak. Az áldozat a pacsai (Zala megye) illetőségű, 17 éves Tótpál Jolán, aki nevelőapjával, a 60 esztendő dr. Susszer Frigyessel lakott (és élt) együtt. Tótpál Jolánt, aki dr. Susszer második (aktuális) feleségének a lánya, 1958. július 29-e után a lakókörnyezetében nem látták, az eltűnését azonban senki nem jelentette.

A széleskörű, minden körülményre kiterjedő nyomozás során, a gyanú az orvosra terelődött, aki – mint utóbb kiderült – lényegét tekintve mintegy élettársi kapcsolatot létesített a nevelt lányával. Dr. Susszer a lányt megmérgezte, a július 29-én bekövetkezett halála után a holttestet kivérezte, feldarabolta és vízben áztatta (feltehetőleg azért, hogy a vérvizsgálat alapján ne legyen azonosítható). A feldarabolt holttestrészeket a már ismert módon és helyeken elrejtette. Dr. Susszer cselekményét gyaníthatóan egyfelől a féltékenység, másfelől a lelepleződéstől való félelem motiválta. Tótpál Jolán megölésének tényleges indoka talán örökre rejtély marad, ugyanis az orvos 1958. szeptember 20-án, a zalaegerszegi Arany Bárány szálloda egyik szobájában tetemes mennyiségű gyógyszert, morfiumot, Domopont, Sevenalt és Domatrint fecskendezett magába – haláltusája öt napon át tartott, de ez idő alatt, soha nem volt kihallgatható állapotban.

Megjegyzendő, hogy a falára, amelyben az áldozat fejét elrejtették, dr. Susszerék egyik szekrényének a fiókja volt, ami hiányzott a lakásukból, és amit az orvos felesége később azonosított. Az ügy részletei a forrásként megjelölt hivatkozásokban olvashatók.¹³⁰

Forrás- és irodalomjegyzék

- BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978
- BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus, 2019
- BODOR Endre: *A morfinista orvos rémtette*. In: Az élet elleni bűncselekmények. 20 év a nép szolgálatában (sorozatcím). Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Képzési Csoportfőnökség, 1965, 216–230. oldal
- DOBOS János: *A Mág Berci*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Kriminovellák, zsaruztorik és egyéb történetek*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2016, 32–33. oldal
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025

¹³⁰ BODOR i. m. 216–230. oldal; KALAMÁR – MÉRINGER i. m. (122–136.) oldal. Egyéb forrás: <https://nlc.hu/eletmod/20250916/gyilkossag-balaton-orvos-feldarabol-nevelt-lany/> (2025.10.31.).

KALAMÁR József – MÉRINGER Emil: A balatoni gyilkosság. *Rendőrségi Szemle* 1959/2. szám, 122–136. oldal
KOVÁCS Gyula: *A rendőr, aki már életében legenda volt.* In: Kovács Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlékkönyv dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 13–18. oldal

Internetes hivatkozások

<http://www.cinegore.net/hu/2022/01/23/serial-chillers-li-dr-susszer-frigyes-a-balatoni-darabolas-gyilkos/> (2026.02.02.)
<https://balatonkoryeke.hu/emberi-maradvanyok-a-balatonban-modszere-sen-mergezte-majd-feldarabolta-nevelt-lanyat-a-kegyetlen-orvos/> (2026.02.02.)
<https://likebalaton.hu/telepules/balaton/hireink/beleszeretett-az-orvos-a-nevelt-lanyaba-az-evszazad-bunesete-83993/> (2026.02.02.)
<https://misk.hu/index.php/tudastar/kamarai-modszertani-levelek> (2026.02.02.)
<https://nlc.hu/életmod/20250916/gyilkosság-balaton-orvos-feldarabol-nevelt-lany/> (2025.10.31.)
<https://nszkk.gov.hu/szervezet-es-tevekenyseg> (2026.02.01.)
<https://terezvaros.hu/hirek/letaglozo-talany-a-tejvendegloben> (2026.02.02.)
<https://www.blikk.hu/aktualis/krimi/feldaravolta-nevelt-lanyat-az-orvos-a-a-balaton-kezfej-budapest-retro-gyilkosság/qn94jfk> (2026.02.02.)
<https://www.origo.hu/tudomany/2016/12/a-balatonberenyi-darabolas-gyilkosság-igaz-tortenete> (2026.02.02.)

Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula
Milyen nagy erő a szerelem?¹³¹

Az egyik legemlékezetesebb eset az 1956-os októberi eseményekhez¹³² kötődik. Ezzel kapcsolatban még csak azt sem lehetett állítani, hogy szerepjátszás történt. Jóllehet, a főszereplő színművész, nem is akármilyen színész volt. Azonban az is igaz, hogy ez esetben az eltökéltség, a vonzódás és a „*semmi más nem érdekel*” jelenség rendszeresen az előtérbe került.

A rendőrségi fogdák 1956. október 23-a után, gyakorlatilag kiürültek. A meggyengült rendőri szolgálat egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy ezt a nehéz (és akkoriban veszélyesnek tűnő) fogdaőrízetet ellássa. Egy-egy rendőrségi objektumban néhány őrizetes a fogdában maradt, de ez sokkal inkább a fogvatartottak akaratának, semmint a rendőri szolgálat következetességének volt betudható. Így önszántából, majdhogynem könyörgések árán maradt a fogdában az a két huszoneves fiatalember, aki korábban azért bukott le, mert Csapok¹³³ község tanácselnökét – 40.000 forint¹³⁴ erejéig – zsarolni¹³⁵ próbálta. A tanácselnök ugyanis nem a saját neve alatt végezte a feladatát. Álnévre pedig azért volt szüksége, mert – mint kiderült – 1944 tavaszától Újpesten nyilas potentát volt.¹³⁶

A két fiatalember (mindketten gépkocsivezetők) valahogyan felfedte a tanácselnök titkát, és nem késlekedett ezt az információt némi aprópénzre váltani. A tanácselnök – ahogy ezt utólag rekonstruáltuk – gondolkodás nélkül hajlandó volt fizetni. A zsarolókkal történő megállapodás alapján, vonattal

¹³¹ HORVÁTH István azonos elnevezésű novellája az *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* című könyv 161–164. oldalán olvasható (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025). Lapunk hasábjain a szerkesztett, szöveg közti és lábjegyzetekkel, valamint mellékletekkel, illetve művégi bibliográfiával kiegészített változat olvasható.

¹³² Az 1956-os októberi-novemberi eseményeket 1956 decemberétől a hatalom ellenforradalomnak minősítette. A rendszerváltoztatás évében, 1989. január 27-én, az MSZMP (Magyar Szocialista Munkáspárt) programalkotó bizottsága történelmi albizottságának állásfoglalása értelmében, 1956. október 23-án népfelkelés történt. Forrás: <https://168.hu/itthon/legyen-nepfelkeles-a-harminc-evvel-ezelotti-pozsgay-interju-utoelele-162719> (2026.02.02.). Napjaink – a rendszerváltoztatást követő – hivatalos megítélése: Magyarországon 1956. október 23-án forradalom tört ki, majd a forradalmárok szabadságharcot folytattak. Forrás: <https://oktober23.kormany.hu/az-emleknaprol> (2026.02.02.).

¹³³ *Csapok*: község Veszprém vármegyében, a Balatonfüredi járásban. A település eredetileg Szent István király korától az 1945-ös megyerendezésig Zala vármegyéhez tartozott. Forrás: <https://cso-pak.hu/> (2026.02.02.).

¹³⁴ Az '56-os 40.000 forint 2025-ben 7.760.000 forintot ér. Forrás: <https://artortenet.hu/magyar-penzertekindex-arak-es-devizak-alapjan-1754-tol/> (2026.02.01.).

¹³⁵ *Zsarolás*: a hatályos Btk. 367. §.

¹³⁶ *Az újpesti nyilasközpont*: a Bp. IV. kerület, Árpád út és Kassai utca kereszteződésében lévő Apolló-ház, amelyben a Vigadó kávéház, mellette az Apolló, ami később Fény, majd Lux mozi néven üzemelt. A mozi helyén 1998-tól a Jókai Patika működik. A lakóépületnek a Kassai utca felől is van bejárata. Az Apolló-ház az újpesti nyilas párt székháza volt a második világháború alatt. A pincében őrzött dokumentumaikat egy beázás alkalmával találták meg a hatvanas évek végén az IKV (Ingatlankezelő Vállalat) dolgozói. A súlyosan károsodott iratokat sajnos megsemmisítették. Forrás: https://www.ujpest.hu/feltolt/ujpest_akkor_es_most_osszes.pdf (2026.02.02.).

Budapestre utazott, és a Déli pályaudvaron, nyomban az érkezést követően, átadta a pénzt. Miután – itt és most nem ismertetett körülmények között – tudomást szereztünk az ügyről, úgy intéztük, hogy az egész tranzakciót figyelemmel kísérhessük, így a társaságot elfogtuk, a tárgyi bizonyítási eszközöket – köztük a 40.000 forintot – pedig lefoglaltuk.

A tanácselnöknek az októberi események hevében sikerült kiszabadulnia a fogdából, és ahogy csak tudott, külföldre szökött. A két zsaroló azért nem merte elhagyni a zárkát, mert attól tartott, hogy az *'áldozatuk'* vagy annak elbarátai a zűrzavaros helyzetben bosszút állnak rajtuk. Nem tudták, mint ahogy akkor még mi sem sejtettük, hogy ilyen eset nem fordult elő (vagy csak nem értesültünk róla). Az érintetteknek kisebb gondja is nagyobb volt annál, mint a múlt sérelmein merengeni.

Az egyik fogvatartott fiatalember, már 1956. október 23-a előtt mondogatta, hogy sofőrként egyben Kiss Manyi¹³⁷ színművésznő élettársa¹³⁸. Azt is pedzegette, hogy a nyomozás során ez a viszony talán a javára válhat. Akkor meg voltunk győződve arról, hogy a fiatalember elképzelése hiú ábránd, mivel az ilyen és az ehhez hasonló kapcsolatok nem szokták befolyásolni a büntető-eljárásokat. Az, hogy ez másképpen történt, vagyis a művésznő és a sofőrje kapcsolata mégiscsak jelentős tényezővé vált, csak és kizárólag az októberi események következtében beállott, rendkívüli körülményeknek tulajdonítható.

Amikor a körülmények már nagyjából rendeződtek (volt már elektromos áramszolgáltatás, megindult a közlekedés, kinyitott az élelmiszerüzletek egy része stb.), a színházak még *'hallgattak'*. A színészek – fegyelmezetten követe Kossuth-díjas vezérszónokaik felhívásait – nem voltak hajlandók játszani. Ahogy akkoriban mondogatták: „*addig nem, amíg szovjet katona tartózkodik az országban*”. Ennek ellenére mindent elkövettünk annak érdekében, hogy az élet ismét visszazökkenjen a rendes kerékvágásba.

Ennek a normalizálódásnak nem kis részét képezte az úgynevezett szórakoztatóipar színvonalas, folyamatos szolgáltatása. Ezen belül fontos volt, hogy a Magyar Rádió visszakapja eredeti arculatát, és ne a Magyar Rendőr¹³⁹ főszerkesztője, illetve néhány munkatársa kínlódjon a mikrofonok előtt, leszúrkítva a műsort a hírekre és a zeneszámokra. A leglényegesebb kérdés a színházak működése volt, ez azonban nagyon nem akart elindulni. A minisztériumi illetékesek és a közművelődésért felelősök, láthatóan semmire nem mentek. Vidéken – különböző okokból – néhány színház már megnyitotta kapuit: például Győrben¹⁴⁰, ahol a nem sokkal korábban szabadlábra került Kiss Ferenc¹⁴¹ tekintélye és tenni akarása úgyszólván folyamatos és nívós színjátszást teremtett – jóllehet, bizonytalanabb kezdési időpontokkal és kevésbé választékos

¹³⁷ Kiss Manyi (1911–1971), születési nevén: Kiss Margit, Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdemes és kiváló művész. Forrás: <https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-manyi> (2026.02.02.).

¹³⁸ Kiss Manyi élettársa Bakonyi János, becenevén Muki, másképpen: a rejtélyes Nyúl úr, akit a művésznő úgy mutatott be mindenkinek, mint az inasa, a kertésze és a sofőrje. Forrás: <https://nlc.hu/ezvan/20130725/kiss-manyi-szerelmei/> (2026.02.02.).

¹³⁹ Magyar Rendőr: a magyar (királyi) rendőrség kéthetente megjelent szaklapja. Forrás: <https://adt.arcanum.com/hu/collection/MagyarRendor/> (2026.02.02.).

¹⁴⁰ A győri Kisfaludy Színház 1992. január 1-jétől a Győri Nemzeti Színház nevet viseli. Forrás: <https://gyoriszinhaz.hu/szinhazunk/a-szinhaz-tortenete/> (2026.02.02.).

¹⁴¹ Kiss Ferenc (1893–1978): színész, rendező és művészeti vezető (a szabadulását követően a győri Kisfaludy Színházban 1959-ig játszott és rendezett). Forrás: <https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-ferenc> (2026.02.02.).

repertoárral. Persze, azt szinte mindenki tudta, hogy amennyiben egy élvonalbeli színész megtöri a csendet, akkor követik a többiek. Már csak egy ilyen színészt kellett találni és megszólaltatni. Ehhez a fontos feladathoz használtuk fel a létező szerelmet, amely uralkodott és mindennél fontosabbnak mutatkozott.

Kiss Manyi október 23-ától sem tagadta meg a fiúját: érdeklődött iránta, élelmiszer- és tisztasági csomagot küldött neki. November elejétől, amikor ismét kezdett megszorodni a fogvatartottak száma – egyéb elfoglaltsága híján – a művésznő érdeklődése fokozódott, és minőségileg átalakult. Határozott jelei mutatkoztak annak, hogy a szerelmespár az új helyzetet alkalmasnak találja merészebb elképzeléseik vagy álmaik megvalósítására. Például arra, hogy kapcsolatuk helyreállítását elszámolhassák a zűrzavar számlájára.

Kiss Manyi gyakrabban kezdeményezett beszélgetést velünk, amelynek során egyre többször vetette fel nagy-nagy szerelmét, és hőn áhított vágyát, hogy a fiú ne szakadjon el tőle sokáig. Mi ilyenkor a társalgás menetét próbáltuk másfelé terelni: például azt a kérdést visszatérően feszegettük, hogy miért nem lépnek lépnek színpadra a színészek, és e témában a jövőben milyen fejlemények várhatók? Nem titkoltuk, hogy a színházak nyitása még soha nem volt annyira fontos a számunkra, mint abban az időszakban. Egy idő után felépítettük a művésznőben a reményt, miszerint, talán lehet velünk üzletet kötni: ő megtöri a színészek *'hallgatását'*, egy önálló estet ad a rádióban, mi pedig ejtjük a félbemaradt zsarolási ügyet. (Az ügy azért számított félbehagyottnak, mert akkor már biztos volt, hogy a fő gyanúsított, a tanácselnök–ex nyilas vezető mindenféleképpen megúszta azzal, hogy még idejekorán külföldre szökött.)

Nem volt tehát nehéz a beleegyezésünket adni a művésznőnek, aki határtalan boldogsággal vitte haza egyetlen szerelmét, és cserébe egy remek műsort adott a Magyar Rádióban.

Kiss Manyi részéről – bár meglehet, ez manapság már nem így érződik – ez igen nagy tett volt. A rádióban leadott műsora valóban elindított egyfajta pozitív irányú *'mozgolódást'* a színészek körében. Részünkről az ellentételezés nem volt akkora nagy dolog. Az akkori helyzet úgyszólván elmosta, a főkolompós szökése pedig időszerűtlenné tette a zsarolási ügyet. Egyébként is: 1956 novemberétől erőinket és eszközeinket más feladatok elvégzésére kellett összpontosítani.

Kiss Manyi elhatározását mindenképpen a szerelem, mégpedig az igaz szerelem motiválta. Egy olyan érzés, amely mindent elsöprő, és nem ismer sem mélységet, sem pedig magasságot. A művésznő rádióban történő fellépését mással nem lehetett magyarázni. Kiss Manyi esetét meg sem közelítette egy másik színésznő története: Tolnay Klári¹⁴² ugyancsak rendszeresen látogatta Darvas Ivánt¹⁴³ a fogházban, és egykarú kis kosarában naponta hordta az ebédet a művész úrnak. Ez azonban egyszerűbb és szimplább áldozat volt. Ráadásul itt hiányzott a többletelem, vagyis az, amit Kiss Manyi a közönségért (is) tett.

¹⁴² Tolnay Klári, született Tolnay Rozália (1914–1998): kétszeres Kossuth-díjas magyar színésznő, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. Első férje Ráthonyi Ákos rendező, második férje Darvas Iván Kossuth-díjas színművész volt. Forrás: <https://www.tolnayklari.hu/eletrajz> (2026.02.02.).

¹⁴³ Darvas Iván (1925–2007): a Nemzet Színésze, kétszeres Kossuth- és kétszeres Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. Forrás: <https://www.ujsgmuzeum.hu/darvas-ivan1/> (2026.02.02.).

Nem emlékszem pontosan, hogy Kiss művésznő esetét jelentettük-e a színházi illetékeseknek. Nagy valószínűséggel nem. Így aztán később csak szakmai alapon döntöttek, amikor megkapta a kitüntetések, jutalmakat és egyéb elismeréseket.¹⁴⁴ Ezeket a díjakat egyébként így is, úgy is megérdemelte. De nem is ez a lényeg...

Ugye, milyen nagy erő a szerelem?

Internetes hivatkozások

<https://168.hu/itthon/legyen-nepfelkeles-a-harminc-evvel-ezelotti-pozsgay-interju-utoelele-162719> (2026.02.02.)
<https://adt.arcanum.com/hu/collection/MagyarRendor/> (2026.02.02.)
<https://artortenet.hu/magyar-penzertekindex-arak-es-devizak-alapjan-1754-tol/> (2026.02.01.)
<https://csopak.hu/> (2026.02.02.)
<https://gyoriszinhas.hu/szinhasunk/a-szinhas-tortenete/> (2026.02.02.)
<https://nlc.hu/ezvan/20130725/kiss-manyi-szerelmei/> (2026.02.02.)
<https://oktober23.kormany.hu/az-emleknapirol> (2026.02.02.)
<https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-ferenc> (2026.02.02.)
<https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-manyi> (2025.09.05.)
<https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-manyi> (2026.02.02.)
<https://www.tolnayklari.hu/eletrajz> (2026.02.02.)
https://www.ujpest.hu/feltolt/ujpest_akkor_es_most_osszes.pdf
(2026.02.02.)
<https://www.ujsgmuzeum.hu/darvas-ivan1/> (2026.02.02.)

¹⁴⁴ *Kiss Manyi* jelentősebb elismerései: Jászai Mari-díj (1954), Kossuth-díj (1957), Érdemes művész (1962), Kiváló művész (1964), SZOT-díj (1970). Forrás: <https://www.hangosfilm.hu/filmenciklopedia/kiss-manyi> (2025.09.05.).

Fröhlich János¹⁴⁵ – Dr. Kovács Gyula

A Hárshegy szelleme¹⁴⁶

Történi 1899-ben, a monarchia területén, Bécsben.

Főbb szereplők:

Grünadler Náthán zálogos és orgazda, *Judit* nagypja

Judit, Grünadler Náthán unokája

Rásó, *Sánta Kató* és *Zénó* bűntársa

Sánta Kató javasasszony, *Zénó* anyja és *Rásó* bűntársa

Simalek Borbála, *Zwikauer Sándor* gazdaasszonya

Vidovszky Sándor detektív

Weiszburger János detektív

Zénó, *Sánta Kató* fia és bűntársa, valamint *Rásó* bűntársa

Zwikauer Mihály, budai hentesmester, *Zwikauer Sándor* testvére

Zwikauer Sándor, dúsgazdag budai polgár, *Zwikauer Mihály* testvére

I.

Ezernyolcszáznyolcvanhárom augusztus 22-én korán reggel, Zwikauer Mihály budai hentesmester bejelentette az akkor még a régi Hatvani utcában¹⁴⁷ levő főkapitányságon, hogy bátyja, Zwikauer Sándor dúsgazdag budai polgár két napja nyomtalanul eltűnt a lakásáról. Nagyon valószínűnek tartotta, hogy a hatvanhárom éves öregúr, *bűntény áldozata lett*. Lakásáról ugyanis több ezer forintot¹⁴⁸ érő ékszer, kétezer forint körmőci arany és sok papírpénz hiányzott. A házbeliek állítása szerint, Zwikauer Sándor két hét óta mindennap egy fekete bőrtáskában vitt el valamit, amit féltékenyen őrzött. Egyszer barátai megkérdezték tőle, mit visz a táskában, mire hangosan rászólt a kérdezősködőkre, hogy senkinek semmi köze hozzá. Titokzatosabbá tette az esetet, amikor az eltűnt személy fiókjában emberi csontokat találtak, amelyeknek eredetét nem lehetett tudni. Néhány marék homok is volt a fiókban.

¹⁴⁵ Fröhlich János Hugó (1873–1926), a 'szárguldó riporter', a magyar bűnüldözés első nagy krónikása. Filmrendezőként, operatőrként, színészként és újságíróként jegyzik az annalesek, de a nevéhez fűződik az első magyar filmhíradóvállalkozás, a Kino-Riport alapítása, amelyet 1913-ban hoztak tető alá Fodor (Fuchsz) Aladárral (1878–1918).

¹⁴⁶ A novella azonos címmel, Kovács Gyula (szerk.): *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők* című kötet 85–103. oldalán jelent meg (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022). Lapunk hasábjain a szerkesztett és némiképpen kiegészített változatot olvashatja a tisztelt érdeklődő.

¹⁴⁷ A Hatvani utca 1894-től Kossuth Lajos utca, 1874-től Hatvani utca, 1849-től Hatvaner Gasse, 1848–1849-ig Szabad sajtó utca, 1758-tól Agria Gasse (Egri utca), 1696-tól Hatvaner Gasse (Hatvani utca), 1537-től Szent Péter utca. Forrás: <http://www.ilyenisvoltbudapest.hu/ilyen-is-volt/otodik-kerulet-belvaros-lipotvaros/item/hatvani-utca> (2026.02.02.).

¹⁴⁸ A forintot Magyarországon Ferenc József uralkodása alatt, a kiegyezést követően 1868-tól 1892-ig – a koronarendszer előtt – verték. A forint váltópénze a fillér volt. A forint vásárlóértéke 1883-ban 5281,- mai forintnak felelt meg (2025-ös adat). Forrás: <https://artortenet.hu/magyar-penzertekindex-arak-es-devizak-alapjan-1754-to/> (2026.02.02.).

Splényi Ödön báró, akkori detektívfőnök¹⁴⁹ meghallgatta a hentesmester előadását, és két ügyes detektívet: *Weiszburger* Jánost és *Vidovszky* Sándort küldte ki nyomozás végett. Mindketten roppant szemfüles és vakmerő fiatal-emberek voltak, akik feltették magukban, hogy élve vagy halva, de mindenáron előkerítik a gazdag Zwikauert.

Azzal kezdték meg a nyomozást, hogy legelőbb még a délelőtt folyamán kihallgatták Zwikauer háztartásának egyetlen tagját, *Simalek* Borbálát, aki a gazdaasszonyi teendőket végezte.

– Nem tűnt fel Önnek – kérdezte *Vidovszky* – semmi az öregúron az utolsó időben? Nem csinált szokatlan dolgot?

– De igen. Most jut eszembe – felelte az asszony –, két hét előtt az öregúr egész éjjel kimaradt, amit sohasem tett azelőtt. Reggel hét óra tájban tért haza nagy csomaggal a kezében, amelyet azonban rögtön a szobájába vitt, ahol bezárkózott. Egy óra múlva behívatott magához, és azt mondta, hogy a szekrény alsó fiókjához ne nyúljak, mert abban olyasmit őriz, amit másnak látni nem kell.

Csak tegnap néztük meg a fiókot, és találtuk meg benne a titokzatos emberi csontokat.

– Hát azt nem tudja – kérdezte a detektív –, hogy azon az éjszakán hol járt Zwikauer úr?

– Nem. Nem mertem tőle kérdezni.

Ezzel a gazdaasszony kihallgatása véget ért.

Vidovszky semmivel sem tudott többet, mint amennyivel a főkapitányságról elindult. Azért mégsem esett kétségbe. Feltette, hogy a különös rejtély nyitjára okvetlenül rá kell jönnie. Egy rendőrt beküldött a főkapitányságra a főnökéhez, engedélyt kérve, hogy ő és társa hosszabb ideig kimaradhasson.

II.

Vidovszky további nyomozását abból a feltevésből folytatta, miszerint Zwikauernek az értéktárgyait minden valószínűség szerint ellopták. Ez esetben nem tartotta kizártnak, hogy a tolvaj valamelyik zálogházban értékesítette az ékszereket.

Erre alapítva tehát a tervét – az eltűnt ékszerek pontos leírásának amúgy is már birtokában lévén –, azonnal hozzáfogott a budai és a pesti zálogházak bejárásához. Estefelé a régi Duna utcában¹⁵⁰ egy rozoga házban, *Grünadler* Náthán zálogosnál járva, a kapuból egy fekete szakállú, olajbarna arcú cigányt látott kijönni. Mivel tudta, hogy *Grünadler* orgazda is, a gyanús cigány után elküldte *Weiszburgert*; ő maga pedig bement *Grünadler* boltjába. A zálogost a bolt hátsó részében éppen azzal találta elfoglalva, hogy vaspáncélszekrényébe

¹⁴⁹ *Miháldi báró Splényi Ödön* (1842–1909): hadfi (már az 1859-es olasz hadjáratban harcolt), a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia alapító tanára, a Székesfőváros Detektívtestületének első vezetője, rendőrkapitány, Blaha Lujza férje. Kovács Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektívfőnöke*. In: Válogatott Kriminálisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminálisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2022, 323–327. oldal.

¹⁵⁰ A régi Duna utca akkoriban a Hal tértől (ma a Március 15. tértől a Jane Haining rakpart felé eső terület) a Váci utcáig húzódott, párhuzamosan a Kalap utcával (ma Irányi utca). Napjainkban a Duna utca a Kossuth Lajos utcával párhuzamos: a Ferenciek terétől indul, és a Váci utcáig tart. Forrás: <https://maps.arcanum.com/hu/> (2026.02.02.).

mindenféle apró ékszerskatulyákat rakosgatott be. Grünadler a detektív láttára hamarosan lezárta a vasszekrényt.

- Mit művel, Grünadler? – kérdezte a kissé megrettent zálogostól. – Maga most valamit elrejtett előlem.
- Oh, nem, Vidovszky úr – felelte Grünadler –, és a bolt első részébe akarta kituszkolni a detektívet.
- Csak mutassa meg, mit rejtett el a vasszekrényben – mondta a detektív –, nekem nagyon gyanús volt az imént kijött oláhcgigány.

A törődött, öreg zálogos zavarba jött. A zsebébe nyúlt, és előkotorászott onnan egy aranyat, amit Vidovszkynak akart átnyújtani. A detektív haragosan rászólt a reszkető öregre:

- Engem maga nem fog megvesztegetni! Most már látom, megint valami tolvajjal trafikál. Elő azokkal a tárgyakkal a vasszekrényből, különben erőszakkal nyitatom ki, és akkor meggyúlik a baja a rendőrséggel.

A hangos szóváltásra a bolt melletti kis piszkos lakásból egy feltűnően bájos, vöröshajú fiatal lány lépett ki: Grünadler unokája, a szép *Judit*.

- Kedves Vidovszky úr – könyörgött összekulcsolt kézzel a szép zsidólány –, ne bántsa a nagyapát, hiszen nem tett ő semmi rosszat!
A detektív arca még szigorúbb lett.
- Mondtam már – felelte határozott, erős hangon –, hogy engem meg nem tántoríthat sem pénz, sem a szép lány könyörgése. Gyorsan nyissák fel azt a vasszekrényt!

Grünadler és a szép Judit jajveszékelnél kezdtek, de látva, miszerint a detektív kimegy az utcára, és rendőrért akar küldeni, hajlandónak mutatkoztak, hogy kinyissák a vasszekrényt.

- Jaj, nekem – siránkozott minden ízében reszketve Grünadler –, én gyanútlanul vásároltam meg az itt volt cigánytól ezeket az ékszereket.

Ezzel a szekrényből egymásután kirakosgatta az ékszereket, amelynek megpillantására Vidovszky hangosan felkiáltott:

- Szerencsétlen, hiszen ezek az eltűnt Zwikauer ékszerei! A törvény nevében azonnal lefoglalom őket, maga pedig Grünadler, az unokájával együtt mindjárt bejön a kapitányságra.

Erre a fordulatra Grünadler nem számított. Haját tépve kiáltotta:

- Az unokám életére esküszöm, nem tudom, kicsoda az a Zwikauer. Jehova úgy segítsen, miszerint a cigány azt mondta nekem, hogy az ékszereket az országúton találta. Kétszáz forintot adtam neki értük, és a cigány azt is mondta, miszerint neki még több ékszere van, miket holnap reggel hoz ide. Én nem tudtam azt, hogy ezek lopott ékszerek!

A detektív azonban nem törődve a zálogos és az unokája jajveszékélésével, mindkettőt bekísérte a főkapitányságra. Nagyon örült annak a körülménynek, hogy Weiszbürgert a cigány után küldte. Most már nyomon volt, mert egész kétségtelennek látszott, hogy a cigány az ékszereket az eltűnt Zwikauertől szerezte.

A főkapitányságra érve a detektív külön-külön zárkába záratta a foglyait, aztán a szobájában leülve várta Weiszbürgert. Órák múltak azonban anélkül, hogy Weiszbürger életjelent adott volna magáról. Már éjfél is elmúlt, de Weiszbürger még mindig nem jelentkezett. Vidovszky türelmetlenül járt fel és alá a szobájában, amikor végre, holt fáradtan, bekötött fejjel, sápadtan, valósággal

betántorgott a szobába a várva várt Weiszburger. Fején nagy kötés volt, melyen átszivárgott a vér. Vidovszky meglepetten nézett reá.

- Mi történt veled? – kérdezte Weiszburgertől.
- Semmi. Megsebesültem, de hagyjuk ezt. Azonnal rendelj két kocsit, fáklyákat, és kérj hat rendőrt az ellenőrtől. Megyünk Zwikauerért. Ha sietünk, nem tartom lehetetlennek, hogy megmentjük. Siessünk! Nincs egy percnyi időnk.

Mindezt oly gyorsan, olyan izgatottsággal mondta, hogy Vidovszky alig értett belőle valamit. A kocsikat, fáklyákat, rendőröket hamarosan előteremtették, és útnak indultak.

Weiszburger kiadta a jelszót:

- A lipótmezei tébolydázó!¹⁵¹ A Hárshegyi Vendéglőnél¹⁵² megállunk.

III.

A Zugliget és a Húvösvölgy határában, a Lipótmező tőszomszédságában emelkedik a sűrű erdő borította Hárshegy. Négy-ötszáz lépésnyire a lipótmezei tébolydától, egy kis vendéglő mellett lépcsőzetes, árnyas és a főváros által gondozott út vezet fel az erdőn át a Kis Hárshegyre, és onnan a Hárshegyi körútról a Nagy Hárshegyre. A rendkívül vadregényes vidék úgyszólván teljesen lakatlan. Valamikor a hegy tulsó oldalán a Szépjuhászné Vendéglő¹⁵³ volt, de ezt is két év előtt beszüntették. A régi vendéglő helyén vincellér¹⁵⁴ és néhány nyaraló lakik. Télen a vincelléren kívül senki nincs a közelben. A remek szépségű hegyet csak nagyon kevesen keresik fel a fővárosiak közül. Többnyire turisták, és a hosszabb gyalogjárástól vissza nem riadók látogatják. Pedig kár, mert a Hárshegy talán a legszebb pontja a budai hegyeknek. Tavasszal valóságos ibolyaerdő illata árad szét a levegőben, májusban a „waldmeister”¹⁵⁵ apró fehér virága tölti be balsamos illattal az erdőt.

Valamikor, nem is olyan régen, a Hárshegy teljesen elhagyatott vidéke volt a budai hegyeknek. Még az erdőőr is ritkán vetődött arra. Akkoriban – húsz-huszonkét évvel ezelőtt – a Hárshegynek félelmetes specialitása: a Hárshegyi

¹⁵¹ Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (1021 Budapest, Húvösvölgyi út 116.) 40 hektáros parkban fekvő kórházépülete 2007 óta üresen áll. Az épület eleve elmeegógyintézetnek épült, *Budai Magyar Királyi Országos Tébolyda* néven 1868. december 6-án nyitotta meg kapuit. A kezdeti időszakban háromszáz beteget ápoltak. Forrás: https://pestbuda.hu/cikk/20201211_uj-gazdaja-lesz-az-egykori-lipotmezei-elmegyogintezetnek (2026.02.02.).

¹⁵² Schüller Jakab Hárshegyi Vendéglője, Húvösvölgy, Hidegkúti út 84. Ady Endre és Boncza Berta, 1915. március 27-én itt tartotta a lakodalmát. A létesítmény az 1960-as évektől Hársfa Kisvendéglő, a rendszerváltoztatást követően pedig Hársfa Étterem és Mulatóhely, illetve Bolero néven üzemelt: 1021 Budapest, Húvösvölgyi út 132. Az épület jó ideje üresen áll. Forrás: <https://maps.arcnum.com/hu/> (2026.02.02.).

¹⁵³ Az 1300-as években készült budai pálos kolostor romjainál – a mai Budakeszi út 95-ös számú telken – épült fel a híres Szépjuhászné vendéglő. A terület tulajdonosa, Buda jegyzője, majd későbbi bírása, Pavianovich János az 1700-as évek végén határozta el magát vendégfogadó építésére. A vendéglő emlékét ma már csak a Szépjuhászné út, a Gyermekvasút egyik megállójának neve és a 1021 Budapest, Budakeszi út 97. alatti azonos nevű Büfé-Étterem őrzi. Forrás: <https://www.hegyvidekuj-sag.hu/archivum-2017-november-7/szep-juhaszne> (2026.02.02.).

¹⁵⁴ Vincellér (német): eredeti, 1862-es jelentése szerint, „szőlőművelést értő, s azt valóban gyakorló személy, különösen, kinek kezelésére bizonyos szőlőkert vagy hegy bízza van, ki a szőlőműves munkásokra felügyel”. Forrás: <http://vinceller.szojelentese.com/> (2026.02.02.).

¹⁵⁵ *Waldmeister* (német): erdőmester. Magyarországon szagos müge (Galium odoratum) néven ismert fűszer- és gyógynövény. Forrás: <https://www.hazipatika.com/gyogynovenytar/szagos-muge/122> (2026.02.02.).

barlang¹⁵⁶ volt. A Hárshegyi körútról a Szépjuhászné felé vezető úton, ott, hol a Kis Hárshegyre vezető ösvény kanyarodik befelé, a Nagy Hárshegy csúcsáig eső mosta csapás vezetett fel az erdőbe. E csapás az erdőben egy tisztásnál végződik, amelynek mentén még most is látható a félbemaradt kőbánya. Halotti csend uralkodik e tájon. Ide még most is igen ritkán vetődik ember. A kőbányától meredek és tölgyfával beültetett erdőn át kapaszkodva az ember a Nagy Hárshegyi út felső pontjához ér, egy természet alkotta lugashoz, ahonnan kétszázötven méternyi magasból a hegy nyugati oldalán, a völgyben fekvő Budakeszi és Hidegkút községeket látni. A lugastól tíz lépésnyi távolságban volt ennek a félelmetes barlangnak a nyílása. A főváros tanácsa a barlangnyílast betömte, mert ott minduntalan szerencsétlenségek történtek. A barlang a hegy gyomra felé rézsútos irányban terjed, és akárhány vakmerő ember tűnt el ott mindenkorra, még a holttestét sem lehetett megtalálni.

Ennek a barlangnak legendája is van. A környékbeli sváb községek még most is beszélnek, hogy a törökök idején a hírhedt budai pasa, Ali Musztafa¹⁵⁷, itt rejtette el a zsidóktól elharácsolts kincseket¹⁵⁸. A vérengző török főúr állítólag nagy földalatti alagutat építtetett rabszolgákkal a budai várból egészen a Hárshegy aljáig, ahová a barlangból lehetett eljutni. Amikor 1686. szeptember 2-án Lotharingiai Károly visszahódította Budát a törököktől¹⁵⁹, a pasa háremhölgyei és eunuchjai ezen az úton menekültek a várból. A földalatti katakombákban azonban eltévedve elpusztultak. A babonás sváb nép a legújabb időkig is hitte, miszerint a hegy gyomrában milliókat érő kincsek vannak, és a kincseket a pasa szelleme őrzi.

Ezernyolcszázhetvenhárom tavaszán egy fiatalemberekből álló társaság öt tagja fáklyákkal leereszkedett a barlangba. Kettő közülük oly vakmerő volt, hogy egészen az utolsó sziklafokig, körülbelül hetven méternyi mélységbe ereszkedett le. Három társa egyszerre hirtelen erős légvonatot¹⁶⁰ érzett, és a következő pillanatban a fáklyák kialudtak. A fiatalemberek megrémülve eleresztették a kötelet. A kötél végén kapaszkodó két fiatalember ennek következtében lezuhant. A másik három fiatalember emiatt még jobban megijedt, és kimászva a barlangból rögtön a városba sietett, bejelentvén¹⁶¹ az esetet a

¹⁵⁶ *Hárshegyi barlang*: a leírás alapján a „rejtélyes” Batori-barlangról van szó. Lásd VAJNA György: *A rejtélyes Batori-barlang*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1973.

¹⁵⁷ *Abdurrahmán Abdi Arnaut* pasa (ارناود عبد الرحمن عدي باشا): albán származású oszmán hadvezér, a Budai vilajet utolsó helytartója, 1686. szeptember 2-án Budavár visszafoglalásakor harcban esett el. Forrás: <http://sziqethvar.hu/var/1686-az-utols%C3%B3-budai-pasa> (2026.02.02.).

¹⁵⁸ Megjegyzendő, hogy *Lotharingiai Károly* katonáinak egy része a várba történő betörés után vad mérszárlásba és fosztogatásba kezdett; a keresztények dühe az ellenséges katonák mellett főként a budai zsidók ellen irányult, akik az Oszmán Birodalomban tapasztalható nagyfokú vallási tolerancia miatt az ostrom alatt a törököket segítették. Az értelmetlen vérontásnak végül *Lotharingiai Károly* és *Miksa Emánuel* erélyes közbelépése vetett véget, az olasz származású *Marsigli* gróf pedig az úszkösödő romok alatt található Corvinák egy részének megmentésével szerzett mulhatatlan érdemeket. Forrás: http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1686_szeptember_2_budavar_visszafoglalasa/ (2026.02.02.).

¹⁵⁹ Lotharingiai Károly herceg és II. Miksa Emánuel bajor választófejedelem 1686 júniusában körülbelül 80.000 katonával zárta körbe a várat, melyet a 70. életévén is túl járó *Abdurrahmán* budai pasa 15.000 török harcossal védelmezett. A keresztény oldalon szinte valamennyi európai náción képviseltette magát, de a sereg egyötödét végvári magyar vitézek, kurucok és hajdúk adták. Az ostrom június 18-án vette kezdetét, és a vár szeptember 2-án ismét magyar kézre került. Forrás: <https://multkor.hu/igy-kerult-le-a-lofarkas-lobogo-1686-ban-buda-vararol-20200902> (2026.02.02.).

¹⁶⁰ *Légvonat*: ma huzatnak mondanánk.

¹⁶¹ *Bejelentvén*: a bejelentve régies alakja.

rendőrségnek és az eltűnt fiatal emberek családjának. Az egyik szerencsétlenül járt fiatal embernek atyja, Zwikauer Sándor dúsgazdag budai polgár, ezer forint jutalmat tűzött ki annak, aki a fiát visszahozza. Elsőnek erre egy *Loblin* nevű tűzoltó vállalkozott, aki már több emberéletet mentett meg tüzeknél. Loblin egy fához erősített kötéllal, fáklyával a kezében ereszkedett le. Hiába várták azonban vissza, ő is odaveszett. Épp így járt majdnem egy második és egy harmadik vállalkozó is.

Vége is a hatóság nem tűrve, hogy még több áldozat legyen, megtiltotta a leereszkedéseket.

Zwikauer sokáig gyászolt, de végre is beletörődött a sorsába. Megsíratta eltűnt fiát, és a szerencsétlenség évfordulóján misét mondott az elhunyt lelkiüdvéért. A barlang ezután még félelmetesebb lett a sváb lakosok előtt, és most már évekig a környékére sem mertek menni. A babonás nép azt hitte, hogy a Hárshegy szellemei megbosszulandó a vakmerő embereket, akik lemerészkedtek a birodalmukba, lehúzták a hegy gyomrába és megölték őket.

Az utolsó esztendőkből az öreg Zwikauer búskomorságba esett. Kerülte az emberek társaságát, és ha valakivel beszélt is, folyton szerencsétlenül járt fiát emlegette. Zwikauernek ugyanis ez volt az egyetlen gyermeke. A neje akkor halt meg, amikor a fia született. Az úgyszólván teljesen elhagyatott ember az utolsó években már rémeket látott. Mindenkinek elmondta, hogy álmában egyszer hol a felesége, hol a fia jelent meg, akik keserves szemrehányást tettek neki, amiért a barlangba bukkott fiú holtteste még mindig nincs eltemetve. Elmondta azután, hogy a fiú és az anyja addig nem tudnak nyugodni, amíg ez meg nem történik.

Szegény öreg Zwikauer! Azon töprengett mindig, hogy mint hozassa fel a barlang mélyéről a fia holttestét, amelyet a fiú anyja mellé akart eltemettetni. Többször hangoztatta, miszerint akár egész vagyonát is feláldozná, hogy fia és neje földöntúli nyugalomát visszaszerezze.

IV.

De folytassuk tovább ott, ahol Vidovszky és társai a Hárshegyi Vendéglőhöz hajtottak.

Már hajnalodott, amikor Vidovszky és Weiszburger detektívek a hat rendőrrel a Hárshegy tövéhez értek. A kocsikat a hegy tövénél hagyták (kocsiút még máig sincsen a Hárshegyre), és felsiettek a hegyre. A még akkor nagyon gondozatlan út süppedős és sáros volt. Reggel három óra felé nagy felhőszerkezet vonult el, és az esővíz átáztatta a gyalogjárót. Weiszburger és Vidovszky egy percig sem pihentek, szinte rohantak előre. A kőbányánál, a még sötét erdőben meggyújtották a fáklyákat, és tíz perc múlva a barlang nyílásához értek.

Vidovszky és Weiszburger azonnal a barlangba hatoltak, ahol a rendőrök övet kötöttek Weiszburger derekára. A vakmerő detektív kimerültsége dacára sem akart arról lemondani, hogy maga ereszkedjék le a barlangba. Vidovszky le akarta beszélni, de Weiszburger nem tágított.

– Nem bánom, ha mindjárt az életembe is kerül, de tudnom kell, hogy mi van a barlangban. De hallgasd csak: valami hangot hallok!

Mindenki elhallgatott, és feszülten figyelt. A hang azonban nem ismétlődött. Öt-hat percig halotti csendben vártak, de semmi nesz nem hallatszott.

- Pedig – szólt Weiszburger – megesküszöm, hogy a barlang mélyén nyöszörgést hallottam a föld alól. Mintha valami haldokló kínos nyöszörgése lett volna.

Weiszburger az izgalomtól szinte reszketve a mellére kötötte a Bunsen-lámpát, amelyet arra az eshetőségre vitt magával, ha a barlang mélyén esetleges mérges gázok vagy erős légvonat volna. Ilyenkor a Bunsen-lámpa világa ki nem alszik. Baljába az égő fáklyát vette, nyakára pedig egy hosszú spárgát kötött, amelynek vége Vidovszky kezében volt.

- Most leereszkelem – szólt Weiszburger, társaihoz fordulva –, és ha valami bajom lesz, akkor megrántom a spárgát, hogy Vidovszkynak jelt adjak. Akkor, kérlek benneteket, hogy az övemre erősített kötelet arasznyíró-arasznyira, lassan húzzátok vissza. De figyeljetek, most egész tisztán megint hallani a kínos nyöszörgést. Igen, igen, a barlang mélyén élő ember van, aki talán a halállal vívódik. Azt hiszem, hogy az eltűnt öreg Zwikauer az.

Ezzel Weiszburger óvatosan, lépésről-lépésre előrement a barlang mélyébe vezető meredek szikladarabokon. A kötelet hat rendőr fogta, Vidovszky a jelzőspárgát tartotta a kezében. Halotti csend volt a barlangban. Mindenki feszült figyelemmel várta a vakmerő detektív vállalkozásának eredményét. Vidovszky kezébe vette az óráját, és számlálta a percek, amelyek mindnyájuknak örökkévalóságnak tünnek fel.

- Tíz perc múlt – suttogta Vidovszky –, és még semmi jel.

Alig ejtette ki azonban e szavakat, amidőn a spárga hirtelen erősen megfeszült. Ugyanakkor, mint valami tompa bűgás, a föld alól kétszer-háromszor ez hallatszott:

- Halló! Halló!

Vidovszky intett, és a rendőrök az utasítás szerint lassan, óvatosan felfelé húzták a kötelet, melyen látni lehetett, hogy körülbelül 35 méter mélységnyire volt leeresztve. Öt-hat perc múlva már Weiszburger hangját is lehetett hallani:

- Csak lassan – hallatszott a barlangból –, hozom őt.

Néhány perc múlva csukogyan megjelent Weiszburger, karján egy élettelen emberi testtel. A rendőrök odasiettek hozzá, és a karjai közt fekvő embert letették a földre. Egy ősz öreg ember volt. Vidovszky lehajolt hozzá és konstataálta, hogy valóban Zwikauer az.

Aztán a szívét megvizsgálva örömmel tapasztata, hogy még van benne élet.

- Hamar, ki vele a friss levegőre! – mondotta Weiszburger. – Most sajnálom csak, hogy nem hoztam mindjárt magammal orvost. De talán te, Vidovszky, leszaladhatnál előre, és a vendéglőnél orvosért mehetnél. Új fel az ott lévő egyik kocsira, és hozd el az orvost. Mi Zwikauert levisszük a vendéglőhöz, ahol az orvos mindjárt ápolás alá veheti.

Vidovszky szó nélkül engedelmeskedett társának. Előre futott, és mire társai a hegyről lehozták a sebesültet, a lipótmezei tébolyda egyik orvosa, *Kirschner* dr. már ott volt, és a sebesültet megvizsgálva így szólt:

- Valami esés következtében szegény agyrázkódást, és jobbláb-ficamodást szenvedett. A súlyos agyrázkódástól eszméletlen állapotban van, de talán a kórházban magához tér.

A detektívek és a rendőrök erre Zwikauert az egyik kocsiba fektették, és elhajtottak az Irgalmasok Kórházába¹⁶², amely akkor még rozoga, öreg épület volt. Útközben aztán Weiszburger elmondta, hogy milyen veszélyes volt a leereszkedés.

- Kezdetben szinte lépcsőzetesen kialakult sziklafokokon haladtam lefelé. A sziklák nagyon nyirkosak voltak, és minduntalan mindenféle csúszómászó állatokra, de többnyire denevérekre bukkantam, mely utóbbiak ijedten rebbentek széjjel. A kötelet bal-, a fáklyát jobbkezemben tartva mentem lefelé. A fáklyával folyton a földet világítottam meg, a lámpa pedig a szikla falaira szórta a fényét. Jó volt ez így, mert akárhányszor a falba verhettem a fejemet és elcsúszhattam volna. A barlang csak nagyon kis szög alatt esett, és így nem volt nehéz előrejutni. A veszély főként abban rejlett, hogy jobbra és balra óriási nagy lyukak tátongtak, szinte feneketlen mélységben. Ha azok egyikébe esem, még a kötél sem segített volna rajtam. De hát vigyáztam. Közben többször elkiáltottam magam:
 - Van itt valaki?
 - Semmi választ azonban nem kaptam. Egyszer-kétszer hallottam a nyöszörgést, és annak irányában haladtam előre. A barlang falai most egyre szűkültek, már alig volt a falak közötti út három-négy méter széles. Hirtelen közvetlenül a lábam előtt hallottam a nyöszörgést. Megvilágítottam az ott sötétlő tömeget: egy emberi alak volt. A szívem nagyot dobbant: Zwikauer-e? – gondoltam magamban. Tudod, feltétlenül bíztam abban, hogy őt találom ott. A fáklya fényénél láttam, hogy egy öreg ember. Tehát ő az. Bár a szerencsétlen ember megpillantása szomorú dolog volt, mégis örültem, hogy a nyomozásom szálai hozzávezettek. Megvizsgáltam, a szíve dobogott. A karomra emeltem és megrántottam a spárgát. Az övemre erősített kötél megfeszült, és húzott visszafelé a barlang nyílásához. Ez ropant segítségemre volt, mert a nehéz emberi testet a meredek sziklaúton sokkal könnyebben vonszoltam kifelé. Hála Istennek, nem történt semmi baj. Szerencsére kihoztam Zwikauert, és most visszük a kórházba. Majd megtudjuk a rejtély nyitját is.

V.

Vidovszky érdeklődve hallgatta Weiszburger előadását, majd hirtelen így szólt:

- Most mondd el, hogy mint jöttél a Hárshegyi barlang nyomára?!
- Elmondom – felelte Weiszburger. – Tudod, hogy utasításod szerint, a Duna utcából a cigány után mentem. Ez a Duna utcából betért a Mária Valéria utcába¹⁶³, és ottan egy kis korcsmában megivott egy pohár sört. A vendéglőben egy társa, egy tizenhatéves suhanc várta, akit folyton *Zénónak* szólított. A cigánynál a *Brudernétől* – ez egy öreg kofa, aki már legalább 12 éve a Lánchíd pesti oldalán gyümölcsöt, kenyeret, zsemlét, szalonnát

¹⁶² Budai Irgalmasrendi Kórház (1027 Budapest, Frankel Leó utca 17–19.). A kórházat 1806-ban alapította a római katolikus, spanyol eredetű Betegápoló Irgalmas-szerzetesrend. Jelenlegi épülete a korábbi kisebb épületek helyén 1903-ban épült, Kiss István és Fligauf Károly építész-mesterek tervei szerint: <https://2.kerulet.ittlakunk.hu/holmi/egeszseg/budai-irgalmasrendi-korhaz> (2026.02.02.).

¹⁶³ Napjainkban Apáczai Csere János utca. Forrás: <http://www.ilyenisvoltbudapest.hu/ilyen-is-volt/otodik-kerulet-belvaros-lipotvaros/item/1900-as-evek-tajan-maria-valeria-utca> (2026.02.02.).

és kolbászt árult – egy papírpengőért¹⁶⁴ összevásárolt holmi volt. Zénó átvette a csomagot, mindketten elindultak a korcsmából, átballagtak a hídon, majd az Alagúton át a Krisztina körútra. Itten a templom előtt egy kútnál, egy öreg cigányasszony várta őket, akiben felismertem azt a javasasszonyt, akit hat héttel ezelőtt állítottunk elő lopás miatt, de nem tudtunk rábizonyítani semmit, kénytelenek voltunk szabadlábra helyezni. Emlékszel erre az öreg cigány nőre, akinek a gúnyneve „*sánta Kató*”. A templomtól mind a hárman a Fehérvári útra tértek, és az összekötő vasúti hídra tartottak. A Lágymányos bokrai között letelepedtek, és falatozni kezdtek. Már útközben vettem észre, hogy az idősebb cigány a zsebéből kivett egy marék papírbankót, és megmutatta az öreg cigányasszonynak, ingerkedve vele. Mert amint az utána kapott, sietve zsebre dugta a pénzt. Amikor a bokrok között helyet foglaltak, amennyire lehetséges volt, hason csúszva feljűk másztam, de csak nagyon keveset hallottam a beszélgetésükből. Az öreg cigány nő nagyon haragudott valamiért.

„Bolond, ilyen kevés... Kétszáz... Grünadler vén család... Kézetret is... megért!”

Csak ilyen szaggatott mondatokat hallottam, de ez elég volt, hogy tovább folytassam – mégpedig most már kettőzött gondol és éberséggel – a megfigyeléseimet. Biztosra vettem, hogy a cigányok valami nagyon értékes holmit lophattak, amiért a cigányasszony a 200 forintot kevesellte, és 2000 forintba becsülte annak értékét. Folyton hason fekve figyeltem a három cigányt, akik a pénzen osztozkodva és jóllakva felkeltek. A fiatal cigány elbúcsúzott az idősebbiktől, és a cigány nővel együtt elment a Sashegy irányába. Az idősebbik cigány Budafok felé haladt a Duna partján.

Közben beesteledett. Hamarjában nem tudtam, kit kövessék, de végül elhatároztam, hogy inkább az öregasszonyt és a suhancot figyelem tovább. Lassan utánuk mentem, és láttam, amint a hegy tövében lévő temető mellett elhaladva, az öregasszony egy kunyhóba lép, majd behívja Zénót.

Most hirtelen hasra feküdtem, és utánuk másztam, a kunyhó mögé. Az öreg cigányasszony és Zénó (akiről kiderült, hogy a fia) halkán beszélgettek cigány nyelven, amelyet – mint tudod – én is kitűnően beszélek.

„Nekem nem tetszik ez a Rásó” – kezdte a cigányasszony. *„Azt hiszem, többet kapott Grünadlertől, és megcsal bennünket. Holnap a többi ékszeret te viszed a zsidóhoz.”*

„Én is azt hiszem” – felelte Zénó –, *„hogyan csalt. Az öreg sváb ékszerei többet érnek.”*

„Vajon él-e még a szellem barlangjában az öreg? Jó hely az a Hárshegyi barlang” – vihogta az öregasszony.

E pillanatban az „*öreg sváb*” szó hallatára gyanú villant át az agyamon. A teringettét! Hátha ezek a cigányok tüntették el az öreg Zwikauert, és lopták el a pénzt? Első meglepetésemben halkán felkiáltottam, amit a kunyhóban meghallottak.

„Itt van valaki!” – kiáltotta az öregasszony. *„Zénó, gyere ki!”*

Ezzel mindketten kirohantak. Látva a veszedelmet, felugrottam, de akkor már átölelt a macskaügyességű fiatal cigány, és a földhöz vágott. Én

¹⁶⁴ A történet idején (1883-ban) Magyarországon – a kiegyezést követően 1868-tól 1892-ig – a forint volt a hivatalos pénznem. Forrás: <https://artortenet.hu/category/1858-1899-osztrak-ert-forint/> (2026.02.03.).

azonban magammal rántottam őt a földre, és iszonyú erőfeszítéssel magam alá gyűrtem. A cigány beleharapott a karomba (itt a nyoma a fogainak), és véresre harapta azt. Én már-már össze akartam kötni a kezeit, amikor a vén cigányasszony hátulról valami fahusággal, amelyet a kunyhó deszkafaláról tépett le, fejbevágott úgy, hogy egy percre elkábultam. Ezt a pillanatot használta fel Zénó, és kiragadta magát a karjaim közül. Újra át akartam fogni, de akkor már nagy ugrásokkal elmenekült. Még a „*sánta Kató*”, a vén cigányasszony is olyan fürgén futott, hogy lehetetlen volt elérnem őket. A forgópisztolyommal utánuk lőttem, és azt hiszem, a cigányfiút eltaláltam a lábán. Mikor a cigányok már messze voltak, visszatértem a kunyhóhoz, ahol egy deszkaszállal felkapartam a földet, és megtaláltam az ékszerek azon részét, amelyeket az öregasszony a következő nap akart elzalogosítani. Mivel a leírás után ismertem Zwikauer ékszereit, azonnal konstatáltam, hogy azok az övéi voltak. Most már szinte biztos voltam benne, hogy a cigányok az öreg Zwikauert elcsalták a Hárshegy barlanghoz, ahol kirabolták, azután belökték a mélységbe. Szavaikból azonban azt is véltem kivenni, hogy még nem tudják biztosan, meghalt-e vagy sem? Az a remény, hogy még életben találjuk az öregot, megkétszerezítette¹⁶⁵ a lépéseimet. A Krisztina körútig rohanva jöttem, és ott kocsiba ülve a főkapitányságra hajtottam. A többit tudod.

VI.

Mialatt Weiszburger elreferálta társának a nyomozását, a kocsik az Irgalmasok Kórházához értek. Vidovszky leugrott az ülésről, és becsengetett a kórház kapuján, ahol a portás hajnali álmát aludta. A portás hordágyat hozatott, melyre ráfektették a még mindig eszméletlen állapotban lévő Zwikauert. Hillman doktor páter, az inspekciós orvos a betegfelvételi irodában megvizsgálta Zwikauert, és a második emeleten lévő sebészeti osztályra utalta. Hillman doktor a beteg állapotára vonatkozólag annyit mondott, hogy aligha marad életben. A detektívek csupán azt az engedélyt kérték, miszerint Zwikauer ruháit átkutassák, hátha ki tudják nyomozni, hogy voltaképpen mi történt vele. A ruhákban azonban nem volt semmi.

- Annyit tudunk – mondta Vidovszky Weiszburgernek –, hogy a valószínűleg meghibbant elméjű aggastyánt a cigányok e hónap 21-én kicsalták a barlanghoz, ahol tíz év előtt a fia szerencsétlenül járt. Ékszereit és pénzét elrabolták, és azután belökték őt a barlang mélyébe. Nagyon valószínű tehát, hogy a gyilkossági kísérlet 21-éről 22-ére virradó éjjel történt. A szerencsétlen öregember így több mint 24 óráig gyötrődött a barlangban, és talán elpusztult volna, ha néhány órával késünk. Miután az ékszerek egyik részét Grünadler zálogosnál találtam meg, te pedig a másik részét a cigányok kunyhójában, annyit konstatálhatunk, hogy az áldozat és az elrablott ékszerek megvannak. Azonkívül, a tetteseket ismerjük, bár még nincsenek elfogva.

Mindezt az eredményt egy nap és egy éjjel alatt értük el. Tehát a nyomozás eddig elég szépen halad. Most azonban a tetteseket kell kézre kerítenünk, ami bizonyára nehéz dolog lesz, mert ezek azóta már a harmadik határon

¹⁶⁵ *Megkétszerezítette*: a megkétszerezte régies formája.

is túl vannak. A bűntény részleteit nem ismerjük. Nem tudjuk, hogy mint csalták ki a törődött vénembert a barlanghoz, és miként jutottak a pénzéhez. Ha Zwikauer eszméleténél volna, mindezt elmondhatná nekünk. Az aggastyán azonban öntudatlan állapotban van, ilyenformán tehát teljesen ki kell hagyunk a játékból. Egyszóval: egészen a magunk erejére vagyunk hagyatva. Most készítsük el a haditervet a tettesek kézre kerítésére és a teljes tényállás megállapítására. Már jelentettem neked, hogy Grünadler a zálogos és unokája, a vöröshajú Judit, fogva vannak a főkapitányságon. Véleményem szerint, az öreg zsidó és az unokája nem tudnak semmit. Bár összekötetésben állanak a tolvajokkal, de ők aligha kérdezik meg, hogy a lopott holmi milyen úton jutott hozzájuk. Tehát ezekről sem várhatunk semmit, mert feltéve azt, hogy tényleg be vannak avatva a bűntény részleteibe, már a saját érdekükben sem fogják bevallani azt.

- Azt hiszem – felelte Weiszburger, aki társát figyelmesen hallgatta –, hogy találtam támpontot a nyomozás folytatására. Eszembe jutott ugyanis, hogy amikor a vén cigányasszony és a suhanc beszélgetését a kunyhóban végighallgattam, akkor az öregasszony azt mondta a suhancnak, hogy az ékszerek többi részével másnap nem a szakállas cigányt, a Rásót küldi a zálogoshoz, hanem őt, akiben jobban megbízik. Mivelhogy az elkergetett vénasszony és társa, a kunyhóban elásott ékszerekért minden valószínűség szerint visszajön, a legjobb lesz, ha a kunyhót titokban megfigyeljük. A cigányok bennem nem láttak detektívet¹⁶⁶, és ez a körülmény még valószínűbbé teszi, hogy visszatérnek. Még egy eshetőség van. A Rásó cigány gyaníthatóan a kunyhóhoz fog menni, hogy az ékszerek másik részét átvegye a cigányasszonytól elzálogosítás végett, mivel nem tudja, hogy azokat már elvittem onnan. Rásó nem tudja, hogy az öregasszony nem neki szánja az ékszereket, és azt sem sejti, hogy azokat Zénóval akarja elzálogosítani. Egyszóval nagyon melegen ajánlom, hogy a kunyhót figyeljük meg.
- Igazad van – válaszolta Vidovszky. – Az egyetlen nyom, amelyen előrehaladhatunk, a kunyhó.

A két detektív, aki az utolsó 24 órát étlen-szomjan töltötte, kocsin elhajtott a főkapitányságra, ahol *Bolla* és *Gondé* detektíveket¹⁶⁷ beavatta a tervbe, majd kiment velük a kunyhó megfigyelésére.

VII.

Amikor ez a történet lejátszódik (1883-ban), a budapesti rendőrség detektívkarja hivatalosan még nem volt megszervezve. Akkoriban Splényi Ödön báró még címzetes kerületi rendőrkapitány volt, és mindössze négy emberrel végezte a detektívteendőket.¹⁶⁸ A tulajdonképpeni szervezést csak 1885-ben,

¹⁶⁶ Ezt az állítást az eset összes körülményeire nézve vitatom, különös tekintettel arra, hogy Weiszburger a menekülők után lőtt, és megítélése szerint, Zénót a lábán eltalálta.

¹⁶⁷ *Bolla István* és *Gondé Antal* detektívekről részletesebb információ dr. Szomor Sándor szakmatörténeti és írói oldalán, a „Személyek” rovatban olvasható: <https://detektiv-tortenelem.hu/> (2026.03.24.).

¹⁶⁸ A hivatkozás pontatlan. Török János budapesti rendőrfőkapitány 1885. december 17-i felterjesztése alapján, Tisza Kálmán belügyminiszter 28 fővel alakította meg a detektívosztályt. Az első detektívek 1886. január 1-jével kezdték meg a munkát. Splényi Ödön bárót 1886. április 17-én nevezték ki a detektívosztály vezetőjének, és kinevezése után két hónappal – 1886. június 18-án – jött létre a központosított detektívosztály. Tehát Splényi báró 1883-ban még nem szolgált a fővárosi rendőrség kötelékében, és a detektívosztály sem létezett. Forrás: VÉCSEY Leo (szerk.): *A 40 éves Budapesti*

az országos kiállítás alkalmával kezdték meg.¹⁶⁹ Mindamellet ez a négy ember (Bolla, Gondé, Vidovszky és Weiszburger), a legnagyobb ambícióval, szorgalommal és kitartással végezték a nyomozás nehéz munkáját. Jelen történet, amely szóról szóra igaz, és amelynek adatai a főkapitányság levéltárában megtalálhatók, az egyik legnagyobb, hogy úgy mondjuk „hőstette” az említett detektívkvartettnak.

Vakmerő és derék detektívjeink még augusztus 23-án délelőtt, négy különböző helyen, forgópisztolyaikkal felfegyverkezve, felállottak a kunyhó körül levő bokrokban, és 48 órán át szakadatlanul figyeltek. A cigányok azonban megsejthették a veszélyt. Mint utólag kiderült, még a hajnali órákban megtudták azt, miszerint a detektívek a barlangban élve megtalálták Zwikauert, és tisztában voltak azzal, hogy most már elfogásukra kerül a sor. Ezért a banda jobbnak látta megugrani. A detektívek kétnapi és két éjjeli eredménytelen munka után, leverten tértek vissza a városba, ahol értesültek arról, hogy az öreg Zwikauert súlyos állapota miatt, nem lehet kihallgatni. Vidovszky és Weiszburger detektívek azonban a rejtélyt mindenáron megfejteni akarván, arra kérték a kezelőorvost, hogy Zwikauer lázas állapotban elmondott szavait jegyezze fel. Az orvos e kérésüknek eleget tett, de a lejegyzett szavak annyira nem voltak összefüggőek az esettel, hogy a detektívek ezirányban is csalódtak.

Végre is nem maradt egyéb hátra, mint a vén cigányasszonyt és a suhancot országszerte körözni. Ezalatt azonban egy egész hét múlt el, és a nyomozás úgynevezett holtpontra jutott. A cigányok elfogásáról nem jött hír, és az öreg Zwikauer állapota sem javult. A két szívós detektív azonban még mindig remélte, hogy a további kutatásuk sikerrel fog járni. Ekkor váratlan dolog történt, amely a homályt eloszlatta. Zwikauer szerencsés megtalálása után nyolc nappal, a detektívek azt a jelentést kapták, hogy Zwikauer régi gazdaasszonya, *Simalek* Borbála, öngyilkossági kísérletet követett el. Az asszony, patkányok irtására szolgáló mérget vett be, s attól néhány órai kínlódás után meghalt.¹⁷⁰

VIII.

A detektívek jól sejtették. Ez az öngyilkosság szoros összefüggésben állott Zwikauer szomorú esetével. Az öngyilkos gazdaasszony igen hosszú levelet hagyott hátra, amelyben leírta, miszerint felhasználva a lelketeg Zwikauer gyengeségét, a cigányokkal szövetkezett, hogy a vagyonából kiforgassák.

Rábeszélte tehát Zwikauert, hogy látogassa meg a javasasszonyt. Ez a ravasz cigány nő kiszelte a következőket: elmondotta a gyengeelméjű

Detektívtestület jubiláris albuma. Budapest, m. kir. (magyar királyi) Államrendőrség Detektívtestülete Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete, 1926, 16–18. oldal; SZOMOR Sándor: *Az első detektívfnök – báró Splényi Ödön.* In: SZOMOR Sándor (szerk.): Jubileumi Emlékalbum, a 125 éve alakult Budapesti Detektívtestület tiszteletére. Budapest, Országos Rendőr-főkapitányság, 2011, 177–178. (175–179.) oldal.

¹⁶⁹ Az 1885-ös Budapesti Országos Általános Kiállítás: 1885-ben nagyszabású kiállítást rendeztek a Városliget területén, amely a 19. századot, s különösen az annak második felét jellemző kiállítások sokaságában, leginkább pedig a millenniumi kiállítás árnyékában háttérbe szorult, sőt feledésbe merült. Legtöbbször csupán az Ezredéves Kiállítás főpróbájaként szokták említeni, holott éppen ez volt nagy teljesítmény: úttörő munka a korábbi hazai előzményeket minden tekintetben többszörösen felülmúló kiállítás szervezése, valamint a városligeti területrendezés és építkezések terén. Forrás: <https://archivnet.hu/felebredt-a-haladas-igaz-barataiban-az-a-vagy-hogy-veg-re-egy-igazi-teljes-orzasgos-kiallitas> (2026.02.03.).

¹⁷⁰ Ez nem öngyilkossági kísérlet, hanem befejezett (vagy eredményes) öngyilkosság.

Zwikauernek, hogyha minden pénzét és ékszerét a barlangba viszi, és azt a barlang egyik sarkában elrejtí, akkor a hegy szelleme, aki fogva tartja tíz év előtt a barlangban szerencsétlenül járt fiának a holttestét és a szellemét, felszínre hozza a holttestet, amelyet aztán a felesége sírja mellé eltemethet. Az elmebajos Zwikauert könnyen rá lehetett venni erre. Az álmaiban megjelent felesége és fia nyugalmáért kész volt feláldozni a vagyonát. Eltűnése előtt két héttel minden délután, egy fekete táskában apránként elvitte az ékszereit, aranyait és papírpénzét a barlangba, ahol a javasasszony utasítása szerint egy zugba letette azzal, hogy a szellem a táskát kiürítse. Zwikauer a barlang bejáratától néhány lépésnyire a fűben ült, hogy a barlangban megjelenő szellem parancsát várja. Nagy dübörgés közepette és állati bögés kíséretében megjelent a „szellem”. Az ámuló Zwikauer a barlang sötétjében fénylő emberi ujjakat látott feltűnni, majd hirtelen, mély hangon megszólalt a szellem:

– *„Vén gazember sváb! Nagyon kevés az, amit hoztál. Ha a fiadat akarod, hozd el mindenedet, engem meg nem csalhatsz!”*

Zwikauer így aztán mindennap vitt a barlangba pénzt és ékszert. Miután pedig a „szellem” megtiltotta, hogy ezt másnak elmondja, a legnagyobb titokban csinálta ezt. A „szellem” Rásó cigány volt, aki vaspléhvel keltette a menydörgésszerű zajt, és foszforral bekent ujjait forgatta meg a levegőben, melyek aztán a sötétben fénylettek. Simalek Borbála úgy állapodott meg a javasasszonnyal, hogy a zavart elméjű Zwikauer által a barlangba hordott pénzen és ékszeren osztozkodnak. A cigányok azonban nem tudva már több ékszert és pénzt kizsarolni, a barlang mélyébe lökték Zwikauert. Simalek Borbála elkeseledésében, hogy a cigányok kijátszották, és lelkiismereti furdalástól úzelve, amiért a cigányok meg akarták ölni a gazdáját, öngyilkosságra szánta el magát. Az életunt asszony azzal mentegette csúnya tettét, hogy az anyai szeretet áldozata. Volt ugyanis egy fia, akit nem győzött pénzzel ellátni. Hogy ennek a fiúnak pénzt adhasson, szövetkezett a javasasszonnyal gazdája kifosztására. Az emberi csontokat és a homokot a vén cigány nő a régi temetőből hozta, bebeszélve az öreg Zwikauernek, hogy egy halott ember csontjai távol tartják az álombeli rémeket.

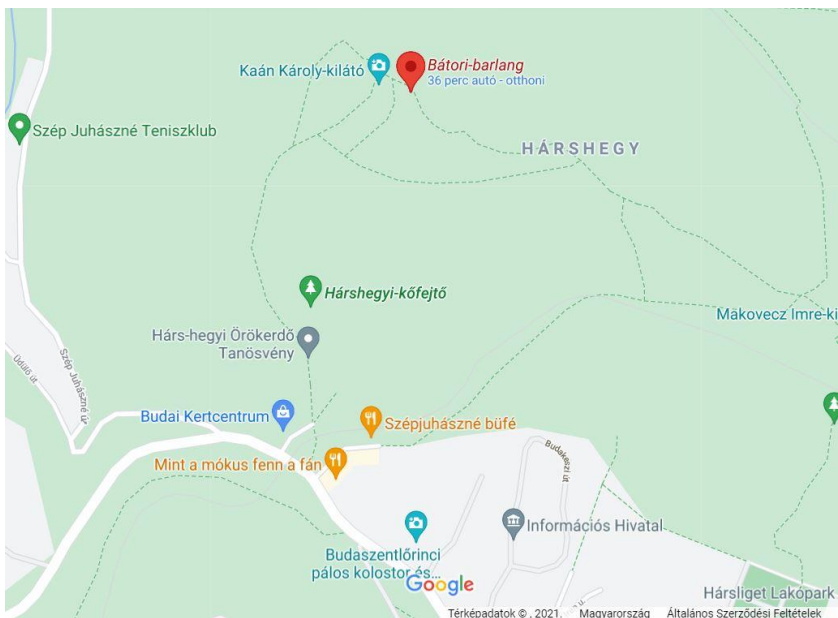
Eddig a levél. A dolog most már a detektívek előtt tisztán állott. Simalek Borbála az egyik főbűnös, a gonoszságáért már meglakolt. A cigányokat azonban sohasem fogták el. Azok többet e vidékre vissza nem tértek.

Szegény Zwikauer nem gyógyult fel. Két héttel később az agyrázkódás következtében meghalt az Irgalmasok Kórházában. Grünadler ellen, orgazdaság miatt indítottak eljárást, és fogva tartották. Unokáját, a szép Juditot, aki azóta Londonban ünnepelt varietécsillag lett, szabadon engedték.¹⁷¹

*

¹⁷¹ *Megjegyzés:* szép Juditot, az egykoron Londonban ünnepelt varietécsillagot, Google 'barátunk' keresőjében nem találtam meg (pedig nagyon szerettem volna).

Fényképek

A Hárshegyi-barlang (Bátory-barlang) a Nagy Hárshegyen¹⁷²

Schüller Jakab Hárshegyi Vendéglője egykoron¹⁷³

¹⁷² Forrás: <https://www.termeszettar.hu/hu/poi/barlang/batori-barlang-nagy-hars-hegy-/36978292/> (2026.03.24.).

¹⁷³ Forrás: <https://mkvm.hu/> (2026.03.24.).

Forrás- és irodalomjegyzék

- KOVÁCS Gyula (szerk.): *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 85–103. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektívfőnöke*. In: Válogatott Kriminálisztikai Tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmedodikai és kriminálisztikátörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 323–327. oldal
- SZOMOR Sándor: *Az első detektívfőnök – báró Splényi Ödön*. In: SZOMOR Sándor (szerk.): Jubileumi Emlékalbum, a 125 éve alakult Budapesti Detektívtestület tiszteletére. Budapest, Országos Rendőr-főkapitányság, 2011, 175–179. oldal
- VAJNA György: *A rejtélyes Bástya-barlang*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1973
- VÉCSEY Leo (szerk.): *A 40 éves Budapesti Detektívtestület jubiláris albuma*. Budapest, m. kir. (magyar királyi) Államrendőrség Detektívtestülete Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete, 1926

Internetes hivatkozások

- <http://szigetvar.hu/var/1686-az-utols%C3%B3-budai-pasa> (2026.02.02.)
- <http://vinceller.szojelentese.com/> (2026.02.02.)
- <http://www.ilyenisvoltbudapest.hu/ilyen-is-volt/otodik-kerulet-belvaros-lipotvaros/item/hatvani-utca> (2026.02.02.)
- <http://www.ilyenisvoltbudapest.hu/ilyen-is-volt/otodik-kerulet-belvaros-lipotvaros/item/1900-as-evok-tajan-maria-valeria-utca> (2026.02.02.)
- http://www.rubicon.hu/magyar/oldal/1686_szeptember_2_budavar_viszszafoglalasa/ (2026.02.02.)
- <https://2.kerulet.ittlakunk.hu/holmi/egeszseg/budai-irgalmarendi-korhaz> (2026.02.02.)
- <https://archivnet.hu/felebredt-a-haladas-igaz-barataiban-az-a-vagy-hogy-vegre-egy-igazi-teljes-orzagos-kiallitas> (2026.02.03.)
- <https://artortenet.hu/category/1858-1899-osztrak-ert-forint/> (2026.02.03.)
- <https://artortenet.hu/magyar-penzertekindex-arak-es-devizak-alapjan-1754-tol/> (2026.02.02.)
- <https://maps.arcanum.com/hu/> (2026.02.02.)
- <https://mult-kor.hu/igy-kerult-le-a-lofarkas-lobogo-1686-ban-buda-vararol-20200902> (2026.02.02.)
- https://pestbuda.hu/cikk/20201211_uj_gazdaja_lesz_az_egykori_lipotmezei_elmegyogyintezetnek (2026.02.02.)
- <https://www.hazipatika.com/gyogynovenytar/szagosmuge/122> (2026.02.02.)
- <https://www.hegyvidekujsag.hu/archivum-2017-november-7/szep-juhaszne> (2026.02.02.)

Fröhlich János – Dr. Kovács Gyula A vörös kéz szövetsége¹⁷⁴

Történi Béciben és Budapesten, 1884 januárjában.

Főbb szereplők:

Blöck Nándor bécsi detektív

Breitenfeld Antal, bécsi rendőrtanácsos, *Blöck Nándor* főnöke

Eisert Dezső áldozat, bankár és pénzváltó

Kammerer Antal (*Anton Kämmerer*) könyvkötősegéd, osztrák anarchista, katonaszökevény és rablógyilkos

Práger Ármin szabósegéd, anarchista, a német nyelvű *Radikal* című lap főszerkesztője

Stellmacher Ármin cipész, anarchista és rablógyilkos, a szász királyi százegyes számú gránátos-ezred egykori káplárja

I.

Ezernyolcszáznyolcvannégy január 10-én este hetedfél órakor Béciben, a *Mariahilfer Straßen*¹⁷⁵ *Eisert Dezső* bank- és pénzváltó üzletébe két ember lépett be. Az egyik azt mondta, hogy orosz rubeleket akar beváltani. Eisert kérdésére, hogy mily összegben, az idegen a zsebébe nyúlt, mintha a rubeleket keresné. Amikor a kezét kivette a zsebéből, hirtelen egy marékra való homokot szórt a bankár szemébe, aztán a másik egy baltával ütést mért a fejére. Eisert elbukott, de csakhamar felugrott, és segílyt kiáltva egy mellékhelyiség felé futott, ahol a nevelőnő éppen leckét adott két gyermekének. A nevelőnő és a gyermekek a segílykiáltásra elősiettek, de a gonosztevők őket is rögtön megtámadták. A nevelőnőt egy baltacsapás leterítette, hasonlóképpen a gyermekeket is. Az egyik gyermek nyakcsigolyája zúzódott össze. Eisert az udvarra menekült, de a rablók mindenütt a nyomában voltak, s egy baltacsapással, mely a koponyáját megvasította, leütötték. Mindez néhány perc alatt történt. A rablók ezután az üzletbe visszatérve, azt belülről bezárták, és kirabolták a pénztárt. Azután mindent magukhoz véve, a főkönyv néhány lapjával fel akarták gyújtani az üzletet, ami azonban nem sikerült. Ezt követően elmenekültek.

Eisert, mihelyt magához tért – mert nem halt meg rettentő sebei dacára –, odavonszolta magát a gyermekszoba ajtajához, és ott kiáltozott segítségért, ahogy csak bírt. A gyermekek közül a tizenegy éves Henrik meghalt, a kilenc éves Rudolf, a nevelőnővel együtt hetekig volt élet-halál között. Eisert, kétheti kínlódás után, behalt a sérüléseibe.

¹⁷⁴ A novella azonos címmel, Kovács Gyula (szerk.): *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők* című kötet 104–113. oldalán jelent meg (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2022). Lapunk hasábjain a szerkesztett és némiképpen kiegészített változatot olvashatja a tisztelt érdeklődő. Az írás korábban (2010. január 30-án) a *Ius murandi* blogban „Fröhlich (sic!) János uram könyvetskéje” főcímmel – ugyancsak eredeti alcímmel és tartalommal – megjelent. Forrás: https://iusmurandi.blog.hu/2010/01/30/frolich_janos_uram_konyvetskeje (2026.02.02.). Práger Ármin (róla később) feljegyzéseit eredetileg „A véres kéz szövetsége” címmel írta meg.

¹⁷⁵ A *Mariahilfer Straße* a mai napig Bécs (Ausztria fővárosa) leghosszabb (3,7 km), legismertebb és legforgalmasabb bevásárló utcája.

A rablógyilkosság¹⁷⁶ oly nagy feltűnést keltett, hogy még őfelsége a király is naponta érdeklődött a kórházban fekvő áldozatok állapota iránt, és rendszeresen referáltatott magának a nyomozás eredményéről. A rablógyilkosok oly ügyesen menekültek, hogy úgyszólván semmi nyom nem maradt utánuk. Pusztá gyanúra egy Pongrácz János nevű katonaszökevényt tartóztattak le, aki azonban alibit tudott bizonyítani. A vizsgálat széles mederben folytatódott, de a gyilkosokról pozitív adatot nem lehetett beszerezni.

II.

Kétnapi eredménytelenség után, a bécsi rendőrség legügyesebb detektívje: *Blöck* Nándor vette kezébe a nyomozást a gyilkosok után. Hogy minél alaposabb lehessen a munkája, a nyomozás idejére szabadságot kért főnökétől, *Breitenfeld* Antal rendőrtanácsostól.

– Ha életembe is kerül, de ezeket a gazembereket kinyomozom!

Ezzel vált el a főnökétől, aki tudta, hogyha *Blöck* ezt mondja, akkor biztosan van alapja. *Blöck* ugyanis tizenöt év alatt több mint százötven rejtélyes ügyet nyomozott ki, és nagy becsben állott a főnöke előtt.

A nagy detektív a gyilkosság után két nappal, fuvaroskocsisnak átöltözve, bejárta azokat a veszedelmes lebujszókat, ahol a bűn emberei főzik ki gaz terveiket. *Blöck* az arcát annyira el tudta változtatni, hogy senki nem sejtette benne az osztrák császárváros nagy detektívjét.

A lebujszóban való csatangelésnek az volt a célja, hogy megtudja, mit beszélnek a homály lovagjai a rettenetes gyilkosságról. Hátha így tud nyomra jönni. Sajnos azonban, *Blöck*nek egy-két nap alatt be kellett látnia, hogy rossz helyen kutat: a késdobálókban nem tudtak semmit a gyilkosok kilétéről. Annyit azonban mégis konstatált, miszerint a gyilkosok nem a bécsi notórius gonosztevők kontingenséből kerültek ki. A jeles detektív ugyanis szóba ereszkedve ezek legtöbbszörrel, látta, hogy a rablógyilkosság elkövetőiről egész tájékozatlanok voltak. Pedig az ezek között lévő besúgók általában 5–6 óra alatt tudnak rendszeren mindent.

A gyilkosokat tehát az idegenek között kellett keresni. *Blöck* ezért hozzálátott köztük „széjjelnézni”, ami horribilis feladatnak bizonyult. Bécsnek már akkor nagy idegenforgalma volt, és harminc-negyvenezer külföldi között gyilkost keresni, merész vállalkozásnak tűnt. Mindezek ellenére, *Blöck* mégis nyomra jutott.

1884. január 24-én, tizennégy nappal a gyilkosság után, *Blöck* hirtelen megjelent *Breitenfeld* rendőrtanácsosnál. Szurtos, piszkos ruhában, arca tele szénporrrel, úgy nézett ki, mint egy szeneslegény. A tanácsos is csak nehezen ismerte fel.

– Nagy tisztelettel jelentem, tanácsos úr – kezdte *Blöck* –, hogy nyomra jöttem. Két-három nap múlva a gyilkosok vezérét átszolgáltatom. Most azért jelentkeztem, hogy arra kérem, ha netán engem baj érne, akkor szíveskedjék egy általam a főpostán „*Periculum*”¹⁷⁷ jelige alatt poste

¹⁷⁶ A cselekmény büntetőjogi megítélése (a minősítés) a napjainkban hatályos Btk. (a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény) szerint: előre kitervelten, nyereségvágyból, több emberen, részben tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés, illetve emberölés kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a)–b), f) és i) pontja].

¹⁷⁷ *Periculum* (latin): veszély.

restante¹⁷⁸ feladott levelet átvenni, amelyből megtudja, hogy mint kerültem a gazemberek nyomára. Azt hiszem, hogy ezek már sejtik ezt, és az életemre törnek.

Ezzel meghajolt a főnöke előtt, és távozott. Breitenfeld nem tartóztatta. Nem kérdezte, mit végzett, és micsoda nyomon van. Tudta, miszerint Blöck addig sohasem szól, míg műve nincs befejezve. Azt is tudta, hogyha ilyen határozottan beszél, akkor bizonyára már nyomon van.

III.

Január 26-án újabb szenzáció zavarta meg Bécs város nyugalmát. Reggel nyolc órakor ugyanis jelentették, hogy Floridsdorfban¹⁷⁹ egy munkáskülséjű embert lőttek agyon az utcán. Egy ember a munkás elé lépve rákiáltott:

– Véreb, élve nem kerülsz ki a kezeim közül!

E szavakkal forgópisztolyát a munkásra sütötte, akit a golyó homlokon talált. A munkás jajszó nélkül meghalt.

A gyilkos elmenekült, de üldözőbe vették. Menekvés közben ötször visszalőtt üldözőire, akik csak azért tudták elfogni, mert egy fatörzsben megbotlott. Az üldözők rárohantak, és elkeseredett küzdelem után, mely alatt a homlokát megsebesítették és az álszakállát letépték, a foglyukká tették. Amint a gyilkost a rendőrségre behurcolták, a nála lévő dinamittöltények egyikét egy kőhöz akarta sújtani, de szerencsére rosszul talált, s a töltés a homokba esve nem robbant fel. A rendőrségen megmotozták: két forgópisztolyt, egy tört, több kisebb pisztolyt és dinamittöltényeket találtak nála. Minden kérdésre megtagadta a választ, csak akkor szólalt meg, amikor lefényképezték. Ekkor a következőket mondta a rendőröknek:

– Nyomorultak, ciánkáli és dinamit való nektek. Rátok is sor kerül majd!

Breitenfeld rosszat sejtve, kisetett Floridsdorfba, ahol végtelen szomorúságára, felismerte az agyonlőtt munkásban hú detektívjét, Blöcköt.

IV.

Breitenfeldnek mindjárt eszébe jutott, miszerint Blöck már előre megjósolta, hogy életveszélyben forog. Hogy a rejtély nyitját megtudja, elsietett a főpostára, a Blöck által „Periculum” jelige alatt elhelyezett levélért. A levél, amelyet két nappal előbb adtak volt fel, így hangzott:

„Mélyen tisztelt főnököm!

Amikor ön e levelet olvassa, halott vagyok, vagy halálosan megsebesülve fekszem a kórházban. (A harmadik lehetőség az, hogy a gyilkosokat elfogom, és akkor a levelet magam veszem át.) A gyilkosok nyomára jutottam, mint azt már szóval is jelentettem. Ezek a gazemberek voltaképpen azért jöttek Bécsbe, mert engem keresnek, hogy megöljenek.

¹⁷⁸ Poste restante (francia): postán maradó; az olyan küldemények jelzése, amelyeket a címzett a postahivatalban vesz át. BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 671. oldal.

¹⁷⁹ Floridsdorf az osztrák főváros, Bécs XXI. kerülete.

Őn tudja, hogy mindig anarchista-ügyekkel¹⁸⁰ foglalkoztam, és már több anarchistáról lerántottam a leplet. Nos, ezek az emberek Zürichben¹⁸¹, ez év január 2-án tartott ülésükön, mint a legnagyobb ellenségüket az osztrák császárvárosban¹⁸², halálra ítélték. A gyilkosok e hónap 4-én jöttek Bécsbe, de mert nem tudtak hozzám férni, hát itt vesztegeltek. Mivel pedig pénzükből kifogytak, elkövezték a rablógyilkosságot Eisertnél.

Mindezt úgy tudtam meg, hogy néhány napi eredménytelen kutatás után rájöttem, hogy csakis valami idegen gonosztevő lehet a gyilkos. Hogy mégis valami nyomot találjak, elmentem Eisertnek a gyilkosság óta bezárt üzletébe, és újra átkutattam mindent. A padlót nagytóval gondosan átvizsgáltam, és a nehéz pultot elemeltem a helyéről. A pult alatt nagy meglepetésemre találtam egy összegyűrt, plakátszerű véres papírt. Valószínű a gyilkosok egyike, véres kezét megtörölve a papírban, azt a pult alá hajította. Nagyon haragudtam magamra, hogy a pult alsó részének megvizsgálása előbb nem jutott az eszembe. No, de hát így is örültem, hogy mégiscsak sikerült valamit találnom. A plakát egy izgató anarchista felhívás volt, melyet január 2-án, a Zürichben tartott titkos ülésen fogalmaztak meg, és amely nem csak a koronás fők ellen bujtogat, hanem azt magyarázza, hogy a vagyonos emberek kipusztítása sem bűn. A plakát mellékelve van a levelemhez, a tanácsos úr elolvashatja a tartalmát.

Most már tisztában voltam azzal, hogy a gyilkosságot anarchisták követték el, ami nem volt meglepő, hiszen – mint tanácsos úr is tudja – az anarchisták legutóbb Berlinben, Bécsben és Londonban követték el rablógyilkosságot gazdag embereken¹⁸³, ami az ő szemükben dicséretes dolog. E fontos fölfedezés után elememben voltam. Titkos besúgóim révén – hiszen méltóztatik tudni, hogy jó pénzért az anarchisták között is akad ilyen – sikerült megtudnom, miszerint a zürichi titkos gyűlés két embert küldött Bécsbe, hogy meggyilkolják azt, aki a legutóbbi üzelmeket leleplezte, és ezáltal tizenegy társukat juttatta részint a berlini, részint a londoni rendőrség kezére. Ez az ember én voltam, tehát engem ítélték halálra.

Most így okoskodtam: amennyiben ezek a gazemberek meg akarnak gyilkolni, akkor csakhamar a nyomomban lesznek. Ha pedig valami életjelt adnak magukról, és észreveszem őket, akkor elcsíphetem mindkettőt. Hogy ez sikerüljön – amennyire lehetett –, bejártam az általam ismert anarchista búvóhelyeket, hátha útjukba kerülök a gyilkosoknak: mert ők Eisert gyilkosai, ez előtttem kétségtelen. Ma megtudtam, miszerint Floridsdorfba utaztak, ahol valamelyik elvtársuk vendégei. Most utánuk megyek, remélem megérik,

¹⁸⁰ Anarchista (görög): röviden rendbontó; a rendet, fegyelmet nem tűrő, azt megzavaró személy. BAKOS (szerk.) i. m. 41. oldal. Itt rendszerellenes, felforgató, fegyveres tevékenységet végző személyt jelent (lényegében a terrorista mai megfelelője).

¹⁸¹ Zürich Svájc legnagyobb városa, az azonos nevű kanton székhelye.

¹⁸² Császárváros: itt egyértelműen Bécsre utal a szerző.

¹⁸³ Értsd: „rablógyilkosságot, gazdag emberek sérelmére”.

hogy ott vagyok, és a közelembbe jutnak. A szándékom az, hogy utánam jöjjenek, a közelemben legyenek, és akkor elcsalom őket valami olyan helyre, ahol az elfogásukhoz azonnal rendőri segítségre számíthatok. El vagyok látva törrel és jó forgópisztollyal, azt hiszem, a tervem sikerülni fog. Amennyiben netán alulmaradnék, és merényletet követnének el ellenem, akkor biztosra vehető, miszerint ők Eisert gyilkosai. Ezen a nyomon folytassák tovább ellenük a vizsgálatot!”

Szegény Blöck! Vakmerő terve sajnos nem sikerült. Magára vonta ugyan az általa gyanúsított anarchisták figyelmét, de azok nem várták be, míg rendőrkézzre juttatja őket, hanem a legelső alkalmat felhasználták, és lelőtték. Az egyik tettes pedig elmenekült.

V.

Blöck levele az ügyben némi világosságot hozott, de ez még nem volt elegendő. Most előbb meg kellett tudni az elfogott anarchista kilétét, és aztán kézre keríteni elmenekült bűntársát. Hogy ez sikerüljön, másnap a bécsi rendőrség közléte a gyilkos arcképét és személyleírását. Erre jelentkezett egy asszony, aki elmondotta, miszerint a gyilkosságot megelőző napon megfordult nála a merénylő, és lakást keresett. Az asszonynak nem volt kiadó szobája, mire az idegen otthagya nála a kézitáskáját, és azt mondta, másnap eljön érte.

A rendőrség megvizsgálta a kézitáskát, abban több petárdát és kilenc aranygombot találtak, amelyekről legnagyobb meglepetésre konstataáltak, hogy Eisert bankár boltjából valók. Azonkívül, több anarchista irat is volt a kézitáskában. A további nyomozás nem vezetett eredményre.

Néhány nap múlva azonban fordulat állott be a rejtélyes ügyben. Drezdából¹⁸⁴ egy *Rössler* Károly nevű cipész jött, és elmondotta, hogy a gyilkost ismeri: *Stellmacher* Árminnak¹⁸⁵ hívják, foglalkozása cipész, 1875-ben a szász királyi százegyes számú gránátos-ezrednek volt a káplárja¹⁸⁶. Rösslert szembesítették *Stellmacher*rel, aki erre megmondta, hogy csakugyan az, akinek vélik, és kijelentette, miszerint a nemzetközi anarchista pártnak a tagja.

Stellmacher látva, hogy most már semmit sem használ a tagadása, bevallott mindent. Még azt is beismerte, amit szegény Blöck már tudott: a zürichi titkos gyűlés január 2-án halálra ítélte a titkosrendőrt, és sorshúzás útján, ő lett megbízva az ítélet végrehajtásával.

Leplezetlenül, cinikus hangon elmondta, hogy *Eisertet ő gyilkolta meg*, mert pénzre volt szüksége, és előtte a gyilkosság nem bűn, ha gazdag emberen végzik stb. Szóval, egészen úgy, ahogy azt szegény Blöck jól sejtette. Bevallotta, hogy Floridsdorfban hallotta, miszerint Blöck ott tartózkodik. A detektív célját is sejtette.

¹⁸⁴ Drezda (*Dresden*), német város az Elba völgyében, Szászország szövetségi állam székhelye. Mintegy 560.000 fős lakosságával Lipcse után a második legnagyobb szász település, és Németország tizenkettedik legnagyobb városa. MARKÓ László (főszerk.): *Egyetemes Lexikon*. Budapest, Magyar Könyvklub, 1994, 207. oldal.

¹⁸⁵ *Stellmacher* Ármín (1854–1884) cipész, anarchista és rablógyilkos, a szász királyi százegyes számú gránátos-ezred egykori káplárja; 1884 nyarán kivégezték. Forrás: https://adt.arcanum.com/en/view/PestiHirlap_1884_06/?pg=103&layout=s (2026.02.03.).

¹⁸⁶ *Káplár*, *caporale* (olasz): tizedes; az altisztelnél alacsonyabb tisztesi rendfokozatot viselő katona. <http://kaplar.szojelentese.com/> (2026.02.03.).

- Tudtam – úgymond Stellmacher –, hogy a ravasz detektív törbe akar csalni. Sikerült is neki, de csak az élete árán. Mert ha ő vakmerő volt, én is az lehettem!

A bűntársát azonban nem akarta megnevezni. Ezért, és mivel Blöck meggyilkolásakor Stellmacher társaságában több embert láttak, széleskörű nyomozás indult meg, amelyben tevékeny részt vett a bécsi, a budapesti, a zürichi, a berlini, a hamburgi, a londoni és a párizsi rendőrség. Az összes világlap nap nap után részletes tudósítást közölt a nyomozásról.

VI.

Stellmacher Ármin konok hallgatása dacára, aránylag rövid idő alatt annyi adatot gyűjtöttek össze, hogy csakhamar tisztán lehetett látni a szövevényes bűnügyben. A bécsi rendőrség állandóan megfigyelte mindazokat, akik anarchista gyanú alatt állottak. Így jöttek rá, hogy a bécsi anarchistáknak Budapesten is vannak elég szép számú cinkosai, akiknek vezére a Budapesten megjelenő „Radikal” című lap szerkesztője, Práger Ármin¹⁸⁷ szabósegéd. A bécsi rendőrség megkeresésére Magyar Kálmán főkapitánysági titkár megfigyeltette Práger, akit rajtakaptak, amikor Budapesten egy zálogházban el akart zálogosítani több értéktárgyat, amelyek Eisert bankáré voltak. Erre letartóztatták Práger Ármint, és a Fortunába¹⁸⁸ szállították, ahol Boch királyi ügyész vette vallatóra. Práger, akit ekkor már Németországban, Svájcban és Franciaországban mint híres agitátort ismertek, mindenféle mesével akarta plauzibilissé¹⁸⁹ tenni, hogy az ékszereket találta. A királyi ügyész azonban házkutatást rendelt el Prágernek a Nádor utca 17. szám¹⁹⁰ alatti volt lakásán, ahol körülbelül négyezer forint értékű ékszert találtak Eisert vagyonából. A vizsgálat érdekében az egész esetet oly nagy titokban tartották, hogy pl. a bécsi lapoknak lecsukatas terhe alatt megtiltották, miszerint a történetekről akár egy szót is írásban vagy táviratban közöljenek. A Pester Lloyd¹⁹¹ egy március elején megjelent számában közölt bécsi levélből tattant ki a titok. Az említett rendőrségen ugyanis kétségtelenül megállapították, hogy ez a nemzetközi anarchista szövetkezet nem csak a bécsi rablógyilkosságot és detektívgyilkosságot követte el, hanem még Franciaországban, Németországban, valamint Svájcban történt gyilkosságokat is. Ennek eredményeképpen, számos elfogatást eszközöltek Párizsban, Londonban, Berlinben és Hamburgban. Práger a vizsgálatától megtörve, és hogy valamiképpen meneküljön a nagyobb baj alól, elmondotta, hogy az ékszereket

¹⁸⁷ Práger Ármin az 1881 szeptemberében megalakult Radikális Szocialisták Végrehajtó Bizottságának tagja volt (ők maguk e szervezetet „Cselekvő Bizottságnak” nevezték). A pártvezetőség 1883. február 19-én döntött a Népakarát és a Radikal című lap alapításáról. A magyar nyelvű Népakaratnak Szalay András, a német nyelvű Radikalnak Práger Ármin lett a főszerkesztője. Forrás: <https://holnaputan-ujzag.eoldal.hu/cikkek/az-anarchizmus-magyarorszag-tortenete/radikalis-szocialistak/radikalis-szocialistak.html> (2026.02.03.).

¹⁸⁸ Valószínűleg a Budapest I. kerületi Várnegyedben lévő Fortuna utcáról van szó.

¹⁸⁹ Plauzibilis (latin): elihető, elfogadható, valószínű. BAKOS (szerk.) i. m. 658. oldal.

¹⁹⁰ A Lipót-városi (Budapest V. kerület) Nádor utca 17. szám alatt, a mai napig az 1876-tól a Schirmbrandt Antal tervei szerint, eklektikus stílusban épült Frankel-ház áll.

¹⁹¹ A Pester Lloyd német nyelvű budapesti napilap, amelynek első száma 1854. január 1-jén jelent meg. Ez az első független lap Magyarországon, amely esti kiadását is az elsők között publikálta. Forrás: <https://adt.arcanum.com/hu/collection/PesterLloyd/> (2026.02.03.).

Kammerer Antal¹⁹² bécsi elvtársa néhány héttel ezelőtt hozta neki Budapestre. Kammerer, aki bécsi születésű könyvkötősegéd volt, mint anarchista agitátor tett szert hírhedségre. Práger vallomása alapján, a bécsi rendőrség kinyomozta és letartóztatta Kammerer Antalt. Kammerer akkoriban élénk összeköttetésben állott Schustazekkel, a „Zukunft”¹⁹³ című szocialista lap adminisztrátorával, ezért őt is letartóztatták. Emiatt oly nagy lett a forrongás a bécsi szocialisták között, hogy a katonaságot kellett kirendelni ellenük, és ostromállapotot hirdettek ki. A gyilkosságban való részvétel miatt, Berlinben letartóztatták Schulzét is, a hírhedt német anarchistát.

VII.

Az anarchisták üzelmeinek leleplezése óriási port vert fel. Az ipartársulatok kebelében mozgalom indult meg, melynek az volt a célja, miszerint a munkásokat megakadályozzák abban, hogy a szocializmus ürügye alatt alakult egyesületekbe belépjenek. Bécsben nap nap után tüntetések voltak a munkások részéről, akik között azt a hírt terjesztették, hogy az egész anarchista történet a rendőrség műve. A tüntetések csak az ostromállapot kihirdetése után szűntek meg. Ezalatt a vizsgálat megállapította, hogy Eisert bankárt Stellmacher és Kammerer gyilkolták meg, amit ők bevallottak. Stellmachert halálra ítélték és kivégezték Bécsben, Kammerert életfogytig tartó fegyházra ítélték.¹⁹⁴ Práger felett a budapesti törvényszék ítélezett. Miután kiderült róla, hogy a gyilkosoknak csak az orgazdájuk volt, hatévi fegyházra ítélték. Schulzét és Schustazeket szabadon eresztették, mert megállapították róluk, hogy semmi közük sem volt a gyilkossághoz.

Práger a fegyházban jól viselte magát, miért is öt év múlva, védőügyvédjének, dr. Kenedi Géának a közbenjárására, feltételesen szabadlábra helyezték. Az egykori büszke néptribun a börtönből kiszabadulva Budapesten folytatta mesterségét, a szabóságot. Megházasodott, nőül vette Augfeld Fannit, akitől három gyermeke született: Lenke, Árpád és Margit. Utóbb már nagy nyomorban tengődött, az asszony keresetéből tartotta fenn magát és családját. A Lujza utca¹⁹⁵ 12. számú ház harmadik emeletén lakott. 1903-ban kitört rajta régi betegsége, a tüdőbaj. A világtól elfelejtve halt meg 1905. május 14-én.

Prágert a pesti izraelita hitközség temettette el. Memoárjait megírta, és egy nagyon jó barátjának adta át azzal, hogy halála után öt év elteltével publikálja őket. Feljegyzéseiben ez a történet „A véres kéz szövetsége” címen van leírva. Így hívták ugyanis azt az anarchista szövetséget¹⁹⁶, amely aztán még évekig nagyon sok gondot okozott az európai és az amerikai rendőrségnek.

¹⁹² Kammerer Antal [Anton Kämmerer (1862–1884)] könyvkötősegéd, osztrák anarchista, katonaszökevény és rablógyilkos; 1884. szeptember 21-én Bécsben kivégezték. Forrás: https://adt.arcanum.com/en/view/PestiHirlap_1884_09/?pg=250&layout=s (2026.02.03.).

¹⁹³ Die Zukunft (a jövő).

¹⁹⁴ A szerző itt téved: Kammerert 1884. szeptember 21-én Bécsben kivégezték. Forrás: https://adt.arcanum.com/en/view/PestiHirlap_1884_09/?pg=250&layout=s (2026.02.03.).

¹⁹⁵ A Lujza utca (1086 Budapest, Józsefváros) már abban az időben is a Teleki tér és a Baross utca között – a Karpfenstein (később Karácsony Sándor) és a Dobozi utcával párhuzamosan – húzódott.

¹⁹⁶ Eredeti, korabeli szóhasználat – meghagytam.

Bp. VIII. kerület, Lujza utca 12. – Práger Ármin egykori lakás (2019)¹⁹⁷

Forrás- és irodalomjegyzék

BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

KOVÁCS Gyula (szerk.): *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022

MARKÓ László (főszerk.): *Egyetemes Lexikon*. Budapest, Magyar Könyvklub, 1994

Internetes hivatkozások

<http://kaplar.szojelentese.com/> (2026.02.03.)

https://adt.arcanum.com/en/view/PestiHirlap_1884_06/?pg=103&layout=s
(2026.02.03.)

https://adt.arcanum.com/en/view/PestiHirlap_1884_09/?pg=250&layout=s
(2026.02.03.)

<https://adt.arcanum.com/hu/collection/PesterLloyd/> (2026.02.03.)

<https://holnaputanujsg.eoldal.hu/cikkek/az-anarchizmus-magyarorszagitortene/radikalis-szocialistak/radikalis-szocialistak.html> (2026.02.03.)

https://iusmurmurandi.blog.hu/2010/01/30/frolich_janos_uram_konyvetskeje
(2026.02.02.)

¹⁹⁷ Forrás: <https://www.google.com/> (2026.03.25.).

Ez történt velünk Konferenciák, riportok, könyvbemutatók és recenziók

Dr. Kovács Gyula

Dr. Dobos János Emléknap

Budapest, Ludovika Campus, 2025. december 10.

Fényképes beszámoló a 15. Dr. Dobos János Emléknapról¹⁹⁸

A Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete (a továbbiakban: Bűnüldözők) 2025. december 10-én a Ludovika Campus [Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE)] Oktatási Központjában tartotta meg a *Dr. Dobos János Emléknapot* (a továbbiakban: Dobos Emléknap).

DR. DOBOS JÁNOS EMLÉKNAP
2025

A Dobos Emléknap ünnepi ülésen részt vett – mások mellett – *prof. dr. Janza Frigyes nyá. r. vezérőrnagy*, c. egyetemi tanár, a Belügyminisztérium (BM) oktatási főszemléelője; *dr. Töreki Sándor r. vezérőrnagy*, rendőrségi főtanácsos, c. egyetemi docens, országos-rendőrfőkapitány

bűnügyi helyettese, a Bűnüldözők tiszteletbeli tagja; *prof. dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy*, tanszékvezető egyetemi tanár, az NKE Rendészettudományi Kar (a továbbiakban: RTK) dékánja; *dr. Kiss Tibor r. alezredes*, tanszékvezető egyetemi docens, az NKE RTK dékánhelyettese; *prof. dr. Blaskó Béla nyá. r. vezérőrnagy*, az NKE RTK professor emeritusa; valamint a *Dr. Dobos János-díj Társadalmi Kuratórium* számos tagja.

Az ünnepség narrátora *Pető Rózsa*, a Bűnüldözők rendes tagja volt.

Az évente megrendezendő Dobos Emléknap különös aktualitását az adta, hogy néhai *dr. Dobos János* 2025-ben lett volna 90 esztendőős.

A rendezvényen a jelen beszámoló szerzője előadóként is részt vett, ezért alkalmasint magamról egyes szám első személyben fogok írni – bízom benne, miszerint ez senkinek nem okoz gondot.

¹⁹⁸ A beszámolóhoz csatolt fényképek a Bűnüldözők Facebook oldaláról származnak: <https://www.facebook.com/MABUSZKE> (2026.02.25.); néhány fotót Hóbor Zsolt küldött elektronikus levélben (itt is köszönet érte). A beszámoló elkészítéséhez – az egyéb hivatkozott források mellett – felhasználtam az egyesület internetes honlapján olvasható „A 15. Dr. Dobos János Emléknapon idéztük vissza a 90 éve született Dobos Jánost” című írást: <https://www.bunuldozok.hu/> (2026.02.25.).

A Dobos Emléknap menete

Prof. dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy, az RTK dékánja köszöntőjében elmondta, hogy az idei (2025. évi) Dobos Emléknap két jelentős esemény miatt is fontos: 90 éve született dr. Dobos János¹⁹⁹, és ez a 15. alkalommal megrendezett ilyen jellegű ünnepség. Házigazdaként elmondta egyebek mellett azt is, hogy az egyetemi oktatásban mekkora szerepe és jelentősége van a szakmai hagyományok ápolásának, ennek egyik kiváló példája Dobos ezredes emlékének gondozása, őrzése.

A dékáni köszöntő után, jómagam léptem a színpadra (csak a rend kedvéért: *dr. Kovács Gyula nyá. r. alezredes, szakvizsgázott jogász, gazdasági büntetőjogi szakjogász, kriminalista, okleveles bűnügyi tiszt*), és egy vetítéssel egybekötött előadás keretében emlékeztem Dobos mesterre, a XX. századi magyar kriminalisztika kiemelkedő alakjára. A Bűnüldözők beszámolójára hivatkozva: *dr. Kovács „látványos díszorral idézte fel [Dobos] születését, gyermekkorát, a rendőrség kötelékébe lépésének körülményeit, és vezette végig a hallgatóságot [az] életútján. Közben Dobosról szóló citátumot olvasott fel Moldova György²⁰⁰ tollából, majd Dobos János saját írásaiból szemezgetett. A rendkívüli hangulatú előadás kiválóan adta vissza Dobos jellegzetes fanyar humorát, a munkájához és az életéhez való viszonyát²⁰¹.*

A dékáni köszöntő

Ezt követően *Hóbor Zsolt, a Bűnüldözők elnöke* ismertette azt az utat, amely Dobos János emlékének ápolásához, munkássága megőrzéséhez, valamint a Dobos-díj és a Dobos Emlékérem megalapításához vezetett. Eszerint az egyesület 2010-ben döntött a *Dr. Dobos János-díj*, valamint 2013-ban a *Dr. Dobos János Emlékérem* megalapításáról. Az eltelt évek során, ezek az elismerések a bűnügyi szakterület népszerű és nívós szakmai kitüntetéseié váltak. *Hóbor* felidézte 2025 májusát, amikor Dobos János egykori lakhelyén Zuglóban (Bp. XIV. kerület), az Eleonóra utca 12. számú épület bejárata mellett, emléktáblát avattak, születésének 90. évfordulója alkalmából.

Díjak és egyéb elismerések

A visszaemlékezés után került sor a 2025. évi díjak és elismerések átadására. Az emlékérmeket *Hóbor Zsolt* elnök adta át.

Elismerésben részesültek:

Dr. Dobos János Arany Emlékérem

¹⁹⁹ Dobos János 1935. május 27-én született Budapesten, a XIII. kerületben (Angyalföldön).

²⁰⁰ *Moldova György* (1934–2022), születési nevén *Reif György*, Kossuth- és kétszeres József Attila-díjas, valamint Karinthy-gyűrés magyar író és szociográfus, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja. A legolvasottabb kortárs magyar író. Legfőképpen a riport, a szociográfia és a satíra műfajában alkotott. Forrás: <https://dia.hu/dia-szerzok/moldova-gyorgy> (2026.02.25.).

²⁰¹ Forrás: <https://www.bunuldozok.hu/> (2026.02.25.).

Dr. Petőfi Attila ny. r. vezérőrnagy, rendőrségi főtanácsos, országos rendőrfőkapitányi főtanácsadó,

Az emlékérem átadása után, *dr. Tőreki Sándor r. vezérőrnagy* laudációjában visszaemlékezett *Dobos Jánosra*, és rámutatott arra, hogy munkásságát átültette, tovább vitte *Petőfi Attila* is. Beszélt az értékek megőrzésének fontosságáról, és elismerte a Bűnüldözők ilyen irányú törekvéseit.

Dr. Dobos János Ezüst Emlékérem

Dr. Nagy Sándor István, Magyar Felnőttképző, c. általános főigazgató-helyettes,

Urbán Tamás, Balázs Béla-díjas és Aranytollas²⁰² díjazott, fotóriporter, újságíró.

Dr. Dobos János Bronz Emlékérem

Dr. habil. Mátyás Szabolcs PhD r. alezredes, NKE RTK Kriminológiai Tanszék egyetemi docense.

Dr. Dobos János r. ezredes emlékének ápolásáért, munkássága kutatásáért a Bűnüldözők Elnöksége Emlékplakettjét vehették át:

Móczár Gergely, a Graviston Kft. ügyvezetője,

Molnár Sándor, a Block 2000 Team Kft. ügyvezetője,

Szőnyi Lajos r. százados, a Készenléti Rendőrség Zenekarának kürtöse,

Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) Hagyományörző Rendőrszázad (a plakettet átvette: *Bogdán András r. alezredes*, parancsnok),

Csontos András, a Vésnök Kft. ügyvezetője.

Hab a tortán: egy kis ráadás

Az elismerések átadása után került sor a „Bölcények sokszemközt” című pódiumbeszélgetésre, ahol *dr. Kovács Lajos ny. r. ezredes*, c. egyetemi docens és *dr. Petőfi Attila ny. r. vezérőrnagy* beszélgetett *Dulai Péter* bűnügyi újságíró, szakíró moderálása mellett, az élet elleni bűncselekmények kulisszatitkairól. A beszélgetésről felvétel készült, amely a következő linkre kattintva megtekinthető: <https://www.youtube.com/watch?v=12T9W-UisU> (2026.02.25.).

Az ünnepség végén *dr. Kiss Tibor r. alezredes*, az RTK dékánhelyettese mondott zárszót. Szívből gratulált a díjazottaknak és az elismerésben részesülteknek. Megköszönte a résztvevőknek a közreműködést, valamint a Bűnüldözőknek a hosszú ideje tartó eredményes együttműködést, amelynek kezdete még a rendőrtisztai főiskolai évekre nyúlik vissza. Kiemelte a hagyományok megőrzésének fontosságát, valamint ötvözését a modern technikákkal és módszerekkel, továbbá szót ejtett az egyetemi hallgatók ösztönzésének fontosságáról, amelyhez remek alap *dr. Dobos János r. ezredes* szakmai elhivatottsága, az azt tovább vivő kortársak kiváló példája.

Az ünnepség után szűk körű, szigorúan kölyökpezsgős koccintásra került sor, ahol *Horváth Csaba*, a Bűnüldözők alelnöke mondott pohárköszöntőt.

*

²⁰² Urbán Tamás további díjai, elismerései: WHO-nagydíj, Genf (1988); a Sajtófotó-pályázat díja (1996); MFSZ Életmű-díj (2007); Szent György-éremjel (2015); Fotóriporteri Életmű-díj (2018).

Fotóalbum²⁰³

Dr. Kovács Gyula előadása

Hóbor Zsolt köszöntője

²⁰³ Fotó: *Monori Szilvia* (Magyar Bűnűldözők Szakmai Egyesülete) és *Bodó Pál* (Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar).

Dr. Petőfi Attila

Urbán Tamás

Dr. Mátyás Szabolcs

„Bölnyek” (dr. Petőfi Attila és dr. Kovács Lajos), valamint Dulai Péter

Internetes hivatkozások

<https://dia.hu/dia-szerzok/moldova-gyorgy> (2026.02.25.)

<https://www.bunuldozok.hu/> (2026.02.25.)

<https://www.facebook.com/MABUSZKE> (2026.02.25.)

<https://www.youtube.com/watch?v=12T9W-UisU> (2026.02.25.)

Dr. Győri György²⁰⁴

Könyvajánló

**Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula:
Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései
(1945–1970) című kötetéhez**

A XX. század második felének magyar történelme nem csupán politikai fordulatok, rendszerváltások és társadalmi átalakulások sorozata, hanem mindennapi emberi sorsok, döntések és erkölcsi helytállások története is. E kötet, amely néhai *dr. Horváth István* rendőr ezredes visszaemlékezéseit adja közre, ebbe a világba enged betekintést: a második világháború utáni Magyarország rendőri szolgálatának kulisszái mögé, az 1945 és 1970 közötti időszak társadalmi és bűnügyi valóságába.

A mű társszerzője és szerkesztője, *dr. Kovács Gyula* ny. r. alezredes, bűnügyi szakíró – egykori kollégája életútjának és pályaképének bemutatása mellett – gondos válogatással és szerkesztői munkával 39 novellát tesz közzé a terjedelmes kéziratból, megőrizve az eredeti hang hitelességét, ugyanakkor olvasmányos és rendszerezett formában tárva azokat az olvasó elé.

A könyv már címében is programot hirdet. Az „*Így nyomoztunk mi*” nem pusztán szakmai beszámoló, hanem generációs vallomás: egy olyan korszak rendőrének szemszögéből láttatja a bűnüldözést, amely időszakot ma már történelemként kezelünk. *Dr. Horváth István* – aki 1917-ben született, katonaként szolgált a második világháborúban, majd 1945 szeptemberében lépett a rendőrség állományába, és onnan 27 év után, a szolgálat felső korhatárának eléréseivel a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság főkapitány helyetteseként vonult nyugállományba – személyes tapasztalatain keresztül mutatja be rendőri hivatásának fejlődését, dilemmáit és emberi oldalát.

Az emlékiratok között találunk személyes pályaképet, bűnügyi eseteleírásokat és társadalmi jelenségeket elemző írásokat. A szerző kendőzetlen őszinteséggel (és olykor derűs humorral) jár körbe olyan kényes témákat, mint például egyes korabeli színészeink disszidálásának vagy épp hazatérésének mozgatórugói, a cigányság társadalmi és bűnözési helyzete vagy a prostitúció elleni küzdelem problematikája. Az egy-egy érdekesebb bűnesetet – így például vándor cigányok által elkövetett sorozatgyilkosságot, Balaton parti darabolós gyilkosságot, postarablást – feldolgozó „*kriminovellák*” szakmai betekintést adnak a korabeli nyomozási gyakorlatba és igazságügyi szakértői tevékenységbe. Ugyanakkor a legtöbb írásból kitűnik, hogy *dr. Horváth István* nem pusztán bűnüldözési és büntetőeljárás keretek közt gondolkodott, hanem az emberi sorsok, indítékok és erkölcsi dilemmák felől közelített.

²⁰⁴ *Dr. Győri György* szakvizsgázott jogász, kriminalisztikai szakjogász, főügyészségi ügyész (Fővárosi Főügyészség), a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Karának (ÁJK) megbízott oktatója.

A kötet egyik legnagyobb erénye az emberközpontúság. A szerző nem pusztán ügyiratokat és bűnjeleket lát, hanem embereket: áldozatokat, elkövetőket, tanúkat, kollégákat. Visszaemlékezéseiben hangsúlyos szerepet kap a történetek emberi oldala, számára a bűncselekmény soha nem önmagában álló tény, hanem társadalmi és morális kontextusba ágyazott esemény. Ez a szemlélet túlmutat a korabeli hivatalos narratíván, és a szakmai tapasztalatot empátiával ötvözi.

A könyv történeti forrásértéke sem elhanyagolható. A második világháború utáni bűnözési formák változása, és a rendvédelmi munkában is tapasztalható technikai fejlődés olyan témák, amelyek a korszak iránt érdeklődők számára is relevánsak. A személyes visszaemlékezések sajátos nézőpontból világítják meg az államszocializmus évtizedeit: nem politikai elemzéseként, hanem a mindennapi szolgálat tapasztalatain keresztül. A visszaemlékezések egyfajta tanúságtételként olvashatók. Ahogy *dr. Horváth István* önmaga írja egyik művében: „[e]lvégre nem vagyok tudósféle, mindössze egy élet tudatos munkájával egybegyűjtött tapasztalatait tettem itt közzé.”

A novellisztikus forma lehetővé teszi, hogy az egyes fejezetek önálló egységként is olvashatók legyenek, ugyanakkor egymásra reflektálva átfogó képet adjanak egy pályáról és egy korszakról. Ez a könyv elsősorban a történelem és a bűnüldözés iránt érdeklődő olvasóknak ajánlható, különösen rendészeti szakembereknek és jogászoknak. Ugyanakkor a laikus olvasó számára is tanulságos lehet, hiszen a történetek középpontjában végső soron az ember áll – döntéseivel, gyarlóságaival és helytállásával.

Az *„Így nyomoztunk mi”* nem csupán emlékiratok gyűjteménye, hanem szakmai és erkölcsi üzenet is. Arra figyelmeztet, hogy a bűnüldözés nem elsősorban technikai kérdés csupán, hanem felelősség és szolgálat. A múlt tapasztalataiból okulva a jelen és a jövő szakemberei számára is irányt mutathat: a tisztesség, a szakmai alázat és az emberi méltóság tiszteletének fontosságára.

Budapest, 2026. február

Dr. Györi György LL. M.
ügyész, kriminalisztikai szakjogász

Halmi Julianna²⁰⁵

Bevezető Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: Így nyomoztunk mi... című könyvéhez²⁰⁶

Dr. Horváth István 14 évig (1958 augusztusa és 1972 májusa között) a Veszprém (Vár)megyei Rendőr-főkapitányságon a rendőrfőkapitány rendőri helyetteseként²⁰⁷ szolgált. 1958-ban – ma már mondhatjuk –, mintegy büntetésből helyezték Veszprémbe, mert szoros szakmai kapcsolatban állt dr. Kopácsi Sándorral²⁰⁸, aki az 1956-os forradalom idején Budapest rendőrfőkapitánya volt.²⁰⁹ Az 1989-es rendszerváltoztatást²¹⁰ követően, dr. Kopácsi Sándort rehabilitálták²¹¹, azonban dr. Horváth István korai, 1981. augusztus 6-án bekövetkezett halála miatt, ezt az elégtételt sajnos nem kapta meg.

A főkapitány-helyettest Veszprémbe nagy tudású, széles látókörű embernek tartották (1935–1938 között bölcsészetet és jogot hallgatott, 1957-ben jogot végzett); olyannak, aki irtózott a feszes szabályoktól, a bűnügyek nyomozása során, jellemzően a megérzéseire hagyatkozott, és – ha csak tehetette – maga is bekapcsolódott a nyomozásokba.

²⁰⁵ Halmi Julianna nyá. r. ezredes, nyugállományba vonulása előtt a Veszprém (Vár)megyei Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálatának a vezetője volt. Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM megjegyzése. A további lábjegyzetbejegyzések is a főszerkesztőtől származnak.

²⁰⁶ Halmi Julianna bevezetője, ez utóbbi címmel, HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* című szakkönyv 10–11. oldalán jelent meg (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024). Lapunk hasábjain a szerkesztett és némiképpen kiegészített változatot olvashatja a tisztelt érdeklődő.

²⁰⁷ Mai terminológiával rendészeti vagy bűnügyi helyettes. A rendszerváltoztatást megelőzően ugyanis a (vár)megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságokon állambiztonsági helyettes is funkcionált. BEZERÉDI Imre: *Rendszerváltás és rendőrség: 30 év.* In: KONCZ István (szerk.) – SZOVA Ilona (szerk.): A 16 éves PEME XIX. PhD Konferenciájának előadásai. Budapest, Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, 2019, 56–70. oldal.

²⁰⁸ Dr. Kopácsi Sándor (Miskolc, 1922. március 5. – Toronto, 2001. március 2.) rendőrtábornok, az 1956-os forradalom idején Budapest rendőrfőkapitánya, a Nemzetőrség helyettes főparancsnoka (Király Béla helyettese), később Nagy Imre perének életfogytiglanra ítélt hatodrendű vádlottja. Az erőszakmentes konfliktusmegoldás híve volt, emellett legfőbb értéknek az embert tartotta. Forrás: <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/szervezeti-hirek/dr-kopacsi-sandor-rendor-altabornagyra> (2026.02.04.) és <https://www.kommunizmuskutato.hu/eletrajzok/kopacsi-sandor> (2026.02.04.).

²⁰⁹ Mások álláspontja szerint, Horváth 1956-os magatartásáért – a nemzetőrökkel szemben „a fegyveres összeütközéstől való tartózkodásra” szólította fel beosztottjait, illetve kímélte őket bármilyen harctól, amiért „szigorú megrovás” pártbüntetést kapott. Forrás: <https://portal-admin.neb.hu/storage/assets/phpxzSEPk.pdf> (2026.02.04.).

²¹⁰ *Rendszerváltoztatás Magyarországon*: nem egyetlen dátum, hanem többéves folyamat, amelynek a legfontosabb éve 1989. Ekkor történt a Magyar Köztársaság kikiáltása (1989. október 23.), Nagy Imre és mártírjai újratemetése (június 16.), valamint Kádár János halála (július 6.). A közjogi rendszerváltás az első szabad választás (1990. március 25.) után következett be. Forrás: https://mni.gov.hu/mni/ol/virtualis_kiallitas/a_rendszervaltás_evei_magyarországon (2026.02.04.).

²¹¹ Forrás: <https://m.mult-kor.hu/cikk.php?id=16667> (2026.02.04.), valamint <http://www.rev.hu/suli-net56/online/szerviz/kislex/biograf/kopacsi.htm> (2026.02.04.).

Dr. Horváth az ötvenes-hatvanas években számos bűncselekmény nyomozásáról feljegyzést készített. Az írások hosszú ideje leánya, *Horváth Vera*²¹² (hivatalosan: *Horváth Veronika Éva*) birtokában vannak, aki ezeket a visszaemlékezéseket szíves örömmel ajándékozta a rendőrök nagy családjának, ezzel is emléket állítva édesapjának. A történeteket olvasva, visszaköszön a múlt: képet kaphatunk arról, milyen volt a bűnügyi munka 60–70 évvel korábban, mekkora fejlődésen ment keresztül a rendőrség, akár a technikát, a humán erőforrás kiválasztást vagy a rendőrszakma bármelyik területét vesszük górcső alá.

Ezek a feljegyzések (egyfajta kriminovellák)²¹³ napjaink digitális világában kuriózumnak számítanak. Arra mutatnak rá, hogy az emberi elme és a találerősség – akár eszközök nélkül – a legszorultabb helyzetben is képes eredményt produkálni. A különböző bűncselekmények leírásában benne rejlik a kor szelleme: az egyes emberek gondolkodásmódja, életszínvonala, igényei, gyarlóságai és az emberi tartások.

Dr. Horváth István r. ezredes történeteit jó szívvel ajánlom olvasásra mindenkinek, de különösen azoknak a fiatal rendőr kollégáknak, akik internetfüggőségben élnek, és a mindennapi feladatok elvégzését csak szolgálati gépjárművel, mobiltelefonnal, számítástechnikai-informatikai bázissal és egyéb háttértámogatással tudják elképzelni.

Horváth Verának pedig nagyon köszönöm, hogy közkinccsé tette édesapja feljegyzéseit.

Veszprém, 2024. április 30.

Halmi Julianna nyá. r. ezredes

Forrás- és irodalomjegyzék

BEZERÉDI Imre: *Rendszerváltás és rendőrség: 30 év.* In: Koncz István (szerk.) – Szova Ilona (szerk.): *A 16 éves PEME XIX. PhD Konferenciájának előadásai.* Budapest, Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, 2019, 56–70. oldal

HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970).* Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024

Internetes hivatkozások

<http://www.rev.hu/sulinet56/online/szerviz/kislex/biograf/kopacsi.htm>
(2026.02.04.)

<https://m.mult-kor.hu/cikk.php?id=16667> (2026.02.04.)

²¹² *Horváth Vera* (1948): Somogyország központjában, Kaposvárott született. Kétéves volt, amikor Budapestre költöztek, de kisgyermek-, illetve ifjúkora nyarait Somogyban, Öreglakon töltötte. Jelenlegi szerelmetes tája a Balatonfelvidék, Alsóörs. Végzettségét tekintve okleveles geológus (Budapesti ELTE Természettudományi Kar) és okleveles hidrotechnikus szakmérnök (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem). 2006-ban kezdett festeni a Fővárosi Művelődési Ház (FMH) Picasso klubjában. Mesterei (szakírányítói): *Vágó Zoltán*, *Mersits Piroska* (egykori rajztanára), *Dóri Éva*, *Fiók László* és *Harka Ágnes*. Eddig közel 500 képet festett, amelyek 85%-a magántulajdonba került. Forrás: <https://www.festomuvesz.hu/horvathvera/> (2026.02.02.).

²¹³ Szomor Sándor szerint: „*életrajzi jellegű, rendőr-szakmatörténeti írásmű*”. Szomor „*rendhagyó*” recenziója lapunk hasábjain olvasható.

Keglovicsné Mester Györgyi²¹⁴

Recenzió Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: *Így nyomoztunk mi... című kötetéről*²¹⁵

Be kell vallanom, nem teljesen elfogulatlanul írom ezt a recenziót, sőt, két szempontból is érintettként: nyugdíjas rendőr, egyben *dr. Kovács Gyula* nyá. r. alezredes régi kollégája, barátja vagyok.

Ebből adódóan, természetes, hogy érdekelnek a bűnügyek, lekötnek, szívesen olvasom azokat, másrészt nagyra értékelem *dr. Kovács Gyula* szakírói, lapszerkesztői és kiadói munkásságát.

Nem először esik meg, hogy e kötet szerzője utánanyúl a múltnak, és olyan legendás rendőrök életútját ismerteti, illetve írói tevékenységüket mutatja be, akik kiemelt érdeklődésre tartanak számot. Korábban *dr. Dobos János* r. ezredes (igen, a *Kétfényes Dobos*), *Endrődy Géza* (Magyarország első kriminalisztikai szakkönyvének a szerzője), *Fröhlich János* (hazánk első bűnügyi tudósítója) és *Rédey Miklós* (filatelista, várostörténész, Kőbánya és Kispest rendőrkapitánya) írásait gyűjtötte csokorba, és tette közzé.

A most napvilágot látott, „*Így nyomoztunk mi*” című kiadvány, *dr. Horváth István* r. ezredes életútján kívül, a nevezett által feljegyzett jelentős, sőt, különösen kiemelkedő bűnügyek nyomozásának tapasztalatairól, buktatóiról, sikereiről szóló, novella formájában megörökített írásokat tartalmazza.

Az alapmű szerzője, *dr. Horváth István* r. ezredes, a múlt században, a második világháború befejezését követően szerelt fel rendőrnek. Legutóbb közel másfél évtizedig a Veszprém (Vár)megyei Rendőr-főkapitányságon főkapitány-helyettesként teljesített szolgálatot, és a felső korhatár elérésevel, 1972. május 31-i hatállyal vonult nyugállományba. Írásaiból kiderül, hogy nem csak vezetőként tevékenykedett, de szívesen '*lemerült a mélybe*' is, belefolyt a konkrét nyomozásokba, és elméleti tudásával, gyakorlati tapasztalataival segítve az akciókat vagy az eljárási folyamatot.

A kötet olvasószerkesztőjeként, nagy meglepetésemre, számos olyan kriminális sztori került a szemem elé, amelyeknek nem csak a kiváltó oka, de a csattanót tartalmazó befejezése szintén meghökkentett. Nahát, ilyenekkel még nem találkoztam! És ilyenekkel sem – gondoltam, olvasás közben.

²¹⁴ *Keglovicsné Mester Györgyi* nyá. r. alezredes, egykoron bűnügyi vizsgáló, napjainkban novella- és kisregényíró, valamint meseszerző, továbbá az *Obsitos Detektívek Lapja*, illetve számos, általam szerzőként és/vagy szerkesztőként jegyzett szakkönyv, könyvrészlet, illetve tanulmány olvasószerkesztője. Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM megjegyzése.

²¹⁵ *Keglovicsné mester Györgyi* recenziója, HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* című szakkönyv 7–9. oldalán jelent meg (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024). Lapunk hasábjain a szerkesztett és némiképpen kiegészített változatot olvashatja a tisztelt érdeklődő.

A kötetből *dr. Horváth István* r. ezredesről nagyon sok minden kiderül, és nem csupán a rendőrszakmai tudásáról, hanem emberi hozzáállásáról, valamint humánus gondolkodásáról is.

A szakma szabályait ugyan maximálisan betartotta, ennek ellenére, a nyomozások során sokszor hagyatkozott a megérzéseire, a józan belátásra, ami az esetek többségében őt igazolva, eredményre vezetett. A különféle bűncselekmények leírása és az ügyekben folytatott nyomozás egyfelől bemutatja a korszellemet, az akkori gondolkodásmódot, ugyanakkor egyes társadalmi rétegek elé szintén tükröt tart. Én magam is rengeteg új dolgot tanultam, ismerem meg ezekből a minikrimi feljegyzésekből. Ötleteket ad, megoldási javaslatokat kínál sok speciális bűnügy esetében. A *dr. Kovács Gyula* által összeállított kötet tartalma nagyon imponáló, egyben inspiráló.

A mű könyvajánlóval és *Halmi Julianna* nyá. r. ezredes bevezetőjével indul, a szerkesztő-szerzőtárs előszavával folytatódik, majd – *dr. Kovács Gyula* kiégésítésével – „töredékeket” olvashatunk *dr. Horváth István* r. ezredes életéről, konkrétan arról, hogyan is lett rendőr. Az ezt követő 39 kriminovella abszolút alkalmas arra, hogy írásról-írásra felcsigázza az olvasó érdeklődését.

A kiadvány utolsó harmadában *dr. Horváth István* r. ezredessel folytatott beszélgetést olvashatunk a *Hód-könyvek* legendás szerzőjének, *Mattyasovszky Jenőnek* a tollából (a riport a *Magyar Rendőr* 1971/15. számában jelent meg), amelyet *dr. Horváth* r. ezredes pályaképe követ, részekre tagolva, kitérve a gyermek- és ifjúkorra, továbbá nevezett rendőri életútjáról, szakírói munkásságáról, családjáról is képet alkothatunk. A kötet érdemi tartalmának lezárása után, haláláról és emlékének továbbéléséről olvashatunk.

A záróakkord a szakszótár, a régies és idegen szavak jegyzéke, illetve egy forrás- és irodalomjegyzék (a felhasznált irodalom felsorolása, valamint az internetes hivatkozások megjelölése).

A könyvet, *dr. Horváth István* kriminovelláival, őszintén ajánlom megismerésre, mivel olvasásuk élményt, izgalmat nyújt, mindamellett számos új ismeretet is tartalmaz – a szakmabelieknek is. A kiadványt *dr. Kovács Gyula* szövegközti és lábjegyzetbejegyzései (ez utóbbi pontosan 467 bejegyzés) színesítik, értelmezik és magyarázzák, a mai korral egyfajta összehasonlításukkal.

Köszönet és őszinte elismerés illeti a kötetet összeállító *dr. Kovács Gyula* r. nyá. alezredest, aki vette a fáradságot, kapcsolatot keresett és talált, amelynek révén hozzájutott *dr. Horváth István* r. ezredes feljegyzéseire, és azokat rendszerezve, csokorba kötve, elének tárta, az olvasók nagy örömére...

Köszönettel tartozunk *Horváth Verának*, *dr. Horváth* r. ezredes lányának, amiért *Halmi Julianna* nyá. r. ezredes asszony közvetítésével a kéziratot a szerzőtárs-szerkesztő rendelkezésére bocsátotta, és jogutódként hozzájárult a közzétételhez.

Budakeszi, 2025. november 17.

Keglovicsné Mester Györgyi
nyá. r. alezredes

Dr. Kovács Gyula

**Dr. Mátyás Szabolcs: Magyar kriminalisták
arcképcsarnoka I. – Recenzió**

A szerzőről

Dr. habil. Mátyás Szabolcs PhD r. alezredes, egyetemi docens, a Nemzeti Közszerzői Szolgálati Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK) Kriminológiai Tanszék oktatója²¹⁶, valamint a Debreceni Egyetem óraadó tanára. Eredeti végzettsége: földrajz – terület- és településfejlesztő geográfus (debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1999). A PhD fokozatot 2011-ben szerezte, majd 2023-ban habilitálták. Korábban a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem gyöngyösi Károly Róbert Campusán oktatott, de az Erasmus-program keretében a világ számos országában megfordult. Tanulmányait, szakcikkeit magyar, angol és orosz nyelven jelenti meg. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) köztestületének 2011-től tagja, fő kutatási területe: bűnözésföldrajz.²¹⁷

A szerző nevéhez több mint 30 könyv, és közel 200 könyvrészlet, tanulmány, szakcikk és ismeretterjesztő dokumentum köthető. Az MTA KIK MTMT adatbázisában szereplő műveinek száma 256.²¹⁸

Mátyás Szabolcs több neves magyar és nemzetközi tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának a tagja. Alapítója és főszerkesztője az egyetlen angol- és magyar nyelvű bűnözésföldrajzi folyóiratnak, a *Criminal Geographical Journal*²¹⁹-nek és a *Bűnözésföldrajzi Közleményeknek*²²⁰. Alapítója és alelnöke (korábban elnöke) az *International Criminal Geographical Association*²²¹-nak. A bűnözés újszerű ábrázolásmódszerének, a Mátyás-féle Bűnözési Osztályozó Rendszernek a kidolgozója, és az egyre szélesebb körben használt „megelőző rendészet”, „izokrimen” és „isocrime” kifejezések megalkotója. A bűnözésföldrajz mellett a turizmusbiztonság, a talentumföldrajz és a kriminalisztika kutatója.²²²

²¹⁶ Forrás: <https://rtk.uni-nke.hu/oktatasi-egysegseg/kriminologiai-tanszek/oktatoink> (2026.02.28.).

²¹⁷ Forrás: https://mta.hu/koztestuleti_tagok?PersonId=24335 (2026.02.09.) és <https://rtk.uni-nke.hu/oktatasi-egysegseg/kriminaltaktikai-es-kriminalmetodikai-tanszek/oktatoink> (2026.02.27.).

²¹⁸ MTA KIK MTMT: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Magyar Tudományos Művek Tára. *Mátyás Szabolcs* (rendészettudomány, kriminalisztika, bűnözésföldrajz, teherföldrajz) publikációi:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10027584> (2026.02.27.).

²¹⁹ *Bűnügyi földrajzi folyóirat*. Forrás: <https://epa.oszk.hu/html/vgi/kardexlap.phtml?id=4201> (2026.02.27.).

²²⁰ Forrás: <https://epa.oszk.hu/html/vgi/kardexlap.phtml?id=4207> (2026.02.27.).

²²¹ *Nemzetközi Bűnügyi Földrajzi Szövetség*. Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100083572868172> (2026.02.27.).

²²² A szerző bemutatásához felhasználtam a recenzió tárgyát képező könyv hátsó borítójának ismeretanyagát. MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka*. Budapest, Rejtjel Könyvkiadó Kft., 2025.

Az előjátékról, bevezetés gyanánt

A *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I.*, számomra erős 'felütéssel', pontosabban mottó gyanánt egy *Dáné Tibor*²²³ idézettel indul: „Az ifjúságnak írok, mert mély meggyőződése, hogy írni az ifjúságnak érdemes. Hiszen az új nemzedék mindent ismerni akar, szellemi hódítása az egész világra kiterjed és térben-időben határtalan.”²²⁴

Az idézetet végigolvasva, komoly késztetést éreztem, hogy leteszem a könyvet, hiszen nem nekem szánták. Nem tartozom ugyanis a *Mátyás Szabolcs* által – áttételesen *Dáné Tibor*on keresztül – megszólított réteghez. Azt gondolom, messzire túllőnék a célon, ha a 69 életévemmel (az ugye jövőre már 70 lesz) az ifjúsághoz mint korosztályhoz orientálnék.

Mire ezt végiggondoltam, és már majdnem a polcon landolt a könyv, mintegy varázsütésre eszembe ötlött *Seres Rezső*²²⁵ örökérvényű dalának refrénje: „Nem az a fontos, az ember hány éves, / Csak a szíve legyen fiatal.”²²⁶ A dalszövegrészleten fellelkesülve nyomban átértékeltem a helyzetet: ráadásul *Herke Tamás*²²⁷ úgy jellemzett vagy 15 évvel ezelőtt Fonyódon, miszerint: „Meglett ember, egy húszéves lelkével” (de lehet, hogy tizenhatot mondott)... A kérdés eldőlt: kezemben *Mátyás Szabolcs* könyvével végigvágtam magam a kanapén, és nekikezdtem az olvasásnak...

Nagyon nem bántam meg.

A könyvről

Az A5 méretű 180 oldalas kötet, 56 számozatlan fejezetből áll. A kérdéses fejezetek – tartalmuk alapján – négy részre oszthatók.

I. rész (5–6. oldal)

Előszó: 1. fejezet

II. rész (7–106. oldal)

E rész maga az *arcképcsarnok* (2–51. fejezet), amely 49 bűnügyi szakember, illetve detektív rövid pályaképét vázolja fel. Az ötven fejezetből egy, a harmadik, az először kinevezett 36 detektívről értekezik.

III. rész (107–122. oldal)

A kriminalisztika emléknapijai: 52. fejezet

A könyvben szereplő személyek sírhelyei: 53. fejezet

Idézetek a könyvben szereplőktől: 54. fejezet

IV. rész (123–178. oldal)

Felhasznált és ajánlott irodalom: 55. fejezet

Mellékletek: 56. fejezet

A *tartalomjegyzék* a 179–180. oldalon kapott helyet.

²²³ *Dáné Tibor* (1923–2006): „a kriminalistából lett irodalmár”. MÁTYÁS (2025) i. m. 17. (17–18.) oldal.

²²⁴ MÁTYÁS (2025) i. m. a belső borító tüköroidala.

²²⁵ *Seres (Spitzer) Rezső* (1899–1968): magyar zeneszerző, zongorista. Forrás: <https://www.ujzag-muzeum.hu/seress-rezso/> (2026.02.27.).

²²⁶ SERES Rezső: *Nem az a fontos, az ember hány éves* (1933). Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/28802/seress-rezso/nem-az-a-fontos-az-ember-hany-eves-zeneszoveg.html> (2026.03.03.).

²²⁷ *Dr. Herke Tamás* nyá. r. ezredes (utolsó beosztása: Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság, rendőrfőkapitány bűnügyi helyettese).

A részletekről (In minutis diabolus est)

Az ördög a részletekben rejlik – tartja a közmondás. Vizsgáljuk meg tehát a *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka* első kötetét közelebbről.

Az előszóban (I.) a szerző azzal indít, hogy a 2024-ben megjelent kriminalisztikatörténeti témájú szakkönyvének²²⁸ írásakor már megfogalmazódott benne egy kriminalisztikai arcképcsarnok elkészítése és kiadása. Mint írja: *sajnos az egykori detektívek, szakírók és egyetemi oktatók többsége méltatlanul elfeledett, „holott életművük alapján, joggal megérdemelnék az utókor tiszteletét”*²²⁹ (ezzel a megállapítással nem lehet nem egyetérteni).

Dr. Mátyás Szabolcs a fenti gondolatsorból vezeti le a mű megírásának indokát és célját: „[e]mléket kívántam állítani a magyar kriminalisztika nagyjainak, a leendő rendvédelmi tisztek számára pedig olyan példaképeket felmutatni, akiknek az életpályája ösztönöz és motivál. Szerettem volna, hogy a kriminalisztika-történet iránt érdeklődők egy olyan »tudományos iránytűt« kapjanak, amely megmutatja számukra azt, hogy kik voltak az elmúlt másfél száz esztendő kimagasló életművű kriminalistái”²³⁰ stb. A szerző ezt a részt azzal fejezi be, miszerint „szívesen fogad bármilyen jószándékú és építő jellegű észrevételt”²³¹.

Az előszó záróköve köszönetnyilvánítás a lektoroknak és azoknak, akik a szerzőt bármilyen formában segítették a könyv elkészítésében. A felsorolásban nagy örömmel fedeztem fel néhány egykori főiskolai/egyetemi oktatómat (csak tallózza: dr. Finszter Géza, dr. Irk Ferenc, dr. Katona Gézáné); munkatársaimat (Kertész Anikó és dr. Szomor Sándor – lám-lám, Szomorral szinte minden szinten ’ütközünk’) és végül, de nem utolsó sorban szerény(telen) személyemet. Innen üzenem Szabolcsnak (elnézést kérek a személyes hangvételért): mindig nagyon szívesen!

Maga az arcképcsarnok (II.) önmagáért beszél. Ötven fejezetben negyvenkilenc bűnügyi szakember, detektív és kriminalista rövid pályaképe olvasható. A felsorolás *síkabonyi dr. Angyal Pállal* (1873–1949) kezdődik (2. fejezet) és *dr. Zilahy Jánossal* (1897–1958) zárul (51. fejezet). A 3. fejezetben a szerző az először, vagyis 1886-ban, az alapítás évében kinevezett harminchat detektívet nevesíti, valamint röviden ismerteti a detektívosztály, később detektívtestület megalakulásának a körülményeit.

Az arcképcsarnokban megemlített kriminalisták közül számomra a legkedvencebbek (a „legkedvencebbek”, mert amúgy egytől-egyig a kedvenceim) a következők: a már említett *Angyal Pál*, továbbá *Bócz Endre* (1937–1921), *Déri Pál* (1924–2008), *Dobos János* (1935–2003), *Endrődy Géza* (1851–1900), *Katona Géza* (1925–2016), *Kertész Imre* (1926–2004), *Lakatos János* (1947–2023), *Nemes Sándor* (1882–1972), *Pekáry Ferenc* (1859–1925), *Splényi Ödön* (1842–1909) és *Tonhauser László* (1943–2022).

A felsorolt kiválóságok közül, *dr. Bócz Endre* fővárosi főügyész, *dr. Déri Pál* r. dandártábornokot, *dr. Dobos János* r. ezredest, *dr. Katona Géza* r. dandártábornokot, *dr. Lakatos János* r. ezredest és *Tonhauser László* r. ezredest

²²⁸ MÁTYÁS Szabolcs: *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből*. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa, 2024.

²²⁹ MÁTYÁS (2025) i. m. 5. oldal.

²³⁰ MÁTYÁS (2025) i. m. uo.

²³¹ MÁTYÁS (2025) i. m. 6. oldal.

volt szerencsém személyesen ismerni. Sőt, *Bócz Endrével, Katona Gézával és Lakatos Jánossal* munkakapcsolatban is álltunk.

Bócz Endrével fővárosi főügyész (1990–2001), illetve tanszékvezető korában [Rendőrtisztai Főiskola (RTF) Kriminálisztika Tanszék 1997–2002] dolgoztunk együtt. Később, 2013-ban szaklektora volt *A kriminálmetodika elméleti és gyakorlati kérdései*²³² című – dr. Nagy József²³³ közreműködésével írt – egyetemi jegyzetnek. *Bócz* mester lakásán többször megfordultam, valamint egyéb szakmai és kulturális rendezvényeken is gyakran találkoztunk (pl. konferenciákon, színházban, valamint a félévente megrendezésre kerülő tanszéki, fél informális összejöveteleken). *Bócz* tanár úr megtisztelt azzal, hogy néhány könyvbemutatómra eljött.²³⁴

*Katona Gézá*t 1993 tavaszán ismertem meg: akkoriban az RTF égisze alatt funkcionáló Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézetben (RVTKI) közös irodában dolgoztak *Finszter Gézával*²³⁵ (*Finszter* tanár úr az RTF-es szakdolgozatom egyik konzulense és bírálója volt). A 2010-évek második harmadától tagja voltam annak a csoportnak, amely az úgynevezett kriminálisztikai vagy rendészeti fogalomtárt (a megnevezés akkor még nem dőlt el) igyekezett tető alá hozni. A csoport vezetője Géza bácsi volt (akkoriban így neveztük). Sajnálatos halálával a csoport tevékenysége okafogyottá vált.²³⁶

Lakatos Jánossal több, mint tíz évig kerülgettük egymást: pontosabban én *'hajkurásztam'* őt. Amikor 1980 májusában felszereltem a Budapesti XV. kerületi Rendőrkapitányságra, ő néhány hónapja már a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (BRFK) szolgált. A zászlósképző iskolán²³⁷ (1983/1984-es tanév) ugyancsak sikerült elkerülni egymást, de végül 1992 őszén, esetleg 1993 tavaszán a *Nagy Rendező* (vagy bárki legyen is az) azonos vágányra állított minket: a hallgatója lettem az RTF-en. A köztünk lévő viszony nagyon hamar olyanná vált, mintha eredendően ismertük volna egymást: összekötött minket a XV. kerület (18 évig laktam és 10 évig dolgoztam ott), az egykori közös ismerősök és munkatársak, valamint a konzervatórium²³⁸ múltunk (igen, én is konzervatóriumi növendék voltam), valamint sok egyéb más...

Lakatos tanár úrral később futottunk együtt még egy jó nagy kört: 2000 decemberétől 2012 júniusáig mindketten az RTF-en oktattunk; 2007 szeptemberétől immár együtt, a Kriminálisztikai Tanszéken: a kör bezárult vagy a

²³² Kovács Gyula – Nagy József: *A kriminálmetodika elméleti és gyakorlati kérdései*. Budapest, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt., 2013.

²³³ Dr. Nagy József nyá. r. ezredes: a Rendőrtisztai Főiskola (RTF) és a jogutód Nemzeti Közszerzői Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK) adjunktusa (1992–2013), korábban Budapest XII. kerület rendőrkapitánya.

²³⁴ *Bócz Endré*ről részletesebben lásd Kovács Gyula: Egy hajlíthatatlan bűnüldöző, a vádhatóság rendíthetetlen lépviselője – In memoriam Dr. Bócz Endre, a tudós főügyész. *Obsitos Detektívek Lapja* 2021/1–4. (online) szám, 169–174. oldal.

²³⁵ Dr. *Finszter Géza* nyá. r ezredes, az MTA doktora, professor emeritus, Nemzeti Közszerzői Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK) Rendészettudományi és -történeti Tanszék.

²³⁶ *Katona Gézá*ról részletesebben lásd Kovács Gyula: Géza bácsi. *Magyar Bűnüldöző* 2016/1–2. szám, 4–5. oldal.

²³⁷ Egykori hivatalos megnevezése: Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM (Belügyminisztérium) Kun Béla Zászlósképző Iskola. Az oktatási intézmény elnevezés 1990. április 1-jétől Rendőrzászlósképző Iskola lett [26/1990. (Bk. 6.) BM utasítás]. A 1126 Budapest, Böszörményi út 21–23. számú épület együttesben napjainkban az International Law Enforcement Academy (ILEA) és a Nemzetközi Oktatási Központ (NOK) működik.

²³⁸ *Konzervatórium*: napjainkban Bartók Béla Zeneművészeti és Hangszerész-képző Gyakorló Szakgimnázium (röviden: Bartók Konzi). Forrás: <https://konzi.hu/> (2026.03.01.).

párhuzamosok a végtelenben találkoztak... A tanszéki zárókapocs a *Mátyás*-féle kriminalisztikai arcképcsarnok előszavában is említett *Kertész Anikó*²³⁹ volt, a tanszék lelke, akit amúgy 1988 októberétől, még a XI. kerületi rendőrkapitányságról ismertem. Szerintem, ez egy sorsszerű történet (vagy valami hasonló).

Nem mellesleg *Jani*, (nekünk akkor „*Jani*” vagy a „*kis Lakatos*”) nagyjából féltucatnyi főiskolai tankönyvemet jegyezte szerkesztőként (hadd ne soroljam fel). Végszó gyanánt leszögezem: az egykori tanárral később együtt oktatni, az egyik legjobb dolog a világon (és nem *Jani* volt az egyetlen)...²⁴⁰

Déri Pált már „*Pali bácsi*”-ként ismertem meg a 2000-es évek első harmadában. Leginkább a céges (értsd: belügyminisztériumi) üdülőkből találkoztunk. Legutóbb talán 2005 decemberében Dobogókőn a BM üdülőben futottunk össze, ahol az unokájával szilveszterezett; esténként pedig *dr. Ladvánszky Károly* r. altábornagy²⁴¹ társaságában kvaterkázott a presszóban... Persze, vegyültek a többi beutalttal és vendéggel is (elég nagy *’udvartartásuk*’ volt): ennek következtében módfelett érdekes, értékes és felejthetetlen beszélgetéseknek lehettem részese, illetve szem- és fültanúja.

Ladvánszky papával (akkoriban már – minden tisztelet mellett – ez a titulus dukált neki) még a 2010-es évek elején is találkoztam Hévízen, a Kossuth utcai BM Szanatóriumban. Bottal közlekedett, eléggé nehezebbé esett a mozgás, és szemmel láthatóan zavarta, hogy nem, vagy csak alig ismerik... Harsányan ráköszöntem („*Tiszteletem, tábornok úr!*”), és a hogyléte felől érdeklődtem. Fogadta a köszönésemet, válaszolt, majd visszakérdezett – így kezdődött az a beszélgetéssorozat, amely a beutalásunk időtartama alatt mindennaposá vált.

Meggyőződésem, annak ellenére, hogy illendően bemutatkoztam, sejtelve sem volt arról, ki vagyok – nyilván. Az altábornagy úr 1989-ben vonult nyugállományba, amikor r. zászlósként a XI. kerületben üldözték a bűnt, és az RTF-en – mások mellett – *Dobos János* szenzációs előadásait hallgattam. A néhány évvel korábbi dobogókői találkozás emléke is elenyészett...

Dobos Jánosról és *Tonhauser Lászlóról* részletesen nem írok, mert az oldalakra rúgna. Legyen annyi elég, hogy *Dobos* mestert már a ’70-es évek elejétől a *Kékfényből* ismertem (a műsorban később *Tonhauser* is gyakrabban szerepelt). Mint már jeleztem: *Dobosnak* 1989/1990-ben hallgatója voltam az RTF-n, *Tonhauserrel* pedig már a ’80-as évek elején *’dolgoztam együtt’* (fogalmazunk így, nem részletezem a rám bízott feladatot): ő talán szádacos volt, én őrmester. Vele hosszú évek után, 2013. december 10-én, a *Dr. Dobos Jánosdíj* átadó ünnepségén találkoztam (a díjazott *Bárdy Tibor* nyá. r. ezredes volt), utoljára pedig 2014 decemberében, egy ünnepélyes károlis osztánári

²³⁹ *Kertész Anikó*: 1998-tól nyugállományba vonulásáig az RTF és a jogutód NKE RTK Kriminalisztika Tanszék adminisztrátora; ezt megelőzően a Budapesti XI. kerületi Rendőrkapitányságon dolgozott.

²⁴⁰ *Lakatos Jánosról* részletesebben lásd Kovács Gyula: *A Lakatos Jani* – In memoriam dr. Lakatos János nyá. r. ezredes. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1–4. (online) Jubileumi Kiadás, 139–145. oldal.

²⁴¹ *Dr. Ladvánszky Károly* (1928–2014): 1944-től dolgozott belügyi szolgálatban; kezdetben járőr, később előadó, főelőadó, majd különböző vezető beosztásokban tevékenykedett. 1952-ben a Belügyminisztérium Titkárság vezetője, 1956-tól az Országos Rendőr-főkapitányság közrendvédelmi osztályvezetője, 1962-től közlekedésrendészeti csoportfőnök volt. 1974. áprilistól BM főcsoportfőnök-helyettes, 1977. áprilistól belügyminiszter helyettes, vezérőrnagyi rendfokozatban, az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője. 1989 áprilisában – kérelmére – altábornagyi rendfokozattal vonult nyugállományba. Forrás: https://www.tortenelmitar.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=4912&catid=75:I&Itemid=67 (2026.03.01.).

értekezleten²⁴² (meghívott vendégként volt jelen). Nem mellesleg, mindkettőjüknek nagy rajongója, *Dobos* életének és szakmai pályafutásának pedig lelkes, fél-amatőr kutatója vagyok.²⁴³

A többi legkedvencebb kriminalistámról itt és most nem írok: nem ez a lecke (majd máshol és máskor). Elnézést kérek a személyes hangvételtől, és amiért *'megszaladt'* a tollam...

*

Mielőtt elkalandoztam, ott tartottam, hogy a *Mátyás*-féle arcképcsarnok, általam másodiknak számozott része, ötven fejezetben, negyvenkilenc bűnügyi szakember stb. rövid pályaképét tartalmazza. A harmadik fejezetben (ugyancsak önkényes a számozás) a szerző kitér a *'harminchat elsőre'*, vagyis azokra a detektívekre, akiket a kezdet kezdetén, tehát 1886 elején neveztek ki.

Érdeklődésként hadd jegyezzem meg, hogy a *'harminchat első'* közül mindössze *Haluska Lajos* (1850–1936) és *Sachs Gusztáv* (1856–1936) szerepel külön az arcképcsarnokban.

A harminchatos listában feltűnik ugyan *Nagy Ferenc*, *Nemes I. Sándor* és *Nemes II. Sándor* neve, de ők nem azonosak a tartalomjegyzékben is olvasható bűnügyi szakemberekkel. Ez utóbbiak közül ugyanis *Nagy Ferenc*, „*az igazságügyi hazai nyelvészet hazai atyja*”²⁴⁴ (1941–1984) még meg sem született, *Nemes Sándor*, „*korának sztárdetektívje*”²⁴⁵ (1882–1972) pedig mindössze 4 esztendő volt a detektívosztály/detektívtestület megalapításakor.

Aki (bárki legyen is az) kevesli ezt a 49 plusz 36 nevet, annak *dr. Mátyás Szabolccsal* üzenem: „[a] válogatás szubjektív, így bizonyára lesznek olyanok, akik számára egyes nevek hiányoznak. A lista azonban csak a második kötetten válik – megközelítőleg – teljessé”²⁴⁶. Úgyhogy csak nyugi! – ez utóbbi mondat már tőlem származik.

Emléknapok, sírhelyek és idézetek

A könyv harmadik részében három fejezet olvasható: *A kriminalisztika emléknapjai* (52. fejezet); *A könyvben szereplő személyek sírhelyei* (53. fejezet); *Idézetek a könyvben szereplőktől* (54. fejezet).

A kriminalisztika emléknapjai

A szerző kronológiába rendezte a könyvben szereplő kriminalisták születésének és halálának napját. Mindezek mellett, az emléknapok között szerepel a székesfővárosi detektív osztály megalapítása, illetve felállítása (1886. január 1.), valamint a detektívtestület megalakulása (1886. április 17.). E napon nevezték ki *Splényi Ödön* bárót a detektívosztály vezetőjévé, felügyelői címmel és kapitányi ranggal. Megjegyzendő, hogy igazából *Splényi* kinevezése után

²⁴² Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Kar. Ezen az ünnepségen nevezték ki címzetes egyetemi tanárnak *dr. Ibolya Tibor Bélát* (akkor fővárosi főügyész), és címzetes egyetemi docensnek a *'döglött aktás'* *dr. Kovács Lajos* nyá. r. ezredest.

²⁴³ *Dobosról* részletesebben lásd Kovács Gyula: *A kriminalista – A 20 éve elhunyt dr. Dobos János r. ezredes emlékére. Obsitos Detektívek Lapja 2023/1–4.* (online) Jubileumi Kiadás, 127–138. oldal.

²⁴⁴ MÁTYÁS (2025) i. m. 63. oldal.

²⁴⁵ MÁTYÁS (2025) i. m. 65. oldal.

²⁴⁶ MÁTYÁS (2025) i. m. 5. oldal.

két hónappal jött létre az önálló, központosított detektívosztály. *Török*²⁴⁷ főkapitány ugyanis 1886. június 18-án rendeletileg az összes kinevezett detektívet a detektívosztály kereteibe vonta vissza²⁴⁸ (tehát, inkább ettől a naptól kezdve beszélhetünk önálló detektívtestületről). Emléknapp továbbá az Országos Kriminális Intézet (OKRI) megalapítása (1960. június 16.). Megítélésem szerint, célszerű lett volna emléknappá nyilvánítani a Nemzeti Szekértői és Kutató Központ (NSZKK) jogelődje, a Bűnügyi Technika Intézet (BTI) alapításának az időpontját is (1961. július 1. vagy augusztus 3.)²⁴⁹. Az intézet alapítója *Kertész Imre*, akárcsak *Gödöny József*, az OKRI első igazgatója, szerepel a *Mátyás*-féle arcképcsarnokban.

A könyvben szereplő személyek sírhelyei

Dr. Mátyás Szabolcs szorgalmas és kitartó munkával megkísérelte felkutatni a könyvben szereplő személyek sírhelyeit. Fáradozásait negyvenkét esetben siker (vagy részben siker) koronázta, kilenc kriminalista sírhelyét viszont nem találta meg. Persze, most írhatnám azt is, hogy az inkriminált kilenc sírhely ismeretlen, de például *Angyal Pál* esetében tudjuk, hogy a budapesti Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomba, csak hogy a sír a temető nyilvántartásában nem szerepel (ergo: nincs meg).

Számomra nem az a kérdés, miszerint a kilenc bűnügyi szakember nyughelye hol található? – ez meglehet, már veszett fejsze nyele. Sokkal inkább foglalkoztat a meglévő sírok állapota vagy sorsa. Íme, néhány adat, csak találóza, a temetők és az elhunytak megnevezése nélkül (a könyvben egyébként minden információ olvasható):

- a temetkezési hely ismert, de *a sírhely nem szerepel a temető nyilvántartásában* (vagyis, nem található);
- a temetkezési és a tényleges sírhely (a parcellaszám alapján) ismert, de *a parcellát szanálták*;
- a temetkezési és a konkrét sírhely (a parcellaszám alapján) ismert, de *a megváltási ideje lejárt*;
- a temetkezési hely ismert, de *a temetőt felszámolták*;
- a temetkezési és az adott sírhely (a parcellaszám alapján) ismert, de *a sírt megváltás hiányában felszámolták, avagy mást temettek rá*;
- a temetkezési és a tényleges sírhely (a parcellaszám alapján) ismert, de *a holttestet bármi okból exhumálták, és a maradványokat jelöletlen parcellába* (ha úgy tetszik, tömegsírba) *temették*.

Azt gondolom, ez a hevenyészett összegzés ékesen fémjelzi egyfelől hazai temetőink nyilvántartási rendszerét (olyan, amilyen), másfelől egyes

²⁴⁷ *Dr. Török János* (1843–1892): jogász, 1872-től Temesvár főjegyzője, 1876-tól polgármestere; 1885-től haláláig – királyi miniszteri tanácsosként – a budapesti államrendőrség főkapitánya. Kovács Gyula: *Dr. Török János, Temesvár polgármestere, majd Budapest rendőrfőkapitánya*. In: Kovács Gyula: Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 317–322. oldal.

²⁴⁸ Kovács Gyula: *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024, 31. oldal.

²⁴⁹ Az 1961. július 1-jei dátum vitatott. Ekkor lett ugyanis az ORFK Bűnügyi Technikai Osztályból önálló Bűnügyi Technikai Osztály. Kertész Imrét azonban csak 1961. augusztus 3-án nevezték ki *intézetvezetőnek* az egység élére. Mivel szakmatörténeti szempontból nincs olyan nagy jelentősége a két eltérő dátumnak, a magam részéről mindkettőt elfogadom.

hozzátartozók és intézmények *'kegyeleti hajlandóságát'* (jobb kifejezést nem találtam erre a jelenségre). Mert micsoda dolog az, hogy a Székesfőváros első detektívfőnökének, miháldi báró *Splényi Ödönnek* nyughelyén felállított sírszobrot valamikor a 'hetvenes években elbontották, és napjainkban semmi (megismétlem: semmi) nem jelöli Splényi báró sírhelyét. Szóval, micsoda dolog ez?! Szerintem, szégyen és gyalázat!

Hangsúlyozom: ez nem ítélet, hanem egyfajta látélet, esetleg tükör...

Idézetek a könyvben szereplőktől

A szerző e fejezetben a könyvben szereplő negyvenkilenc közül, huszonkettő kriminalista, harminc elmés megjegyzését idézi. A csúcstartó, hat hivatkozással *Angyal Pál*, aztán kettő-kettővel *Kertész Imre*, *Nemes Sándor* és *Zilahy János* következik. Hadd osszam meg önökkel a nekem legjobban tetsző idézeteket!

„[T]iszteletes munkával is lehet érvényesülni, tekintélyt pedig nem a beosztás (és a vele járó hatalom) ad, hanem a hatalom mértéktartó gyakorlása révén szerezhet valaki átmeneti tekintélyt egy beosztásnak.”²⁵⁰ (Bócz Endre)

„A csendőr és általában a kriminalista ügyessége és szakértelme semmiben sem tűnik ki annyira, mint a tett színhelyén való első eljárásnál, ahol a kezdet nehézségeivel kell megküzdenie.”²⁵¹ (Endrődy Géza)

„Nehéz volt a rendőrségen értelmiséginek lenni.”²⁵² (Kertész Imre) – Ez kissé erős fogalmazás, de egyben reális megállapítás és *'mindent visz'*.

„A nyomozásnak sok változata van. Ezért olyan nyomozási szabályt, amely az elkövetett bűncselekmény minden változatára alkalmazható lenne, felállítani nem lehet.”²⁵³ (Nemes Sándor) – Tegyük hozzá (én hozzáteszem), miszerint az egyes bűncselekmények nyomozására, illetve bizonyos komplex kriminalisztikai műveletekre, protokolloknak (a szakma ezeket típusterveknek nevezi) létezniük kell. Ezekről a típustervektől azonban adott esetben el lehet (és el kell) térni. Soha nem tilos gondolkodni, ötletelni, sőt, improvizálni.

„Ahhoz, hogy a tetteshez eljussunk, először az áldozatot kell jól megismerni!”²⁵⁴ (Zilahy János) – Tegyük hozzá, hogy Zilahy dr. megállapítása kifejezetten az ismeretlen tettes által elkövetett, befejezett emberölés esetében jellemző.

Felhasznált és ajánlott irodalom, mellékletek

A negyedik záró részben a *Felhasznált és ajánlott irodalom* (55. fejezet); a *Mellékletek* (56. fejezet) és a *Tartalomjegyzék* olvasható.

A *felhasznált és ajánlott irodalom* (szakkönyvek, könyvrészletek, tanulmányok, szak- és újságcikkek stb.) száma 214, az internetes hivatkozások mennyisége 35. A művégi bibliográfia mindösszesen 14 oldal terjedelmű. Nagy kár, hogy a felhasznált és az ajánlott irodalom nincs különválasztva. Ennek ellenére, a forrásjegyzék igencsak bőséges és választékos, ezáltal értékes kincs az oktatóknak, a kutatóknak, valamint a téma iránt érdeklődőknek.

²⁵⁰ MÁTYÁS (2025) i. m. 118. oldal.

²⁵¹ MÁTYÁS (2025) i. m. 119. oldal.

²⁵² MÁTYÁS (2025) i. m. 120. oldal.

²⁵³ MÁTYÁS (2025) i. m. uo.

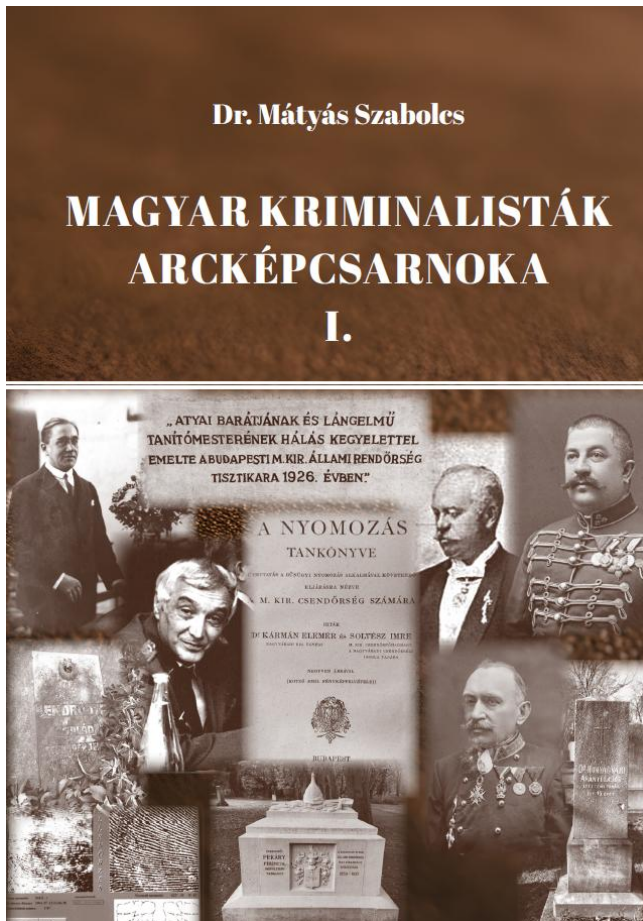
²⁵⁴ MÁTYÁS (2025) i. m. 121. oldal.

A *mellékletek* 41 oldalra rúgnak: anyakönyvi bejegyzések keresztelőről, fényképek (portrék, épületek, események), gyászjelentések, halotti anyakönyvi bejegyzések, házassági anyakönyvi bejegyzések, iskolai értesítők és egyetemi indexek, levélrészletek, sírhelyek, síremlékek és emlékművek, versidézet Endrődytől stb. Nem elhanyagolható körülmény, hogy a képek zömét a szerző készítette.

*

Azt gondolom, kiírtam magam. Szerintem, ennyi elég volt belőlem, hiszen hovatovább ez a recenzió kísérő tanulmánnyá fajul.

Tisztelt Mátyás Szabolcs! Köszönöm ezt a könyvet, ami – hasonlóképpen az előző munkához – nagy örömmre szolgált. Ismét jó volt olvasni ezt a hasznos és hiánypótló arcképcsarnokot (nagyon bízom benne, mindenki így van/lesz vele). Munkád igazán értékteremtő, töprengésre készítő és továbbgondolásra érdemes. Szívből gratulálok! Ja, és nagyon-nagyon várom a folytatást, vagyis az arcképcsarnok második kötetét.

Forrás- és irodalomjegyzék

- KOVÁCS Gyula – NAGY József: *A kriminálmétodika elméleti és gyakorlati kérdései*. Budapest, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt., 2013
- KOVÁCS Gyula: A kriminalista – A 20 éve elhunyt dr. Dobos János r. ezredes emlékére. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1–4. (online) Jubileumi Kiadás, 127–138. oldal
- KOVÁCS Gyula: A Lakatos Jani – In memoriam dr. Lakatos János nyá. r. ezredes. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1–4. (online) Jubileumi Kiadás, 139–145. oldal
- KOVÁCS Gyula: *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024
- KOVÁCS Gyula: *Dr. Török János, Temesvár polgármestere, majd Budapest rendőrfőkapitánya*. In: Kovács Gyula: Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 317–322. oldal
- KOVÁCS Gyula: Egy hajlíthatatlan bűnüldöző, a vádhatóság rendíthetetlen képviselője – In memoriam Dr. Bócz Endre, a tudós főügyész. *Obsitos Detektívek Lapja* 2021/1–4. (online) szám, 169–174. oldal
- KOVÁCS Gyula: Géza bácsi. *Magyar Bűnüldöző* 2016/1–2. szám, 4–5. oldal
- MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka*. Budapest, Rejtjel Könyvkiadó Kft., 2025
- MÁTYÁS Szabolcs: *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből*. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa, 2024

Internetes hivatkozások

- <https://epa.oszk.hu/html/vgi/kardexlap.phtml?id=4201> (2026.02.27.)
- <https://epa.oszk.hu/html/vgi/kardexlap.phtml?id=4207> (2026.02.27.)
- <https://konzi.hu/> (2026.03.01.)
- <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10027584> (2026.02.27.)
- https://mta.hu/koztestuleti_tagok?PersonId=24335 (2026.02.09.)
- <https://rtk.uni-nke.hu/oktatasi-egysegek/kriminaltaktikai-es-kriminalmetodikai-tanszek/oktatoink> (2026.02.27.)
- <https://rtk.uni-nke.hu/oktatasi-egysegek/kriminologiai-tanszek/oktatoink> (2026.02.28.)
- <https://www.facebook.com/profile.php?id=100083572868172> (2026.02.27.)
- https://www.tortenelmitar.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=4912&catid=75:l&Itemid=67 (2026.03.01.)
- <https://www.ujzagmuzeum.hu/seress-rezso/> (2026.02.27.)
- <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/28802/seress-rezso/nem-az-a-fontos-az-ember-hany-eves-zeneszoveg.html> (2026.03.03.)

Dr. Kovács Gyula

Dr. Szomor Sándor: *Lelketlen lélekkufárok*²⁵⁵ – Recenzió

Bevezetőszerű

Dr. Szomor Sándor harmadik 'krecsányis' kötete, *Lelketlen lélekkufárok* címmel, 2025 novemberében látott napvilágot. Alcíme vagy inkább sorozatcíme: *Krecsányi Kálmán és csapata elől nincs menekvés* (és valóban). A 308 oldalas opus megjelenésében némileg érintett vagyok. Egyfelől *Cséplő Noémi*²⁵⁶ mellett, feleségem, dr. Kovácsné Lázár Mária Rita²⁵⁷ a nyelvőr (az impresszum szerint: szöveggondozó), másfelől a szerkesztés, a tördelés és a nyomdai előkészítés a kezem munkáját dicséri (legalábbis, remélem).

Mint írtam, a kötet egy sorozat része. Az előző két könyv 2023-ban (*A bosszú örvénye*) és 2024-ben (*Elgurult a gyógyszered?*) jelent meg. A szerzői, a lektori és a szerkesztői gárda (vagyis a stáb) nem változott: „*Győztes csapaton ne változtass!*” – tartja a sport területéről származó (köz)mondás, ami egyesek szerint, napjainkban már tövig koptatott okosság... Miért győztes ez a csapat (ha valakit esetleg érdekel)? Azért, mert mindhárom kötet a megjelenést követően néhány hónap alatt elfogyott, sőt, az első könyv megérte a második kiadást, a második kiadás pedig a változatlan utánnomást.

Örvendezzünk!

Néhány gondolatkísérlet a könyvről

A *Lelketlen lélekkufárok* (és az előző két kötet) műfaja bűnügyi kalandregény, amelyben a szereplők egy része valóságos személy, az események közül pedig néhány megtörtént. A cselekmény az úgynevezett „*boldog békeidők*” (1867–1914) végén, a XIX–XX. század fordulója környékén játszódik. A kötet (és a korábbi részek nemkülönben) egyfajta időutazás, ha úgy tetszik detektívtörténelem (sokunk kedvence ez a terület – van, aki hivatásszerűen, és van, aki kedvtelésből űzi ezt a szerethető műfajt).

Néhány információ a könyvről: a mű tizenöt számozott és hét számozatlan, tehát összesen huszontkét fejezetből áll (számтанból eddig a szintig jó vagyok) – a *Tartalomjegyzék*et nem vettem alapul. Nézzük a felépítést.

²⁵⁵ Dr. Szomor Sándor c. r. ezredes, rendőrségi főtanácsos, szakvizsgázott jogász, a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Karának (ÁJK) megbízott oktatója, detektívtörténész, krimiíró és fő gasztronómus. A mű hivatalos címe, Szomor Sándor: *Lelketlen lélekkufárok*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2025. A recenzió egy része olvasói véleményként, *Mi az, amit tudunk, és mi az, amit nem?* cím alatt, a 271–273. oldalon jelent meg. Lapunk hasábjain a szerkesztett és lényegesen kiegészített, valamint lábjegyzetekkel rendszeren teleszórta változat olvasható.

²⁵⁶ *Cséplő Noémi* (Kolozsvár, 1971): író, lektor, szerkesztő, az *Álomfogó Alapítvány* kurátora. Forrás: <https://alomfogo.hu/> (2026.03.05.).

²⁵⁷ Dr. Kovácsné Lázár Mária Rita (Budapest, 1962): gyógytornász. Forrás: doklist.com/hu/d38090/ (2026.03.05.).

LELKETLEN LÉLEKKUFÁROK

I. Itt rosszabb vagy ott jobb	XII. A sors útjai kifürkészhetetlenek
II. Kockázat nélkül nincs nyereség	XIII. Az éber csendőr
III. A pénz vonzásában	XIV. Jó ötletnek tűnt
IV. Vékony jégen lavírozva	XV. Amire nincsenek szavak
V. Nem vagy egyedül	Időutazás – A regényhez kapcsolódó érdekességek
VI. Mindenki halad a maga útján	Három a magyar igazság! Tényleg?
VII. Álmodozás az élet megrontója	Bibliográfia – Válogatás a szerző nyomtatott és digitális gyűjteményéből
VIII. A véletlen sok tervezést igényel	Az olvasók írták: Vélemények a Lelketlen lélekkufárokrol
IX. Seres Pista Pesten	Előzmény 1. A bosszú örvénye
X. Megbolondult a világ	Előzmény 2. Elgurult a gyógyszered?
XI. A németbolyi postamester	Szomor Sándor könyvajánlója
	Tartalomjegyzék

*

Most pedig fordítsuk komolytalanra a szót (az írást). A következő fejezet bal-ladaian tagolt lesz (de nem komor), itt-ott a nyugalom megzavarására alkalmas részeket tartalmaz, és összességében polgárpukkasztó stílus jellemzi – előre szóltam!

Az alagút vége, avagy derült égből Szomor

Amennyiben valaki azt gondolja, hogy a 2025-ös nyár köldöknézegetéssel telt el, az nagyon téved. Az előző évekhez hasonlóan *'megvolt'* Hévíz, aztán a *'nagy nyaralás'*, tehát kilométerekre lennék az igazságtól, ha azt állítanám, hogy a munka terén csapágyasra hajtottam magam. Ami tőlem tellett, és amit bokros teendőim engedtek (a szanatóriumban nem könnyű a beutaltak élete), azt nyilván elvégeztem a *Horváth-kézirat*²⁵⁸ feldolgozása érdekében. Egy biztos: ha lassan is, de folyamatosan munkálkodtam...

Szeptember utolsó dekádjában már láttam az alagút végét. Azonban október első hetében, pontosabban 6-án, megérkezett *dr. Szomor Sándor* legújabb bűnügyi kalandregényének, a *Lelketlen lélekkufárok*nak a kézirata. A feladat: nyelvörködés, szerkesztés, tördelés és a nyomdai előkészítés elvégzése. Borult minden, noha ez tervezett, előre megbeszélte munka volt, amelyre még akkor elköteleztem magam, amikor az előző kötet, az *Elgurult a*

²⁵⁸ HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2025.

*gyógyszered?*²⁵⁹ megjelent (2024 augusztusa). Gondolom, szükségtelen ecsetelnem, hogy az *Így nyomoztunk mi* munkálatait darab ideig kénytelen-kelletlen felfüggesztettem...

*

Ünnepi hosszú hétvége Egerben, 2025. október 22-től 26-ig... Tulajdonképpen készen vagyok *Szomorral* (így is, úgy is). Már csak az utolsó simítások vannak hátra, de azt majd hétfőn, otthon... Ismét előveszem a *Horváth*-féle kéziratot, és folytatom azt, amit három héttel korábban abbahagytam. Napi három-négy óra munka: ennyi kell (még akkor is, ha üdülünk), különben berozsdásodik az ember agya. Késő délutánonként és esténként bóklászunk a városban, a várban, meg mindenhol (is). Az egyik este az Egri Várban, a Bebek-bástyánál, *Gárdonyi*²⁶⁰ sírjánál elücsörgünk. Hallgatom, ahogy az emberek tanakodnak és töprengenek, mert tizből tíz nem tudja, mit jelent a sírkeresztben a felirat: „*Csak a teste*”... Végül csak nem állom meg: amikor egy 8 év körüli fiúcska nagyon faggatja a hümmögő szüleit, néhány mondatban elmesélem. Az emberek néznek rám, mintha földönkívüli lennék...

Leszad az ég, az eső elől a várbeli, 1552, találó nevű étterembe menekülünk. Ottragadunk vacsorára, de nem bánjuk meg. Vacsora után kellemesen ejtőzünk egymás és egy palack Egri bikavér társaságában, amikor nyílik az ajtó, beesik vagy inkább beront a hümmögő házaspár az érdeklődő fiúcskával az élen. A kisserác villámgyorsan felméri a terepet: lecsekkol, összeakad a szemünk, majd a szülei felé fordul, és torkaszakadtából ordít: „*Apa! Anya! Nézzétek, ott ül az a bácsi, aki mindent tud Gárdonyiról!*” Nem kicsit kínos, megint mindenki minket néz. Lányos zavaromban rendelek egy pohárka málnapálinkát (a felszolgáló korábban amúgy is ajánlgatta). Finom volt, ízlett... Velünk zárnak (nem kapkodják el a zárórát), késő este, a még mindig szemerkélő esőben baktatunk a szállásunkra...

Vasárnap (október 26-án) késő délután, *Gergő* fiam rakéta tulajdonságokkal rendelkező BMW 5 Hybrid csodájával megérkezünk Kőbányára.

*

Szomor Sanyi 2025. november 21-én (pénteken) 16:00 órakor érkezik: hozza a *Lelketlen lélekkufárok* tiszteletpéldányait, néhány pluszpéldányt, két üveg Captain Morgan Spiced Goldot (célpremium gyanánt), *Marikának* pedig a kompenzációs *Stühmer*²⁶¹-csodákat (nem, ez nem a reklám helye). Mindenki örül, *Sanyi* boldog – én is az leszek, ha megiszom legalább az egyik üveg rumot...

Mi az, amit tudunk, és mi az, amit nem?

A következőkben a *Lelketlen lélekkufárok* 271–273. oldalán megjelent olvasói véleményemet teszem közzé, nagyjából változtatás nélkül, átszerkesztve – csak erős idegzetűeknek ajánlom.

²⁵⁹ SZOMOR Sándor: *Elgurult a gyógyszered? Krecsányi Kálmán és csapata elől nincs menekvés*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2024.

²⁶⁰ *Gárdonyi* (Ziegler) Géza (1863–1922): magyar író, költő, drámaíró, újságíró, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja. A 19–20. századforduló magyar irodalmának, népszerűségében máig kiemelkedő alakja. Forrás: https://mnl.gov.hu/mnl/ol/gardonyi_geza (2026.03.05.).

²⁶¹ A *Stühmer* céget *Stühmer Frigyes*, hamburgi cukrászmester 1868-ban alapította. *Stühmer* egy pesti cukorkakészítő invitálására érkezett Magyarországra, s ezzel kezdetét vette a *Stühmer* márka egyedülálló története. Részletesebben: <https://stuhmer.hu/hu> (2026.03.05.).

*

Kedves Sándor!

A címsor végén kezdem: *még mindig nem tudom*, hogy az első regényed, *A bosszú örvénye*²⁶² főgonosztát, ki tette el láb alól? Persze, sejtelmeim vannak a tettesek személyét illetően, sőt, nyomozási verziókat is felállítottam, csak-hogy ezek közül egyik sem bizonyosság, vagy a bizonyossággal határos valószínűség. A válaszra pedig hiába várok: mélyen (vagy még annál is mélyebben) hallgatsz.

Aztán: továbbra is rejtély számomra a borsos rostélyos receptje. Erről az ételről (vagy étekről) a második kötetben (*Elgurult a gyógyszered?*) írtál igen-csak plasztikusan (jobb kifejezés nem jutott eszembe), ámde ez mit sem ér, mert a recept az recept, amit nem helyettesíthet holmi szösszenet, az ételt elfogyasztók kulináris élményeiről.

Most nyilván azt gondolod, kedves Sándor, hogy elégedjek meg – *Kürthy Emilné*²⁶³ után szabadon – a báránysült és a burgonyapogácsa elkészítésének leírásával (harmadik kötet: *A németbolyi postamester* című tizenegyedik fejezet), de nem és nem! Tettest vagy tetteseket, valamint borsos rostélyos receptet szeretnék! Ráadásul a pogácsa, aminek elkészítése *Bözsi*²⁶⁴ szerint, nem ördögösség, leginkább a napjainkban ismert burgonyakrokettre hajaz. Mondjuk, ez utóbbi eledel sem megvetendő, de a pogácsa az más tészta (a szó primer és szekunder értelmében is).

Mi van még? Ja, igen: a könyv... *Mi az, amit tudunk?*

Röviden: nagyon jó könyvet írtál, Sándor!

Nem röviden: ismét nagyon jó, sőt, remek könyvet írtál, kedves Szomor Sándor! *A Lelketlen lélekkufárok* méltó az előző két munkádhoz, mondhatni, a folytatása a kérdéses műveknek, azok továbbgondolása, számtalan eseménnyel bővítve.

Elsődlegesen ott vannak a 'gyerekek' (*Gyulus, Levi, Magdi, Marci, Misi, Ricsi*²⁶⁵ – hadd ne soroljam fel mindegyiket), aztán a detektívek (nekem az összes a kedvencem, de a legkedvencebb a fiatal *Nemes Sándor*²⁶⁶ és az átváltozóművész *Püspöky*²⁶⁷), az aktív és a nyugállományú detektívfőnökök

²⁶² SZOMOR Sándor: *A bosszú örvénye. Krecsányi Kálmán és csapata elől nincs menekvés*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2023.

²⁶³ *Kürthy Emilné* (1857–1914): született *Szemere Gizella* (*Szemere Bertalan* leánya), aki az emigráció alatt Párisban született, és 16 éves koráig Párisban nevelkedett a Notre Dame-zárdában; ezután hat évig Bécsben tartózkodott. Magyarországra 1875-ben jött, ahol rövid idő alatt teljesen magyarrá lett. 1880. március 20-án ment nőül fajkürthi és kolthai *Kürthy Emil* földbirtokoshoz. Sokoldalú műveltsége mellett kitűnő gazdasszony volt. A Budapesten megjelenő *Háztartás* című lapot 1895-től szerkesztette. Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-irok-elete-es-munkai-szinnyel-jozsef-7891B/k-8D2C5/kurthy-emilne-94001/> (2026.03.05.).

²⁶⁴ *Bözsi* (néni), szakácsnő, gazdaasszony, mindhárom kötetben szerepel.

²⁶⁵ A 'gyerekek' mindhárom kötet visszatérő főbb szereplői.

²⁶⁶ *Nemes Sándor* (1882–1972): detektív főfelügyelő, aki „korának sztárdetektívje volt” (copyright: *Mátyás Szabolcs*); tanár, szakíró. Legjelentősebb műve: *Gyakorlati nyomozás*. Budapest, Griff Kiadó, 1944. MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I*. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2025, 65–66. oldal.

²⁶⁷ *Püspöky Sándor*: detektívfelügyelő, az álcázás nagymestere; mindhárom kötetben szerepel. Róla részletesebb információ dr. Szomor Sándor szakmatörténeti és írói oldalán, a „Személyek” rovatban olvasható: <https://detektiv-tortenelem.hu/> (2026.03.25.).

(*Krecsányi Kálmán*²⁶⁸ és a még mindig tette kész *Szombatfalvy Albert*²⁶⁹). Rövid időre ugyan, de felbukkan *Splényi Ödön*²⁷⁰ is (kilencedik fejezet), aki nem csupán arról híres, miszerint a nemzet csalogányának (*Blaha Lujzának*²⁷¹) a férje, hanem inkább arról, hogy a Budapesti Államrendőrség első detektívfőnöke volt – bizony, vele kezdődött minden (nem tagadom, őt módfelett kedvelem).

Itt kell megjegyezni, hogy *Splényi báró, Krecsányiéék* balatonfüredi látogatását (1908. szeptember 26.), és a néhány napos nyaralást, alig több mint három hónappal élte túl... Nem hallgathatom el azt sem, miszerint a miháldi báró *Splényi család*, a magyar hadtörténelemben szinte páratlanul, három évszázad alatt, harmincnál több huszártábornokot és főtisztet adott a hazának. Az egyik ősök, *Splényi László* (1656–1730) például 1686-ban hadnagyként részt vett Buda ostromában, *Savoyai Jenő*²⁷² oldalán. Természetesen, a *Seres Pista Pesten* című kilencedik fejezetben ezekről nem esik szó, de a köteles tisztelet parancsolta, hogy megemlítem.

Térjünk vissza a könyvre!

Másodlagosan, a *Leletlen lélekkufárokban* találkozhatunk a már jól ismert *dr. Boda Dezső*²⁷³ budapesti főkapitánnyal és *Tóth Lajossal*²⁷⁴, a Bűnügyi Osztály vezetőjével. A 'gyerekek' mellett, muszáj megemlíteni fő pártfogójukat, *dr. Várady Pétert*²⁷⁵, aki egykoron, még az első kötetben, *van Eerlijk* grófként vált népszerűvé. *Ludwigot*²⁷⁶, a figyelmes, intelligens és szimpatikus komornyikot viszont nagyon hiányoltam: alig szerepelt a regényben, leginkább csak szó esett róla.

²⁶⁸ *Krecsányi Kálmán* (1858–1936): detektívőnök és rendőrfőkapitány-helyettes. Részletesebben lásd Kovács Gyula: *Krecsányi Kálmán detektívőnök és rendőrfőkapitány-helyettes*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálméleti és kriminalisztikátörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2022, 332–336. oldal.

²⁶⁹ *Szombatfalvi Szombatfalvy Albert* (1848–1922): színész, színiigazgató és a második detektívőnök. Részletesebben lásd Kovács Gyula: *Szombatfalvy Albert, a színész, a színiigazgató és a második detektívőnök*. In: Kovács (szerk.) i. m. 328–331. oldal.

²⁷⁰ *Miháldi báró Splényi Ödön* (1842–1909): államrendőrségi tanácsos, honvédhuszár százados, a Székesfőváros első detektívőnöke. Részletesebben lásd Kovács Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektívőnöke*. In: Kovács (szerk.) i. m. 323–327. oldal.

²⁷¹ *Blaha Lujza* (1850–1926): eredetileg *Reindl Ludovika*, színésznő, a századvégi népszínművek híres primadonnája, „a nemzet csalogánya”. Forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/b-74700/blaha-lujza-eredetileg-reindl-74C36/> (2026.03.06.).

²⁷² *Savoyai Jenő* herceg (1663–1736), „a francia, aki magyar nemes lett”. Eredeti, teljes francia nevén *Eugène-François de Savoie-Carignano* gróf, a Savoyai-dinasztia carignanoi ágából származó főnemes, Carignano hercege, német-római császári hadvezér. Korának egyik legkiválóbb stratégája, egész Európa egyik legbefolyásosabb embere. Forrás: <https://kultura.hu/a-francia-aki-magyar-nemes-lett-savoyai-jeno/> (2026.03.06.).

²⁷³ *Rádóczi dr. Boda Dezső* (1863–1918): magyar földbirtokos, jogász és rendőrtiszt, 1906–1917 között Budapest rendőrfőkapitánya. Részletesebben lásd ANDROVICZ Gábor – VIRÁGH Ajtony: Egy ajánléktárgy, mint rendőrségtörténeti forrás. Dr. Boda Dezső budapesti rendőrfőkapitány 1909. évi jubileumi fényképalbuma. *Magyar Rendészet* 2023/3. szám, 101–118. oldal.

²⁷⁴ *Tóth Lajosról* részletesebb információ dr. Szomor Sándor szakmatörténeti és írói oldalán, a „Személyek” rovatban olvasható: <https://detektiv-tortenelem.hu/> (2026.03.25.).

²⁷⁵ *Dr. Várady Péter* mindhárom kötetben szerepel, a *Krecsányi-ciklus* egyik meghatározó alakja.

²⁷⁶ *Ludwig*, a komornyik, mindhárom kötetben szerepel.

Néhány régi gonoszdi (copyright: dr. Rácz Attila²⁷⁷), például *Dušan Ranko*²⁷⁸ mellett, egy rakat új gazember lép a színre, sőt, igazi maffiózókkal, a szicíliai Cosa Nostra tagjaival is szembesülhetünk. Végül ott a *'lengyel-orosz vonal'*. Nyilván akad a regényben számos jó arc is: itt és most *Szatmári Lászlót*, a beregszászi nyomdászt, valamint a marosvásárhelyi gazdálkodót, *Hoffmann Jánost* említem.

Szóval, van itt kérem minden, akár a búcsúban (mondaná apám, ha élne): a Carpathia gőzösön Amerikába *'kitántorgó'* magyarokon élősködő lélekkufárok, szerb és olasz leánykereskedők, sőt, a „*Magyar Elsők*”²⁷⁹ is *'befigyelnek'*. Részesei lehetünk az első magyarországi (újpesti) bankrablásnak, illetve az azt követő bravúros nyomozásnak. (*Marika*, a feleségem most biztosan nagyon büszke, lett lévén tősgyökeres, sőt, őújpesti, hiszen már a dédanyja, *Mariska* néni, borkimérést üzemeltetett a Templom utcában, illetve az Árpád úton volt egy éttermük – kicsi a világ, ugye...)

Kedves *Sándor*! Jól teted, hogy a járt utat a járatlanért nem hagytad el. Ebben a bűnügyi kalandregényedben az előző kötetekhez hasonlóak a támpillérek: vagyis az események fő színhelye (a Székesfőváros, az 1873-ban egyesült Budapest – a Carpathia és az óceán nóvum); a cselekmények ideje (a majd' mindenki által kedvelt, úgynevezett *'boldog békeidők'*, közelebről az 1900-as évek első dekádja); a regény szereplői (kevés kivétellel ugyanazok, mint az előző könyved hősei); a mű témája vagy inkább műfaja (krimi, sőt, bűnügyi kalandregény); a szövevényes és izgalmas meseszöveg, a szerethető stílus (most saját magamtól plagizáltam, lásd az *Elgurult a gyógyszered?* című könyvedhez írt ajánlomat²⁸⁰). A nyájas olvasónak továbbra is *'bejössz'*, kedvel a nagydíj, mondhatni, népszerű vagy. Szeretnek tehát az emberek, ami nagy dolog.

Zárszó gyanánt (belátom, hosszúra nyúltam): egyedül *Adyt*²⁸¹ keveselltem... Tudod, a költőfejedelmet, a főszerkesztő urat, akivel – igaz, 60 esztendővel később, de – közös kocsmánk volt. Igen, igen! *Schüller Jakab* Hárshegyi Vendéglőjéről²⁸² beszélek, pontosabban írok, amelynek Hársfa Étterem korában, törzsvendége voltam. De ez egy másik történet...

Ismét – feleségem nevében is – megköszönöm a könyvet, és azt, hogy szöveggondozóként, szerkesztőként, valamint a nyomdai munkálatok

²⁷⁷ Dr. Rácz Attila fizikus, mindhárom kötet *'előolvasója'* és ajánlója.

²⁷⁸ *Dušan Ranko*: szerb bandavezér, emberkereskedő, belgrádi leánykereskedő és *'kuplerajos'*. Ranko mindhárom kötet egyik főgonosza.

²⁷⁹ *Magyar Elsők*: tévésorozat, olyan emberekről, dolgokról, eseményekről, amelyekre igazán büszkék lehetünk itthon és külföldön egyaránt. A műsorvezető *Rózsa György* volt. Forrás: <https://port.hu/adatlap/film/tv/magyar-elsok-magyar-elsok/movie-59581> (2026.03.06.).

²⁸⁰ SZOMOR (2024) i. m. 280–281. oldal.

²⁸¹ *Diósadi Ady András Endre* (1877–1919): a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője. A magyar politikai újságírás egyik legnagyobb alakja. A műveltségről, irodalomról írt cikkei a fejlődést és a haladást sürgetik. Költészetének témái az emberi lét minden jelentős területére kiterjednek. Forrás: <https://zanza.tv/irodalom/klasszikus-modernseg-realizmus-naturalizmus-szimbolizmus-imp-resszionizmus-szecesszio/ady> (2026.03.06.).

²⁸² *Schüller Jakab* Hárshegyi Vendéglője, Húvösvölgy, Hidegkúti út 84. *Ady Endre* és *Boncza Berta*, 1915. március 27-én itt tartotta a lakodalmát. A létesítmény az 1960-as évektől Hársfa Kisvendéglő, a rendszerváltoztatást követően pedig Hársfa Étterem és Mulatóhely, illetve Bolero néven üzemelt: 1021 Budapest, Húvösvölgyi út 132. Az épület jó ideje üresen áll. Forrás: <https://maps.arcnum.com/hu/> (2026.03.06.).

Forrás- és irodalomjegyzék

- ANDROVICZ Gábor – VIRÁGH Ajtony: Egy ajándéktárgy mint rendőrségtörténeti forrás. Dr. Boda Dezső budapesti rendőrfőkapitány 1909. évi jubileumi fényképalbuma. *Magyar Rendészet* 2023/3. szám, 101–118. oldal
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025
- KOVÁCS Gyula: *Krecsányi Kálmán detektív főnök és rendőrfőkapitány-helyettes*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 332–336. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Miháldi báró Splényi Ödön, a Székesfőváros első detektív főnöke*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 323–327. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Szombatfalvy Albert, a színész, a színiigazgató és a második detektív főnök*. In: Kovács Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktikai, kriminálmetodikai és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 328–331. oldal
- KÜRTHY Emilné (szerk.): *Háztartás – A magyar háziasszonyok közlönye II. kötet*. Budapest, Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat, 1902
- MÁTYÁS Szabolcs: *Magyar kriminalisták arcképcsarnoka I.* Budapest, Rejtjel Kiadó, 2025
- NEMES Sándor: *Gyakorlati nyomozás*. Budapest, Griff Kiadó, 1944
- SZOMOR Sándor: *A bosszú örvénye. Krecsányi Kálmán és csapata elől nincs menekvés*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2023
- SZOMOR Sándor: *Elgurult a gyógyszered? Krecsányi Kálmán és csapata elől nincs menekvés*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2024
- SZOMOR Sándor: *Lelketlen lélekkufárok*. Budapest, Dr. Szomor Sándor, 2025

Internetes hivatkozások

- doklist.com/hu/d38090/ (2026.03.05.)
- <https://alomfogo.hu/> (2026.03.05.)
- <https://culture.hu/hu/tallinn/esemenyek/regi-idok-focija> (2026.03.06.)
- <https://kultura.hu/a-francia-aki-magyar-nemes-lett-savoyai-jeno/> (2026.03.06.)
- <https://maps.arcanum.com/hu/> (2026.03.06.)
- https://mnl.gov.hu/mnl/ol/gardonyi_geza (2026.03.05.)
- <https://port.hu/adatlap/film/tv/magyar-elsok-magyar-elsok/movie-59581> (2026.03.06.)
- <https://stuhmer.hu/hu> (2026.03.05.)
- <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-életrajzi-lexikon-7428D/b-74700/blaha-lujza-eredetileg-reindl-74C36/> (2026.03.06.)

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-irok-elete-es-munkai-szinnyei-jozsef-7891B/k-8D2C5/kurthy-emilne-94001/>
(2026.03.05.)

<https://www.youtube.com/watch?v=DsViHstA75U> (2026.03.06.)

<https://zanza.tv/irodalom/klasszikus-modernseg-realizmus-naturalizmus-szimbolizmus-impreszionizmus-szecesszio/ady> (2026.03.06.)

Dr. Szomor Sándor²⁸⁷

**Így nyomoztunk mi, avagy nincs új a nap alatt –
Rendhagyó recenzió Dr. Horváth István – Dr. Kovács
Gyula: „Így nyomoztunk mi” című, életrajzi jellegű,
rendőr-szakmatörténeti írásműről²⁸⁸**

Bizonyos esetekben a megszokás rabja vagyok (az igazsághoz tartozik, hogy az idő múlásával egyre több ilyen alkalom fordul elő). Nálam a tartalomjegyzék egyfajta leltárt jelent a könyv végén, az olvasottakról.²⁸⁹ Nem tagadom, ezen oknál fogva a tartalomjegyzéket szemrebbenés nélkül átlapoztam. Számomra Keglovicsné Mester Györgyi „vallomásával” indult a kötet: „*Be kell vallanom, nem teljesen elfogulatlanul írom ezt a recenziót*”. És itt mindjárt elakadtam. Elfogultság? Velem mi a helyzet? Lehet-e objektív a kritikám? Aztán megnyugtattam magam. Aki dolgozott már együtt dr. Kovács Gyulával (a továbbiakban: [KGyul@]TM, szerkesztő-szerzőtárs), az tudja, hogy lehet. Csak az lehet. [KGyul@]TM elvárja, sőt, megharcol érte. Őt 1998 nyarán mutatták be nekem az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóságán – amikor oda-kerültem –, de „*akkor még nem sejtettem*”²⁹⁰...

Hogy mit nem sejtettem? Azt nehéz lenne összefoglalni, ráadásul nem is ez a feladat. Legyen elég annyi, hogy [KGyul@]TM több, az elmúlt években megjelent könyvénel²⁹¹ közreműködtem (pl. előszó írása, könyvbemutató moderálása). És ő is sokat segített publikációim során. Példának okáért (feleségével, Marikával közösen) rengeteget tett azért, hogy a 2023 májusa óta megjelent három, megtörtént bűneseteket is feldolgozó – Krecsányi Kálmán detektívfőnök és csapatának főszereplésével, a XX. század elején játszódó – bűnügyi kalandregényem²⁹² népszerűvé váljon. Elolvassa Keglovicsné Mester Györgyi

²⁸⁷ Dr. Szomor Sándor c. r. ezredes, rendőrségi főtanácsos, szakvizsgázott jogász, a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Karának (ÁJK) megbízott oktatója, detektív-történész, krimiíró és fő gasztronómus (a főszerkesztő megjegyzése).

²⁸⁸ A cím némileg plagizált, HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025 (a továbbiakban: i. m.) és KOVÁCS Gyula: *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2024 művek címeinek egyéni mixelése, rázva, nem keverve.

²⁸⁹ Megítélésem szerint, a tartalomjegyzék nem „*leltár*”, hanem egyfajta útmutató és/vagy tájékoztató (a főszerkesztő megjegyzése).

²⁹⁰ BACSO PÉTER: *A Tanú – Filmregény 1969*, Pelikán Könyvek, Budapest, 1992, 126. oldal.

²⁹¹ KOVÁCS Gyula: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve – Magyarország első kriminalisztikai szakkönyve*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2018; DOBOS János – KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan – Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Dr. Kovács Gyula, [KGyul@]TM, 2020; KOVÁCS Gyula: *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők – Detektív-történetek a 19. század végéről*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022; KOVÁCS Gyula: *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022.

²⁹² SZOMOR Sándor: *A bosszú örvénye*. Budapest, magánkiadás, 2023; SZOMOR Sándor: *Elgurult a gyógyszered?* Budapest, magánkiadás, 2024; SZOMOR Sándor: *Lelketlen lélekkufárok*. Budapest, magánkiadás, 2025.

könyvajánlóját, egyetértve az abban leírtakkal – bár én inkább tartom dr. Horváth István r. ezredes úr visszaemlékezését egy morfondírozó, az akták száraz tényei mögött az embert is látó, érzékeny lelkületű, gondolkodó kriminalista jegyzeteinek, mint kriminovelláknak – csatlakozom: „Köszönet és őszinte elismerés illeti a kötetet összeállító dr. Kovács Gyula nyá. r. alezredest”. No, elég a – megérdemelt – méltatásból, lássuk a medvét!

Érdeklődve olvastam, hogy mit érzett a szerkesztő-szerzőtárs, amikor „már látta az alagút végét”. Megemlítette, hogy lassan, de folyamatosan végzett kéziratfeldolgozó munkája során október első hetében szembejött az „alagútban” a munkálatainak felfüggesztését előidéző 'gyorsvonat', egy általam elkövetett regény formájában. Nem értettem, hogy az olvasónak mi köze ehhez, de a tény az tény.²⁹³ Azért vettem pár, mély levegőt, és szemrevételeztem a konyhában a – csontvágó bárdot is magába foglaló – Solingen-készletemet... Aztán [KGyul@]TM ráfordult a célegyenesre: „készen vagyok a Szomorral (így is, úgy is)”. A kéziratom nyomdai előkészítését befejező elektronikus levelét is a zárójelben szereplő címmel küldte (gyors, és igen alapos munkát végeztek Marikával).

Az „Így nyomoztunk mi” használati útmutatóját elolvastam, bár nem hozott különösebben izgalomba. Remélem, megérem még azt az időt, amikor tudomásul veszi [KGyul@]TM, hogy olvasói, 'magyarázkodás' nélkül is nagyra becsülik a munkásságát!²⁹⁴

A könyv bevezető traktusa ekképpen zárul: „Olvassanak Horváthot, [KGyul@]TM-t és Szomort”. Ilyen felütés után csak egy lehetőségem maradt: Igen, értettem! A feladatot végrehajtom! Úgy döntöttem [KGyul@]TM, hogy „Nem kapsz három hatalmasat [a] buksídra”²⁹⁵ amiatt, hogy bemőszeroltál az olvasóközönség előtt... Az olvasás során igen, de a recenzió írásakor nem követtem a kéziratból közzé tett fejezetek sorrendjét (az elemzett műből idézett sorokhoz nem tettem hivatkozást, nem akarok senkit sem befolyásolni, hogy rögtön oda lapozzon, természetesen a más szerzőktől átvett gondolatoknál betartottam a szabályokat), és igyekeztem nem lelőni a csattanókat. Előjáróban csak ennyit: minél előrébb jutottam a könyvben, annál kevésbé volt kedvem letenni.

Elsőként a „Hogyan lettem rendőr” című fejezet olvasásakor szaladt fel a szemöldököm. Idézem: „Érdeklődésem és érzelmi világom egyértelműen a vasúthoz kötött, hiszen már gyermekként megtanultam az ehhez kapcsolódó tevékenység minden csínját-bínját. Az érettségi után, találomra beadtam egy kérvényt vasúti alkalmazásra [...]. Három év múlva váratlanul felvettek, ezért gondolkodás nélkül otthagytam az egyetemem, és egy pillanatig sem töprengtem azon, hogy rosszul választottam-e...”

Horváth r. ezredes úr részt vett a II. világháború harcaiban, hadifogságba esett, majd 1945 őszén a rendőrség kötelékébe lépett. Pestiesen szólva, ez nem semmi. Célok, álmok, bátorság. Cseppet sem nevezhető szokványos életútnak.

²⁹³ Nem kell érteni... A szerző általában azt közli az olvasóval, amiről azt gondolja, hogy rá tartozik. Nem mellesleg az inkriminált előszó a mű születésének vagy elkészítésének a mozzanatait is részletezi. Szóval, szerintem, ez pontosan az olvasót érinti (a főszerkesztő megjegyzése).

²⁹⁴ Nem, ez nem „magyarázkodás”: csupán praktikus tanácsok a nyájas olvasó részére (a főszerkesztő megjegyzése).

²⁹⁵ HERENDI Gábor: *Magyar vándor*. Budapest Film, 2004, 14 perc 50 másodperc után.

Az alapmű szerzője számos fejezetben foglalkozik a cigánysággal. Már a téma első említésénél eszembe ötlött Esterházy Péter néhány sora a magyarokról: „magyarul beszélnek, pontosabban magyar szavakat vágnak egymás orcájába, magyarul esznek, magyar fogaikkal magyar húst marcangolnak, magyarul szeretnek, magyar kezük magyar combon pihen, magyarul születnek és magyarul halnak meg”²⁹⁶. Ennek ismeretében, jogosan merül fel a kérdés: kik azok a cigányok? E tárgykörben (is) rengeteg érdekességet tár elénk az ezredes úr. Megtudhatjuk például, hogyan lett csurgói rendőrkapitányból cigányvajda, és milyen különleges megbízatással kereste meg egy roma küldöttség.

A szerző arról is tájékoztat bennünket, hogy tapasztalatai szerint, a „*cigányok folyton északra mennek*” (egy 1955-ben elkövetett postarablásnál kiderül, hogy nem csak a cigányok mennek észak felé). Amikor a Belügyminisztériumba került (1953), górcső alá vette a cigányokkal összefüggő bűneseteket. Több fontos kérdésre kereste a választ: a hétköznapi emberek szemében ki minősül cigánynak, kik valójában az „*igazi*” cigányok, hogy osztható fel a népcsoport (mi jellemzi a csoporton belüli állapotokat, milyen ezek egymáshoz való viszonya), milyenek a szokások (többek között ezek ismeretének fontosságát ki is emeli a hírhedt kolompár – rendőrgyilkos – haramiavezérről, Kucs-kárról szóló feljegyzés), az erkölcsi normák, a törvényhez, és általában a társadalomhoz való viszony, a vándorló életmód törvényszerűségei, a mozgástér?

Tapasztalatainak összefoglalásához készített egy táblázatot, amelyet eként vezetett fel: „*A következőkben önkényesen, és semmiképpen nem úgy, hogy ne lehessen vitatni, táblázatba foglalom azokat a csoportokat, amelyeket munkám során megismertem*”. Az ötvenes években ez azért nem lehetett mindennapos felfogás (mondjuk, ma sem az) egy „*belügyi kisleánytól*”, hogy az általa megállapítottak nincsenek kőbe vésve, lehet velük vitatkozni. A későbbi fejezetekben megismerhetjük Nyuszit, Kircát és Ferót, valamint meg tudhatjuk, mi volt a bűnük.

Másik visszatérő elem a feljegyzésekben a prostitúció: „*[a gyerekeinek] elmagyarázta a teória és a praxis közti különbséget [...]. Menjete ki a konyhába, s mondjátok meg anyátoknak, hogy akkor most 50 ezerért le kéne egy idegennel feküdnie... A mama hajlandó... Most menjete be a nővéretekhez, hasonló feladattal... Azonnal jelenthetik, hogy rendben... Látjátok, teoretice van 100 ezer forintunk, practice van két kurvánk*”²⁹⁷.

Nagyjából az előző idézethez hasonló megközelítést olvastam a „*Megszüntettük a prostitúciót (1950)*” című történetben: „*Ez persze attól függ, hogy mit értünk prostitúció alatt*”. Ismét egy megsüvegelendő, önkritikus gondolat, a miértekre is kíváncsi rendőrtiszttól. Sok minden kiderül a prostitúciót érintő írásokból, példának okáért: „*Házy Árpád nagyon aktív belügyminiszter volt. [Ő] vezette be az »úri kurva« megfogalmazást*”. Fellebben a fátyol arról is, kik azok a „*Lizák*”, és mitől lesznek a nők „*Lizák*”, de Horváth úr azon is elgondolkodott, lehet-e velük valamit csinálni, mi lesz velük a jövőben.

A közrend és a közbiztonság védelmén tevékenykedőket, különösen a bűnügyeseket nem éri nagy meglepetésként, hogy többször is szó esik a forenzikus szakértőkről: „*A bűnügyi témájú filmek, a Kéfény, és az egyéb, kriminalisztikai tárgykörű népszerű tévéműsorok, fel-felillantanak részleteket a*

²⁹⁶ ESTERHÁZY Péter: *Hahn-Hahn grófnő pillantása*. Budapest, Magvető Kiadó, 1990, 30–31. oldal.

²⁹⁷ ESTERHÁZY i. m. 132. oldal.

kriminalisztikai szakértők munkájából [...]. Ezek a »villantások« azonban, még ha a jövőben szaporodnak is, nem lehetnek elegendők arra, hogy a szaktudás jelentőségét a nyomozásban, illetőleg az egész büntetőeljárásban [...] kellő mértékben a laikus nagyközönség elé tárják. [...] Nem várható, hogy a bűnesetokről olyan szenzációs leírást adó szerző, mint például Mág felügyelő úr, ezeket a részleteket szerepeltesse a kriminovelláiban”.

A következőkben Vági Kati, a 15 éves lumpenproletár szűzlány esetéből azt is megtudjuk, hogy mit mondott az eljáró bíró az orvosszakértőnek a helyszíni tárgyalás befejezésekor, majd egy másik ügyben az is kiderül, milyen problémákhoz vezethet a szakértő részvételével megtartott helyszíni szemle során, néhány elhamarkodott szakértői következtetés.

Több szempontból is tanulságos a DIMÁVAG ellopott munkabérééről szóló visszaemlékezés, amely rávilágít arra, hogy mennyire tévútra viheti a nyomozást egy természetesnek tűnő „prekonceptió”: a nyomozók szerint nem használtak idegen kulcsot, és a pénz tárolási helyére folyamatosan ráláttak a három műszakban ott dolgozók, tehát mindenképpen „belső” munkáról van szó. Régen is előfordultak olyan esetek, amikor több szakértőt kellett bevonni: „A polgár azzal foglalkozik, amit megtanult, azon jár az esze, amihez ért, valamelyik tudományon”²⁹⁸. A nyomozás elején felmerült a kérdés, miért érinti a rendőrséget, ha egy településen az új körzeti orvos kijelenti: „nem kíván praktizálni, mert minden idejét és energiáját izotópkutatásra szeretné fordítani”.

Akkor határoztam el, hogy írásom címében szerepeltetni fogom az „avagy nincs új a nap alatt” kifejezést, amikor a következőket olvastam: „Annak ellenére, hogy nem kifejezetten bűnesetek voltak, alkalmanként olyan feladatokat is végre kellett hajtani [itt, gondolom, többeknek támad némi déjà vu érzése], amelyeknél az államigazgatási intézkedések útvesztőjében tárgyak kallódtak el, netán emberek váltak köddé, avagy ismeretlen helyre keveredtek. [...] Ilyen ügy volt Kittenberger Kálmán három vadászpuskája”. Közel sem szoros értelemben vett szakmai feladat, viszont „jó ügyet” szolgáltak a nyomozók, és ha csak csekély mértékben is, de hozzájárultak a „világjáró tudós-kutató” rehabilitációjához.

„A következő feladat sem volt kimondottan bűnügyi jellegű, mégis, ha azt akartuk, hogy egyáltalán megoldja valaki, akkor végre kellett hajtani”: parancsba kapták, hogy utazzanak Romániába, válogassák ki a bebörtönzött magyarokat, és hozzák haza őket. Rém egyszerű, 1951-ben, Romániában... Akadt sporttal kapcsolatos rendkívüli kihívás is: „Sohasem gondoltam volna, hogy a bűnügyi munka részeként komoly segítséget fogok nyújtani sportolóink olimpiai felkészüléséhez, és ezzel összefüggésben, végigjárom csaknem lépésről lépésre a Hortobágyot, néhány nagyon öreg embert keresve”.

Nem mellesleg, olyan abszurd rejtélyekre is fényt derítettek a kor nyomozói, hogy miért jelentettek veszélyt a nagy, puha mellű nők a pénzverde aranykészletére, mi történt a pápa porcelánjaival, hogyan lett a finn nagykövetből magyar postás, és érdemes-e halottat lopni.

Reményeim szerint, a tisztelt olvasó – feltéve, hogy volt türelme eddig eljutni –, már erős késztetést érez, hogy félretegye a recenziómat, és beszeresse/levegye a polcra az „Így nyomoztunk mi” című kötetet. Biztos vagyok benne, hogy szakmabeliek és ’kívülállók’ számára egyaránt nagy élményt fog

²⁹⁸ PÉTERFY Gergely: *A golyó, amely megölte Puskit*. Budapest, Pesti Kalligram Kft., 2019, 54. oldal.

nyújtani néhai dr. Horváth István r. ezredes úr – [KGyul@]TM kommentárjaival és kiegészítéseivel ellátott – 1945 utáni időszak izgalmakkal, érdekességekkel, furcsaságokkal teli világába tett, 39 fejezetben összefoglalt időutazása.

*

Számomra akkor jelent valamit egy alkotás, ha szellemileg és/vagy érzelmileg megérint, és nem utolsósorban elgondolkodtat, tanít és/vagy szórakoztat. Az „Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)” egy ízig-vérig ilyen könyv. Ennek jegyében, végezetül engedtessek meg néhány gondolat, ami eszembe jutott a leírtakkal kapcsolatban, az egyes fejezetek olvasása közben, vagy esetenként későbbi töprengésem során. Természetesen párban az érzést generáló, Horváth ezredes úr által leírtakkal.

„Minden állat egyenlő, de egyes állatok egyenlőbbek a többinél”²⁹⁹ – „Rákosi Mátyás 60 éves (1952)” című fejezet: „az egész ország nyüzsgött, mozgolódott, gondolkodott... [hogy] a legfeltűnőbbben és legnyilvánvalóbban gratuláljon... A rendőri szervek közül a nagy tülekedésben, leginkább a Budapesti Rendőr-főkapitányság tűnt ki” [e novellából megtudjuk, hol csúszott majdnem hiba a főkapitány számításaiba, és mit tanácsolt Horváth ezredes].

„Sikerült egy harmincegy darabos csalást kihozni az ügyből, ami akkor három évet ért az elkövetőnek. A tárgyalás után kérte, hogy menjek oda hozzá [a '80-as évek közepén Dunaújvárosban külön bejárattal ugyan, de egy épületkomplexumban működött a bíróság, az ügyészség és a rendőrség, a tárgyalásra váró terhelteket a rendőrségi fogdában őrizték]. Többen egy pofozkodásra voltak felkészülve”³⁰⁰ – „Nem sokkal később üzentek a börtönből, mert a halálraítéltnek az volt az utolsó kívánsága, hogy tőlem elbúcsúzzon”.

„Színház az egész világ, / És színész benne minden férfi és nő”³⁰¹ – „Ki játszotta jobban Cyránót?” [Mi köze volt Cyránónak neves színművészek külföldre szökéséhez és hazatéréséhez? Képbe kerül Szabó Sándor, Páger Antal, Szakáts Miklós.] „Karády és Lantos Olivér disszidálása” [Milyen szerepe volt az ügyben a nyomozóknak?] „Báró Münchhausen szerepben (1948)” – Az ilyesféle szerepet is el kellett játszanom. Szerencsére csak néhány óráig tartott”.

„Azt mondják, a nemzetiség nem jelent semmit, és mindenfajta nemzeti-ségben akadnak rossz emberek”³⁰² – „A pénzügyőr 1945 nyarán 50 kilogrammos csomaggal települt át Szlovákiából... Magyarországon ugyancsak pénzügyőr lett, és amikor eljártunk ellene [1958], már volt Rákosszentmihályon egy háromszobás kertés háza, a balatoni borvidéken 5 hold termőszőlője”.

„A béke védelmére minden eszköz jó, még a háború is”³⁰³ – „A történelemkönyvek ugyan nem említik, de '46 nyarán Csurgón, kitört az 'ellenforradalom': igaz, vértelen és rövid, de mégsem akármilyen esemény volt”.

*

²⁹⁹ GEORGE Orwell: *Állatfarm*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1989, 114. oldal.

³⁰⁰ BALOGH Tamás: Szomor Sándor regénye – a fikció és a valóság határvonalan. *DUOL*, 2023. augusztus 8.

³⁰¹ WILLIAM Shakespeare: *Ahogy tetszik, William Shakespeare összes drámái – Vígjátékok*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1988, 730. oldal.

³⁰² ALEKSZANDR Szolzsenyicin: *Ivan Gyenyiszovics egy napja*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1989, 48. oldal.

³⁰³ JEAN-PAUL Sartre: *Főbelövendők klubja*. Budapest, Magvető Könyvkiadó, 1955, 46. oldal.

Ne feledjék a kötet szerkesztő-szerzőtársának fontos tanácsát: „*Olvassanak Horváthot, [KGYul@]™-t és Szomort!*”

Budapest, 2026. január 1.

Dr. Szomor Sándor c. r. ezredes
rendőrségi főtanácsos

Forrás- és irodalomjegyzék

- ALEKSZANDR Szolzsenyicin: *Ivan Gyenyiszovics egy napja*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1989
- BACSÓ Péter: *A Tanú – Filmregény 1969*, Pelikán Könyvek, Budapest, 1992
- BALOGH Tamás: Szomor Sándor regénye – a fikció és a valóság határvonalán. *DUOL – Dunaújvárosi Hírportál*, 2023. augusztus 8.
- DOBOS János – KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan – Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Dr. Kovács Gyula, [KGYul@]™, 2020
- ESTERHÁZY Péter: *Hahn-Hahn grófnő pillantása*. Budapest, Magvető Kiadó, 1990
- GEORGE Orwell: *Állatfarm*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1989
- HERENDI Gábor: *Magyar vándor*. Budapest Film, 2004
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2025
- JEAN-PAUL Sartre: *Főbelövendők klubja*. Budapest, Magvető Könyvkiadó, 1955
- KOVÁCS Gyula: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve – Magyarország első kriminalisztikai szakkönyve*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2018
- KOVÁCS Gyula: *A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2024
- KOVÁCS Gyula: *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmeteszők – Detektívtörténetek a 19. század végéről*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2022
- KOVÁCS Gyula: *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2022.
- PÉTERFY Gergely: *A golyó, amely megölte Puskit*. Budapest, Pesti Kalligram Kft., 2019
- SZOMOR Sándor: *A bosszú örvénye*. Budapest, magánkiadás, 2023
- SZOMOR Sándor: *Elgurult a gyógyszered?* Budapest, magánkiadás, 2024
- SZOMOR Sándor: *Leiketlen lélekkufárok*. Budapest, magánkiadás, 2025
- WILLIAM Shakespeare: *Ahogy tetszik, William Shakespeare összes drámái – Vígjátékok*. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1988

Internetes hivatkozások

<https://www.duol.hu/helyi-kozelet/2023/08/szomor-sandor-regenye-a-fikcio-es-a-valosag-hatarvonalan> (2026.02.04.)

Dr. Tóth István³⁰⁴

Rendhagyó ajánlás Dr. Horváth István – Dr. Kovács Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* című könyvéhez³⁰⁵

Hála égnek, egy festőművész hölgy úgy gondolta, hogy apja, néhai dr. Horváth István (nyomozó, országos bűnügyi vezető, végül Veszprém megyei főkapitány-helyettes) papírra írt emlékezéseinek nem egy fiókban kellene lapulniuk. Hála égnek, hogy egy élelmes szakmabeli közvetítő révén a papírok éppen *em-jé-ká-en-el-em-ká-gyé*, azaz a **Mindent Jól Kibogozó Nagy LeletMentő Kovács Gyula** asztalán landoltak – innen már nem volt menekvés, könyv lett belőle.

Az *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)* tényszerű, egyáltalán nem hatásvadász cím. Fanyalgó emberek (sajnos a szakmabeliek között is szép számmal akad ilyen) a cím alapján azt gondolhatják, „na, ma már mindenki emlékezik, különben is, rohanó világunkban mi helye lehet az 1940–50–60-as években történeteknek?” Szerencsére nem csak fanyalgó emberek vannak, hanem tisztelettudók és érdeklődők – itt nem csupán a szűkebb szakmára, hanem [KGyul@]TM (dr. Kovács Gyula) szélesebb rajongótáborára is gondolok. Vannak, akiket érdekel, hogy mai rohanó világunkat 2–3 emberöltővel megelőzően, milyen volt a rendőrszakmai helyzet, milyenek voltak a mindennapok, mik voltak a lehetőségek, mik/kik voltak a korlátok. Egyébként pedig biztosak lehetünk benne, hogy az akkori feltételek között az is egy rohanó világ volt.

Nem árulok el vele titkot, hogy a köztudottan nagyon termékeny író/alkotó/gondolkodó dr. Kovács Gyula ritkamód alaposan körbejárja a témáit. Egyrészt beleássa magát annak a kornak a társadalmi, jogi, közlekedési, hírközlési stb. helyzetébe, ahonnan közvetít, másrészt fogyaszthatóvá teszi a régi anyagot a mai kor emberei számára. Nem túlzó a kijelentés, hogy magyarról fordít magyarra – régebbiről maira. Mindezek alapján természetes, hogy [KGyul@]TM a könyvnek nem csak szerkesztője, de egyben társszerzője is.

A közvetítés tökéletességére törekvés miatt, [KGyul@]TM munkái tele vannak hivatkozásokkal, jogszabályi ismertetésekkel és valóban szükséges szómagyarázatokkal, amiket az olvasók vagy elolvasnak vagy éppen átugranak. Mivel a könyv nagyon izgalmas, olvasás közben mindenkiben kialakul az az egyensúly, ami miatt még véletlenül sem ejti ki azt a kezéből, mielőtt a végére nem ért – naná, hogy nem, nehogy lemaradjon valami érdekességről.

³⁰⁴ Dr. Tóth István ny. r. alezredes, tanácsos, hadtudományi doktor, okleveles bűnügyi tiszt, igazságügyi fegyverszakértő (a főszerkesztő megjegyzése).

³⁰⁵ A könyv kiadási helye, kiadója és megjelenésének éve: Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025 (a főszerkesztő megjegyzése).

A hivatkozások és magyarázatok némelyikére az átlagolvasó talán csak fontoskodó 'töltelék'ként tekint (ezek azok, amiket lazán átlép), ugyanezen panelek a kutatóknak, a tudományos munkára vetemedőknek pedig 'terített asztal' jelentenek.

A társszerző alaposágára csak egyetlen példát hoznék fel: 4–5 hónappal ezelőtt Gyulánk feltett nekem egy-egy ártatlannak tűnő, a szakmámhoz kapcsolódó, de néhány évtizeddel korábbi időhöz kötődő kérdést. Nyilvánvaló volt, hogy dolgozik valamin (mindig dolgozik valamin/valamiken), és ahhoz kell neki megerősítés, esetleg pontosítás – így könyvének egy-egy apró részlete a nekem feltett kérdés miatt már ismerős volt. Egészen bizonyos vagyok benne, hogy eltérő természetű szakmai kérdésekkel másokhoz is fordult, olyanokhoz, akiknek a tudásában megbízik.

Fogalmam sincs róla, dr. Kovács Gyula hajdanvolt zenei tanulmányai vajon szülői terelgetésre vagy saját indíttatásra vezethetők vissza, de azt tudom, hogy valamit tud a felütésről³⁰⁶ – pedig a Konzervatóriumban nem karmester kurzusra járt.

Egy könyv megvásárlása előtt nem haszontalan dolog belelapozni a tartalomjegyzékbe. Mivel ez a könyv visszaemlékezésekről szól, nyilvánvalóan sztorikat tartalmaz, az ilyennél teljesen természetes (tetszik/nemetszik, tényleg természetes), hogy az érdeklődők nem a magasztaló ajánlásokkal, hanem a tartalomjegyzékkel kezdik. A tartalomjegyzék átfutásakor érkezik a felütés: megszólal a 'zene' – e történetcíme meglátásának pillanatától érez rá az addig esetleg csak udvariasságból érdeklődő, hogy KELL neki ez a könyv.

A könyv címének elejét (**ÍGY NYOMOZTUNK MI**) vastagított nagybetűkkel szedték. Nem tudom, ez a háromszavas cím vajon dr. Horváth Istvántól származik-e, vagy pedig [KGyul@]TM gondolta ki.³⁰⁷ Meglátásom szerint az alcím [*Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945-1970)*] sokkal jobban lefedi a tartalmat – szövegben viszont ez a címfelület teret adna a fanyalgóknak. Akárhogyan is jött létre, bennem leülepedett, hogy így jó a teljes cím, és bízom benne, hogy akik végigolvassák a könyvet, egyet fognak velem érteni. Ajánlómát szándékosan nem ezzel a gondolattal kezdtem, nehogy bárkit is eltántorítsak attól, hogy beszerezze és kezébe vegye a művet. Akit csak a sztorik, a kriminovellák érdekelnek, érezni fogják, mikor *'ugorjanak'*. Aki pedig idáig jutott az ajánlóm olvasásában, azt erősen kapacitálom arra, hogy olvasson a nem sztorizós témákban is. Lehet, hogy nem keresnének irodalmat a magyarországi cigányok és prostituáltak életéről, életfelfogásáról, kultúrájáról, mindennapjairól, kapcsolatrendszeréről, vagy nem érdeklődnének a Rákosi korszak olimpikejainak felkészülését segítő rendőri feladatok iránt stb., de ha egy olyan könyv van a kezükben, ami a rendőri munkáról szól (még ha nem is mai digitális környezetünkben), a történetek értőbb befogadásához is óriási löketet kaphatnak. Hozzáteszem, a nem sztorizós részek megismerése által mindenki jobban és jobbnak érezheti magát. Ha nem olvassa el, nem érez veszteséget. Ha viszont elolvassa, nagyjából meg tudja fogalmazni, mit nyert.

³⁰⁶ Felütés: a zene első ütemét megelőző hang(ok), ill. a hangsúlytalan ütemrészen, a főhangsúly előtt történő kezdés: <https://www.zenci.hu/szocikk/felutes> (2026.02.05.) – dr. Tóth István megjegyzése.

³⁰⁷ Pontosan így történt: a háromszavas cím dr. Horváth Istvántól származik, az alcímet pedig [KGyul@]TM gondolta ki (a főszerkesztő megjegyzése).

(Képzavarosnak tűnhet a mondás, amit ide idézek, de szerintem, illik ehhez a helyzethez: „Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, veszítettél.”³⁰⁸)

Szerkesztő-szerzőtársi előszavában dr. Kovács Gyula egy „*Használati útmutatót*” is ad a könyvhöz. A tartalomjegyzék átböngészése után olvasási sorrendnek javasolja Keglovicsné Mester Györgyi ajánlóját és Halmi Julianna bevezetőjét. Ezeket kövesse dr. Horváth István pályaképe, majd a szerkesztő-szerzőtársi előszó, és csak ezután vesse bele magát a nyájas olvasó az *Így nyomoztunk mi* című fő részbe.

Néhány bekezdéssel ezelőtt azt írtam, a tartalomjegyzék átfutásakor érkezik a felütés. Ezt azok érzékelik, akiket korábban elkerült a könyv híre – ugyanis ez jelen témánkban [KGyul@]TM maestrónak nem az első, de már a hetedik felütése. Az első 2025. februárban egy tanulmány megjelentetése volt a Jogi Fórum online hasábjain, amivel kissé újragondolt formában az Obsitos Detektívek 2024. évi összevont számában is találkozhattunk. Utána Gyulánk júniustól novemberig a Doksi.net³⁰⁹ tudásmegosztó portálon öt mininovellát csepegtetett kedvcsinálóként – ugye érthető, hogy aki ezeket már ismeri, az egyből a sűrűjével kezdené, „*ide nekem a többit is!*” felkiáltással?

Csak a rend kedvéért. HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: A fiatalkori bűnözés helyzete és a megelőzést célzó intézkedések Veszprém megyében – Különös figyelemmel a nyári idegenforgalomra (*Jogi Fórum Online*); A nyári idegenforgalom bűnügyi és rendészeti problémái Veszprém megyében, a '60-as években (*Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám); *Akinek kútja van a pince mellett; Rákosi Mátyás 60 éves; A fehér bőrű asszony esete I.; Megszüntették a prostitúciót; A körzeti orvos* (Doksi.net – a tudásmegosztó).³¹⁰

Alapból én is a sűrűjébe ugrók közé tartoznék, olvasnám a címadó, „*Így nyomoztunk mi*” törzsanyagot, de elélem az élet más kottát tett. Korábban titkon (tényleg csak titkon) reméltem, hogy – mivel szőrmentén (ma már tudom, hogy nem szőr volt az, csak pihe) bennfentesnek éreztem magam – ajánlót írhatok a könyvbe. Amikor Gyulánk hírül adta, hogy nyomdában van, sőt hamarosan érkezik, titkos reményemet el kellett engednem, de nagyon furdulta az oldalamat a kíváncsiság, milyen ajánlások vannak a könyvben. Így aztán balról jobbra, orra hegyétől a farkincája végéig elolvastam a művet, természetesen az ajánlásokkal kezdtem. Be kellett látnom, hogy [KGyul@]TM a legmegfelelőbbeknek adta meg a lehetőséget, sőt, kifejezetten Keglovicsné Mester Györgyit és Halmi Juliannát illette meg, hogy ajánlót, illetőleg bevezetőt írjanak.³¹¹

³⁰⁸ Az idézetet egyfelől Bertold Brechtnek tulajdonítják: <https://idezetabc.hu/idezetek/bertold-brecht/ha-kuzdesz-veszithetsz-ha-nem-kuzdesz> (2026.02.05.); másfelől PATAKI Pál egyik könyvének a címe: Gödöllő, Pataki Pál (szerzői kiadás), 2013 (a főszerkesztő megjegyzése).

³⁰⁹ Forrás: <https://doksi.net/hu/> (2026.02.05.).

³¹⁰ Forrás: https://www.jogiforum.hu/wp-content/uploads/2025/02/Fiatalkoru_bunozes_Szerkesztett_Horvath_2025_jogi-forum.pdf (2026.02.05.); <https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja-2024-1-4-szam/> (2026.02.05.); <https://doksi.net/hu/get.php?lid=41845> (2026.02.05.); <https://doksi.net/hu/get.php?lid=41939> (2026.02.05.); <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42092> (2026.02.05.); <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42173> (2026.02.05.); <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42205> (2026.02.05.) – a főszerkesztő megjegyzése.

³¹¹ Keglovicsné Mester Györgyi ajánlójának, valamint Halmi Julianna bevezetőjének a könyvben szerepelése kézenfekvő volt. Egyfelől Mester Györgyi nyelvőrként és olvasószervezőként végigragta magát a teljes könyvön. Másfelől Halmi Julianna elsőként olvasta dr. Horváth István eredeti kéziratát, és írt hozzá – még 2024. április 30-án – bevezetőt, akkor, amikor az alapmű még csak „*salátaformában*” létezett (az idézet az egyik kedves olvasótól, Indra Györgytől származik). Mindeközben feltett

És hogy került az ajánlóm az Obsitos Detektívek Lapjába? Vigaszágon. [KGyul@]TM lehetőséget kínált arra, hogy itt „üzenhetek”. Nos, Kedves Olvasó, ezt szenveded most!

Ha már elárultam, hogy a legvégéig átrágtam magam a könyvön, meg kell emlékezni az alapanyag atyjával, dr. Horváth Istvánnal készült Matyasovszky interjúról és a társszerző által bemutatott Horváth pályaképről. Mindkettő megsüvegezendő.

Három mondatot én is szeretnék írni dr. Horváth Istvánról. Lényegében büntetésből került Veszprém megyébe, de ez egy megmentő intézkedés volt. Tulajdonképpen elrejtették őt, hogy ne legyen szem előtt, ezáltal egy évében vagy másban ráért valóságos – nem kiérdemelt, hanem koncepció – büntetőeljárástól menekült meg. Nem mellesleg, dr. Horváth István sorsának alakulásával mi, olvasók is gazdagodtunk, hiszen kaptunk tőle egy néhány évtizede lezárt palackpostát.

Végül, tartozom egy személyes vallomással: az egyik történet lényegét (hogy mi volt XY esetében a fogólap) nem értettem meg. Lehet, ha nem kriminalisztikai fejezésekértőként, hanem mondjuk bűnügyi nyomozóként dolgoztam volna a rendőrségen, simán érteném. Nem írom ide, melyik esetről van szó³¹² – ha nem vagyok egyedül értetlenkedő, kedves olvasótársaim (remélem, azzá váltok), osszátok meg velem a hírt.

Budapest, 2026. február 2.

Dr. Tóth István

Forrás- és irodalomjegyzék

HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025

PATAKI Pál: *Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, veszítetted*. Gödöllő, Pataki Pál, 2013

Internetes hivatkozások

<https://doksi.net/hu/> (2026.02.05.)

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=41845> (2026.02.05.)

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=41939> (2026.02.05.)

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=42092> (2026.02.05.)

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=42173> (2026.02.05.)

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=42205> (2026.02.05.)

<https://idezetabc.hu/idezetek/bertold-brecht/ha-kuzdesz-veszithetsz-ha-nem-kuzdesz> (2026.02.05.)

<https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja-2024-1-4-szam/> (2026.02.05.)

szándékom volt, hogy a könyv megjelenése után dr. Győri Györgyöt, dr. Szomor Sándort és dr. Tóth Istvánt felkérem, írjon a könyvről recenziót/ajánlót. Így is történt (a főszerkesztő megjegyzése).

³¹² Pedig, nem lett volna hátrány... A „fogólapot” jómagam sem értem (nincs ilyen kifejezés a kötetben), és lövésem sincs, melyik történetről van szó (a főszerkesztő megjegyzése).

https://www.jogiforum.hu/wp-content/uploads/2025/02/Fiatalkoru_bunozes_Szerkesztett_Horvath_2025_jogi-forum.pdf (2026.02.05.)
<https://www.zenci.hu/szocikk/felutes> (2026.02.05.)

Postscriptum: a „foglalap” sztori

Dr. Tóth István értetlenkedése a „Mire jó a házkutatás?”³¹³ című novellával kapcsolatos (teljesen jogosan).

Tóth István számára az nem volt világos, hogy amennyiben az Észak-magyarországi Vegyiművek (Sajóbábony) igazgatójánál nem találtak semmilyen bizonyítékot a másfél éves fiúcska eltűnésével/megölésével kapcsolatosan, akkor miért „foglalap” az, hogy az ‘emberünk’ akkoriban, a „békesség kedvéért” belépett a pártba?

Nos, íme, Pistának írt a válaszom, ‘vágatlanul’: „A Mire jó a házkutatás? című novellának rossz a címe... Az egész történet ugyanis nem a házkutatásról és a gyanúsított MKP-ba történő belépésének valódi okait leleplező okirat előkerüléséről szól. Ez csak egy történet, aminek lényege, hogy az '50-es évek utolsó harmadában, a különösen bizalmi állásban lévő pártfunkcionáriust, egy 1947-ben elkövetett emberölés miatt (mint felbújtót) elítélték. Szerintem, a leleplező iratot az egyébként nyílt, őszinte és vonalas Horváth ezredes csak azért emelte ki, hogy lássuk: emberünk egyébként sem volt egy egyenes (római) jellem. Ha Horváth a novellában nem említi ezt a megállapodást, akkor sem történik semmi. Meglehet, meg kellett volna változtatni a címet.”

Jeleztem a bevezetőmben, hogy Horváth számos novellában nem igazán (vagy nem csak) a nyomozás menetére fókuszál, hanem az ‘embert’ és a mögöttes okokat kutatja. Ez a könyv ettől (is) más, mint egy szokvány dokumentumkrimi vagy „életrajzi jellegű, rendőr-szakmatörténeti írásmű” (copyright: Szomor).

*

³¹³ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 176–178. oldal.

Detektívportrék és megemlékezések

Dr. Kovács Gyula

A rendőr, aki görög, illetve latin nyelven olvasta Homéroszt és Vergiliust – In memoriam dr. Horváth István³¹⁴

Néhai *dr. Horváth István* r. ezredes (1917–1981) katonaként szolgált a második világháborúban, majd 1945. szeptember 15-én felszerelt a rendőrség hivatásos állományába. Huszonnyolc éves volt ekkor, és – mondhatni – szinte már túl mindenén. „Szinte”, mert ezt követően még huszonhét kemény és dolgos esztendő várt rá a ‘Cégnél’.

Utolsó szolgálati helye – 1958 augusztusától – a Veszprém (Vár)megyei Rendőr-főkapitányság volt, ahol a (vár)megyei rendőrfőkapitány rendőri helyetteseként tevékenykedett, és ahol a ‘végsőig’ – két infarktus után is – kitartott. A szolgálat felső korhatárának elérésével – a Belügyminisztérium, illetve a rendőrség állományában végzett eredményes munkájának elismerése mellett – 1972 májusában nyugállományba helyezték. Aztán még kilenc esztendőt élt...

Hogy ki volt ő? Szerető férj, gondoskodó apa, vagy hivatásának elkötelezett megszállottja? Szerintem, mindegyik jelző illik rá, de számomra leginkább példakép. Példakép, egyben a ‘nagy idők nagy tanúja’, sőt, részese (és talán egy picit alakítója is). Töprengök: vajon, *Horváth* ezredes helyében, vagy másképpen fogalmazva, az ő idejében, mi a *baby boomer* generáció tagjai, helyt álltunk volna? És a többiek? A gyermekeink vagy az unokáink (az Y és a Z generáció)? A kérdés – egyelőre – maradjon nyitott...

Hogy miképpen, és főleg miért lett rendőr az öreglaki MÁV-váltókezelő fiából, a vasút szerelmeséből, arra *dr. Horváth* torzóban maradt önéletrajzszerű írásának (*Hogyan lettem rendőr?*)³¹⁵ kiegészítésekor már megadtam a választ (vagy legalább megpróbáltam). Most is azt vallom, hogy a világháborús katonaesztendők (több mint négy és fél év) tükrében már nem a vasút és az apai örökség folytatása volt a cél. Úgy vélem, az átformálódott *Horváth Istvánt*

³¹⁴ A *Horváth-nekrológ* eredetileg HORVÁTH István – Kovács Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései* című könyvben látott napvilágot; *Pályakép dr. Horváth Istvánról*, 229–240. oldal (Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2025). Lapunk hasábjain a szerkesztett, továbbgondolt változatot olvashatja a tisztelt érdeklődő.

³¹⁵ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 21–24. oldal.

1945 szeptemberétől más irányú tenni akarás, a köz(érdek) szolgálata motíválta (hadd jegyezzem meg, a soproni–adyligeti sorhatárőr szolgálat engem is rendesen megváltoztatott, pedig az csak 14 hónapig tartott).

A teljesség igénye nélkül, vizsgáljuk meg tehát ennek a nem 'kispályás', remek embernek a nem mindennapi életútját gyermek- és ifjúkora, rendőri pályafutása, közéleti és társadalmi tevékenysége, családjá, valamint halála és emlékének továbbélése tükrében. A pályakép összeállításához nyújtott jelentős segítségért külön köszönet illeti – alfabetikus sorrendben – *Halmi Juliannát, Verát, Horváth ezredes leányát és Mach Józsefet.*

Gyermek- és ifjúkor

Horváth István 1917. március 9-én, második gyermekként látta meg a napvilágot Moslavina Popovačán³¹⁶, Horvátországban. Apja a Magyar Királyi Államvasutaknál (MÁV) váltókezelő volt. Ahogy azt az önéletrajz-töredékben írja: „*néhány méterre láttam meg a napvilágot a szélső vasúti sínpartól, úgyszólván beleszülettem a vasúti forgalomba.*”³¹⁷

A Somogy megyei Tabról származó szülők kalandos, vagy inkább romantikus körülmények között kerültek Horvátországba. Az apa, *Horváth János* (1884–1959) kocsisként dolgozott egy nagyatádi, módos zsidó családnál, és beleszeretett *Weisz Bertába* (†1938), a család leánygyermekébe. A szerelem viszonzásra talált, azonban a leány szülei tiltották a kapcsolatot – így a fiatalok megszöktek (aminek *Weisz Berta* családja részéről kitagadás lett a következménye). Az ifjú szerelmespár egyetlen magyar családként a MÁV révén jutott Moslavina Popovačára, alkalmazottként egy vasúti szárnyvonalra – ekképpen kezdődött *Horváthék* és a vasút szoros kapcsolata.

A *Horváth* családot 1918 végén, az osztrák–magyar monarchia megszűnésével kitoloncolták Horvátországból. Mint azt az önéletrajzában írja: “[s]züleim [...] a többi magyar vasutassal együtt menekültek vissza Magyarországra. Félévi vagonlakás után Öreglakra kerültünk, ahol apám, 1938-as nyugdíjazásáig váltókezelő volt”³¹⁸, és a vasúttól egy kis házat is kaptak (ugyanebben az évben, 1938-ban halt meg az édesanyja).

Horváth István tehát Öreglakon nevelkedett, és az elemi iskola elvégzése után, a kaposvári Magyar Királyi Állami Somssich Pál (napjainkban Táncsics Mihály) Reálgimnáziumban tanult tovább. Eleinte 'bejáróként', később pedig MÁV-ösztöndíjasként internátusban (diákokthonban) lakott. 1935. június 26-án kitüntetéssel érettségizett (a családi legendárium szerint, egy tehén árának megfelelő összegű különdíjban részesült). Az érettségit követően, a budapesti Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem (az ELTE jogelődje) Bölcsészettudományi Karán két félév klasszika filológiát³¹⁹ hallgatott, majd

³¹⁶ *Moslavina* (Monoszló): Horvátország egyik történelmi tájegysége. Területe három megye között oszlik meg, magában foglalja Zágráb megye keleti, Sziszek-Monoszló megye északi és Belovár-Bilogora megye déli részét, lényegében a Monoszló-hegység környékét. *Popovača*: város és község Horvátországban, Sziszek-Monoszló megyében. Forrás: <https://sisak-moslavina.croatia.hr/hu-hu> (2026.02.06.).

³¹⁷ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 21. oldal.

³¹⁸ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 230. oldal; *Horváth István* 6169-es számú személyügyi dossziéja, szolgálati adatlapja és önéletrajza.

³¹⁹ *Klasszika filológia*: a klasszikus ókor nyelveivel és irodalmával, elsősorban a görög és a latin műveltséggel foglalkozó tudományág. BAKOS (szerk.) i. m. 427. oldal.

átiratkozott az Állam- és Jogtudományi Karra. Tanulmányi eredménye színjeles volt. Az önéletrajzában utal rá, miszerint: „[a]z egyetemi tanulmányaim alatt ösztöndíjakból, alkalmi munkákból, diákok tanításából és véradásokból tartottam fenn magam.”³²⁰

Horváth Istvánt 1938. január 1-jén felvették a MÁV-hoz, ahová a kérvényét még 1935-ben – az érettségi után – beadta. A torzóban maradt önéletrajzában így ír erről: „Érdeklődésem és érzelmi világom egyértelműen a vasúthoz kötött, hiszen már gyermekként megtanultam az ehhez kapcsolódó tevékenység minden csínját-bínját. Az érettségi után, találomra beadtam egy kérvényt vasúti alkalmazásra – abban az időben nehezebb volt oda bejutni, mint a pápai énekkarba. Három év múlva váratlanul felvettek, ezért gondolkodás nélkül otthagytam az egyetemet, és egy pillanattig sem töprengtem azon, hogy rosszul választottam-e”³²¹...

Horváth 1938. január 1-jétől a MÁV-nál órabéres segédtisztai segélydíjas-ként a legkülönbébb beosztásokban dolgozott. Megfordult Böhönyén (Somogy vármegye), Nagykönyiban (Tolna vármegye), Tamásiban (Tolna vármegye), Keszőhidegkút-Gyöngön (Tolna vármegye – tulajdonképpen egy vasútállomás neve) és Beregszászon (napjainkban város Ukrajnában, Kárpátalján). 1938 októberében – édesanyja zsidó származása miatt – elbocsátották az állásából. Ezután visszaköltözött szüleihez Öreglakra, és alkalmi munkából tartotta fenn magát.

Dr. Horváth István rendőri pályafutása

Horváth 1940 decemberében karpaszományos honvédként bevonult Nagyváradra (megyei jogú város Romániában), a 3/II. huszár osztályhoz, ahonnan 1941 februárjában áthelyezték a 25/I. gyalogos zászlóaljhoz. A zászlóalj 1944 szeptemberében – a tisztek és a tiszthelyettesek családtagjaival együtt – Nagyváradról Szepetnekre (község Zala vármegyében) vonult. Az itt gyülekező erdélyi legénységgel, önkéntes jelentkezés alapján menetszázadot alakítottak. A menetszázad Újdörögdön részesült hadiszolgálati kiképzésben, és 1944. november 27-én került 'vonalba' Dunaföldvárnál (város Tolna vármegyében), a 18/II. zászlóaljhoz beosztva. December elején Gödöllőre (város Pest vármegyében) meneteltek, ahol hadifogságba estek.

A hadifogoly egység megjárta Aszódot (város Pest vármegyében), Hatvant (város Heves vármegyében) és Jászberényt (város Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében) – ez utóbbi településen jelentkeztek a december 22-én megalakult ideiglenes kormány szolgálatára. 1945. január 5-én Debrecenbe (megyei jogú város, Hajdú-Bihar vármegye székhelye) vitték az alakulatot, ahol magyar legénységű zászlóaljakat szerveztek, amelyek a 19. szovjet vasútépítő dandár részeként, a háború végéig híd- és vasútépítési munkálatokat végeztek. Horváth István a 4. zászlóalj parancsnok-helyetteseként tevékenykedett.

A Vörös Hadsereg 1945. június 14-én a zászlóaljat 'visszaadta' a magyar kormánynak: az egység Somoskőújfalun (község Nógrád vármegyében) keresztül érkezett Emődre (kisváros Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében),

³²⁰ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 231. oldal; Horváth István 6169-es számú személyügyi dossziéja, szolgálati adatlapja és önéletrajza.

³²¹ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 21–22. oldal.

ahol 1945. augusztus 26-ig – leszerelésükig – állomásoztak. *Horváth* karpaszományos őrmesteri rendfokozattal szerelt le (csak a rend kedvéért: 1941. március 1-jétől karpaszományos szakaszvezető; 1942. október 1-jétől karpaszományos őrmester; 1945. január 1-jétől zászlóaljparancsnok-helyettes).

Horváth István 1945. szeptember 15-én – 28 évesen – szerelt fel a rendőrség hivatásos állományába (lényegében 31 napig volt civil). Első szolgálati helye a kaposvári (megyei jogú város, Somogy vármegye székhelye) Hazatelepítési Kormánybiztosság, ahol nyomozóként (fogalmazó gyakornokként) alkalmazták. Ezt követően, közel 27 évet dolgozott a rendőrségnél, a következő rendőri, illetve belügyi szerveknél:

- 1945. szeptember 29. – osztályvezető, Lengyeltóti Járási Rendőrkapitányság, Politikai Osztály;
- 1946. július 1. – osztályvezető, Curgói Járási Rendőrkapitányság, Politikai Osztály;
- 1946. november 30. – osztályvezető, Kaposvári Rendőrkapitányság, Politikai, később Államvédelmi Osztály;
- 1947. augusztus 28. – előadó, Kaposvári Rendőrkapitányság, Bűnügyi Osztály;
- 1949. február 1. – osztályvezető, Kaposvári Rendőrkapitányság, Bűnügyi Osztály;
- 1949. július 20. – osztályvezető-helyettes, Pécsi Rendőrkapitányság, Kerületi Bűnügyi Osztály;
- 1950. május 27. – osztályvezető, Pécsi Rendőrkapitányság, Kerületi Bűnügyi Osztály;
- 1953. július 1. – alosztályvezető, Belügyminisztérium, Bűnügyi Alosztály;
- 1954. március 1. – osztályvezető, Belügyminisztérium, Bűnügyi Osztály;
- 1956. december 15. – főosztályvezető-helyettes, Belügyminisztérium, Vasúti Főosztály;
- 1958. augusztus 21. – ORFK vezetőjének bűnügyi helyettese, Országos Rendőr-főkapitányság.

Utolsó szolgálati helye a Veszprém (Vár)megyei Rendőr-főkapitányság volt, ahol 1972. május 31-ig a főkapitány rendőri helyetteseként tevékenykedett: a szolgálat felső korhatárának elérésével, a Belügyminisztérium (BM), illetve a rendőrség állományában végzett kiváló munkájának elismerése mellett, r. ezredesi rendfokozattal vonult nyugállományba.

Rendfokozatban történő előléptetések:

- 1945. szeptember 15. – fogalmazó gyakornok;
- 1945. december 28. – r. főhadnagy;
- 1951. január 1. – r. százados;
- 1953. június 22. – r. őrnagy;
- 1954. november 3. – r. alezredes;
- 1970. április 4. – r. ezredes.

Kitüntetések:

- Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozata (1950. december 1.);
- Közbiztonsági Érem bronz fokozata (1951. április 4.);
- Közbiztonsági Érem ezüst fokozata (1952. április 4.);
- „Kiváló Szolgálatért” Érdemérem (1953. november 5.);

- Közbiztonsági Érem arany fokozata (1955. január 4.);
- Szolgálati Érdemérem (1960. július 11.);
- „Kiváló Szolgálatért” Érdemérem (1961. április 10.);
- „Veszprém megyéért” Kitüntető Jelvény arany fokozata (1965. április 2.);
- Szolgálati Érdemérem a BM állományában töltött 20 éves szolgálata és eredményes munkája elismeréséül (1965. szeptember 15.);
- Vörös Csillag Érdemrend (1966. március 25.);
- Felszabadulási Jubileumi Emlékérem (1970. április 4.);
- Szolgálati Érdemérem a BM állományában töltött 25 éves szolgálata és eredményes munkája elismeréséül (1970. július 1.).

Dicséreték és jutalmak: dr. Horváth r. ezredes szolgálati ideje alatt egyszer tátrai jutalomüdvülésben részesült, 20 alkalommal pedig belügyminiszteri, belügyminiszter-helyettesi és főkapitányi dicséretet, pénz-, illetve tárgyjutalmat kapott.³²²

Iskolai végzettség: Horváth István az érettségit követően 1935 szeptemberé és 1937 decembere között, 2 félév klasszika filológiát, majd 3 félév jogot hallgatott Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) elődjénél.

A MÁV-nál 1938-ban távírász forgalmista szaktanfolyamot, 1942-ben, a katonai szolgálata alatt, nyilvántartó tiszthelyettesi tanfolyamot végzett.

A rendőrség állományában 1948-ban centenáriumi tiszti alapvizsgát tett. 1953 őszén az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán folytatta jogi tanulmányait. Minden szigorlatát jeles eredménnyel abszolválta, és 1957-ben – summa cum laude – minősítéssel avatták állam- és jogtudományi doktorrá.

Szakírói munkássága

Dr. Horváth István r. ezredes szakírói munkássága még feltérképezés alatt áll. A kutatás folyamatos, és reményeink szerint, záros határidőn belül, a lehetőségekhez mérten a teljes publikációs listát közzéteesszük. Itt és most – egy 1967-es tanulmány kivételével – a posztumusz megjelent, szerkesztett, kommentált és kiegészített műveit soroljuk fel.

- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *A fehér bőrű asszony esete I. Múltidéző – Detektívtörténetek és régi bűnügyek nyomozásának tapasztalatai*. Doksi.net – a tudásmegosztó, 2025: <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42092> (2026.02.06.)
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *A fiatalkori bűnözés helyzete és a megelőzést célzó intézkedések Veszprém megyében – Különös figyelemmel a nyári idegenforgalomra*. Jogi Fórum (Online), 2025, 1–17. oldal: https://www.jogiforum.hu/wp-content/uploads/2025/02/Fiatalkoru_bunozes_Szerkesztett_Horvath_2025_jogi-forum.pdf (2026.02.06.)
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *A körzeti orvos – Fejezetek egy még meg nem írt könyvből*. Doksi.net – a tudásmegosztó, 2025: <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42205> (2026.02.06.)
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *A nyári idegenforgalom bűnügyi és rendészeti problémái Veszprém megyében, a '60-as években – Múltidéző*.

³²² Forrás: Horváth István 6169-es számú személyügyi dossziéja, szolgálati adatlapja és önéletrajza.

Obsitos Detektívek Lapja 2025/1–4. szám, 71–86. oldal:
<https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja-2024-1-4-szam/>
(2026.02.06.)

- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Akinek kútja van a pince mellett... – Múltidéző – Detektívtörténetek és régi bűnügyek nyomozásának tapasztalatai*. Doksi.net – a tudásmegosztó, 2025:
<https://doksi.net/hu/get.php?lid=41845> (2026.02.06.)
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGYul@]™, 2025
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Megszüntettük a prostitúciót (1950)*. Doksi.net – a tudásmegosztó, 2025:
<https://doksi.net/hu/get.php?lid=42173> (2026.02.06.)
- HORVÁTH István – KOVÁCS Gyula: *Rákosi Mátyás 60 éves. Múltidéző – Detektívtörténetek és régi bűnügyek nyomozásának tapasztalatai*. Doksi.net – a tudásmegosztó, 2025:
<https://doksi.net/hu/get.php?lid=41939> (2026.02.06.)
- HORVÁTH István: *A fiatalkori bűnözés helyzete és a megelőzést célzó intézkedések Veszprém megyében – Különös figyelemmel a nyári idegenforgalomra*. In: RÓZSA Andor (szerk.): IV. Nemzetközi Kriminálisztikai Szimpózium. Budapest, Belügyminisztérium Tanulmányi és Kiképzési Csoportfőnökség, 1967, 232–239. oldal

Közéleti és társadalmi tevékenysége

Dr. Horváth István r. ezredes – már csak főkapitány-helyettesi beosztásából eredően is – kifejezetten aktív közéleti és társadalmi tevékenységet folytatott. Példának okáért: 1963. február 24-én a 71. számú tanácsi választókerületben Veszprém megye Tanácsának tagjává választották. Erre utal 1963. október 30-án kelt önéletrajza kiegészítésében: „[a]z 1963. évi tanácsválasztásokon Veszprém megyei tanácsagnak, majd a Tanács VB-tagnak választottak, és jelenleg ebben a minőségben is tevékenykedek”³²³. Ismereteink szerint, megválasztásától kezdődően, egy cikluson keresztül (vagyis 4 évig) volt tanácstag.³²⁴

Dr. Horváth külső delegáltként az MSZMP Veszprém megyei Pártbizottságában is tevékenykedett. A mai napig hírlik róla (néhányan még emlékeznek rá), miszerint ebbéli megbízatásánál fogva, ki tudta járni, hogy a megyei rendőrök olyan ügyekben is nyomozhassanak, amelyekben pártfunkcionáriusok és/vagy kiemelt állami vállalatok magas beosztású vezetői ugyancsak érintettek voltak. Ilyen nagyszabású nyomozás volt például a nagy port felvert „Herendi porcelánügy”, amelyben több mint száz terhelt ellen emeltek vádat.³²⁵

Horváth a megyei események vonatkozásában kifejezetten jól informált volt: „hivatalból” részt vett a megyei pártbizottság, valamint a megyei Tanács VB ülésein, és rendszeres kapcsolatot tartott a társszervek (pl. a honvédség), a nagyvállalatok, illetve az oktatási és kulturális intézmények vezetőivel. Noha a szeszes ital fogyasztásától lehetőleg távol tartotta magát, ennek ellenére

³²³ Forrás: a már hivatkozott 6169-es számú személyügyi dosszié, szolgálati adatlap és önéletrajz.

³²⁴ Lásd az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi III. törvény 66. § (1) bekezdés rendelkezéseit.

³²⁵ Lásd *A pápa porcelánjai* című fejezetet: HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 194–198. oldal.

hétköznapokon az esti órákban, rendszeresen látogatta a veszprémi Tiszti Klubot, ahol – ma úgy mondanánk – társadalmi életet élt: kommunikált az emberekkel, sakkozott (mondják róla, hogy remekül játszott), és módfelett szeretett ultizni. Egyszóval, együtt lélegzett, lüktetett a megyeszékhelyi várossal és magával Veszprém megyével.

Családja

A pályakép *Horváth* gyermek- és ifjúkorával foglalkozó részében már leírtam, hogy a Somogy megyei Tabról származó szülők kalandos, regénybe illő körülmények között kerültek, vagy inkább szöktek Horvátországba, és meg sem álltak Moslavina Popovačáig.

Horváth apja, *Horváth János* (Tab, 1884. június 16.), Popovačán a MÁV-nál váltókezelőként dolgozott; anyja, *Weisz Berta*, úgynevezett háztartásbeli volt. A házaspárnak két gyermeke született: *Horváth Irma* (1913. szeptember 29.) és *Horváth István* (1917. március 9.). A család 1918 végén, az osztrák-magyar monarchia megszűnése után menekült (vissza) Magyarországra, ahol fél évig egy vagonban laktak, majd Öreglakon állapodtak meg – itt *Horváth* apját ugyancsak a MÁV alkalmazta, sőt, a vasúttól egy kis házikót is kaptak.

Horváth István 1946-ban, Lengyeltóti-ban ismerkedett meg későbbi feleségével, *Laczkó Annával* (Hernádtihany³²⁶, 1923. március 26.), akivel még abban az évben élettársi kapcsolatot létesített. A kapcsolatból 1948. június 7-én, Kaposvárott, megszületett lányuk, *Horváth Veronika Éva*. *Laczkó Anna* szlovák származású volt, és szintén kalandos útonmódon került Magyarországra. A fiatalok megismerkedése, egymásra találása és egybekelése, szintén filmvászonra illő történet.

Horváth János 1959. október 13-án, Öreglakon hunyt el. *Weisz Berta* születési helye és ideje – egyelőre – ismeretlen, és ugyanez mondható el a halálával kapcsolatban. A családi legendárium szerint, viszonylag fiatalon, 1938-ban halt meg, azonban ezt semmilyen okirati bizonyíték nem támasztja alá (a FamilySearch internetes portálon történő keresés sem vezetett eredményre, és az inkriminált személyügyi anyag sem adott erre támpontot). *Horváth Irma* (*Mezei Imréné*), dr. *Horváth* nővére, 1968. január 1-jén hunyt el Marcaliban. A legutóbbi ismert lakóhelye Öreglakon, a Fő utca 93. szám alatt volt.

Laczkó Anna, *Horváth István* felesége, 2005. augusztus 25-én halt meg Budapesten. Lányuk, *Horváth Veronika Éva* (róla *Halmi Julianna* bevezetőjében is részletesen olvashatunk)³²⁷, *Horváth Vera* néven festőművész (2006 óta fest), és hosszú ideje a Balaton-felvidéken, Alsóörsön él.

Horváth család (1960)

³²⁶ *Hernádtihany* (Ťahanovce): Kassa város része, egykor önálló község Szlovákiában, a Kassai kerület Kassai I. járásában. Forrás: <https://ma7.sk/telepules/hernadtihany> (2026.02.06.).

³²⁷ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 10–11. oldal.

Horváth Vera 1966-ban érettségizett a budapesti Toldy Ferenc gimnáziumban; 1971-ben okleveles geológus (ELTE TTK); 1975-ben okleveles hidrogeológus szakmérnök szakképesítést (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Kar) szerzett. A szakterületén 1971 szeptemberétől 2006 júliusáig dolgozott: 35 év munkaviszony van mögötte, ebből 30 év közigazgatásban eltöltött idő, amelyből 28 esztendő vezetői gyakorlat.

A szakmai munkája során szerzett tapasztalatait a szaktudományos sajtóban rendszeresen közzétette; számos dicséretet és jutalmat kapott. Érdemes és eredményes munkásságának elismeréseként – 2006. március 15-én – a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült. Eleddig körülbelül 500 képet festett, amelyek több mint négyötöde magántulajdonban van.³²⁸ A Magyarhoni Földtani Társulatnak 1967 óta, a Magyar Hidrológiai Társaságnak 1972-től tagja.

Halála és emlékének továbbélése

Dr. Horváth István r. ezredes, már a nyugalományba vonulását megelőző esztendőkből komoly egészségügyi problémákkal küzdött.

1967 decemberében mellső fali (szív)infarktust³²⁹ kapott, amellyel Budapesten, a Központi Állami Kórházban³³⁰ gyógykezelték. Utókezelésére Balatonfüreden, az Állami Szívkórházban³³¹ került sor, 1968 áprilisában–májusában. A balatonfüredi rehabilitációt követően – fokozatos terhelés és rendszeres kontrollvizsgálatok mellett – ismét munkába állt.

1970 márciusában heveny mellkasi fájdalommal kezdődő rosszullet miatt, a balatonfüredi szívkórházba szállították, ahol újabb infarktust diagnosztizáltak nála. Kórházi gyógykezelése ezúttal két hónapig (1970. május 13-ig) tartott. A kezelőorvosok hosszú pihenést, a fizikai és a szellemi megerőltetés kerülését, valamint rendszeres orvosi ellenőrzést javasoltak számára. Ehhez képest, 1970 augusztusában munkába állt úgy, hogy hetente kétszer járt a balatonfüredi egészségügyi intézménybe kontrollvizsgálatokra.

A személyügyi anyagában elfekvő 70-54-1/1970. számú orvosi leirat értelmében, *Horváthot* a „*leghatározottabban óvni kell[ett volna] a szellemi és fizikai megterheléstől.*” Az orvosok „[a] munkába való teljes bekapcsolódását még nem tart[ották] időszerűnek, sőt, kifejezetten ártalmasnak ítélték] meg.”³³² Mindezek ellenére, *dr. Horváth* r. ezredes a nyugalományba helyezéséig (1972. május 31.) rendületlenül tovább dolgozott. Nota bene: az *Így nyomoztunk mi...* című kötetben is olvasható *Mattyasovszky*-féle *Horváth-*

³²⁸ *Horváth Vera* festőművészi alkotótevékenységéről részletesen: <https://horvathvera777.hu/index.php> (2026.02.06.) és <https://www.festomuvesz.hu/horvathvera/> (2026.02.06.).

³²⁹ Az infarktus tünetei megjelenésekor megkülönböztethetjük a *mellső, illetve a hátsó fali infarktust*. A mellső fali infarktus a bal koszorúér elzáródásakor jön létre, a hátsó fali infarktus jelei pedig a jobb koszorúér elzáródását követően mutatkoznak meg. Forrás: <https://www.kardiokozpont.hu/hireink/aszivinfarktus-7-leggyakoribb-kiserojelensege> (2026.02.06.).

³³⁰ Napjainkban a Semmelweis Egyetemhez tartozó Kútvolgyi úti Oktatókórház (1125 Budapest, Kútvolgyi út 4.). Forrás: <https://www.janoskorhaz.hu/kapcsolat/megkozelithetoseg-kutvolgyi-korhaz/> (2025.02.06.).

³³¹ Az Állami Szívkórház Balatonfüreden működő, országos jelentőségű egészségügyi intézmény. Magyarország legnagyobb kardiológiai rehabilitációs intézete (8230 Balatonfüred, Gyógy tér 2.). Forrás: <https://www.szivkorhaz.hu/> (2025.02.06.).

³³² Az 1970. október 3-án kelt dokumentumot *dr. Földes István* ro. ezredes, a Belügyminisztérium (BM) Egészségügyi Osztály vezetője írta alá.

interjú (Nincs holt szezon...) ³³³ a *Magyar Rendőr* 1971/15. számában, április 15-én jelent meg. A riport tanúsága szerint, *Horváth* a második infarktus után, alig több mint egy esztendővel a nyugállományba vonulása előtt, még rendszeren 'lendületben' volt...

Dr. Horváth István, a nyugállományba vonulását követően, valamivel több mint 9 évet élt. Feleségével, *Laczkó Annával* lakott Budán, az I. kerületben, a Vérmező utca 10–12. számú bérház egyik földszinti kétszobás lakásában, „ahová soha nem sütött be a nap” (az idézet *Horváth Verától* származik), és ahová Veszprémből majd' minden szombat este hazatért, hogy aztán hétfőn hajnalban vasúton, ritkábban szolgálati gépjárművel ismét Veszprémbe utazzon. Azt gondolom, ez a lélekölő ingázás sem tett jót az egészségi állapotának.

Temetéséről a *Népszabadság* 1981/192. (augusztus 16.) száma is hírt adott: „*Dr. Horváth István nyugalmazott rendőr ezredes, a Vörös Csillag Érdemrend kitüntetéttje 64 éves korában elhunyt. Temetése katonai tiszteletadással augusztus 18-án délután 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben.*” *Dr. Horváthot* a Belügyminisztérium saját halottjának tekintette. Sírja a mai napig ápolott, gondozott, de vajon lányán és néhány régi munkatársán kívül, valaki emlékszik-e még rá? Fogas kérdés...

*

Halmi Julianna, a *Horváth-könyvhöz* ³³⁴ fűzött bevezető soraiban utalt rá, hogy *dr. Kopácsi Sándort*, aki az '56-os 'események' idején Budapest rendőrfőkapitánya volt, az 1989-es rendszerváltoztatást követően rehabilitálták. *Dr. Horváth* azonban – korai halála miatt –, ilyesféle elégtételben nem részesült/részesülhetett. ³³⁵ Persze, el lehet játszani a gondolattal: *mi lett volna, ha Horváth István megéri a rendszerváltoztatást?* Azt hiszem, erre a kérdésre napjainkban nincs igazán jó válasz, „a történelem kerekét pedig nem lehet visszaforgatni” (a nagyon-nagyon okos emberek szokták ezt mondani/írni – ezért használtam idézőjelet).

A pályakép bevezető soraiban, valamint a *Horváth-könyv* hátsó borítójának ismertető szövegrészeiben már feltettem a kérdést (és most megismétlem): ki volt ő? Szerető férj, gondoskodó apa, vagy hivatásának elkötelezett megszálottja? A válasz (továbbra is): igen, ez mind-mind ő volt, de számomra leginkább példakép. *Halmi Julianna* bevezetőjében számos jó tulajdonságára fény derült – nem bocsátkozom ismétlésekbe és nem vitatom az álláspontját (nincs is miért). Ami nekem *dr. Horváth* r. ezredes (krimi)novelláiból – mai, divatos szóval élve – átjött, az a szakmaiság mellett, leginkább az emberiség, az olvasót is töprengésre készítő kíváncsiság, egy csipetnyi (ön)ironia és egyfajta üzenet: *talán jobba tehető a világ...* Úgy vélem, az „*Így nyomoztunk mi*” című könyv megjelenése után, *dr. Horváth István* emléke (emlékezete) műveiben él majd tovább (néhány szerkesztett és kommentált írását az idén már publikáltuk az *Obsitos Detektívek Lapjában* és különböző internetes oldalakon).

*

M. J. (nevezzük így) az '50-es évek elejétől, másképpen fogalmazva: kisiskolás korától ismerte *dr. Horváth Istvánt*. A két család közel lakott egymáshoz, ezért

³³³ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 225–227. oldal.

³³⁴ *Horváth-könyv: Az így nyomoztunk mi...* (HORVÁTH – KOVÁCS i. m.) munkacíme.

³³⁵ HORVÁTH – KOVÁCS i. m. 10. oldal.

hétvégeken gyakran szomszédoltak. A sors kifürkészhetetlen akaratából vagy a Nagy Rendező döntése alapján, M. J. a '60-as évek második harmadában a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányságra került, vagyis *dr. Horváth* beosztottja lett. M. J. – akárcsak a főkapitány-helyettes – Budapestről ingázott Veszprémbe, így hétvégeken együtt zakatoltak a vasúton, és néha a céges Volgával közlekedtek. Ez utóbbit a gépkocsivezetővel csak akkor vették igénybe, ha valamilyen hivatalos küldeményt kellett a fővárosba vagy azon túl szállítani. Az oda- és visszautak során, leginkább szakmai kérdésekről esett szó köztük, de – M. J. szerint –, ezek a tartalmas beszélgetések nem csupán rendőrségi hivatásbeli szempontból voltak fontosak: emberi épülését és szakmai fejlődését is szolgálták.

M. J. vasárnaponként is meglátogatta *dr. Horváthot* Vérmező utcai lakásán, ahol sokat polemizáltak a világ dolgairól, valamint az emberiségről, a hivatástudatról és a tisztességről, miközben a főkapitány-helyettes pasziánszozott vagy a bélyeggyűjteményét rendezgette – néha sakkoztak... *Dr. Horváthot* módfelett érdekelte a börtönügy. Azt vallotta, miszerint a büntetésként kiszabott szabadságvesztés a lehető legrosszabb megoldás, mivel a „*zsilványok*” (mindig így nevezte a bűnözőket) a büntetés-végrehajtási intézetekben nem-hogy megjavulnának, hanem éppen ellenkezőleg: a hasonszórú elítéltekben egymás között, felerősödik a hajlam az ismételt bűnelkövetésre.

M. J. megemlítette, sőt, inkább kihangsúlyozta, hogy a munkamódszereket tekintve – más rendőr-főkapitányságokhoz képest – csak ritkán kellett tartani úgynevezett munkaértekezleteket, mivel a bűnügyi munkához elengedhetetlen konzultáció és kölcsönös információáramlás folyamatos volt a vezetők, valamint a vezetők és a beosztottak között, és nem csupán az azonos szolgálati ágak vonatkozásában.

A főkapitány-helyettest mérhetetlen tisztelet és nagy-nagy megbecsülés övezte egész Veszprém megyében – ideértve a társszervek állományát és a civil szférát egyaránt. Talán azért, mert mindig kiemelt figyelmet fordított a fiatalabb rendőrök (és nem csak a tisztek) szakmai képzésére, fejlődésére és előmenetelére, de leginkább azért, mert egyenes jellemű, következetes, valamint megvesztegethetetlen embernek tartották.

Dr. Horváth István r. ezredes puritán életmódot folytatott. A szeszes ital fogyasztását – hacsak tehetette – kerülte, ellenben sokat dohányzott és rengeteg kávé ivott. Esténként, amikor a megyei rendőr-főkapitányság épületében nyugovóra tért, az irodájából leválasztott, nagyjából 12 négyzetméteres helyiség várta. Az egyszerű berendezés: hagyományos tábori vaságyból, matracból, takarókból, asztalból, két székből, mosdótájból állvánnyal és ruhásszekrényből állt. A falra szerelt könyvespolcokon a témérdek szakmai kiadvány mellett, görögül és latinul írt könyvek sorakoztak. Igen, a főkapitány-helyettes Homéroszt, Cicerót vagy Vergiliust az eredeti görög, illetve latin nyelven olvasta.

És itt a pont.

Forrás és irodalomjegyzék

BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

HALMI *Julianna* bevezetője. In: Kovács Gyula (szerk.): *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025, 10–11. oldal

- HORVÁTH István – Kovács Gyula: *A pápa porcelánjai*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025, 194–198. oldal
- HORVÁTH István – Kovács Gyula: *Hogyan lettem rendőr? – Töredékek*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025, 225–227. oldal
- Horváth István* 6169-es számú személyügyi dossziéja, szolgálati adatlapja és önéletrajza. Budapest, Belügyminisztérium (BM), 1972
- Kovács Gyula: *Pályakép dr. Horváth Istvánról*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025, 229–240. oldal
- Magyar Rendőr* 1971/15. (április 15.) szám
- MATTYASOVSKY Jenő: *Nincs holt szezon – Beszélgetés dr. Horváth István r. ezredessel (1971)*. In: Kovács Gyula (szerk.): *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2025, 225–227. oldal
- Népszabadság* 1981/192. (augusztus 16.) szám

Internetes hivatkozások

- <https://doksi.net/hu/get.php?lid=41845> (2026.02.06.)
- <https://doksi.net/hu/get.php?lid=41939> (2026.02.06.)
- <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42092> (2026.02.06.)
- <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42173> (2026.02.06.)
- <https://doksi.net/hu/get.php?lid=42205> (2026.02.06.)
- <https://horvathvera777.hu/index.php> (2026.02.06.)
- <https://kgyula.hu/obsitos-detektivek-lapja-2024-1-4-szam/> (2026.02.06.)
- <https://ma7.sk/telepules/hernadtihany> (2026.02.06.)
- <https://sisak-moslavina.croatia.hr/hu-hu> (2026.02.06.)
- <https://www.festomuvesz.hu/horvathvera/> (2026.02.06.)
- <https://www.janoskorhaz.hu/kapcsolat/megkozelithetoseg-kutvolgyi-korhaz/> (2026.02.06.)
- https://www.jogiforum.hu/wp-content/uploads/2025/02/Fiatalkoru_buno-zes_Szerkesztett_Horvath_2025_jogi-forum.pdf (2026.02.06.)
- <https://www.kardiokozpont.hu/hireink/a-szivinfarktus-7-leggyakoribb-kisero-jelensege> (2026.02.06.)
- <https://www.szivkorhaz.hu/> (2026.02.06.)

Dr. Kovács Gyula

Bálna bácsi – Emléknymok Krázsik Józsefről

2024 nyarán többször beszéltünk telefonon. Felhívtál, és lehetőséget ajánlottál egy kétnapos IPA-rendezvényen³³⁶ a könyveim árusítására. Ez ügyben aztán konzultáltam Charly bá'-val³³⁷ (róla a tavalyi összevont lapszámban írtam nekrológot³³⁸), majd IPA-Gusztival³³⁹ (mindenki így nevezi), és megint veled. Mindent leszerveztem/leszerveztünk, még az oda-vissza fuvart is. A Szabadtúzi Lovagrend³⁴⁰ lovagjai hoztak-vittek volna minket (a feleségemet és engem). Aztán a végén kifaroltam az egészségből... Egyszerűen elment a kedvem a rendezvényen hepajkodástól, pedig a hírverés és egy kis népszerűség pont hiányzott – na meg a könyveladásból befolyt összeg.

Darab ideig nem kommunikáltunk, aztán valamikor 2025 márciusában, talán a névnapod alkalmából ismét szót váltottunk. Ekkor megállapodtunk egy jövőbeni közös bambizásban. Aztán meghaltál... Persze, nem így egyszerűen: hosszabb ideje betegeskedtél, tudtam róla, tudtad, hogy tudom, ennek ellenére, az egészségi állapotod soha nem volt téma köztünk.

Most éppen farkasszemem nézek az OKDE³⁴¹ honlapján közzétett fényképpel. Nevetsz, mint majdnem mindig – nevet a szemed is: ilyenek ismerünk és szoktunk meg. Olvasom a fotód alatti másfél sort. Azt írják – egyebek mellett –, hogy az OKDE alapító tagja és szakmai alelnöke voltál, és életednek 59. évében, hosszú, méltósággal viselt betegség után elhunytál...

*

A Budapesti XI. kerületi Rendőrkapitányságra 1989-ben szereltél fel. A hónapra és a napra már nem emlékszem, de arra igen, hogy a mosolyod betöltötte a folyosót. Mondjuk, én sem a pincébe jártam röhögni, úgyhogy a vidámság mint közös nevező, hamar összehozott minket. Aztán az is kiderült, hogy van még egy kedvtelés, amit mindketten nagy lelkesedéssel űztünk: az úzás. Te, a

³³⁶ IPA (International Police Association): Nemzetközi Rendőrszövetség Magyar Szekció: <https://ipa-hungary.hu/index.html> (2026.03.10.).

³³⁷ Charly bá': Sallai Károly nyá. r. dandártábornok (1953–2024).

³³⁸ Kovács Gyula: Charly bá' – Töredékek. Apokrifok Sallai Károly r. dandártábornokról. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 144–149. oldal.

³³⁹ Dr. Lukács Gusztáv nyá. r. ezredes.

³⁴⁰ A Szabadtúzi Lovagrend honlapja: <http://www.szabadtuzilovagok.hu/index.php> (2026.03.10.).

³⁴¹ OKDE: Országos Kriminálisztikai és Detektív Egyesület. Honlap: <https://www.okde.hu/> (2026.03.10.).

főiskolai éveid alatt az ejtőernyőzés mellett, professzionális szinten vízilabdáztál – ebből maradt meg az úszás. Jómagam, középiskolás koromtól elkötelezetten úsztam, és akkor már néhány éve túra-eveztem, illetve rendszeres résztvevője voltam a Balaton- és az Öböl-átúszásoknak. Így aztán egymásra találtunk, valamint a Bp. XI. kerület, Kondorosi úti uszodára. Hetente többször ott kezdtük a napot, Erikától³⁴², 'anyánktól' még munkaidő-kedvezményt is kaptunk. Szerintem, még Erika is elcsodálkozott magán, amiért megengedte, hogy heti néhány alkalommal, egy-egy órával később menjünk be a rendőrkapitányságra. Cserébe persze, tovább maradhattunk bent...

Krázsik József (1986)

Szolnok, 3000 méter magasan, a felhők felett

Azt hiszem, r. hadnagyként szereltél fel – én zászlós voltam, és az RTF³⁴³ tisztizsga tagozatának bűnügyi szakos hallgatója. Mesélted, hogy Szolnokon végeztél a Kilián György Repülő Műszaki Főiskolán, és okleveles repülőműszaki erőgépezés üzemmérnök vagy... Majd nyomatékkal hozzátetted: „*forgószárny szakirány*”. Néztem hülyén, mire kisegítettél: „*Tudod, helikopter*” – mondtad. Így már értettem: „*Ja, hogy helikopter fedélzeti mérnök vagy?*” adtam a jólétesültet. „*Valami hasonló*” – mondtad elnéző mosollyal és legyintettél egyet...

Bő két évig jártunk hetente reggelente, számos alkalommal a Kondorosiba. Mókás volt, mert ha ketten beültünk a szaunafülke alsó részébe, akkor a két felső sorba senki se ki, se be! Kettőnknek ugyanis akkora háta volt, mint egy koloniál szekrényosor. Aztán 1990 decemberében, Újpalotáról Kőbányára költöztem. Valamikor 1991 októberében, kérdezte az egyik, szintén céges szomszéd, hogy miért járok a Kondorosiba úszni, amikor 10 percre van tőlünk a KRE³⁴⁴ Szabadidőközpontja (SZIK), uszodával, szaunával, masszázsszal, napozó területtel és a legendás Kék Villám büfével, ami étteremnek is beillt. Váltottam, és áttettem a székhelyemet a SZIK-be. Így aztán elmaradtak a Jóskával közös, reggeli úszások, szaunázások és jóízű beszélgetések...

*

Igazából Krázsik *Cucunak* neveztünk, és lövésem sincs, miképpen (mikor és milyen körülmények között) kaptad ezt a becenevet. A *Bálna bácsi* később, bűvároktató időszakodban ragadt rád. Látod? Nem emlékszem már ezekre a

³⁴² Makkainé dr. Fóti Erika nyá. r. alezredes (1939–2024) az akkor még Vizsgálati Alosztály (később Osztály) vezetője.

³⁴³ RTF: Rendőrtiszt Főiskola; jogutódja 2012. január 1-jétől a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK). Honlap: <https://www.uni-nke.hu/> (2026.03.10.).

³⁴⁴ KRE: Készenléti Rendőri Ezred; később KR: Készenléti Rendőrség. Honlap: <https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/testulet/teruleti-szervek/keszenleti-rendorseg> (2026.03.10.).

dolgokra. Mint ahogy az esküvőd évére sem, a hónap, a nap pedig végképp felejtős. Az biztos, hogy 1991-ben vagy később kötöttél házasságot, mert akkor már Kőbányán laktunk, még a kisebb lakásban, és szerintem, Gergő fiunk sem született meg (Marika sem volt várandós)... Tehát, 1991 vagy 1992 a jeles év, ellenben Dévaványában biztos vagyok: ott volt a lakodalom a Vadász-házban. Aki úgy gondolta, az szállást is kapott – mi úgy gondoltuk...

Remekül éreztük magunkat. Elegáns ötlet volt meghívni az egész alosztályt. Jót mulattunk, másnap még reggelit is kaptunk, sőt, aki nem sietett az ott ebédelhetett. Egy rakat kaját csomagoltatok, két vagy három napig ettük. A tiétek volt életem második vidéki lagzija. Az első, Bekes Ferié Múcsonyban (egy kis bányászfalu BAZ vármegyében), a harmadik pedig Kánya Lacié Balatonberényben. Ez utóbbin nem vettél részt, mert akkor már a bűnüldözőket *'vezettem'*, Te pedig maradtál a vizsgálaton. Szóval, Dévaványa csúcsszuper volt, nekünk pedig úri dolgunk: koszt, kvártély, műsor és alezredesi sofőr. *'Anyánk'*, vagyis Erika, illetve Jóska, a férje fuvarozott minket. Velünk tartott Attila, a kisebbik fiuk is...

*

Eszembe ötlik egy akció, ami 1993-ban (esetleg 1994-ben) a MOGÜRT Székházban³⁴⁵ történt. Egy zsarolást (hatályos Btk. 367. §) realizáltunk tettenérés-sel. Saját erővel intéztük, nem támaszkodtunk a BRFK³⁴⁶ bevetési egységére (akkor még Akció Alosztálynak nevezték). Az *'ütés'* előtt néhány nappal – kellő körültekintéssel – bejártuk a helyszínt (a kérdéses épületrész alaprajzát korábban már tanulmányoztuk), feltérképeztük a legoptimálisabb behatolási, valamint a lehetséges menekülési útvonalakat és a búvóhelyeket. Egyik munkatársunknak például a sértett irodájában lévő beépített szekrényt jelöltük ki tartózkodási hely gyanánt – épphogy elfért benne, viszont az elkövetőnek a háta mögött volt. A bejárás során ellenőriztük azt is, hogy a folyosóról vagy az irodákból egymásba nyíló ajtók nincsenek-e kulcsra zárva.

A kérdéses napon idejekorán eligazítást tartottunk. Még egyszer átbeszél-tük a forgatókönyvet, ellenőriztük, hogy mindenki ismeri-e a felállítási helyét, és tisztában van-e a feladatával. Összeköttetés... na, az némi kívánnivalót hagyott maga után: okostelefon akkor még nem létezett, és belső (biztonsági) kamerarendszer sem üzemelt.

Felálltunk. A csapat nagy része az alosztályom Akció- és Bevetési Csoport-jából állt, kiegészítve néhány rátermett nyomozóval – köztük Krázsik Jóskával. A várakozás feszültségét csak tetézte, amikor a székház bejárata környékén járókelőnek álcázott, lődörgő kollégáinktól megkaptuk a jelzést: megérkezett az *'emberünk'*. Félig *'vakon'* voltunk, de bízunk abban, hogy mindent megfelelőképpen előkészítettünk, és mindenki tudja a dolgát. Aztán gyaníthatóan megtörtént a pénzátadás, mert a sértett elordította a jelszót. Mindenki mozdult, a beépített szekrénybe *'telepített'* munkatársunk nemkülönben: kilépett a szekrényéből, és nemes egyszerűséggel az éppen távozni készülő, meglepett elkövetőre vetette magát.

A mi Jóskánk a szomszédos helyiségben dekkolt, és ugyancsak berontott az irodába... azaz, csak berontott volna: az átjáró ajtó ugyanis mindössze 15 centire nyílt, és a keletkezett résen Krázsik mester képtelen volt átréselni

³⁴⁵ MOGÜRT Kereskedelmi Zrt. 1113 Budapest, Bocskai út 77–79.

³⁴⁶ BRFK: Budapesti Rendőr-főkapitányság.

magát. Sebjaj! Nagy levegő, nekifeszülés: az ajtó kis ideig még ellenállt, majd recsegés-ropogás, és ha nehezen is, de kinyílt. Mire Jóska az irodában termett, az elkövető már hason, hátra bilincselve feküdt, és ketten vigyázták. A sértett pedig az íróasztalánál ülve kapkodta a levegőt...

Az inkriminált ajtó előtt egy lemezszekrény árválkodott. Mint kiderült, már évek óta ott állt, és megsüllyedt alja, Jóska erőbehátására, szó szerint fel-szántotta a padlót. Ilyet is ritkán lehetett látni: a parkettalécet szép rendben sorjáztak, egyik végükkel a plafon felé meredve...

Nos, a probléma okára hamar fény derült: kollégánk, az előzetes ellenőrzés során, *nem eléggé* nyitott be a kérdéses ajtón, ami ugyan nem volt kulcsra zárva, de az előtte lévő lemezszekrény miatt, csak 15 centire nyílt ki. Krázsik József aztán rendbe tette.

*

Olvasom a szakmai önéletrajzodban, hogy a Kilián György Repülő Műszaki Főiskola után, Rendőrtiszti Főiskolát végeztél (1995). Nos, erre emlékszem: talán két évfolyam indult 1992-ben és 1993-ban a 'rendes' kétéves másoddiplomás képzés keretén belül. Utána (gondolom, lecsengett a rendszerváltoztatással járó eufória) ismét csak átképzőt (úgynevezett *rendőr szervező tisztképzést*) indítottak (mi csak „*táltosképzőnek*” neveztek). Ezek az átképzések nappali tagozaton egy, levelezőn pedig két félévesek voltak. Nekem ezekkel mindig az volt (és most is az) a bajom, hogy a kriminalisztikát nem lehet egy vagy két félév alatt megtanulni. A kriminalisztikával együtt a büntető anyagi és alaki jogot, valamint a bűnügyi szolgálati ismereteket (a „*Hódtant*”) ugyanennyi idő alatt meg végképp nem – úgyszólván lehetetlen. Ez olyan, mint az egyetemi alapképzésen szerzett hitoktatói vagy szociális munkás (Bsc) diplomásból is képtelenség négy félév alatt, polgári szakirányon, a kriminalisztika mesterképzési szakon, kriminalistát faragni³⁴⁷ – mégis próbálkoznak (lelkük rajta). A leg-szomorúbb az egészben az, miszerint, akik ott végeznek, ténylegesen kriminalistának álmodják magukat, vagyis elhiszik magukról, hogy kriminalisták...

Látom, 2015-ben az Óbudai Egyetemen okleveles hadmérnöki tanár (Msc) és okleveles biztonságtechnika mérnök-tanári (Msc) képesítést szereztél. Derék dolog, hogy folyamatosan képezted magad. A Budapesti Műszaki Egyetemen 2021-ben megkezdted a közoktatás vezető, pedagógus szakvizsgát. Ezt a képzést befejezted? Egyáltalán: miért szereltél le 2003-ban a rendőrségtől? Megannyi kérdés, amelyre sajnos, tőled már nem kapok választ...

*

A '90-es évek közepe tájékán szétsodort minket a nagybetűs élet. Amikor 1995 februárjában visszakerültem a XI. kerületi rendőrkapitányság vizsgálatára immár vezetőnek, Te a BRFK-n dolgoztál, majd onnan áthelyeztek az ORFK-ra³⁴⁸, az 1996. szeptember 1-jén alakult Központi Bűnüldözési Igazgatóságra (KBI). Tulajdonképpen, azonos szintű cégnél dolgoztunk (én az ORFK BF BFO-n³⁴⁹ a

³⁴⁷ Részletesebben lásd: <https://rtk.uni-nke.hu/oktatas/mesterkepzes/kriminalisztika-mesterkepzesi-szak> (2026.03.11.).

³⁴⁸ ORFK: Országos Rendőr-főkapitányság.

³⁴⁹ ORFK BF BFO: ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály.

törzsben), de mégsem volt kapcsolatunk. Talán néhányszor összefutottunk a Teveházban³⁵⁰ az aulában, valamelyik emeleti folyosón vagy az étteremben:

- *Szia!*
- *Szia!*
- *Mi újság? Jól vagy?*
- *Igen, igen, csak rohanok...*
- *Rendben, majd dumálunk...* – ennyi volt.

Valamikor 2005 elején, találkoztunk a Kossuth téren. Mindketten munkába igyekeztünk. Te, fogalmam sincs, pontosan hová mentél, én a Kossuth tér 4-be, az IM-be³⁵¹ tartottam. Jól meglepődtünk egymáson, amiért már egyikünk sem rendőr: leszereltél, én pedig nyugállományba vonultam. Néhány szót váltottunk csak, mert rohantunk – ahogy szoktunk...

Hasonlóképpen rohant az idő is: legutóbbi személyes 'ütközésünk' 2013. december 7-én a XI. kerületi Négy Évszak Étteremben történt, ahol egy rendőr nosztalgia összejövetelel, remekül éreztük magunkat. A közel ötven egykori munkatárs közül mindenki mással beszélt, mi egymással alig... Néhány fotó tanúsítja, hogy ott voltál, és én is ott voltam.

*

Búvároktatói tevékenységed részleteit homály fedi. Erről soha nem nyilatkoztál, és csupán a Facebook oldaladon közzétett néhány fotó nyújtott számomra támpontot. Egy-két közös ismerős elejtett szavaiból úgy rémlik, mintha a Maldív-szigeteken gyakoroltad volna ezt a mesterséget, de meglehet, ez csak egyfajta városi legenda. Ebben az időszakban ragadt rád a *Bálna bácsi* becenév.

Az OKDE internetes oldalán az olvasható, hogy alapvetően mindig is az oktatás állt hozzád a legközelebb, így a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Bánki Donát Technikum tanáráként gépjármű szerkezettan, mechanika, gépelemek, gépjármű karbantartás, gépészeti alapismeretek tantárgyakat oktattál a diákoknak, hatalmas lelkesedéssel. Halálhíredet a Technikum honlapján is közzétették: emléked őrizve, fájó szívvel búcsúzott tőled az iskola oktatói és dolgozó-i testülete, a szülői munkaközösség, valamint az általad imádott diákság³⁵²...

Nem csupán az OKDE alapító tagjaként és szakmai alelnökeként tevékenykedtél, hanem a Shimuja Harcművészeti, Kulturális és Sport Egyesület oktatója, szakértője és ügyvivő alelnöke voltál, sőt, darab ideig önkéntes segéd-ápolói tevékenységet végeztél.³⁵³

*

Jó lenne most egy közös bambizás. Tudod, amiben megállapodtunk, mielőtt meghaltál... Persze, most töprenghetek azon, vajon miért nem fért bele? Ismét farkasszemet nézek az OKDE³⁵⁴ honlapján közzétett nevető fényképeddel (mint korábban írtam, a szemed is nevet). Ilyennek ismertelek, és ilyennek is őrizlek meg emlékeimben. Jól írták: egy végtelenül jó embertől, baráttól búcsúzunk, hatalmas úr maradt utánad.³⁵⁵

³⁵⁰ *Teveház*: Rendőrség Igazgatási Központ (RIK), vagy *Rendőrpalota*. 1139 Budapest, Teve utca 4–6.

³⁵¹ *IM*: Igazságügyi Minisztérium.

³⁵² Forrás: <https://bankidonat.net/hirek/post-12> (2026.03.11.).

³⁵³ Forrás: <https://shimuja.hu/about/instructors/> (2026.03.11.).

³⁵⁴ *OKDE*: Országos Kriminálisztikai és Detektív Egyesület: <https://www.okde.hu/> (2026.03.10.).

³⁵⁵ Forrás: <https://www.okde.hu/elhunyt-krazsik-jozsef/> (2026.03.11.).

Forrás- és irodalomjegyzék

Kovács Gyula: Charly bá' – Töredékek. Apokrifok Sallai Károly r. dandártáborokról. *Obsitos Detektívek Lapja* 2024/1–4. szám, 144–149. oldal

Internetes hivatkozások

<http://www.szabadtuzilovagok.hu/index.php> (2026.03.10.)

<https://bankidonat.net/hirek/post-12> (2026.03.11.)

<https://ipa-hungary.hu/index.html> (2026.03.10.)

<https://rtk.uni-nke.hu/oktatas/mesterkepzes/kriminalisztika-mesterkepzesi-szak> (2026.03.11.)

<https://shimujia.hu/about/instructors/> (2026.03.11.)

<https://www.okde.hu/> (2026.03.10.)

<https://www.okde.hu/l/elhunyt-krazsik-jozsef/> (2026.03.11.)

<https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/testulet/teruleti-szervek/keszenleti-rendorseg> (2026.03.10.)

<https://www.uni-nke.hu/> (2026.03.10.)

Dr. Kovács Gyula

András-Bandi – Nekrológ Balogh András r. alezredesről

András!

Ez a kis megemlékezés alapvetően rólad, aztán egy kicsit rólunk, egykori XV. kerületi zsarukról, végül, valamenyire rólam szól...

Öcsécském! Nem emlékszem, hogy ezt a megszólítást és egyben titulust Balogh András vagy Papp Zoli találta ki, de az biztos, miszerint az idők során egyfajta szállóigévé nemesült, és számos kolléga így szólította egymást a Budapesti (BRFK) XV. kerületi Rendőrkapitányságon³⁵⁶. Hm... esetleg Sávai Pista bátyánk volt az ötletgazda? Komolyan, tanácstalan vagyok.

Szóval, Öcsécskémről, bocsánat: néhai Balogh András nyá. r. alezredesről azt írták a Pécsi Rendőrkapitányság illetékesei által összeállított pályaképben (és a búcsúztatón a gyászbeszédben szintén elhangzott), hogy csendes, tisztelettudó volt, a beosztottjai szerették és elfogadták; a rábizott rendőri állomány irányítását, valamint képzését folyamatosan magas színvonalon végezte. Ez a minősítés egyfelől dicséretes, másfelől szóról szóra igaz. Tanúsíthatom: Öcsécském vagy másképpen: András-Bandi (esetleg B. B.³⁵⁷) a kollégám, az osztálytársam és darab ideig a beosztottam volt, sőt, olyan barátságféle is fűzött minket egymáshoz.

Ezt a „*barátságfélét*” hadd magyarázzam meg. Óvatosan bánok ugyanis ezzel a kifejezéssel. Az eltelt hosszú évek alatt, számos esetben megtörtént, hogy akit barátomnak hittem, nem tartott annak; aki mellett elmentem vagy elnéztem felette, a barátjának vélt (jártam így a szerelemmel is) – egyrészt. Másrészt ezt a kifejezést – nagyon úgy érzem – mára már rendesen elkoptatták a „*nem is tudom kik*”³⁵⁸.

³⁵⁶ Budapesti XV. kerületi Rendőrkapitányság. 1152 Budapest, Széchenyi tér 5. Honlap: <https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/budapesti-rendor-fokapitanysag/xv-keruleti> (2026.03.12.).

³⁵⁷ B. B.: a Balogh Bandi rövidítése.

³⁵⁸ A részben teljes idézet: „*És mondd csak, aki kitüntetne, miért nincs most itt? / Azt nem kötik az orrodra, a nem is tudom, kik.*” SZTEVANOVIĆ Dusan – PRESSER Gábor: *Prolog és trialóg* (előadó az LGT – Locomotiv GT). Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/4496/lgt/prolog-es-trialog-zene-szoveg.html> (2026.03.12.).

András-Bandi tehát nekem barátféle volt, dacára annak, hogy 2000 decemberétől már Pécssett szolgált (a Pécsi Rendőrkapitányságról³⁵⁹ vonult 2004. április 1-jétől nyugállományba), jómagam pedig maradtam kies fővárosunkban. Öcsécském számára Pécs – amennyiben *'onnan'* nézzük – valaminek, mondjuk ki: a rendőri pályafutásának a végét jelentette; ha pedig *'innen'* vizsgáljuk meg a kérdést, akkor a kezdet volt. Bizony: és nem csupán csak úgy *általában* valaminek, hanem egy új életnek a kezdete, a szó primer és szekunder értelmében egyaránt (aki nem érti, annak nem is kell értenie). Tegyük hozzá azt is, miszerint B. B. számára Pécs a megnyugvás felé vezető ösvényt is jelentette, de az ösvény együttal elvezetett a végső állomásra...

*

Balogh András nyá. r. alezredes 1976. december 9-én szakaszvezetőként szerezte fel a Budapesti XV. kerületi Rendőrkapitányságra. Pályafutását – mint általában a közrendvédelmi (ma rendészeti) állomány tisztesei és tiszthelyettesei – mozgóőr-járőrként kezdte. Ezt megelőzően, két évig sorhatárőrként szolgált, a három csontcsillagot, talán onnan *'hozta'*. Persze, erről akkor még mit sem tudtam, mert Öcsécském után majd' három és fél évvel később csatlakoztam a XV. kerületi csapathoz...

Nézzük meg címszavakban, ha úgy tetszik, slágvortokban, András-Bandi rendőri pályafutását:

- 1976. december 9-től *mozgóőr-járőr* (Budapesti XV. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-járőrszolgálati Alosztály³⁶⁰);
- 1980. december 1-jétől *körzeti megbízott* (Körzeti Megbízotti Alosztály);
- 1986. május 16-tól zászlósi rendfokozattal *ügyeletes tiszt* (Bűnügyi Osztály);
- 1989. április 1-jétől törzszászlósi rendfokozattal tiszt beosztású *nyomozó* (Nyomozó Alosztály);
- 1990. július 1-jétől *főnyomozó* (tiszt);
- 1992. április 1-jétől *kiemelt főnyomozó*;
- 1992. július 1-jétől *alosztályvezető* (Közrendvédelmi Osztály Őr-járőrszolgálati Alosztály);
- 1996. szeptember 1-jétől *osztályvezető* (Közrendvédelmi Osztály);
- 1998. november 1-jétől *mb. osztályvezető* (Bűnügyi Osztály) és *kapitányságvezető-helyettes*;
- 1999. július 1-jétől *kiemelt fővizsgáló* [Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) Bűnügyi Főigazgatóság (BF) Bűnügyi Főosztály (BFO) Vizsgálói Osztály]³⁶¹;
- 2000. december 1-jétől *kiemelt főelőadó* (Pécsi Rendőrkapitányság Titkárság);

³⁵⁹ Pécsi Rendőrkapitányság. 7622 Pécs, Vargha Damján utca 3. Honlap: <https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/baranya-varmegyei-rendor-fokapitanysag/pecsi> (2026.03.12.).

³⁶⁰ A következőkben a rendőri szerv, az osztály és az alosztály megnevezését csak akkor ismétlem meg, amennyiben változik.

³⁶¹ Rendőrségi Igazgatási Központ (RIK), 1139 Budapest, Teve utca 4–6. Honlap: <https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag> (2026.03.12.).

- 2001. február 1-jétől *őrparancsnok* (Uránvárosi Rendőrőrs)³⁶²;
- 2004. február 1-jétől *mb. osztályvezető* (Pécsi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály);
- 2004. április 1-jétől *nyugállományba vonul*.

Nos, ez a vázlatos pályakép jól példázza Balogh András folyamatos fejlődését, sokoldalúságát (a közrendvédelmi és a bünyügyi szakterületen, sőt, parancsnokként is helytállt), a végén pedig visszatért a gyökereihez. Azt gondolom, pestiesen szólva, az nem semmi teljesítmény, ha egy kerületi/városi rendőrkapitányságon valaki mozgóőr-járőr (T-21-es *tarack gyalogos*)³⁶³ beosztásból egészen bünyügyi osztály vezetői, egyben kapitányságvezető-helyettesi pozícióig jut. Töprengök: mi lett volna akkor, ha András 1999. július 1-jén nem vált, hanem a XV. kerületi rendőrkapitányságon marad? Továbbgondolva ezt: miképpen alakul B. B. sorsa akkor, ha 2000. december 1-jétől nem kérelmezi áthelyezését a Pécsi Rendőrkapitányságra, hanem az ORFK-n szolgál tovább? Ezt már soha nem tudjuk meg...

Öcsécském rendőri pályafutásának állomásait böngészve, lepereg előttem a múltam egy-egy szakasza: Andrással ugyanis 1980. május 16. és 1986. július 31. között, valamint az 1999. július 1-jétől 2000. december 1-jéig tartó időszakban együtt szolgáltunk a XV. kerületben, valamint az ORFK-n (a *Teveházban*)³⁶⁴.

*

Balogh András 1953. március 17-én született a Baranya vármegyei Hidas³⁶⁵ községben, Andrásfalváról és Ludasról³⁶⁶ Magyarországra települt székely származású szülők negyedik gyermekeként. Nővérei Aranka, Rózsa és Zsuzsanna.

Általános iskolai tanulmányait Hidason végezte (1967), majd az akkor még önálló pécsváradi Ipari Szakmunkásképző Iskolában³⁶⁷ szerzett mezőgazdasági gépszerelő szakképesítést (1970). Kezdő szakmunkásként a VOSZK Vasipari Ktsz. hidasi részlegében³⁶⁸ helyezkedett el, de 1971-től már a Mecseki Ércbányászati Vállalat (MÉV) IV. számú Bányaüzemében³⁶⁹

³⁶² Uránvárosi Rendőrőrs. 7633 Pécs, Dr. Berze Nagy János utca 2. Honlap: <https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/baranya-varmegyei-rendor-fokapitanysag/pecsi-13> (2026.03.12.).

³⁶³ A T-21-es volt annak idején a legalacsonyabb, hivatásos állományúval betölthető beosztás a helyi nyomozó hatóságok közrendvédelmi egységeinél. A „*tarack gyalogos*” terminus technicus a zsaruzsargonban pontosan azt jelentette, amit első ránézésre gondolni lehet: a saktáblán a paraszt.

³⁶⁴ A „*Teveház*” zsaruzsargonban az ORFK RIK Teve utcai épületének az elnevezése (volt).

³⁶⁵ *Hidas*: község Baranya vármegyében, a Pécsváradi járásban, Bonyhád és Mecseknádasd között. Forrás: <https://hidas.hu/index1.php> (2026.03.14.).

³⁶⁶ *Andrásfalva* (románul Măneuți): Románia, Szucsáva megye, bukovinai székely falu. Forrás: <https://hazajaroegylet.hu/uticelok/a-bukovinai-szekely-falvak-istensegits-hadikfalva-andrasfalva-jozseffalva/> (2026.03.14.); *Marosludas* (románul Luduș, régebben Ludoșul de Mureș, németül Ludasch): város Romániában, Erdélyben, Maros megyében. Forrás: <https://www.erdelyalbum.hu/cimke/ludas/> (2026.03.14.).

³⁶⁷ Jogutód: a Baranya Vármegyei Szakképzési Centrum II. Béla Technikum és Kollégium. 7720 Pécsvárád, Vak Béla utca 8. Forrás: <https://bela2.hu/> (2026.03.14.).

³⁶⁸ Jogutód: Stadler-VOSZK Kft. 7696 Hidas, Erkel Ferenc utca 2. Forrás: <https://stadlerlepcso.hu/> (2026.03.14.).

³⁶⁹ A 2085/1997. (IV. 3.) Korm. határozat 1997. december 31-ével megszüntette az uránérc termelést Magyarországon. Az uránbányászat megszüntetésének nem a kimerülő készletek, hanem kizárólag az volt az oka, hogy a kitermelés és a feldolgozás költségei nem voltak csökkenthetők az akkori

beállító/karbantartó föld alatti³⁷⁰ bányalakatosként dolgozott. Nyugállományba vonulásáig ez volt az utolsó civil munkahelye. (A MÉV fő tevékenysége az urán-érc kutatás és kitermelés volt a Mecsekben, különösen Pécs környékén.)

A tényleges sorkatonai szolgálatot 1973-tól teljesítette a Belügyminisztérium (BM) Pécsi Határőr Kerületnél³⁷¹. A határőrségtől szakaszvezetőként szerelt le, majd jelentkezett a Rendőrség hivatásos állományába. A rendőri szolgálatot 1976. december 9-én kezdte meg a Budapesti XV. kerületi Rendőrkapitányságon.

Balogh András 1977-ben beiskolázták a GÖP³⁷² Alapfokú rendőrképző szaktanfolyamra (a tanfolyamparancsnok vezetékneve után, ez volt a „Kaposi Akadémia”). A tanfolyam elvégzését követően eredményes vizsgát tett, majd 1977 májusában véglegesítették³⁷³ a Rendőrség hivatásos állományában. 1980 júniusában a Zászlós- és Tiszthelyettesképző Iskolát³⁷⁴ abszolválta, és szeptemberben beiratkozott a Dolgozók Asztalos János Gimnáziumába³⁷⁵ – 1983-ban érettségizett. 1986-ban sikeresen felvételizett a Rendőrtiszt Főiskola³⁷⁶ Közrendvédelmi szakára; a diplomamunkája védését követően, 1990-ben eredményes záróvizsgát (államvizsgát)³⁷⁷ tett. Képzettsége: okleveles közrendvédelmi tiszt.

A rendfokozatokban történő előrelépésekről, az elismerésekről, a jutalmakról és a kitüntetésekről eleinte – hiteles személyügyi anyag hiányában – nem állt rendelkezésre pontos információ. Az ténykérdés, hogy András-Bandi 1976 decemberében r. szakaszvezetőként szerelt fel, és 1980-ban r. őrmester

piaci ár alá. Részletek: <https://www.bama.hu/helyi-gazdasag/2025/05/uranbanya-ercbanyaszati-vallalat-uranvaros-emlek> (2026.03.14).

³⁷⁰ Itt nem egy illegális mozgalmról vagy a metróról, hanem a föld alatt dolgozó lakatosról van szó.

³⁷¹ A Pécsi Határőr Kerület, később Igazgatóság lett. A Határőrség azonban mint önálló fegyveres szervezet, 2007. december 31-én megszűnt. Feladatait és állományát 2008. január 1-jétől a Rendőrség vette át. Ez az integráció a schengeni övezethez való csatlakozás és a határőrizeti rendszer teljes átalakulása miatt vált szükségessé, lezárva egy 1989-től tartó átmeneti időszakot. Részletesebben SALLAI János: *A határőrség átalakításai és megszűnése* (1989–2007). In: CHRISTIAN László (szerk.) – LIPPAI Zsolt (szerk.) – NÉMETH Zsolt (szerk.): *A rendszerváltás hatása a rendészetre*. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2021, 61–70. oldal.

³⁷² GÖP: Gépkocsizó Őr- és Járőrparancsnokság, amely szervezetileg az ORFK-hoz tartozott. Jogutódja az ORFK Rendészeti Főigazgatóság Közrendvédelmi Főosztály. 1087 Budapest, Mosonyi utca 5. (a Kaposi Akadémia annak idején ugyanitt működött). Forrás: <https://www.police.hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/rendeszeti-foigazgatóság/kozrendvedelmi-foosztaly> (2026.03.15.).

³⁷³ A véglegesítési vizsgára a felszerelést követő félév (tiszteknél egy év) múlva került sor. A vizsgáig a rendőr közterületi szolgálatot egyedül nem, hanem csak járőrtársként láthatott el.

³⁷⁴ Az intézmény egykori hivatalos megnevezése: *Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM* (Belügyminisztérium) *Kun Béla Zászlós- és Tiszthelyettesképző* (később csak Zászlósképző) *Iskola*. Az oktatási intézmény elnevezése 1990. április 1-jétől Rendőrzászlós-képző Iskola lett [26/1990. (Bk. 6.) BM utasítás]. A 1126 Budapest, Böszörményi út 21–23. számú épületegyüttesben napjainkban az International Law Enforcement Academy (ILEA) és a Nemzetközi Oktatási Központ (NOK) működik.

³⁷⁵ A *Dolgozók Asztalos János Általános Gimnáziuma* a VI. kerületi Kölcsey Ferenc Gimnázium épületében, a Munkácsy Mihály utca 26. szám alatt működött 43 éven keresztül, azaz a 2004/2005-ös tanév végéig. A rendszerváltoztatás után, az Asztalos János név Terézvárosi Esti és Levelező Tagozatú Gimnáziumra változott, majd egyszerűsödött Terézvárosi Esti és Levelező Gimnáziumra. Az iskola jogutódja a Szinyei Merse Pál Felnevelési Gimnázium. Forrás: <http://www.terezestigimi.hu/hu/iskolank> (2026.03.15.).

³⁷⁶ *Rendőrtiszt Főiskola* (RTF). Jogutódja a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK). 1083 Budapest, Üllői út 82. Forrás: <https://rtk.uni-nke.hu/> (2026.03.15.).

³⁷⁷ A kredites rendszer elterjedése, illetve az úgynevezett bolognai folyamathoz való csatlakozás óta (egyidejűleg az állami vizsgabizottságok megszűnésével), záróvizsga/záróvizsgák a hivatalos szakki-fejezés. Lásd: bármelyik egyetem internetes záróvizsga-portálját.

volt (ezt ugyancsak tanúsíthatom)³⁷⁸. 1985-ben már r. főtörzsőrmesterként szolgált, és szeptemberben, tőlem kapott zászlósi váll-lapokat, aranyozott szűrógombokat és sapkaszínórt. Tudtam, miszerint előléptették (a személyügyi anyaga szerint is), és láttam, hogy még mindig a főtörzsőrmesteri rendfokozatot viseli (nem volt ideje az új váll-lapokat, csillagokat stb. megvásárolni). Így aztán Balogh r. főtörzsőrmester rendőrzászlóssá átváltoztatására az újpalotai KMB³⁷⁹ irodában sor került.

Az RTF elvégzésekor (1990. július 1-jétől) nyilvánvalóan r. hadnagynak vagy (a diploma minősítésének függvényében) főhadnagynak nevezték ki (egyébként is magasabb beosztásba került). Gyaníthatóan, a vezetői beosztásokba történő kinevezések soron kívül előléptették, és persze a várakozási idő szintén *'ketyegett'*. Egy biztos (és ez megint személyes tapasztalat): amikor 1999. július 1-jén az ORFK-ra áthelyezték, már alezredes volt. A Pécsi Rendőrkapitányság azonban 2026. március 18-án megküldte a részletes anyagot (köszönet érte Rébékne Nagy Editnek). Íme, a rendfokozatban történő előrelépések sorrendben:

- 1976. december 9-től r. szakaszvezető (rendfokozatba történő kinevezés a felszereléskor),
- 1978. október 1-jétől r. őrmester,
- 1982. október 1-jétől r. törzsőrmester,
- 1985. április 1-jétől r. főtörzsőrmester (soron kívül),
- 1985. szeptember 1-jétől r. zászlós (soron kívül),
- 1988. május 16-tól r. törzszászlós (soron kívül),
- 1990. július 1-jétől r. hadnagy (első tiszti rendfokozatba kinevezés),
- 1991. szeptember 1-jétől r. főhadnagy (soron kívül),
- 1992. július 1-jétől r. százados (soron kívül),
- 1996. július 1-jétől r. őrnagy (soron kívül),
- 1999. november 1-től r. alezredes (soron kívül).

Az elismerésekkel, a jutalmakkal és a kitüntetésekkel kapcsolatban, darab ideig ugyancsak a sötétben tapogatóztunk. B. B. személyügyi anyagának kivonata szerint, mintegy tizenöt alkalommal részesült kapitányságvezetői, illetve főkapitányi dicséretben és jutalomban. Nevesítve: 1983-ban *Közbiztonsági Érem bronz fokozata* kitüntetéssel; 1986-ban *Kiváló Rendőr* jelvényt; az 50. születésnapjára (2003) a belügyminisztertől *aranygyűrű tárgyjutalmat* kapott. Az inkriminált pécsi személyügyi anyag szerint, hat (6) esetben részesült kapitányságvezetői dicséretben és (pénz)jutalomban (1980, 1984, 1985, 1989, 1995 és 1996); illetve hét (7) alkalommal főkapitányi dicséretben, valamint (pénz- és tárgy)jutalomban (1986, 1990, 1993, 1994, 1998, 2001 és 2003).

Nos, úgy vélem, hogy az akkor hatályos jogszabályok, illetve az államigazgatás egyéb jogi eszközei³⁸⁰ alapján, Balogh Andrásnak a következő

³⁷⁸ Az akkor hatályos, a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. törvényerejű rendelet (tvr.) 14. § (1) bekezdése szerint, az őrmesteri rendfokozatban eltöltendő várakozási idő 3 év volt. Balogh András személyügyi anyaga szerint, 1982. október 1-jén sorosan lépett elő r. törzsőrmesterré.

³⁷⁹ KMB: körzeti megbízott.

³⁸⁰ Mai terminológiával: *közjogi szervezetszabályozó eszközök*. Lásd a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 1. § (1) bekezdés *b*) pont és 23–24. § rendelkezéseit.

kitüntetések is meg kellett kapnia: *Szolgálati Érdemérem*³⁸¹ (10 év a haza fegyveres szolgálatában), 1986, valamint *Szolgálati Jel XX.*³⁸² (a hivatásos szolgálatban eltöltött 20 év után), 1996.

*

Balogh András pozitív tulajdonságai és jellemének erős vonásai már gyermekkorában megmutatkoztak. Sokat tanult édesapjától, aki székely ember lévén, szűkszavú, szorgos és őszinte volt. A példakép apától minden házkörüli teendőt ellesett: a földművelést, a gyümölcsstermesztést, a veteményezést, a jószág-gondozást-ellátást, ideértve a lovakkal való bánásmódot is.

Az életét tudatosan tervezte, és ha valamit elhatározott, amellett kitartott egészen addig, amíg azt véghezvitte – soha nem adta fel. Becsületes, egyenes ember volt, az igazságérzete szókimondással párosult (bátran nyilvánított véleményyt) – ez sokszor nehéz helyzetet teremtett a számára.

András-Bandi rendőrszakmai szeretetével az unokaöccseit, az ikreket, Jós-kát és Lacit is megfertőzte. Ők a mai napig rendőrök, sőt, Bati József r. fő-törzszászlós, a bonyhádi KMB-csoport körzeti megbízottja, 2022-ben az „Év Bonyhádi Rendőre” kitüntetésben részesült.³⁸³ Az ikreknek B. B. mindig példaképe lesz...

András 1979-ben kötött házasságot. Jolánkával, első feleségével Budapes-ten laktak (így lett a hidasi gyermekből újpesti felnőtt). Ebből a házasságból gyermek nem született, ezért 2000-ben elváltak útjaik, ő pedig, ahogy azt a szakmai önéletrajzában írta: *mindent otthagyt Budapesten, és új életet kezdett Pécssett.* Erre utaltam e megemlékezés elején, amikor papírra vetettem, miszerint: *„számára Pécs [...] egy új életnek a kezdete [volt], a szó primer és szekunder értelmében egyaránt”.*

Pécssett ismerte meg Erikát, a második feleségét. Házasságukból 2001. december 15-én megszületett gyermekük, András (kis Andris) – az álom valóra vált... Kis „*Andris, Isten ajándéka volt András számára*” (az idézet a gyászbe-szédből származik). A történelem pedig megismételte önmagát: András és kis Andris között – hasonlóképpen a székely nagypapához – csodálatos apa-fia kapcsolat alakult ki. Andris, apjára a világ legjobb édesapjaként tekintett, és a rajongásig szerette.

András-Bandi, Erikának az előző házasságából született gyermekeiről (At-tila, Tibor és Eszter) ugyanúgy gondoskodott, mintha a sajátjai lettek volna. Tréfásan úgy emlegette őket, hogy a „*lízingelt gyermekeim*”. A sors vagy a Nagy Rendező a „*lízingelt*” gyermekeken keresztül, unokákkal is megajándé-kozta Andrást, aki így lett a '*papája*' Heninek (Henriettának), Zalánnak és Korinnának – és ezáltal vált teljessé B. B. élete...

Balogh András a Pécs-Baranyai Hospice Alapítvány³⁸⁴ önkénteseként is te-vékenykedett. Az Alapítvány feladatellátásának aktív résztvevőjeként például közreműködött annak érdekében, hogy a gyógyászati (segéd)eszközök

³⁸¹ A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 0041. (10-21/41/1964.) számú parancsa a fegy-
veres testületek személyi állománya részére adományozható kitüntetések rendjének módosításáról,
valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény.

³⁸² 6/1992. (V. 5.) BM rendelet, Szolgálati Jel, Bátorság Érdemjel kitüntető cím és a Miniszteri Díj
alapításáról.

³⁸³ Forrás: <https://archivum.bonyhad.hu/hirek/bati-jozsef-az-ev-bonyhadi-rendore.html>
(2026.03.16.).

³⁸⁴ Forrás: <https://pecshospice.hu/> (2026.03.16.).

eljussanak a rászorulókhöz, valamint saját személygépjárművel hozta-vitte a feleségét a betegetől vagy a betegekhez. Sorsának kegyetlen rendeltetéseként, idővel ő is olyan helyzetbe került, mint amilyenben azok voltak, akiket az Alapítvány önkénteseként támogatott. Áldozatos munkájának elismeréséül posztumusz Hospice önkéntes szalagot kapott, amelyet az Alapítvány Kuratóriumának elnöke és szakmai vezetője, dr. Csikós Ágnes a búcsúztatón adott át az özvegynek.

*

Emléknymok...

Dolgozók Asztalos János Gimnáziuma, a terézvárosi Munkácsi Mihály utca 26. szám alatt. Az intézmény igazából a nagy múltú Kölcsey Ferenc, Bp. VI. kerületi, egykori Főgimnázium egésze alatt működött. A gimnáziumhoz, úgy-mond *'kapcsolt vállalkozásként'* tartozott a Szondi utcai Kulcsár-féle borozó³⁸⁵, valamint a *'Kotró'*, vagyis az egykori legendás Kéményseprő Nagyvendéglő³⁸⁶ a Dózsa György út és a Szondi utca sarkán, gyakorlatilag a Városliget szélén, vagy inkább mellette.

Miért fontos ez a két vendéglátóhely? Egyrészt a maguk idejében méltán elhíresültek voltak; másrészt gyakran megfordultunk mindkettőben a gimnáziumi órák előtt és után, néha pedig helyett. Sőt, a Kulcsárba, közelsége okán, a nagyszünetben is kiugorhattunk (és ki is ugrottunk) egy-egy fröccsre (néha ottragadtunk). Ez a három hely így együtt, azért is lényeges, mert az ismerettségem és a barátságféle András-Bandival itt kezdődött a *'rendőrgimnáziumban'* és a *'kapcsolt vállalkozásokban'*, 1980 szeptemberében... Micsoda csapat jött össze: Balogh Bandi, Borbély Jóska, Metzger Gyuszi, Polgár Jóska (Stampedli) és jómagam, hogy csak a XV. kerületi zsarukat említsem. Na, de hadd ne részletezzem! Nem szeretném ősrégi gimnáziumi történetekkel traktálni az olvasót.

BM Központi (korábban: Korvin Ottó) *Kórház*³⁸⁷, 1984 szeptember vége-október eleje. Ott feküdtem körülbelül 10 napot. A diagnózis: nyirokcsomó gyulladás, (lymphadenitis), amely a jobb lábamban a vastaghúsbán (a vádliban) elnyomta a mélyvénát. Másképpen fogalmazva: *'előírászerű'* mélyvénás trombózis tüneteit produkáltam. Ki sem kelhettem az ágyból... Katit, az akkori élettársamat nem számítva, az egyedüli látogatóim B. B. és első felesége, Jolánka voltak. Emlékszem, hoztak egy akkora szakajtó szabolcsi almát, hogy a négyágyas kórterem lakói és a nővérekék két napig ették... Ezt sem szeretném ragozni, de: a kórházból való szabadulásom után, egy hónapot voltam egészségügyi szabadságon, és két hétig csak bottal tudtam járni...

³⁸⁵ *Kulcsár-féle borozó*: 1068 Budapest, Szondi utca 82. Nevét onnan kapta, hogy a városi legenda szerint, a négyzeres olimpiai és háromszoros világbajnok párbajtőrívívó Kulcsár Győző *'vitte'* (megkapta *'gebinbe'*). Napjainkban az Ádám Kávészó üzemel a helyén. Forrás: <https://vivomuzeum.hu/gyujtemeny/kulcsar-gyozo/> (2026.03.17.).

³⁸⁶ *Kéményseprő Nagyvendéglő*: 1068 Budapest, Dózsa György út 106. A vendéglőt a '80-as évek második felében lebontották, és a Liget Szálló épült a helyére, amely jelenleg – némi átalakítás után – Ibis Budapest Heroes Square Hotel néven működik. Forrás: https://melyen-szanto.blog.hu/2016/02/15/vendeglo_a_kemenyseprohoz (2026.03.17.).

³⁸⁷ *BM* (Belügyminisztérium) *Központi Kórház és Intézményei* (1071 Budapest, Városliget fasor 9–13.): 2007-ben megszűnt, az épületegyüttes Bajza utca felőli új szárnyát 2021-ben elbontották. Tulajdonosa: Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ. Forrás: https://pestbuda.hu/cikk/20231212_eldolt_milyen_lesz_a_magyar_epiteszeti_muzeum (2026.03.17.).

A *kórházi elbocsátásomat megünneplendő*, az egyik hétvégén a XV. kerület, Kontyfa utca 10. szám alatt lakó 'önkéntes' kollégánál tartottunk egy szolid, hajnalig tartó baráti összejövetelt, természetesen Andrásék részvételével... Jó, legyen: inkább egy zenés-táncos multság volt. Hétfőn aztán többedmagammal ott álltam, pontosabban befáslizott lábbal, botra támaszkodtam közvetlen parancsnokom irodájában a szőnyeg szélén, mert két, ugyancsak 'önkéntes' kolléga, csendháborítás miatt feljelentette a házigazdát, holott tudták, hogy kik vettek részt a jeles eseményen... Fura egy világ volt. Némi fejmosás után, a feljelentés a 'forradalmi irattárban' (értsd: a papírkosárban) landolt, mi pedig parancsnoki felvezetéssel átsétáltunk az akkori Volán SC³⁸⁸ „Faház” fedőnevű kocsmájába, és 'becsavartunk' néhány felest... Mondom (írom): fura egy világ volt...

*Kétszemélyes REF*³⁸⁹-akció az 1980-as évek közepétől... Az egyik éjszaka András-Bandival voltunk szolgálatban, mindenki a maga-maga területén. Kitáláltuk, hogy 'összeállunk', és 'meghúzzuk' a kerületben a REF alatt állókat. Felvettük a KMB-s kocsi³⁹⁰ (így neveztük), és az ÜTI³⁹¹-nél lévő összes bedobozolt REF-kartont beraktuk a hátsó ülésre. Emlékszem, Varga Jóska, az ügyeletes tiszt (már ő is csak lélekben van velünk), csóválta a fejét, miközben somolygott (töprengtem is azon, hogy melyik megnyilvánulását vegyem komolyan)... Bandival 'járatba raktuk' a kartonokat (a postás 'önkéntesektől' tanultuk), és nagyjából 20:00 órakor elindultunk. Az eredmény: a REF-esek 15%-ának bukta... Késő éjszaka végeztünk. Egy keveset szusszantuk, majd hajnalban visszamentünk azokhoz, akiket az első körben otthon találtunk: az 'állomány' 20%-a bukott meg! Nahát...

A feljelentések megírásával délelőtt végeztünk. Laczák Gábor, a KMB Alosztály vezetője (Gábor ugyancsak az emlékünkbén él) a folyosón, az irodája nyitott ajtajában állt, amikor Öcsécskémme vittük a nagy paksaméta feljelentést aláíratni. Szóval, Gábor csak állt ott, csóválta fejét és somolygott, akár csak előző este, Varga Jóska. Kérdeztem is magamtól: mi ez a kórtünet a tisztelnél? Ebből a kétszemélyes REF-akcióból aztán rendszer, a kerületben pedig rend lett – a REF-esek között biztosan.

Elhagyom a várost (pontosabban csak a kerületet): „*Igen, elhagyom a várost, elhagyom, ha nem fogad magába*”³⁹² – énekelte annak idején az immáron friss Kossuth-díjas Pataky Attila³⁹³. Nos, akárcsak később, 2000 decemberében Balogh András, 1986 nyarán jómagam is hoztam egy döntést. Ő mindent otthagyt Budapestén, és új életet kezdett Pécsen. Én ugyancsak „[m]indenem

³⁸⁸ Volán SC (Sport Club): az 1912-ben alapított, többször nevet váltó *Rákospalotai Egyetértés Atlétikai Club* (REAC) jogutódja, amely 1991-ben megszűnt, és ismét REAC-ként folytatta a sporttevékenységét. Székhelye: 1152 Budapest, Széchenyi tér 8–10. Forrás és részletek: <https://mla.hu/klub/reac.rakospalotai.eac> (2026.03.17.).

³⁸⁹ REF-akció: a rendőri felügyelet (REF) alatt állók ellenőrzése,

³⁹⁰ KMB-s kocsi: a KMB Alosztály számára rendszeresített szolgálati gépjármű, amely meghatározott ütemterv szerint a KMB irodák rendelkezésére állt. Amennyiben az adott KMB irodából senki nem vette igénybe, bármelyik iroda vagy KMB elvihette.

³⁹¹ ÜTI: ügyeletes tiszt.

³⁹² EDDA Művek: *Elhagyom a várost* (Edda-blues, 1981). Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dal-szoveg/8/edda-muvek/elhagyom-a-varost--edda-blues-zeneszoveg.html> (2026.03.17.).

³⁹³ A Kossuth-díjas Pataky Attila az Edda Művek frontembere, zenekarvezető, énekes és szövegíró. Forrás: <https://mti.hu/hirek/2026/03/14/marcius-15-kituntetesek-kossuth-dij> (2026.03.17.).

*eldobtam, mikor elindultam*³⁹⁴. Mit is? Például egy asszonyt (pedig jaj, de szerettem), egy lakást (dacára annak, hogy nagyon nagy szükségünk lett volna rá), valamint egy nyomozói státust, amelynek 1986. július 1-jétől a várományosa lettem volna (és ez némi túlzással, csak a jéghegy csúcsa volt). A lényeg: 1986. augusztus 1-jétől megváltam a XV. kerületi Rendőrkapitányságtól, és 1990. december 21-én elköltöztem a kerületből. Ezt követően, Öcsécskémrel – jó darab ideig – jószerivel semmilyen kapcsolatom nem volt.

Balogh Andrással az ORFK-n. Ugyan nem kommunikáltunk, de 1998-ban már érkeztek hírek András felől. Egykori XV. kerületi kollégánknak, Nagy Melinda *'közvetített'*, aki akkor már az ORFK-n az osztályunkon dolgozott. Aztán valamikor, talán 1999 tavaszán, csörgött a telefon: a vonal túlsó végén Balogh András – akkor még – r. őrnagy, a XV. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának vezetője, kapitányságvezető-helyettes. Nahát, micsoda határtalan öröm és kellemes meglepetés!

András-Bandi már nem érezte jól magát ott, ahol rendőri pályája 23 évvel korábban elindult. Mindegy, miért nem (persze, neki akkor nyilván nem volt az), csak „*El innen el! / Útlefél se kell*”³⁹⁵... Szóval, nagyon jött volna, és nálunk éppen akadt egy szabad státus. Így lett Öcsécskémrel ORFK-s, és így lettünk ismét közvetlen kollégák, mintha mi sem történt volna (pedig de: eltelt 15 esztendő)... Azt gondolom, Andrásnak ez volt élete második nagyon komoly döntése (az első 1976-ban, amikor rendőrnek szegődött).

Szervusz, XV. kerület! András ORFK-ra érkezésével egy kicsit *'visszakaptam'* a XV. kerületi Rendőrkapitányságot: kétszeresen. Egyfelől, rengeteget beszélgettünk a közös múltról, és a kerület jelenlegi állapotáról. Másfelől, András-Bandinak élő kapcsolata volt a XV. kerületben szolgálatot teljesítő aktív és nyugállományú kollégákkal. Ennek eredményeképpen részt vehettünk majd minden nyugdíjas találkozón, néhány egyéb rendezvényen, valamint (és nem melleleg) egykori KMB alosztályvezetőm, Laczák Gábor, illetve egyik toborzóm, Szalóki-Csercsa András nyugdíjas búcsúztatóján. Szívet melengető érzés volt (sajnos, már Szalóki Bandi is elment)...

A rendezvényeket leginkább a Sződliget utcai általános iskolában tartották (már a '80-as években is itt volt az egyik bázis): ültünk az ebédlőben, mi hárman, ORFK-s főtisztek, de ha egymásra néztünk, akkor Nagy Melinda r. őrmestert (objektumórt), Balogh András r. őrmestert (mozgóőr-járórt) és Kovács Gyula r. őrzetót (mozgóőr-járórt) láttuk... Szerintem, mindhármunknak sokat jelentettek ezek az összejövetelek. Nagy kár, hogy B. B. harmadik döntése, és Pécsre költözése után, ezek a találkozók esetlegessékké váltak (Melindával természetesen nem, vele még évekig együtt dolgoztunk az ORFK-n).

Pécsi találkozások Bandival, Erikával és kis Andrissal. 2009 őszétől *'rákattantunk'* Pécsre. Mindig is szerettem azt a várost, számos alkalommal jártam ott (például az általános iskola felső tagozatában az egyik háromnapos osztálykirándulás úticélja volt), sőt, 1982 augusztusában–szeptemberében néhány

³⁹⁴ DINNYÉS József: *Nézek és látok*, 1984. Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/30233/dinnyes-jozsef/nezek-es-latok-zeneszoveg.html> (2026.03.17.).

³⁹⁵ AURÓRA: *El innen, el* (1999). Forrás: <https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/13816/aurora/el-innen-zeneszoveg.html> (2026.03.17.).

hétig a Boszorkány úti Kollégiumban³⁹⁶ laktam (és igen: még fürödtem-úsztam a Balokányban³⁹⁷).

Pécsre tehát 2009 októberétől 2015 májusáig jártunk, összekötte a hosszú hétvégi kiruccanásokat a találkozásokkal András-Bandival és családjával: Eri-kával, valamint kis Andrisal. Jellemzően a Tettyén lévő Valsics Villa Panzióban, a belvárosi Angelica Panzióban, illetve ma már a Rendőrséghez tartozó, egykori Határőr Igazgatóság Pihenőházában (nevezzük így) laktunk. Pécsi tartózkodásaink során vendégeskedtünk Andrásék családi házában, és számos közös programban volt részünk (pl. kirándulás Siklósra és Villányba), sőt, amikor vasúton érkeztünk a városba, B. B. kigurult elénk az állomásra. Egy alkalommal meglepett minket: Fadd-Dombori Üdülőtelepen nyaraltunk, pontosabban már készülődtünk hazafelé, amikor dél körül beállított kis Andrisal. Jött Pécsről, hogy személygépjárművel elvigyen minket Szekszárdig, mert onnan egyszerűbb a hazaút (nem kell átszállni). Öcsécském ilyen volt: empátikus, készséges és segítőkész. Aztán 2015 után, valamiért *'leakadtunk'* Pécsről...

Nosztalgialátalkozók a XV. kerületben. Talán a pécsi találkozások B. B.-vel, vagy az (is) inspirálta a XV. kerületi nosztalgiascsoport megalakítását, hogy 2012. június 30-i hatállyal, hatodmagammal elküldtek minket az NKE RTK³⁹⁸ Kriminálisztikai Tanszékéről – máig sem tudom. Mindenesetre ténykérdés, miszerint csoportos *'talpon rúgásunk'* után, hiányzott a megszokott *'rendőrléggör'* (és a hallgatók nemkülönben), ezért elhatároztam, hogy alapítok egy FB-csoportot³⁹⁹ azok számára, akik az 1980-as években a XV. kerületi Rendőrkapitányságon dolgoztak. (Később, a nagy érdeklődésre tekintettel, az időközt az 1980/90-es évekre szélesítettük.) Az alapítókkal⁴⁰⁰ – köztük Balogh Andrással – úgy döntöttünk, miszerint minden év áprilisának és októberének második szombatján találkozzunk.

Az első ilyen összejövetelt 2013. október 5-én (kivételesen az első szombaton) a rákospalotai Víg Kalmár Étteremben⁴⁰¹ tartottuk, közel 50 fő részvételével. A törzshelyünk azonban a szintén XV. kerületi, Mister Sörház Étterem és Sörfőzde⁴⁰² lett.

András-Bandi az eddig megrendezett 24 találkozó jelentős hányadán részt vett, a legutóbbin (2025. október 11.) azonban sajnos már nem. Ez alkalommal az egészségi állapotáról – kifejezetten az előzetes kérésére – Metzger Gyula adott tájékoztatást a jelenlévőknek. Bandi, tulajdonképpen, ha áttételesen is, de ekkor búcsúzott el a XV. kerületi kollégáitól.

*

³⁹⁶ Napjainkban Pécsi Tudományegyetem (PTE) Műszaki és Informatikai Kar (MIK) Boszorkány Kollégium („Boszi Koli”). 7624 Pécs, Boszorkány út 2. Forrás: <https://pte.hu/hu/felveteli/video/boszorkany-kollegium> (2026.03.18.).

³⁹⁷ *Balokány-ligeti Strandfürdő*: Pécs város délkeleti részén terül el a Balokány-liget, a tó és az egykori fürdő. A fürdő napjainkra sajnos már az enyészet martalékává vált. Forrás: https://szellemvarosok.blog.hu/2015/02/15/a_balokany-ligeti_strandfurdo (2026.03.18.).

³⁹⁸ *NKE RTK*: Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar.

³⁹⁹ *FB-csoport*: Facebook csoport. A csoport elérhetősége: <https://www.facebook.com/groups/xv.kerületi.rendorkapitanysag> (2026.03.18.).

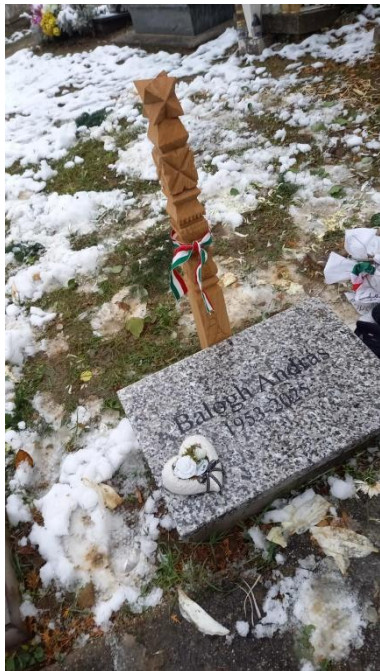
⁴⁰⁰ *Az alapítók*: Balogh András (adminisztrátor), Gáti Imre, Kovács Gyula (tulajdonos/adminisztrátor), Metzger Gyula (adminisztrátor), Mínyóczki Árpád, Nagy István, Tamási Imre, Virizlay Gyula, Woch Béla (adminisztrátor).

⁴⁰¹ *Víg Kalmár Étterem*: 1151 Budapest, Fő út 78. Honlap: <https://vigkalmar.hu/> (2026.03.18.).

⁴⁰² *Mister Sörház Étterem és Sörfőzde*: 1152 Budapest, Régi Főti út 31. Honlap: <https://www.mistersorhaz.hu/> (2026.03.18.).

Az utolsó telefonbeszélgetés...

2025. október 5-én (vasárnap) reggel meghalt Simi, azaz Simonovits József r. főtörzszászlós, egykori újpalotai KMB. A gyászírt Gazdag Ferenc tette közzé a XV. kerületi csoportban. Simi haláláról SMS-ben és MSN-ben tájékoztattam Balogh Andrást, aki néhány perc múlva telefonált, hogy már tud a szomorú eseményről. (Megjegyzendő, miszerint Simi és B. B. 1976. decemberében együtt szereltek fel a XV. kerületi Rendőrkapitányságra.)

Balogh András sírja,
a Pécsi Központi Temetőben

Beszélggettünk... András-Bandi elmondta, nagyon beteg, nagyjából egy hónappal ezelőtt rosszul lett, és az orvosi vizsgálatok alapján megállapították, hogy végső stádiumú daganatos megbetegedése van: még néhány hetet jósltak neki... Meglepően jókedvű, higgadt és egyben eltökélt volt: belenyugodott a sorába, készen áll – ezt mondta. Otthon van, a felesége ápolja-gondozza. Felhatalmazott arra, hogy az október 11-i nosztalgia-találkón az egészségi állapotáról tájékoztassam a munkatársakat (ezt Metzger Gyula az összejövetelen megtette), és megkért, a találkozó után számoljak be neki az ott történetekről...

2025. október 13-án (hétfőn) MSN-üzenetben referáltam Andrásnak a szombati nosztalgia-találkozó eseményeiről. Válasz nem érkezett, ezért felhívtam telefonon, azonban senki nem jelentkezett a vonal túlsó oldalán... Másnap, 2025. október 14-én (kedden), Erika, a felesége válaszolt a Bandinak küldött üzenetre: Öcsécském a hétvégén rosszul lett, már nincs magánál, haldoklik... Most képtelen többet írni, beszélni meg végképp nem tud... Később tájékoztat a fejleményekről.

Erika 2025. október 20-án (hétfőn) 10:10 órakor telefonált: Balogh András aznap 05:35 órakor visszaadta lelkét a teremtőjének. Nem szenvedett, otthon, a szerettei körében, csendben, békében ment el... Belépek a XV. kerületi Rendőrkapitányság FB-csoportjába: látom, az ikrek közül Bati László már közzétette Bandi haláláról a tájékoztatót. Ahogy az lenni szokott, a rossz hír hamarabb szárnyra kap, mint a jó...

Balogh András búcsúztatása 2025. november 6-án (csütörtökön) 13:00 órakor volt a Pécsi Központi Temető Dísztermében. Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében...

Forrás- és irodalomjegyzék

SALLAI János: *A határország átalakításai és megszűnése* (1989–2007). In: Christian László (szerk.) – Lippai Zsolt (szerk.) – Németh Zsolt (szerk.): *A rendszerváltás hatása a rendészetre*. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2021, 61–70. oldal

Internetes hivatkozások

- <http://www.terezestigimi.hu/hu/iskolank> (2026.03.15.)
<https://archivum.bonyhad.hu/hirek/bati-jozsef-az-ev-bonyhadi-rendore.html>
(2026.03.16.)
<https://bela2.hu/> (2026.03.14.)
<https://hazajaroegylet.hu/uticelok/a-bukovinai-szekely-falvak-istensegits-ha-dikfalva-andrasfalva-jozseffalva/> (2026.03.14.)
<https://hidas.hu/index1.php> (2026.03.14.)
https://melyenszanto.blog.hu/2016/02/15/vendeglo_a_kemenyseprohoz
(2026.03.17.)
<https://mla.hu/klub/reac.rakospalotai.eac> (2026.03.17.)
<https://mti.hu/hirek/2026/03/14/marcius-15-kituntetesek-kossuth-dij>
(2026.03.17.)
<https://pecshospice.hu/> (2026.03.16.)
https://pestbuda.hu/cikk/20231212_eldolt_milyen_lesz_a_magyar_epitesi_muzeum (2026.03.17.)
<https://pte.hu/hu/felveteli/videoak/boszorkany-kollegium> (2026.03.18.)
<https://rtk.uni-nke.hu/> (2026.03.15.)
<https://stadlerlepcso.hu/> (2026.03.14.)
https://szellemvarosok.blog.hu/2015/02/15/a_balokany-ligeti_strandfurdo
(2026.03.18.)
<https://vigkalmar.hu/> (2026.03.18.)
<https://vivomuzeum.hu/gyujitemeny/kulcsar-gyozo/> (2026.03.17.)
<https://www.bama.hu/helyi-gazdasag/2025/05/uranbanya-ercbanyaszati-vallalat-uranvaros-emlek> (2026.03.14.)
<https://www.erdelyalbum.hu/cimke/ludas/> (2026.03.14.)
<https://www.facebook.com/groups/xv.keruleti.rendorkapitanysag>
(2026.03.18.)
<https://www.mistersorhaz.hu/> (2026.03.18.)
<https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/budapesti-rendor-fokapitanysag/xv-keruleti> (2026.03.12.)
<https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/baranya-varmegyei-rendor-fokapitanysag/pecsi> (2026.03.12.)
<https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag>
(2026.03.12.)
<https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/baranya-varmegyei-rendor-fokapitanysag/pecsi-13> (2026.03.12.)
<https://www.police.hu/hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag/rendeszeti-foigazgatosag/kozrendvedelmi-foosztaly> (2026.03.15.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/13816/aurora/el-innen-zene-szoveg.html> (2026.03.17.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/30233/dinnyes-jozsef/nezek-es-latok-zeneszoveg.html> (2026.03.17.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/4496/lqt/prolog-es-trialog-zeneszoveg.html> (2026.03.12.)
<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/8/edda-muvek/elhagyom-a-varost--edda-blues-zeneszoveg.html> (2026.03.17.)

Egyebek Kultúra, művészetek, szabadidő és sport

Dr. Kovács Gyula Izsák Jenő karikatúrái VI.

Az élet, a nagy rendező

Izsák Jenő karikaturista (nevezzük így, hiszen saját magára is ekképpen tekintett) rajzaival folytatódik az **Egyebek – Kultúra, művészetek, szabadidő és sport rovat** – immáron hatodik alkalommal.

A „karikaturista” főnév után, a zárójelbe foglalt szövegben, nyilván számos olvasónak feltűnt a múlt idő – nem véletlen: Izsák mester, sajnos már a múlt... Jenő, vagy ahogy önmagát nevezte: Eugén, a remek humorú rajzművész, 2025. március 12-én itt hagyott minket; műveiben azonban tovább él, emlékét pedig megőrizzük. Nyugodjék békében, legyen neki könnyű a föld...

*

Minden különösebb magyarázat és okfejtés helyett, álljon itt Izsák Jenő gyászjelentése, valamint a családjával – Norbi fiával, illetve Hajnalkával, a menyével – folytatott elektronikus levelezés rövid részlete.

Tisztelt Cím!

Mély szomorúsággal tájékoztatjuk, hogy Izsák Jenő, életének 72. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 2025. április 11-én 14:00 órától lesz a Kispesti Temetőben, az értesítést csatoltan küldjük.

Amennyiben részvétnyilvánítást küldene vagy épp folyó ügye volt Jenővel, ami to-

vábbi intézkedést kíván, kérem, keresse fiát, Norbertet vagy menyét Hajnalkát az alábbi elérhetőségeken (...)

Köszönjük a megértését.

A gyászoló család

Kedves Norbert és Hajnalka!

Nagyon elkeserítő hírt közöltek. Sejtettem, hogy probléma van, mert legutóbbi, és most már sajnós az utolsó levélváltásunk során az édesapjuk panaszokodott az egészségi állapotára (ez február 8-án történt). Az Obsitos lap 2024-es online számát március 16-án küldtem el neki, de arra már nem reflektált. Fura, mert pont tegnap merült fel bennem, hogy írok neki. Erre érkezett a gyász hír...

Fogadják őszinte részvétem, lélekben Önökkel vagyok. Édesapjuk nyugodjék békében! Őszintén sajnálom, hogy közelebbről nem ismertük egymást (mindig csak 'fenyegetőztünk' egy közös sörözéssel'), de amennyiben az öt vagy hat esztendő alatt váltott leveleinket elolvassák, akkor olybá tűnhet, mintha ezer éve barátok lettünk volna. Persze, sok minden összekötött minket: a zene szeretete, az alkotás öröme, sőt, mindketten a Kölcseyben érettségiztünk. Édesapjuk Kispesten lakott, én pedig ott születtem. Egyívásúak voltunk, mindössze négy év különbséggel...

A temetésre nem tudok menni. Egy olyan szakmai, a lappal kapcsolatos programom lesz kora délután, amit már kétszer elhalasztottam, és ezt már nagyon nem lenne bölcs döntés elnapolni. A gyászjelentést még ma közzéteszem az Obsitos Detektívek Lapja FB oldalán és csoportjában, valamint a honlapomon.

Jenő nem csupán emlékeinkben, hanem műveiben, rajzaiban és karikatúráiban is tovább él. Van még egy vagy két lapszámra való rajza, amit közélettelre küldött, ha nem bánják, a következő lapszámokban megjelentetem.

Vigyázzanak magukra!

Tisztelettel: [KGYULD]TM

Amikor a pályaképből nekrológ lesz

Izsák Jenő 1953-ban született Budapesten. Diákkorában a Budapest VI. kerületi, nagy múltú Kölcsey Ferenc Gimnáziumban a külön rajzórák mellett, a zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum nyári festő-grafikai kurzusain képezte magát (tanára volt többek között Gyémánt László). Tizennyolc évesen tett OSZK-vizsgát (Országos Szórákkozatározenei Központ), majd néhány évig (beat)zenélt, vendéglátózott.

Első karikatúrája 1973-ban jelent meg a *Magyar Ifjúságban* (később a *Füles*, a *Szabad Föld*, a *Magyar Hírlap*, a *Képes Újság*, a *Zalai Hírlap*, a *Tolna Megyei Népszás*,⁴⁰³ a *Szolnoki Néplap* közölte rajzait, önálló rovatokban). Ettől az időszaktól kezdve, több egyéni és csoportos kiállításon vett részt az angyalföldi József Attila Múvelődési Házban.⁴⁰⁴

1975-től dekoratorként tevékenykedett a zuglói Danuvia Gépgyárban. Ekkor kezdett üzemi lapoknak is dolgozni (*Danuvia*,⁴⁰⁵ *Turbó*,⁴⁰⁶ *Patex*,⁴⁰⁷ *Hajtómű*,

⁴⁰³ Később *Tolnai Néplap*, napjainkban *Tolnai Népszás*.

⁴⁰⁴ Napjainkban Angyalföldi József Attila Múvelődési Központ (JAMK).

⁴⁰⁵ A Danuvia Gépipari Vállalat lapja.

⁴⁰⁶ A Ganz Villamossági Művek lapja.

⁴⁰⁷ A *Patex Újság*, a Pamut-Textilművek lapja.

SZIM⁴⁰⁸ Hírlap, Fonómunkás stb.).⁴⁰⁹ 1977-től a *Rakéta Regényújság* is közölte rajzait, illetve címlaprajzait. Egy alkalommal Kárpátalján (Szovjetunió) betiltották a lapot a „pornográf” címlap miatt (Izsák Jenő az önéletrajzában azt írja, hogy a pályája során erre a legbüszkébb).

Külföldön 1977-től szerepelt különböző kiállításokon, illetve részt vett sokféle pályázaton, Athéntól Montreálig: Marostica, Trento, Bordighera, Tolentino (Olaszország), Akşehir (Törökország), Knokke-Heist (Belgium stb.), valamint az egykori szocialista országokban is: Bulgária, Kuba, Románia, Csehszlovákia, Szovjetunió, Jugoszlávia.

Díjai, elismerései:

- Kecskemét 2. helyezés (1979)
- Gabrovo Sajtódíj (1979)
- Yomiuri Shimbun (Japán) 1. díj (Golden Prize, 1979)

Hosszú évekig szellemi szabadfoglalkozásuként dolgozott, sőt, még nyugdíjasként is rajzolt.⁴¹⁰ Tavaly (2025) március 12-én hunyt el.

Izsák Jenő mindenféle ellentételezés nélkül bocsátotta rendelkezésünkre karikatúráinak egy részét, amelyet köszönettel nyugtázunk. Műveit eredetileg a Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete által alapított *Magyar Bűnüldöző* periodika Szerkesztőségének ajánlotta fel, de azok végül (vagy inkább szerencsére) nálunk landoltak. Itt és most, immár hatodik alkalommal, néhány, a rendőri munkát is érintő rajzát közöljük. Megtiszteltetés számunkra, hogy lapunk hasábjain továbbra is bemutatathatjuk munkásságát. Előző öt lapszámunkban már több mint kéttucatnyi grafikáját közzétettük.

⁴⁰⁸ A Szerszámgépipari Művek lapja.

⁴⁰⁹ Forrás: <https://uzemilapok.webnode.hu/> (2026.02.10.).

⁴¹⁰ https://www.galamus.hu/index.php?option=com_content&view=category&id=245&Itemid=234
– GALAMUS – Napi közéleti reflexiók (2026.02.10.).

Börtönrapszódia

Akkor már nagyon régen nem látott testközelből nőt.

Csak férfiak vették körül, a másik nem képviselői másutt voltak elzárva. Nagy néha, amikor épp az udvaron időztek, messziről ki tudta venni az étel-
lenben sétálgató nők körvonalait, de az nem nyújtott igazi élményt. Nem érezte
úgy, hogy valódi asszonyokat lát.

A maguk között kakasketrecnek csúfolt poros udvaron, a férfiak kisebb-
nagyobb csoportokba tömörülve szokásos tevékenységeikkel foglalatostkodtak.
Edzettek, vagy csak ácsorogtak, lődörögtek, mígnem útjuk célját keményen
behatárolta a szögesdróttal magasított kerítés.

Az odaát lévőket, aznap ővelük egy időben vitték ki levegőzni. Talán valaki
elvétett valamit, mert általában, direkt nem szokták a nőket és a férfiakat egy-
azon időben az udvarra engedni. Most mégis ez történt.

Amikor a nők távoli csoportjai libasorba fejlődve már éppen visszaindultak
a börtönépületbe, akkor vette észre az asszonyt. Az oldalvást, a kerítés mentén
egymagában álló nő, magasságával, sudár természetével jócskán kirítt a többiek
közül, s ahogy a szemét meregette, azt is meglátta, a télies idő miatt viselt
sötét sapka alól, szőke fürtök göndörödnek elő. Valószínűleg, kontya van. Min-
dig szerette a hosszú hajú nőket. De az még régen volt, akkor, amikor nem
vette körül örökös dróttfal. Amikor még bárkit kiszemelhetett, odacsapódhatott
hozzá, és annak udvarolt, akinek csak akart. Ha most szabad, odakint bizo-
nyosan nem állja meg, hogy ne bókoljon az asszonynak. Ismeretlenül is meg-
környékezte volna.

De idebenn, minden más. Már nagyon régóta más. Két éve az első eset,
hogy neki tetsző nő kerül a látókörébe. Megbizsergett tőle, a talpától a feje
búbjáig. Elképzelte, mit tenne, ha hozzáérhetne. Talán megsimítaná a kezét
vagy az arcát. Váratlanul, és túl mélyen érintette az élmény, ezért tovább még
gondolatban sem merészkedett.

Amikor a nők kisebb-nagyobb csoportjait elnyelte a komor épület
homályba vesző kapualja, eltűnt a fekete sapkás, szőke nő is. Ennek ellenére,
még a hült helye is fogva tartotta a tekintetét.

⁴¹¹ *Keglovicsné Mester Györgyi* nyá. rendőr alezredes, nyugállományba vonulásáig a Budapest XI. kerületi Rendőrkapitányságon bünyügyi vizsgálóként, majd a BRFK Jogi, Koordinációs és Panaszügyi Osztályán kiemelt főelőadóként teljesített szolgálatot. Ezt követően – 2008-tól 2012-ig – az ORFK Gazdasági Főigazgatóság Igazgatási Főosztályán közalkalmazottként dolgozott. Nevezett többkötetes novella- és meseíró (emellett szívesen fest és rajzol), lapunk olvasószervezője. Írásai a határon túli folyóiratokban és napilapokban is megjelennek. A legutóbbi néhány év termése: *Jeles napok meséi* (Budapest, Sprint Kiadó, 2021); *Mesél a tél* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2021); *Zizi naplója III. – Zizzie's diary III* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2021); *Évszakok meséi* (Budapest, Sprint Kiadó, 2021); *Állati* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2022); *44* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2022); *Sugi* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2023); *Enyém, tied, övé... Egyszervolt szerelmek* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2023); *Kutyavilág* (Budapest, Ad Librum Kiadó, 2024); *Epilógus* (Budapest, Ad Librum Kiadó 2025); *Sizzie's diary* (UK London, Olympia Publishers – Bumblebee Books, 2026).

Azon az éjszakán teljes átéléssel viselt, erotikus álma volt. Évek óta először. Szinte megújult tőle, frissen, felajzottan ébredt. Pedig nem is a szőke nővel álmodott. Az álmában látott női test csupán fehér bársonnyal borított, ruganyos, kemény hús volt, melyben úgy merült el, mint légy a tejben. Élvezettel... de semmi több. Ettől ébredt jóllakottan, kielégülten. Az éjjel átélt élmény azon túl hatással volt a mindennapjaira is. Magában gyakran fohászkodott, legyen szerencséje, csak picurka szerencséje, hogy legalább egy pillantás erejéig, ismét láthassa az asszonyt. A látványt akarta magába szívni, elraktározni, hogy megéljen belőle a következő találkozásig. De vajon találkozásnak nevezhető-e az olyan együttlét, amelynek egyoldalúan, csupán ő a részese?!

Az a nő valójában még a létezéséről sem tud! Nem is sejti, hogy valaki felfigyelt rá, és az udvari séták alkalmával, ha teheti, lopva, folyamatosan szemmel tartja. Amíg kinn levegőznek, csak a sziluettjét látja, de odabenn, a zárka magányában lehetősége van rá, hogy elképzelje teljes testi valójában. Levetkőzteti, de jó értelemben. Csak a szürke kabáttól meg a fekete sapkától szabadítja meg, egyébként színes, testhez álló, csinos ruhába öltözteti, és lehunyt szemmel élvezzi a látványt. Hogy milyen szép is az a nő! És illatos! Szinte orrában érzi a test bódítóan édes illatát, méghozzá olyan intenzíven, mintha mellette állna. Csak a kezét kellene kinyújtania, és megérinthetné. Elönti a forróság. Soha ennyire nem akart férfias külsejűnek mutatkozni, jóképűnek, izmosnak, megkívánhatónak. Ettől a naptól fogva, minden reggel fekvőtámaszok tucatjait csinálta, a végén kinyomta már a százhuszat is. Jó erőnléten akart maradni, úgy szabadulni, hogy ha összeakad a nővel, esélye lehessen nála.

Tudta, a nők odaát csak szabálysértésért vannak fogva tartva, vágyakozása tárgya bizonyára hamarosan szabadul. Talán már el is engedték, ugyanis napok óta nem látta. Rohamosan közeledett az ő szabadulásának az időpontja is. Készült rá nagyon, számolta a napokat, majd a végén már az órákat. Végre kitelt a büntetése. Megbizonyosodhatott felőle, hogy a sok edzésnek hála, valóban sikerült megőriznie az erőnlétét. Régi ruhája pontosan illett rá, passzosan feszült, frissnek, magabiztosnak érezte magát. Mintha nem is elzárva lett volna évekig, csupán szigorú, zárt edzőtáborban töltötte volna a kényszerű időt.

Épp az utolsó papírokat írta alá, hogy megőrzésre átvett holmiját rendben visszakapta, amikor nyílt az ajtó, és belépett a szőke nő. Mintha ő láthatatlan lenne, egyenesen a szolgálatos fegyőrhöz fordult és megkérdezte:

- Bent van?
- Nem asszonyom, átment a másik körletbe, de egy félóra múlva újra itt lesz. Megvárja?
- Nem köszönöm, csak beugrottam. Mondja meg neki, hogy kerestem – azzal már fordult is ki az ajtón. Egy szempillantás alatt eltűnt, mintha soha, ott se lett volna...
- Ki volt ez a nő? – kérdezte a fegyőrt.
- Semmi köze hozzá – válaszolt az ügyeletes –, de egyébként nem titok, a börtönigazgató úr neje. Az elmúlt félévben sokat időzött idebenn, a fogva tartott asszonyok viselkedéséről írja a disszertációját...

*

Egy elfásult ügyvivő⁴¹²

Kitalált történet. A valósággal való mindennemű egyezés a véletlen műve.

*

„Eltűnt a polgármester!” – adta a lakosság tudtára a helyi Hírmondó. És való igaz. Egyik napról a másikra, nyoma veszett a település vezető ügyvivőjének. Az esetet az aggódó élettárs – aki egyidejűleg a falu első emberének munkatársa is volt –, jelentette a rendőrségnek.

A kis lélekszámú, vízparti üdülőhelyen az emberek egyből azt kezdték rebesgetni, hogy mindez várható volt. A többség ugyanis jól értesültként tudni vélte: a nő és a férfi között, egy ideje már nem volt rendben minden. Talán ezt unta meg az a szegény polgármester. Belefásult a meddő, sehová nem vivő kapcsolatukba, s bánatában világgá ment.

Esetleg az élettársa tette el láb alól... Na, ezt a szkeptikusabbja hitte csak, közülük is azok, akiknek a krimi a kedvenc, mindennapi olvasmányuk.

Hogy jobban megismerjük az előzményeket, el kell mondanunk, ki, s miféle volt a polgármester. Kinézetre alacsony, köpcös emberke, az ötvenen túl, de a hatvanon még innen. Az élettársa hozzá hasonló – csak nőben. Ezen kívül még az is egyforma volt bennük, hogy – a hasukon kívül – a pénzt szerették a legjobban, számolva, vagy számolatlanul.

A település beruházásai is – melyeknél az ötletadó, egyben a döntést hozó, minden esetben, maga a polgármester volt – ennek megfelelően alakultak. A befektetések többnyire arra irányultak, hogy legyen minél több bolt, üzlet, ahol a turisták elkölthetik a pénzüket, s épüljön sok vendéglő, amelyben az idegeken kívül, nekik, saját maguknak is enni, inni, mulatozni adódik alkalom.

A község területe azonban, a legnagyobb sajnálatukra, nem volt rugalmasan növelhető, a határokat a végtelékig kiterjeszteni nem lehetett. Hát azzal kellett beérni, amijük volt. Nekiveselkedtek, s elegyengették a földfelszín túrhetetlen kinövéseit. Ha dombocska állta útját az új golfpálya létesítésének, hát elhordatták a dombot, ha pedig faszor akadályozta a terv megvalósítását, kivágatták a fákat. Azokat úgyis pótolják majd később, hogy szó ne érje a ház elejét, hiszen papíron elkötelezettjei voltak a zöldövezet bővítésének, az általános virágosításnak.

Mindeközben, ahogy a kitűzött célt következetesen szem előtt tartották, nem tűnt fel, miszerint olyan turistacsalogató természeti adottságokat hagytak pusztulni, amelyek nagyobb látogatottságot és bevételt eredményeztek volna, mint az egyre szaporodó Hot Dog árusok, a vattacukrot, a lángost kínáló bódék, na meg a halsütödék és az egyre gyakoribb borfesztiválok.

Így vált mocsárrá az eredetét tekintve ókorig visszavezethető forrás, a fürdő romjaival együtt, a móló tövében a valamikor gyönyörű, rózsával

⁴¹² A novella azonos címmel az *Irodalmi Epreskert 5. Sokoldalú virtuális művészeti folyóirat* 2018/3. számában jelent meg (61–63. oldal). Lapunk hasábjain a szerkesztett változat olvasható: https://irodalmiepreskert5.hu/EPRESKERT_2018-szeptember.pdf (2026.02.07.).

befuttatott íves kapu, s a szabad strand is, amelynek környéke egyre elhanyagoltabb lett. Az öböl talaját nem kotorták ki, a környező fákat lecsupasztották, a nádat ott hagyták benőni, ahol a fürdőzők vízbe jutást akadályozta, s még a kitett figyelmeztető tábla szabályainak betartását se ellenőrizte senki, mármint, hogy a strand nem kutyáúsztató, ebet behozni tilos.

A falu öregjei mindezekről tudomást sem vettek. Ők már valahol másutt, messze kalandoztak gondolatban, a fiatalok ugyanakkor nem ismerték a lakhelyük kinccsel felérő adottságait. Ők a közeli városba jártak dolgozni és szórakozni, ezért szinte már semmi sem kötötte őket a községhez.

Persze, azért nem volt teljes körű az érdektelenség. Akik a turistaszezonban, visszatérő vendégként, évtizedek óta látogatták – mert szerették, s tisztában voltak a múltjával, az értékeivel –, fájó szívvel konstatálták az üdülőövezet – a természetet legkevésbé sem pártoló – átalakulását.

Legnagyobb bánatukra, a polgármester munkatársai – a falu első emberének saját kútfőből eredő, kifogyhatatlan ötletei nyomán –, egyre nagyobb buzgalommal kerestek és csináltak szabad helyet a község területén az újabb és újabb, vendéglátó-ipari létesítmények számára. Mindannyian azt remélték, ettől válik még vonzóbbá, népszerűbbé a településük. Hiszen nem titok, a szabadságon levő ember mindig többet eszik, iszik mint szokásosan, kell hát a hely, ahol a bendőt istenesen meg lehet tölteni.

A fejlesztést célzó, szorgos munkálatok során, a vízpartot övező sétány gigantikus, méltóságteljes jegenyenyárfáin egyszer csak kis piros jelölések tűntek fel. A hiszékenyebbje azt gondolhatta, ezeket a fákat bizonyára védetté nyilvánítják, hiszen évtizedekbe tellett, míg ekkorára nőttek. Meg amúgy is. Az *'ostornyárfák'* különleges, ritka látványosságként díszítették a sétányt, egyidejűleg egészséges, egyenes törzsükkel, s égbenyúló lombkoronájukkal, hús árnyékot adó tornyokként magasodtak a sétálók fölé.

A rá következő nyáron, a településhez ragaszkodó, évről-évre visszatérő nyaralók megdöbbenve észlelték a hatalmas fák hiányát. Mert azok bizony eltűntek, mind egy szálíg. A közelben kis táblácska, apró betűkkel hirdette, hogy a „Zöld program” keretében új fákat telepítenek majd, de mindez nem gyógyította a föld testén ejtett sebeket, hasonlóképpen nem vigasztalta a hatalmas, ős fákat sirató természetvédőket.

Újabb év telt el, s láss csodát, a régi, nagy fák helyén itt-ott valóban feltűnt egy-egy véznácska csemete. Csupán az egyik gödörbe került némiképp vastagabb szárú, új növendék. Ennek a törzse duplán is védve volt, vastag falécekkel megtámogatva, nejlonnal szorosan körbekötve. A nézelődők csak azt furcsállották, hogy míg a többi csemetének már látszottak a csenevész ágacskaí, ez az egy még növekedésnek sem indult.

A fiatal fák – a hozzájuk fűzött reményeket beváltani akarván – tavasszal rügyezni kezdtek, nyáron már zöldelltek, őszre pedig leveleik sárgásbarna színt váltottak. Csak az az egy, az a nagyon védett fácska nem akart kilevelesedni. Még egy vékonyka hajtást se tudott kipréselni magából.

*

Telt-múlt az idő, és a polgármesterről már mindenki elfeledkezett, a maga részéről a rendőrség is lezárta az ügyet. Néhány hónapig eltűntként keresték a falu első emberét, azután irattárba kerültek az eljárás dokumentumai. Végül is, felnőtt ember, oda ment, ahová akart. Bűncselekmény gyanúja fel sem merült.

Az élettárs egy darabig még panaszkodott, hiányolta az 'emberét', azután gondolt egyet, s megpályázta a megüresedett polgármesteri posztot, amit a kis településen, egyéb jelölt hiányában, elnyert.

Már több mint egy éve töltötte be a polgármesteri posztot, amikor – volt élettársa nyomdokain haladva – eszébe ötlött: a parti sétányra újonnan telepített fiatal fákkal kiengesztelték a bős természetvédőket, de ki hiányolna egy olyan facsemetét, ami évek óta láthatóan meddő, s még csak ki sem hajtott?! A helyén újabb bódét húzhatnának fel, talán egy gíroszost, mert olyanjuk még nem volt.

Az elhatározást tett követte, s utasítása nyomán, az önkormányzat embere nekilátott lebontani a nőni nem akaró csemete védőburkát...

A kerti munkásban, kósza gondolatként csupán, felötlött: milyen érdekes, nem is emlékszik, hogy került sor ennek a növendék fának a léccel és nejlonnal való körbevételére. Hiszen, annak idején, nem kaptak erre külön felszólítást. És ültetéskor, mintha még minden csemete egyforma méretű lett volna. Egyformán vézna, és hajlékony. Most felrémlt neki, hogy tulajdonképpen az ültetés másnapjának reggelén maga is rácsodálkozott erre a különlegesen beburkolt facsemetére: vajon melyik társuk csinálhatta? Akkor nem érdeklődött utána, mára meg teljesen közömbössé vált számára a dolog. Amúgy sem volt valami nagy természetrajongó. Odahaza is csak a szilvafát ápolta féltő gonddal a kertjükben, mert annak a cefréjéből jött ki minden ősszel az a félhordónyi szilvapálinka, amiből karácsonyra, általában már egy gyűszűnyi sem maradt.

A gondolatfuttatást az új polgármester érkezése szakította félbe. Az ellenőrző körútját végző polgármester asszony épp akkor ért oda, amikor a kerti munkás az utolsó léctől is megszabadította a fácskát.

Aztán csak nézték, mint fordul ki tövestől a zömök törzs. Nagyot zökkenve zuhant a földre, s kigurult belőle egy kerek, kőszerű valami. Épp az asszony körömcipős lába előtt landolt. Ő majdnem odébb rúgta, amikor a gömb fordult egyet, és a másik oldalát is megmutatta. Azon három, lyuknak látszó, sötét mélyedés tűnt elő, és... és egy megsárgult fogsor. A földön fekvő fatörzs oldalán láthatóvá váltak az odaszorított, vele szinte egybenőtt karcsonatok, lábszárak és ujjpercek, s hogy tévedés ne essék, az eltűnt polgármester által naponta viselt, mindenki által jól ismert, kétszínű fémből fonott pánton lévő óra, ott fityegett a halott bal csuklóján.

Hogy nem hajtott ki?! Hát nem is csoda. Így, ötvenen túl, közel a hatvanhoz, már nem nagyon ad szaporulatot, új hajtást a természet...

*

Támogatói felhívás (2026)

**Tisztelt Olvasók, Obsitos Detektívek, aktív Munkatársak,
Szimpatizánsok, valamint Kedves Rokonok,
Barátok és Ismerősök!**

Az *Obsitos Detektívek Lapját* 2013 januárjában alapította az Obsitos Detektívek Egyesülete. A lapunk tehát az idén 13 esztendőös. Az alapító főszerkesztő szerény személyem, a felelős kiadó dr. Kovács Lajos, az Egyesület elnöke volt. Az Egyesület 2016. június 1-jével végelszámolással megszűnt, a lapot viszont sikerült megmenteni: így lettem inkább akarva, mintsem akaratlanul laptulajdonos és (felelős) kiadó.

Az *Obsitos Detektívek Lapját* kétféle, elektronikus (online) és nyomtatott változatban vette nyilvántartásba a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH). Az alapítástól számítva, az elektronikus kiadvány – a 2015-ös és a 2022-es esztendők kivételével – minden évben napvilágot látott, ellenben a nyomtatott lapszámok eddig csak hat alkalommal – 2014-ben, 2016-ban, 2018–2021-ben – jelentek meg, aminek alapvető oka a pénzhiány volt.

A lap Szerkesztőbizottságának tagjai mindenféle ellentételezés nélkül teszik a dolgukat, sőt, a szerzők is rendre lemondanak a honoráriumukról: itt is köszönet illeti őket ezért. Amíg a lapot az Egyesület adta ki, csurrant-cseppent, és néha csordogált a pénz (habár a 2016/1–2. 'búcsúszám' nyomdai költségeinek kisebb hányadát már jómagam finanszíroztam), de a 'magánosítást' követően elapadtak a források, semmilyen támogatást nem kaptunk. A 2018–2021/1–4. lapszámok nyomdaköltségeit feleséggel álltuk, akinek gyógytornászként vajmi kevés köze van az obsitos detektívekhez, hacsak az nem, hogy szerencsétlenségére az idióta férje (bocsánatot kérek magamtól) is az... Tudom, választhattam volna magamnak 'rendes' foglalkozást is: irodalomtörténész és szépíró, dr. Illés György barátom szerint, egészen jó basszusgitáros lehetett volna belőlem (Gyuri itt konzervatóriumi múltamra utalt)...

Ahhoz, hogy minden évben legalább egyszer, megfelelő terjedelemben és nyomtatott formában megjelenhessen a lap, támogatókra lenne szükségünk. Eleinte a magánbiztonság területén tevékenykedő egykori kollégáinktól reméltünk segítséget, de legtöbbjük meg sem hallotta a hangunkat, akik mégis, azok elnéző vagy lekezelő mosollyal hátrították el próbálkozásainkat. Nem csupán elkésztő és kiábrándító, hanem módfelett dühítő volt számunkra ez a közömbösség, különösen azoktól, akik az aktív szolgálatuk során szerzett kapcsolati tőkájuknek köszönhetően, mára már igencsak jómódú cégtulajdonosok, és akik alkalmasint 'fehér asztal' mellett hetvenkednek a néha már a science fiction határát súroló rendőrtörténeteikkel – az idő múlásával egyenes arányban növekszik a hőstetteik száma, és az általuk felderített bűncselekmények társadalomra veszélyessége (bocs', de ezt muszáj volt kiírnom magamból).

Mi az, amit a lehetséges támogatóinknak nyújtani tudunk?

Mindenekelőtt:

- a mindenkori elektronikus (online) és nyomtatott lapszám szokásos főszerkesztői expozéjában köszönetnyilvánítás, a támogató, illetve a vállalkozása megnevezésével,
- a lap borítójának belső (tükör) oldalain a cég logójának a feltüntetése,
- a lapszám utolsó oldalain a vállalkozás bemutatása (minden támogatónak egy-egy oldal áll a rendelkezésére) és természetesen
- tiszteletpéldányok (a befizetett támogatói összeg mértékében, megbeszélés szerint).

Mindezek mellett *garantáljuk, hogy a lap eljut a célközönséghez*, ami jellemzően a nyomozó hatóságok (legfőképpen a Rendőrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal), az ügyészség, a rendészeti tanintézetek (a rendvédelmi technikumoktól az NKE Rendészettudományi Karáig), valamint Budapesten a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a kerületi főkönyvtárak.

Mi az, amit nem áll módunkban megtenni? A lap profiljának és politika-mentességének a megváltoztatása. A lap tartalmába senkinek nem engedünk beleszólást. Ebben továbbra is hajlíthatatlanok vagyunk.

Nem kifejezetten, vagy nem csak pénzbeli támogatást fogadnánk köszönettel. A pénznek ugyan módfelett örülnénk, de egyfajta szolgáltatásként szívesen vennénk például egy-egy lapszám térítésmentes vagy kedvezményes kinyomtatását. Minden segítségért hálásak lennénk.

Számlaszámunk: 10400157–82505648–50561014 K&H Bank (Kovács Gyula). A jövőbeni kedves támogatóink a közlemény rovatban szíveskedjenek feltüntetni a nevüket és a cégük megnevezését (ez utóbbinál feltéve, hogy van ilyen), valamint az „*Obsitos Detektívek Lapja, lapkiadási és terjesztési támogatás*” (vagy röviden: „*ODL támogatás*”) feliratot, mert a lapkiadás mellett a terjesztési, vagyis csomagolási és a postaköltségek ugyancsak minket terhelnek. Amennyiben szükséges, szívesen kötünk támogatói szerződést.

Előre is köszönjük.

Minden kedves olvasónknak és leendő támogatóknak sikerekben gazdag, eredményes 2026-os esztendőt, és erőt, egészséget kívánunk!

Budapest–Kőbánya, 2026. február 7.

Tisztelettel:

Dr. Kovács Gyula
főszerkesztő

Könyvajánlók

Tisztelt Olvasóközönség, Kedves Obsitos Detektívek!

Öt kriminalisztikai szakkönyvet ajánlunk becses figyelmükbe.

Első a Kis nyomozástan 2020-as harmadik kiadása, amely dr. Dobos János 1991-es alapművének⁴¹³ átdolgozott és kiegészített változata. Az eredeti könyvecske 99, a 2008-as második kiadás 138, a harmadik pedig 251 oldal terjedelmű. A *Kis nyomozástan ajánlott irodalom* a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK), valamint a tudományegyetemeken folyó bűnügyi vagy kriminalisztikai szakjogász szakirányú továbbképzések hallgatói számára.

Fogyasztói ára bruttó 3000,- forint, plusz a mindenkori postaköltség (ez jelen állás szerint, könyvenként 1115,- forint).

Második a 2022-ben megjelent Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők című novelláskötet, amelyben detektívtörténetek szerepelnek a 19. század végéről. A 285 oldal terjedelmű mű, Fröhlich János Budapesten, 1914-ben megjelent *Detektívhősök*⁴¹⁴ című munkájának szerkesztett és kiegészített változata (egyebek mellett Fröhlich-pályaképet, detektívportrékat, fényképalbumot, régies és idegen szavak jegyzékét, valamint bibliográfiát tartalmaz).

Fogyasztói ára bruttó 3000,- forint, plusz a mindenkori postaköltség.

Harmadik a Válogatott kriminalisztikai tanulmányok, amely ugyancsak 2022-ben látott napvilágot. A 367 oldal terjedelmű tanulmánykötet kriminál-taktikai, kriminálmotodikai és kriminalisztikatörténeti értekezéseket tartalmaz. A mű – akárcsak a *Kis nyomozástan* – *segédanyag* a tudományegyetemeken folyó bűnügyi vagy kriminalisztikai szakjogász szakirányú továbbképzések hallgatói számára, de nagyon ajánlott az NKE RTK, valamint a rendészeti tanintézetek hallgatóinak és minden gyakorló bűnüldözőnek.

Fogyasztói ára bruttó 4000,- forint, plusz a mindenkori postaköltség.

Negyedik A nyomozás nehézségei, avagy nincs új a nap alatt című könyv, amely 2024 októberében jelent meg. A kiadvány a tatai születésű várostörténész, filatelista és rendőrtudós Rédey (Rohrbacher) Miklós 1901-ben napvilágot látott, *A nyomozási eljárás nehézségei* című munkájának 'kritikai' kiadása. A szerző a XX. század első évtizedeiben a Bp. X. kerületi, majd a Bp. XIX. kerületi Rendőrkapitányság vezetője, később Budapest rendőrfőkapitány-helyettese volt.

Az eredeti műben Rédey lényegében az 1900. január 1-jén hatályba lépett Bvp.⁴¹⁵ nyomozásra hátrányos rendelkezéseit ostromozza. E könyvet dr. Kovács Gyula glosszázta és kommentálta (a lábjegyzetbejegyzések száma 365), és szinte minden fejezet tartalmaz szöveg közti jegyzeteket; valamint

⁴¹³ DOBOS János: *Kis nyomozástan*. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Kiadó, 1991.

⁴¹⁴ FRÖHLICH János: *Detektívhősök*. Budapest, Magyar Kereskedelmi Közlöny Hírlap- és Könyvkiadó Vállalat, 1914.

⁴¹⁵ Bvp. – a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. törvénycikk.

párhuzamba állította a Bvp. inkriminált szakaszait a hatályos (mai) büntetőeljárás (2017. évi XC. törvény – Be.) szabályaival.

További *hozzáadott érték*ként, a kilenc fejezetből álló 1901-es opus tizenhét fejezetre bővült (dr. Kovács Gyula az eredeti műhöz nyolc fejezetet hozzáírt), valamint *kiegészült négy kiváló bűnügyi szakember könyvajánlójával*. Így lett a C6-os méretű 68 oldalból A5-ös méretű 160 oldal, és ekképpen vált Rédey átdolgozott könyvecskéje egyfajta időutazássá... Dr. Győri György (főügyészségi ügyész, Fővárosi Főügyészség) írta a könyvajánlóban: „Múlt és jelen tehát összeér. A jelen problémáinak megértéséhez (és talán megoldásához is) pedig célszerűnek látszik a múlt tanulmányozása”. További könyvajánlók Keglovicsné Mester Györgyi nyá. r. alezredes, író és meseszerző, dr. Szomor Sándor c. r. ezredes, rendőrségi főtanácsos, detektívtörténész és krimiíró, valamint dr. Tóth István nyá. r. alezredes, tanácsos, igazságügyi fegyverszakértő.

Különösen azok számára ajánljuk e művet, akiket érdekel a kriminalisztika, valamint „a szerzők időn és téren át történő szükségszerű egymásra találása, és a közös mű, amelyben múlt és jelen összeér” (copyright: dr. Győri György), másképpen fogalmazva: akik egy sajátos időutazás részesévé akarnak válni, azok ne fogják vissza magukat: „vegyék-vigyék”!

Fogyasztói ára bruttó 2500,- forint, plusz a mindenkori postaköltség.

Ötödik: örömmel jelzem, hogy 2025. december 12-én megérkezett a nyomdából a legújabb könyvem. Címe: *Így nyomoztunk mi – Egy rendőr ezredes visszaemlékezései (1945–1970)*. Az alapmű szerzője néhai dr. Horváth István r. ezredes, aki 1945–1972 között rendőrként szolgált, legutóbb a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányságon, ahol 1958 augusztusától nyugállományba vonulásáig, főkapitány-helyettesként dolgozott. A mű – egyéb írások mellett – 39 korabeli bűnügyi történetet dolgoz fel.

Horváth ezredes emlékiratait lánya, Horváth Vera festőművész kérésére 'rendeztem sajtó alá', kommentáltam, kiegészítettem, szerkesztettem és elvégeztem a nyomdai előkészítést. A 252 oldalas könyv már megrendelhető.

Fogyasztói ára bruttó 3500,- forint, plusz a mindenkori postaköltség.

A könyvek kereskedelmi forgalomban nem kaphatók. Érdeklődni és/vagy rendelni a kgyula1101@gmail.com e-mail címen lehet. Folyószámlaszám: 10400157–82505648–50561014 (Kovács Gyula, K&H Bank). A könyve(ke)t a megrendelés visszaigazolását követően, három munkanapon belül postára adjuk (szállítási cím szükséges). Kőbányán (Bp. X. kerület) és Pestújhelyen (Bp. XV. kerület) – előzetes egyeztetést követően – személyes átvétel is lehetséges.

Megtisztelő figyelmüket és megrendelésüket előre is köszönjük.

*

A kötetek szerzőjéről: dr. Kovács Gyula LL. M. nyá. r. alezredes, szakvizsgázott jogász, gazdasági büntetőjogi szakjogász, kriminalista (okleveles bűnügyi tiszt); képzési szakértő, szakíró, tudományos újságíró, az *Obsitos Detektívek Lapjának* főszerkesztője.

A szerző 25 évig szolgált hivatásos rendőrként és dolgozott közszolgaként, illetve 22 évig oktatott büntetőjogot, büntetőeljárás-jogot, valamint kriminalisztikát különböző (felső)oktatási intézményekben: Rendőrtiszt Főiskola (RTF), a jogutód Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) Rendészettudományi Kar (RTK); Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézet (RVTKI);

Országos Rendőr-főkapitányság Dunakeszi Oktatási Központ (ORFK DOK), a jogutód Rendészeti és Oktatási Kiképző Központ (ROKK); Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) Szakirányú Továbbképzési Központ (SZTK) – ez utóbbi intézményben a Bűnügyi szakjogász (BSZJ) szakirányú továbbképzésen 9 évig bírákat, bírósági titkárokat, ügyészeket, alügyészeket, bírósági és ügyészégi fogalmazókat, illetve (büntetőszakos) ügyvédeket és rendőröket oktatott a nyomozás fortélyaira.

Dr. Kovács Gyula közel 50 (szak)könyvet és több mint 80 könyvrészletet, ezidáig mindösszesen 429 tudományos folyóiratcikket, tanulmányt, közleményt, (felső)oktatási és ismeretterjesztő művet, recenziót stb. írt. Publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) és a csatolt fényképeken megtekinthető.⁴¹⁶

Magyar Tudományos Művek Tára

Kövacs Gyula (büntetőjog és kriminalisztika)

Adatlap Lista Táblázatok

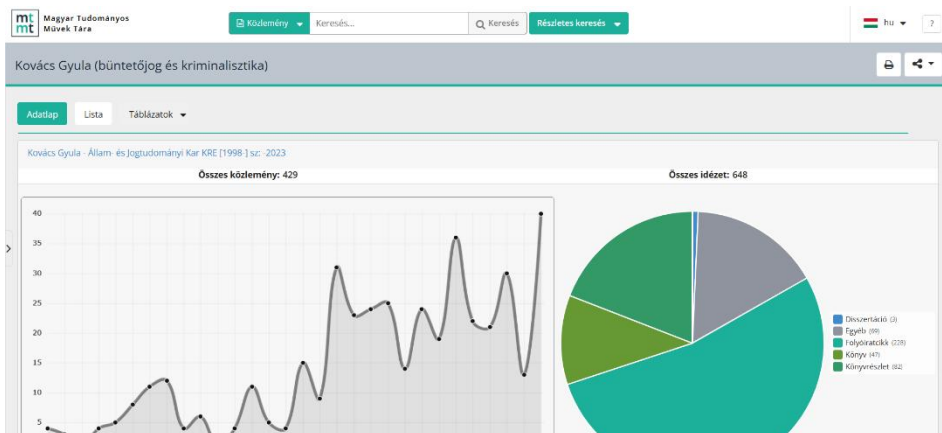
429 találat

1 Fröhlich, János : Györi, György ; Horváth, István ; Izsák, Jenő ; Kogolovicsné, Mester Györgyi ; Kovács, Gyula ; Mányás, Szabolcs ; Sasvári, Rudolf ; Szomor, Sándor ; Tóth, István et al. Obsitos Detektivek Lapja 2024/1-4. szám: Kulturális és szakmai folyóirat pp. 1-166., 166 p. (2025)
Megjelenés: Magyarország.
Egyéb URL
Tudományos

2 Fröhlich, János : Kovács, Gyula Sziлагyi Dezső csókja: Múltidéző
OBSITOS DETEKTÍVEK LAPJA 2024/1-4. szám pp. 87-91., 5 p. (2025)
Nem besorolt jellegű

3 Fröhlich, János : Kovács, Gyula Vénkisszony mint detektív: Múltidéző
OBSITOS DETEKTÍVEK LAPJA 2024/1-4. szám pp. 92-95., 4 p. (2025)
Nem besorolt jellegű

Györi, György : Kovács, Gyula (Sajtó alá rendezte) Könyvajánló – Dr. Kovács Gyula: A nyomozás nehézségei

⁴¹⁶ Forrás: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10052229> (Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Könyvtár és Információs Központ (KIK) Magyar Tudományos Művek Tára (2026.02.12.).

Dr. Dobos János, 2003. december 18-án, már „csak” egy hír, pontosabban gyászír volt az újságok halálhírei rovataiban, néhány link az interneten, és egy rövid bejegyzés az egyes számú (királyi) tévécsatornán, a korábban nevével fémjelzett *Kék fény* műsorában.

A *Kék fény* egykori „vagányját” halálakor már nem sokan ismerték (1991-ben visszavonult), napjainkban pedig egyre kevesebben emlékeznek rá: rokoni, baráti, ismerősei, egykori munkatársai az elramlott tizenhét év alatt rendszeres megfigyeltoktak, és az emlékek, ezek a speciális „pszichikus nyomok”, az idő múlásával elenyésztek.

Tudja-e ma bárki is, hogy valójában ki volt dr. Dobos János?

A *Kis nyomozástan* 2008-as bemutatóján prof. dr. Finszter Géza opponált. A második kiadással kapcsolatosan jegyezte meg: „*point annyyival egészíthetted ki, amennyivel szükséges volt*” (ahhoz, hogy az 1988-ban megjelent eredeti mű húsz év elműltával újból napvilágot láthasson).

Az első kiadás bizonyos részei – és ennek dr. Dobos János maga is hangot adott – nem foglalkoztak kimerítő részletességgel az egyes témákkal. „*Ezért Kis nyomozástan*” – írta az utószóban. Nos, a könyvet most is *point annyyival egészítettem ki, amennyivel szükséges volt*. Reményeim szerint, ez a harmadik kiadás, amely az eredeti száz oldalról kétszázötvenkettő oldalra bővült, már „nem annyira” *Kis nyomozástan*...

Nagyjából százötven évre való könyválmom van. Többször szembesítettem magam azzal a makacs ténnyel, hogy nincs ennyi időm, sőt, az eltelt esztendőkhöz képest, már csak egy tizedék van hátra. Ez sokszor lehangol. Nem az elmúlás zava (ázzal már nagyon régen számot vetettem), hanem a befejezetlen dolgok.

A *Kis nyomozástan* harmadik kiadása „*kipipálva*”, a „*bakancslistánról*” kihúzva. Negyedik kiadás gyaníthatóan nem lesz, amennyiben mégis, azt már nem én fogom megírni.

Kérem, fogadják a könyvet szeretettel, és dr. Dobos János emléke iránti tisztelettel!

Dr. Kovács Gyula
társzerző–szerkesztő

ISBN 978-615-00-7638-0

KIS Dr. Dobos János Dr. Kovács Gyula NYOMOZÁSTAN

Dr. Dobos János születésének 85.
évfordulója tiszteletére

A kötet tartalmazza dr. Dobos János *Ars criminalistica*
című (1975) torzóiban maradt írását

Harmadik, átdolgozott kiadás

[KGYul@]
Budapest, 2020

CSALÓK, SZÉLHÁMOSOK, TOLVAJOK ÉS ZSEBMETSZŐK

Detektívtörténetek a 19. század végéről

Fröhlich János Budapesten, 1914-ben megjelent,
Detektív hősök című munkája, illetve egyéb források
felhasználásával – az eredeti szöveg megtartása
mellett – írta és szerkesztette

Dr. Kovács Gyula

[KGYul@]
Budapest, 2022

A kötetben nem csak 14 remek, kifejezetten izgalmas, időnként „ki-
sértés”-történet olvasható, de – dr. Kovács Gyulának hála – a
könyv lapján megelvhenedik a 19. század végi és a 20. század eleji
magyar – legfőképpen a fővárosi – rendőrség története, mulija, s en-
nek révén betekintést nyerhetünk a terület első, kiemelkedő veze-
tőinek, prominens képviselőinek – kevesek által ismert – életútjába,
szakmai karrierjük alakulásába is.

Keglovicsné Mester Gyöngyi

Javasolom, utazzunk együtt vissza az időben, és olvassuk el az e kö-
tetben Fröhlich Jánosnak dr. Kovács Gyula által újra életre kellett
„Detektív hősök” című, száz évvel ezelőtti, az általam által foglalkozta-
tott detektívrek előtt tisztelgő novella-összeállítását. Azután igény
szentül egy nagy levegő vagy dupla kávé, és maris jöhét – pályakepi:
portré: fényképalbum: forrás- irodalom: és regies szavak: jegyzék
forrajaiban – egy nagy dózis izgalmas, a XIX. század második felét,
valamint a XX. század elejét bennutató háttér-információ.

Dr. Szomor Sándor

A *Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők* nem csupán szór-
koztató olvasmány, hanem *egy újítva múltba révedés*, vagy ha úgy tet-
szik: *időutazás*, és *egyben kriminálisztikátörténeti visszatekintés is*.
[...] Egyedül talán A *detektívasszony* fogott ki a sorból – nem ne-
gátve értelemben. Az 1908. december. 26-1 pusztító eretfi messimai
földrengés köre kerekített szerelmi történet végén nem tudtam el-
dönteni (és ezen a mai napig töpregek), hogy ez a helyenként
szárbe markoló novella az ifjú Korniss Sándor grafrol és a szép Pod-
jeszki Agatharol szol-e, vagy pedig Annie Igitus újságrorol, a Ti-
mes romai levelezőjéről, maskeppen a detektívasszonyról, aki
életében csak egyezzer szeretett, és – talán pontosan ezért – soha,
senki asszonya nem lett...

Dr. Kovács Gyula

ISBN 978-615-00-1744-7

9 786150 017447

Csalók, szélhámosok, tolvajok és zsebmetszők • [KGYul@]

Dr. Kovács Gyula

VÁLOGATOTT KRIMINALISZTIKAI TANULMÁNYOK

Kriminálaktikai, kriminálnemotodikai és kriminalisztikatorténeti értekezések

Segédanyag a tudományegyetemen folyó büntügyi vagy
kriminalisztikai szakfoglász szakirányú továbbképzések
hallgatói számára

[Kgyul@]
Budapest, 2022

Válogatott kriminalisztikai tanulmányok • [Kgyul@]

fram egy könyvet. Tulajdonképpen egy szak-
könyv/egyetemi jegyzet/hozám össze,
amelyt eredetileg a KRE AUK BSZ-képzés
hallgatóinak szántam. A címe: *Válogatott kri-
minalisztikai tanulmányok*. A kötet lényegét
tekintve olyan kriminálaktikai, kriminálnemo-
dikai és kriminalisztikatorténeti témájú tanul-
mányokat/szakcikkeket tartalmaz, amelyeket egyfelől a Károli BSZ-
képzésén oktatam, és amelyek másfelől az elteit nyolc esztendő alatt,
különböző szakkönyvekben/szaklapokban már nyilvánlag láttak.

Ezek a korábban megjelent művek nagyrészt lektoráltak, és a ne-
lyek megírni azok is kálltak már az idők próbáját. Kíméletlenül rug-
getlenül mindegyiket átszerkesztettem, hatálysúlytam és megieszt-
tettem. Lényeges még, hogy az eredeti íráskor egyből-egyből szerepel-
nek a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Könyvtár és Információs
Központ (KTK) Magyar Tudományos Művek Tárlának (MTMT) adatbá-
zisában. Az MTMT azonosítóra a tanulmányok címeinél lábjegyzetben
hivatkozom.

A tanulmányok kötet – *általólag* (bárálóm szemt) – *nem kispályás*
(enyvi ondiszeret valán befejt), már csak a terjedelméből eredőben
sem lehet az: a minőségesen 29 tanulmány, szakcikk és recenzó
815, 107, kanktkar (szólószól) ami köréköve 30, szerzői lív, vagy 453
szerző (szólószól 367) oldál. *A kriminalisztikai témáéteri szakcikkek*
végén – ahogy odaírt – *forrás is látható* (már csak ezért is megírt
megvárosom) – lehet a regés-negi képeket nézegetni).

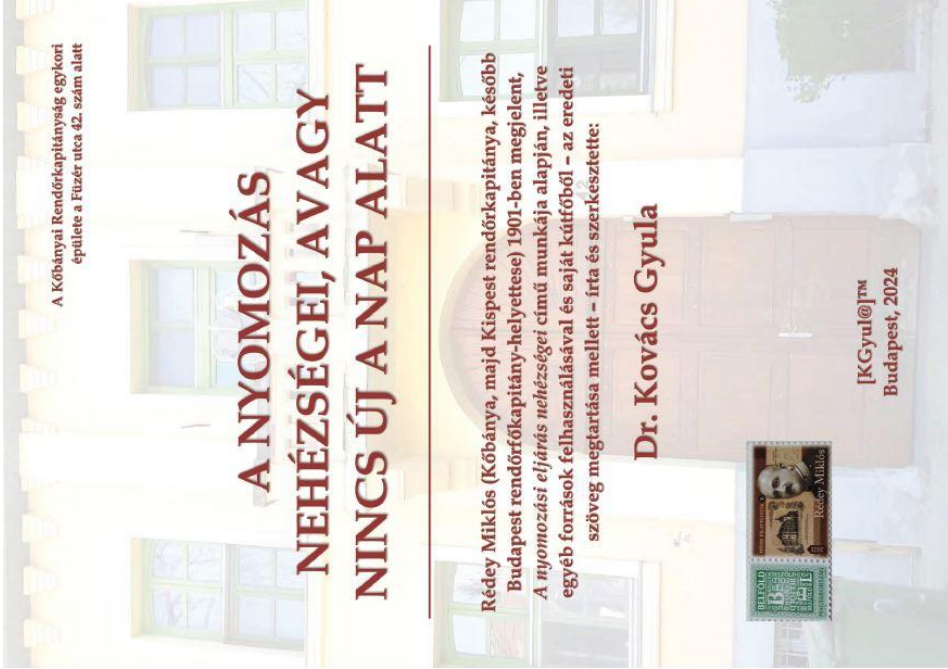
A sorok közé rejtett írómélt, a kenőbúzetlen ösztimtaséget, és a
nyugalm-megzavarására (különsen) alkalmas kifejezéseikért itt is
elnevezést kérek.

E néhány fontosnak vélt információt követően, újjára bocsátom
(más kifejezéssel élve: elengedem) a művet, abban bizva, hogy veszi-
viszi a nyájias olvasó: hiszgam és remélem, miszerint a kötet sokaknak a
hasznára válik. Nekem szívgüem ez a könyv, szeretném, ha másoknak
is az lenne!

Dr. Kovács Gyula
szerkesztő–szerző

Köbhánya, 2022 novemberbe

ISBN 978-963-615-016-1
9 786150 161051

A NYOMOZÁS NEHÉZSÉGEI, AVAGY NINCS ÚJ A NAP ALATT

[KGyul@]™

A kőtet, melyet az olvasó a kezében tart, tulajdonképpen két – csaknem évszázadnyi különbséggel született – hasonló gondolkodási, a gyakorlati munkavégzés mellett írt is szerető detektív munkájának eredménye.

Az alapmű – *A nyomozási eljárás nehézségei (1901)* – szerzője, Rédey Miklós (1868–1931), a pályatúsa során számtalan helytörténet, jogi és rendőrségi szakcikket írt. Szakirói munkásságának középpontjában leginkább az állami rendőrség szervezeteinek megújítása, a legénység munkájának megsegítése, illetve a rendőri szolgálati jogi alapjainak felüljegyzése állt.

A. XX. század eleji alapmű jelenkori „glosszióra és kommentárra”, illetve kiegészítője, Dr. Kovács Gyula, a saját bevallása szerint grammatikus: ha meglát egy úres lapot, azonnali telefja, a teleirt lapot pedig nyomban elolvassa (akkor is, ha más írta tele). Ennek megfelelően „[KGyul@]™” több szak-könyv, valamint többszáz tanulmány és jegyzet szerzője, emellett szűkebb hazája, Kőbánya – ahol a századelőn Rédey kertületi kapitány volt! – helytörténetének lelkes kutatója.

Az olvasónak már talán ez alapján is akarva-akaratlan eszébe jut, hogy az it csupán röviden vázolt élettrajzi párhuzamok szinte előrevetíttek a szerzők időn és téren át történeti szűkegszerű „egymásra hallgatást” és a „közös mit” megszületését. Múlt és jelen tehát összeér. A jelen problémáinak megértéséhez (és talán megoldásához is) pedig célszerűnek látszik a múlt tanulmányozása. Ezzel kívánok jó olvasást és izgalmas időtöltést!

Dr. Győri György LL. M.

Kedves Gyula barátom! Megint jól választottál. Rédey könyvecskéje – és a szerző személye is – megérdemli, hogy újra beszéljünk rólu. Felelevenítsük a törvényesen működő állami rendőrség alapjainak lerakását, a fejlődés mérföldköveit, és a jelen kor olvasói is megismerhesék egyes fontos, jogszabály útján érvényesülő döntések okait és következményeit. Kedves Olvasó! Jó szívetl ajánlom minden múlt iránt érdeklődőnek – és nem csak jogászoknak vagy rendőrnek – ezt a tudományos alaposággal összeállított és megírt kötetet.

Dr. Szomori Sándor

9786150205083

A NYOMOZÁS NEHÉZSÉGEI, AVAGY NINCS ÚJ A NAP ALATT

Rédey Miklós (Kőbánya, majd Kispest rendőrkapitánya, később Budapest rendőrfőkapitány-helyettese) 1901-ben megjelent,

***A nyomozási eljárás nehézségei* című munkája alapján, illetve egyéb források felhasználásával és saját kútfőből – az eredeti szöveg megtartása mellett – írta és szerkesztette:**

Dr. Kovács Gyula

[KGyul@]™
Budapest, 2024

